

Bundel – Raadsvergadering van 9 juni 2026

Agenda bijlagen

Als de hamer valt

- 1 Opening
- 2 Vragenkwartier
- 3 Spreekgelegenheid voor publiek
- 4 Vaststellen agenda
- 5 Ingekomen stukken
Ingekomen stukken
- 6 Mededelingen van het college in het kader van de actieve informatieplicht
- 7 Toezeggingenlijst
Toezeggingen
- 8 Voorbereiding en rapportage vanuit gemeenschappelijke regelingen
- 9 Hamerstukken
- 9.a Stadsbank Jaarstukken 2025, Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028–2030
Dossier 4583 voorblad
Voorstel en besluit – Stadsbank Jaarstukken 2025, Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028–2030
Bijlage 1 Jaarstukken 2025
Bijlage 2 Concept Primitieve begroting 2027 Meerjarenraming 2028 – 2030
Bijlage 3 Kaderbrief SON voor begroting 2027
- 9.b Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) begrotingswijziging 2026 en begroting 2027
Dossier 4570 voorblad
Voorstel en besluit – ODA begrotingswijziging 2026 en begroting 2027
Bijlage 1 Begroting 2027
Bijlage 2 Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 2026 en begroting 2027
Bijlage 3 Begrotingswijziging 2026
- 9.c Grondexploitatie, instemming Didam publicatie en koop-/realisatieovereenkomst 't Simmelink
Dossier 4560 voorblad
Voorstel en besluit – Grondexploitatie 't Simmelink
Bijlage a Grondexploitatiebegroting samenvatting
Bijlage b Ontwerp herontwikkeling Simmelink 18 april 2025
Bijlage c Concept Koop-realiseringsovereenkomst
- 10 Stemmingen zonder debat
- 11 Stemmingen met debat
- 12 Motie vreemd aan de agenda
- 13 Sluiting

Als de hamer valt...

Als de hamer valt is het besluit genomen. Zo gaat dat tijdens de vergaderingen van de gemeenteraad. Hieronder een samenvatting van de besluiten die de gemeenteraad op 9 juni heeft genomen.

Motie Zorgvuldigheid verbinding en bestuurlijke verantwoordelijkheid

De gemeenteraad van Berkelland heeft tijdens de raadsvergadering unaniem ingestemd met een motie ingediend door het CDA. In de motie worden de raad en het college opgeroepen om zorgvuldigheid, verbinding en respect actief uit te dragen en zichtbaar tot uitdrukking te brengen in het publieke debat en tijdens het bestuurlijk handelen.

Daarnaast roept de motie op om elkaar te corrigeren wanneer uitlatingen of gedragingen het risico met zich meebrengen dat groepen mensen tegenover elkaar worden geplaatst, gestigmatiseerd of uitgesloten.

Overige besluiten

Verder stemde de gemeenteraad in met:

- Stadsbank Jaarstukken 2025, Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030
- Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) begrotingswijziging 2026 en begroting 2027
- Grondexploitatie, instemming Didam publicatie en koop-/realisatieovereenkomst 't Simmelink

Dit is een verkorte samenvatting van de genomen besluiten. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden. Op de website www.gemeenteberkelland.nl kunt u de volledige teksten van de genomen besluiten vinden.

Raadsvergadering : 9 juni 2026

Agendapunt : 5

Onderwerp : Ingekomen stukken

Meer informatie bij : Griffie

Telefoon : 0545-250 805

De volgende aan de raad gerichte stukken zijn ontvangen:

A. Ingekomen stukken

1. Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. E-mail van NLVOW en Windalarm - Update Windenergie (1459435);
2. Brief van kleine kernen en buurtschappen over Volkshuisvestingsprogramma (1200096);
3. Uitnodiging Finale Dorpendeal Beltrum 8 juni 2026;
4. Brief Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin (1460285);
5. Collectief bezwaarschrift bewoners Burgemeester Bloemersstraat Verhuizing 1 juni (

2. Correspondentie van het college van BenW / afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Raadsbrief over Jaarverslag ZOOV 2025 (1454103);
2. Raadsbrief - Zienswijze ontwerp omgevingsvisie Gelderland (1459084);
3. Raadsbrief - Stand van zaken chloor verontreiniging zwembad t Vinkennest (1379844);
4. Raadsbrief - Factsheets Nieuwe Energie (1458739);
5. Raadsbrief - Subsidieregeling compensatie OZB sport- en cultuurverenigingen Berkelland 2026-2027 (1454582);
6. Raadsbrief - Structurele aanpak en aanvullend beleid energiearmoede (1394162).

3. Raad / commissie / griffie

4. Afdoeningsvoorstel: voor advies in handen stellen van het college

- 1.

5. Afdoeningsvoorstel: ter afdoening in handen stellen van het college

1. Brief van inwoner over ernstige zorgen over portefeuille Wonen wethouder Hans van der Noordt (1459092)

B. Uitgaande stukken

1. Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

-

Toezeggingen

Nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum gereed	Bijzonderheden
1.	AvG: Als de Pas-melders in Berkelland gelegaliseerd worden door nieuwe landelijke wetgeving, dan verwerken we deze zo mogelijk via een gemeentelijk veegplan in het bestemmingsplan / omgevingsplan bij rechte"	21-6-2022	Dienstverlening Omgeving B (JW)	onbekend		
2.	BB: Het volgende beleidskader Publieke gezondheid zal aansluiten bij de volgende landelijke nota gezondheidsbeleid. Het beleidskader Publieke gezondheid 2022-2026 zien we als een overgangsdokument, dat vervangen zal worden door het nieuwe beleidskader.	06-12-2022	SB (RV)	2024/2025 (afhankelijk van de ingangsdatum van de landelijke nota)		
3.	AvG: In de jaarrekening 2025 beoordelen of we 2 van de drie regelingen Asbestdaken stoppen	6-11- 2024	Platteland (MD)	Jaarrekening 2025	26-5-2026	Evaluatie en keuze is opgenomen in jaarrekening 2025 die nu ter besluitvorming voorligt.
4.	HvdN: De afweging over/regulering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt meegenomen in het Omgevingsplan	6-11-2024	Platteland (MD)	Uiterlijk 2030		Planning Omgevingsplan is nog niet gereed
5.	HvdN: Als er een bandbreedte in de landelijke normen windmolens staat houdt de gemeente de hoogst mogelijke bescherming voor haar inwoners aan	1-4-2025	Nieuwe energie (KK)			
6.	RL: Oude N18 Eibergen: <i>Streven</i> naar Plan van aanpak eind 2025	8-7-2025	Projecten (AO)	31-12-2025 Voorjaar 2026		23-12-25. Raadsbrief - Stappenplan inzake herinrichting van de voormalige N18 in de kern Eibergen. In voorjaar 2026 raadsvoorstel.
7.	HvdN; In overleg met Oost Gelre opnemen tekstvoorstel in definitieve handreiking; grootschalige windprojecten: ter ondersteuning van omwonenden wordt altijd een onafhankelijk, door hen vertrouwde, ondersteuner ingeschakeld. Deze ondersteuner wordt ingehuurd door	7-10-2025	Nieuwe Energie (KK)	Voor 31-12-2025	23 maart 2026 (raadinformatiebrief 1443930 Handreiking windzoekge	Gesprek heeft plaatsgevonden. Na markconsultatie wordt tekstsuggestie conform opgenomen in de handleiding die door beide college wordt vastgesteld.

Nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum gereed	Bijzonderheden
	de gemeente om onafhankelijkheid te waarborgen.				bied k en i vastgesteld	
8.	AvG: In de herijking subsidies verkennen of er een doelsubsidie opgesteld kan worden waarin vereniging die zich inzetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, een subsidie kunnen ontvangen.	28-10-2025	Sociale basis (RV)	1-1-2027		
9.	AvG: In de herijking subsidies bij de basissubsidie inzetten op beperkte administratieve lasten voor de aanvrager.	28-10-2025	Sociale basis (RV)	1-1-2027		
10.	BW: analyses kostenstijging jeugdhulp opnemen in P&C-stukken	4-11-2025	ASD (RV)	Q2 2026		Bij jaarrekening, raadsbrief met analyse 26-5 verzonden
11.	HvdN: De wethouder vraagt aan de RES Achterhoek of er een nadere onderbouwing van de cijfers in tabel 4 (pagina 19) gegeven kan worden en informeert de gemeenteraad over het antwoord van de RES Achterhoek.	10-2-2026	TREM (KK)	zsm		We zijn afhankelijk van het antwoord van de RES Achterhoek.
12.	JvO: het college zal, zodra er inzicht is in de pilots monitoring subjectieve veiligheid van het ministerie van BZK de raad hierover informeren, ook over wat de voorwaarden zijn en wat er van de gemeente wordt gevraagd om deel te nemen aan deze pilots, waaronder capaciteit en financiële consequenties.	3-3-2026	DOOV (QD)			
13.	JvO: de burgemeester zal de Veiligheidsmonitor 2025 (Berkelland) zodra deze beschikbaar is aanbieden aan de raad en bespreken met de raad, samen met een analyse van al bestaande, bij de gemeente aanwezige data op het gebied van veiligheid (DataLabGO). In het kader van het nieuw op te stellen Integraal veiligheidsplan (IVP) gaat hij dan in gesprek met de raad om te bepalen of er aanvullend onderzoek	3-3-2026	DOOV (QD)	zsm		

Nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum gereed	Bijzonderheden
	nodig is.					
14.	JvO: het college bekijkt of de gemeente kan gaan deelnemen aan de landelijke campagne 'Ben je OK?' en informeert de raad daarover.	3-3-2026	DOOV (QD)			

Raadsvergadering

Dossiernummer	4583
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 juni 2026
Agendapunt	9.a
Titel	Stadsbank Jaarstukken 2025, Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028–2030

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	9 juni 2026

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Kennisnemen van de jaarstukken 2025 Stadsbank Oost Nederland.
2. Kennisnemen van de primitieve begroting 2027 en meerjarenraming 2028–2030 Stadsbank Oost Nederland.
3. De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland meegeven om in te stemmen met de primitieve begroting 2027 en geen zienswijze in te dienen.

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 1454718
 Raadsvergadering : 9 juni 2026

Onderwerp : Stadsbank Jaarstukken 2025, Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030

Collegevergadering : 19 mei 2026
 Portefeuillehouder : Wethouder H.A. Leliveld
 Steller : Sema Nur Dilbaz tel. : 0545-250250
 Team Advies sociaal domein

Te nemen besluit

1. Kennisnemen van de jaarstukken 2025 Stadsbank Oost Nederland.
2. Kennisnemen van de primitieve begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 Stadsbank Oost Nederland.
3. De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland meegeven om in te stemmen met de primitieve begroting 2027 en geen zienswijze in te dienen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Overeenkomstig de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland hebben wij de jaarstukken 2025 (bijlage 1), de primitieve begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030 (bijlage 2) ontvangen. Op grond van artikel 35, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, moet de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld om haar zienswijze kenbaar te maken met betrekking tot de primitieve begroting 2027.

Argumentatie

1.1 De jaarrekening 2025 voldoet aan de gestelde eisen, conform de gemeenschappelijke regeling

De jaarrekening geeft op hoofdlijnen weer in hoeverre de Stadsbank Oost Nederland erin is geslaagd de doelstellingen vanuit de begroting te realiseren.

1.2 Het weerstandsvermogen wordt als uitstekend beoordeeld

De hoogte van het benodigde weerstandsvermogen per ultimo 2025 is € 1.087.605. Na de onttrekking van € 320.000 als gevolg van de afwikkeling btw-teruggave over beschermingsbewind en het toevoegen van het voorlopige saldo in de Jaarrekening 2025 komt het beschikbare weerstandsvermogen uit op € 2.185.700 bij een weerstandsratio van 2,01 (niveau 'Uitstekend'). Het Algemeen Bestuur heeft voor de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen de kwalificatie 'voldoende' (tussen 1,0 – 1,4) vastgesteld. We zitten met de toevoeging dus boven deze kwalificatie. In de primaire begroting 2026 is een totale teruggave van € 430.000 overeengekomen waardoor het weerstandsvermogen in 2026 wordt verlaagd naar kwalificatie 'ruim voldoende' (tussen 1,4 – 1,6).

1.3 Invloed invoering rechtmatigheidsverantwoording 2025 op de controleverklaring

De Jaarrekening 2025 is door de accountant gecontroleerd volgens de gewijzigde Gemeentewet, waarin de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur (DB) is meegenomen. Dit houdt in dat het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening een rechtmatigheidsverklaring afgeeft en de accountant deze rechtmatigheidsverklaring betreft bij het getrouwheidsoordeel in de controleverklaring. De accountant heeft bevestigd dat op basis van de accountantscontrole de strekking van de controleverklaring is goedgekeurd. Zie bijlage 3.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

1.4 Pilot levert waardevolle inzichten op.

Het versterken van financiële kennis en vaardigheden is belangrijk om onze inwoners niet alleen rust te bieden, maar hen ook op weg te helpen naar duurzame financiële redzaamheid. Sinds 2025 neemt Berkelland daarvoor deel aan de pilot 'financiële begeleiding' van de Stadsbank. De pilot laat zien dat meer persoonlijke en methodische begeleiding nodig is om inwoners daadwerkelijk vooruitgang te laten boeken in hun financiële situatie. Tegelijkertijd laat de pilot zien dat een aanzienlijk deel van de doelgroep langdurige ondersteuning nodig heeft en niet volledig financieel redzaam zal worden. Door de pilot te verbreden naar andere gemeenten én de geleerde ervaringen nu al toe te passen in de huidige werkwijze, ondersteunt de Stadsbank klanten beter en verzamelt zij tegelijkertijd de inzichten die nodig zijn voor een structurele inrichting van deze vorm van begeleiding.

2.1 De primitieve begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 voldoen aan de gestelde eisen

De primitieve begroting geeft weer wat de Stadsbank Oost Nederland volgend jaar wil realiseren. De financiële gevolgen voor de plannen voor de langere termijn worden in de meerjarenraming globaal weergegeven. Beide stukken voldoen aan de gestelde eisen conform de gemeenschappelijke regeling.

2.2 De primitieve begroting 2027 en de meerjarenraming zijn gebaseerd op de 'Kaderbrief SON 2027'

De basis voor de uitgangspunten en richtlijnen voor de begroting 2027-2030 is opgenomen in de door het Algemeen Bestuur in december 2025 vastgestelde 'Kaderbrief SON 2027'. Deze kadernota is u ter informatie aangeboden. Voor de volledigheid voegen we deze kaderbrief als bijlage 3 toe.

2.3 De begroting en de meerjarenraming zijn structureel sluitend

De begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 zijn structureel sluitend. Het weerstandsvermogen voldoet ruimschoots aan het risicoprofiel. De stijging van de gemeentelijke bijdragen wordt voornamelijk verklaard door loon- en prijsontwikkeling. Het totaal van de begroting ligt rond de 15 miljoen euro en stijgt in de meerjarenraming naar 16,7 miljoen euro. Dit valt binnen de indexatie afspraken en de verwachte groei van de dienstverlening van de Stadsbank

3.1 De gemeenteraad heeft conform de Wet gemeenschappelijke regelingen het recht op het uitbrengen van een zienswijze

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, heeft de gemeenteraad het recht om haar zienswijze kenbaar te maken met betrekking tot de primitieve begroting 2027. Wij adviseren geen zienswijze in te dienen, omdat de begroting voldoet aan de gestelde eisen en structureel sluitend is.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn geen kanttekeningen.

Financiën

Jaarrekening 2025 Stadsbank totaal

De jaarstukken 2025 sluit met een positief resultaat van € 270.000. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene reserve van de Stadsbank die daardoor uitkomt op € 2.185.700. Waardoor de weerstandsratio op 2,01 (Uitstekend) staat.

Jaarrekening 2025 gemeente Berkelland

In onze eigen begroting is voor 2025 rekening gehouden met een bijdrage aan de Stadsbank van € 359.619. De afrekening (realisatie) komt in 2025 uit op € 356.770.

In een overzicht:

Begroting 2025	Realisatie 2025
359.619	356.770

Begroting 2027 (e.v.) Stadsbank totaal

De begroting 2027 - 2030 toont het volgende geprognosticeerde saldo van de baten en lasten:

Begrotingsjaar	Lasten	Baten	Geprognosticeerd saldo van baten en lasten
2027	15.013.500	15.013.500	-
2028	15.523.900	15.523.900	-
2029	16.114.100	16.114.100	-
2030	16.729.500	16.729.500	-

Voor de jaren 2027-2030 is er sprake van een sluitende raming.

Begroting 2027 (e.v.) gemeente Berkelland

In 2027 komt de bijdrage voor Berkelland neer op € 374.953. Dit is hoger dan wat hiervoor nu in de begroting van de gemeente Berkelland staat. (€ 366.623). De meerjarige begroting van de gemeente Berkelland laat dus een tekort van €8.330 zien voor de bijdrage aan de Stadsbank. Bij de Perspectiefnota 2027 wordt dit tekort bijgeraamd.

De begrote bijdragen voor Berkelland volgens de meerjarenbegroting van de Stadsbank:

2027	374.953
2028	388.236
2029	402.901
2030	418.147

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland biedt aan de inwoners van 21 gemeenten in Twente en de Achterhoek ondersteuning aan mensen met (dreigende) schulden en werkt aan verbetering van het productenaanbod. Een portefeuillehouder uit het college van burgemeester en wethouders is afgevaardigd in het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland. Ambtelijk zijn wij als gemeente aangesloten bij het Platformoverleg.

Planning en evaluatie

Alle gemeenteraden hebben de mogelijkheid tot 26 juni 2026 een zienswijze in te dienen. Het Dagelijks Bestuur informeert vervolgens de gemeenteraden over haar oordeel en eventuele conclusies over de zienswijzen. Deze worden bij de ontwerpbegroting gevoegd, die aan het

Raadsvergadering : 9 juni 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 mei 2026

b e s l u i t:

1. Kennisnemen van de jaarstukken 2025 Stadsbank Oost Nederland.
2. Kennisnemen van de primitieve begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 Stadsbank Oost Nederland.
3. De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland meegeven om in te stemmen met de primitieve begroting 2027 en geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 juni 2026

de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn

drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Stadsbank Jaarstukken 2025, Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030

Niet van toepassing.

Jaarstukken 2025

April 2026

Stadsbank
Oost Nederland

Inhoud

Voorwoord.....	4
Het verhaal van Maikel (37): “Ik zette zelf de stap en kreeg mijn leven terug”	5
1 Jaarverslag.....	6
1.1 Over onze dienstverlening 2025.....	6
Wat betekent de pilot voor onze klanten?.....	8
1.2 Programmaverantwoording	11
1.2.1 Programma Algemeen Bestuur	11
1.2.2 Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	14
1.2.3 Verloop van Onvoorzien.....	23
Het verhaal van Joyce (33): “Ik voelde me weer vrij toen ik die stap had gezet”	24
1.3 Verplichte paragrafen	25
1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
1.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	27
1.3.3 Financiering.....	27
1.3.4 Bedrijfsvoering.....	30
2 Jaarrekening.....	43
2.1 Overzicht van baten en lasten	43
2.2 Balans per 31 december 2025	44
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	46
2.3.1 Activa.....	47
2.3.2 Passiva.....	48
2.4 Toelichting op de baten en lasten.....	50
2.4.1 Algemeen Bestuur	50
2.4.2 Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	54
2.4.3 Toelichting resultaat voor en na bestemming	54
2.5 Toelichting op de balans	56
2.5.1 Activa.....	56
2.5.2 Passiva.....	60

2.5.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	65
2.5.4 Gebeurtenissen na balansdatum.....	66
2.6 Rechtmatigheidsverantwoording.....	67
2.6.1 Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur.....	67
2.7 Overige gegevens.....	68
2.7.1 Accountantsverklaring.....	68
2.7.2 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening en resultaatbestemming.....	73
2.8 Overzicht Gerealiseerde baten en lasten per taakveld.....	74
3 Bijlagen.....	75
Berekening van de afrekening met de deelnemende gemeenten.....	77
Statistische gegevens.....	78
A. Fase I – Indicatiestellingen.....	78
B. Fase II – Schulden oplossen (schuldregelingsovereenkomst).....	80
C. Fase III – Schulden opgelost.....	82
D. Kredietverstrekking.....	84
E. Budgetbeheer.....	88
F. Beschermingsbewind.....	90
G. Prestatie-indicatoren.....	91

Voorwoord

Voor jullie liggen de jaarstukken 2025 over de schulddienstverlening van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening 2025.

Zorgen weg, waarde terug

De Stadsbank is een bank van en voor mensen. We gaan voor maatschappelijke waarde en beperken daarmee maatschappelijke kosten. De Stadsbank heeft de bevoegdheid, de medewerkers en kennis om door te pakken. Dat is nodig voor een leven zonder geldzorgen voor onze inwoners.

We hebben in 2025 verder gewerkt aan onze ambitie om mensen met schulden nog beter en sneller te helpen, waarbij de menselijke maat en vertrouwen voorop staan. Dit in verbinding met en faciliterend naar onze gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Om daarmee de impact van onze dienstverlening in het brede gemeentelijk sociaal domein te vergroten.

De Stadsbank is niet alleen een noodvoorziening, maar vaak een stap richting een (financieel) stabielere toekomst. We bouwden verder aan financiële begeleiding om vanuit het goede gesprek en betere hulp te werken aan financiële weerbaarheid en redzaamheid. Dat doen we ook met hulp van onze klanten. In 2025 zijn we gestart met ons klantenpanel om zo ervaringen en behoeften van onze klanten nog meer centraal te zetten in onze dienstverlening.

Door lagere lasten in onze bedrijfsvoering enerzijds en iets hogere baten vanuit de dienstverlening anderzijds sluiten we 2025 af met een positief financieel resultaat van € 270.000.

We blijven samen hard aan de slag voor een geldzorgenvrije toekomst voor onze inwoners.

Enschede, april 2026

Dhr. Arjan Kampman Voorzitter Dagelijks Bestuur

Het verhaal van Maikel (37): “Ik zette zelf de stap en kreeg mijn leven terug”

"Alles leek weg te vallen," vertelt Maikel. "Mijn relatie ging uit, ik verloor mijn huis en mijn werk. Ik sliep steeds ergens anders, maar dat ging niet meer. Zonder vast inkomen en met hoge kosten kwamen er alleen maar meer problemen." Maikel raakte in de war en begon te drinken. "Ik zag geen uitweg meer. Ik kon niet meer werken en belandde uiteindelijk op straat."

Toch hulp gezocht

Maikel besloot om niet op te geven. "Via Humanitas kwam ik in een opvang. Dat was het moment dat ik dacht: als ik niks doe, verandert er ook niks." Samen met Humanitas en Tactus nam hij contact op met de Stadsbank. "Dat vond ik spannend. Maar ik wist ook: ik moet het anders aanpakken."

Samen vooruit

Bij de Stadsbank kreeg Maikel rust en overzicht. Zijn schulden werden op een rij gezet. Er kwamen afspraken met schuldeisers en zijn vaste lasten werden geregeld. "Ik kreeg weekgeld. Dat was even wennen, maar ook leerzaam," zegt hij. "Met de app zag ik precies wat ik nog had. Dat gaf vertrouwen." Stap voor stap kreeg hij zijn leven terug. "Ik had weer een huis, inkomen en rust in mijn hoofd."

Vrij van schulden

Maikel is nu bijna klaar met zijn traject. "Sinds februari ben ik schuldenvrij. Dat voelt zó goed," zegt hij met een lach. Hij weet nu hoe hij met geld om moet gaan. "Alles gaat automatisch. Als er iets verandert, weet ik wat ik moet doen. Dat geeft rust." Maikel kijkt vol vertrouwen vooruit. "Ik wil dit vasthouden. Overzicht houden en doen wat goed is voor mij."

Zijn boodschap aan jou?

Twijfel je of je hulp moet zoeken? Maikel zegt: doe het gewoon. "Alles begint met één stap. Jij moet die zetten. En geloof me: dat maakt je sterk."

1 Jaarverslag

1.1 Over onze dienstverlening 2025

Inleiding: #Klantvoorop – naar een toekomstbestendige dienstverlening

De Stadsbank is dé schuldhulpverlener in Twente en de Achterhoek. Een regionale bank van en voor mensen die zorgen wegneemt en waarde terugbrengt. We gaan als expertisepartner van 21 gemeenten voor maatschappelijke waarde en beperken daarmee maatschappelijke kosten in de uitvoering van schuldhulp als wettelijke taak. De Stadsbank heeft de bevoegdheid, de medewerkers en kennis om door te pakken. Dat is nodig voor een leven zonder geldzorgen voor onze inwoners.

De schuldhulpverlening verkeert in een transitie. Waar voorheen uniformiteit, wetgeving en regels veelal centraal stonden, zien we nu meer preventie, maatwerk, werken vanuit vertrouwen en het uitbouwen van de financiële redzaamheid van inwoners. Het schuldendomein in Nederland beweegt zich naar het sneller en slimmer regelen van schulden enerzijds en het werken aan de oorzaak van schulden en begeleiding naar redzaamheid anderzijds. Dit vraagt een continue doorontwikkeling van onze dienstverlening in het verlengde van onze klantreis en de 'basisdienstverlening' (ontwikkeld door het Ministerie van SZW, VNG, Divosa en NVVK).

In dit verslag leest u meer over onze werkzaamheden en initiatieven in 2025 waarmee we verder bouwen aan een nieuwe en financieel gezonde toekomst voor onze klanten, een zoveel mogelijk geldzorgenvrije regio en de doorontwikkeling van onze organisatie.

Financiële begeleiding

Voor een duurzaam schulden- en geldzorgenvrij leven is financiële begeleiding vaak nodig. Dit is ook één van de kernelementen van de bovengenoemde landelijke basisdienstverlening. Samen met gemeenten zijn we in 2025 gestart met een pilot hoe we financiële begeleiding kunnen vormgeven, aanvullend op de bestaande schuldhulpverlening van de Stadsbank. In de praktijk wordt onderzocht wat nodig is om inwoners te begeleiden naar duurzame financiële redzaamheid. We zien dat begeleiding begint bij het eerste contactmoment en dit vraagt, afhankelijk van de situatie van de klant, om een doorlopend en flexibel proces.

Een vaste begeleider die snel en direct bereikbaar is, is cruciaal voor het opbouwen van vertrouwen en het voorkomen van uitval. Door overdrachtsmomenten te beperken en één aanspreekpunt te bieden, voelen klanten zich beter gezien en gehoord. Dit vertaalt zich in meer rust, overzicht en minder uitval dan in het reguliere proces. Meer praktische ondersteuning in de opstartfase – het creëren van kleine, directe ‘winstmomenten’ – vergroot het vertrouwen en de motivatie van klanten. Klanten ervaren hierdoor sneller verlichting van stress en raken meer betrokken bij het traject. Vooruitgang is niet altijd direct zichtbaar in financiële resultaten, maar uit zich ook in stabiliteit, regie en het voorkomen van terugval.

Deze intensievere opstartfase levert een beter en breder beeld op van de klant. Door tijd te nemen voor persoonlijk contact en gezamenlijk instrumenten zoals de Financieel Gezondscan in te zetten, wordt de inschaling van klanten scherper en daarmee voor welke klanten ontwikkeling richting redzaamheid realistisch is en welke begeleiding passend is. Overeenkomstig landelijk onderzoek blijkt uit onze pilot ook dat circa 40% van de klanten langdurige ondersteuning nodig heeft en waarschijnlijk niet duurzaam financieel redzaam zal uitstromen.

Vanuit de gemeenten Almelo, Berkelland en Enschede zijn 155 nieuwe klanten ingestroomd in de pilot. Vanwege de lange aanlooperperiode voordat hulp wordt gezocht of bereikt en daarmee het opbouwen van stress en problematiek, hebben klanten vaak eerst een rust periode nodig voordat zij daadwerkelijk ruimte hebben om aan de slag te gaan met het ontwikkelen van hun vaardigheden. Daarom zetten we de pilot voort om hier meer ervaring in op te doen en te onderzoeken welke randvoorwaarden, inzet en instrumenten nodig zijn voor structurele inbedding. Tegelijkertijd gaan we, waar mogelijk, de winstpunten uit de pilot inbedden in onze reguliere dienstverlening.

Wat betekent de pilot voor onze klanten?

“Voor het eerst heb ik geld op mijn rekening dat van mij is.”

Die zin zegt misschien wel het meest.

In de pilot financiële begeleiding zien we geen dossiers veranderen, maar mensen.

Waar eerst stress en schaamte overheersen,

ontstaat stap voor stap rust. Klanten geven aan dat ze zich vanaf het eerste moment gehoord voelen. Niet veroordeeld. Niet doorgestuurd. Maar gezien.

Een klant vertelde dat er “een last van de schouders viel” na de eerste gesprekken. Er waren duidelijke afspraken. Eén vast aanspreekpunt. Korte lijnen. Dat gaf vertrouwen. En vanuit dat vertrouwen kwam beweging. We zien het terug in kleine, maar betekenisvolle momenten:

- Een moeder die spaart voor een nieuwe bril voor haar zoon
- Een klant die geld opzijzet om eindelijk familie te bezoeken
- Een jongere die spaart voor carnaval en daarna trots een nieuw doel kiest

Voor veel klanten is sparen nieuw. Het gevoel dat er altijd geld is voor een afgesproken doel, geeft grip. En grip geeft rust.

Ook bij klanten waar bewind eerst de enige optie leek, zien we groei. Door aan te sluiten bij het tempo van de klant en samen duidelijke kaders te maken, ontstaat ontwikkeling. Geen standaardoplossing, maar maatwerk. Dat voorkomt uitval en vergroot zelfvertrouwen.

Wat we vooral terugkrijgen is vertrouwen. Klanten delen hun verhaal. Ze sturen een appje om te bedanken. Ze geven aan dat ze zich echt geholpen voelen.

De pilot laat zien: als we samen optrekken, ontstaat ruimte. Ruimte in het hoofd. Ruimte om vooruit te kijken. En ruimte om weer te geloven in een toekomst zonder geldzorgen.

Klantenpanel

In 2025 zijn we gestart met ons klantenpanel. In het vooropzetten van de klant is de stem van de klant belangrijk. In het dagelijkse werk en in de ontwikkeling van onze dienstverlening vanuit ons motto Zorgen weg, waarde terug. Door het betrekken van klanten in de ontwikkeling van onze dienstverlening en organisatie zorgen we dat de ervaringen en behoeften van onze klanten meer centraal staan. Onze medewerkers hebben meestal niet hetzelfde meegemaakt als onze klanten en zo benutten we ervaring als bron van kennis. Dat levert goede aanpassingen en quick wins op, bijvoorbeeld in onze communicatie, gesprekken en in de ontwikkeling van onze nieuwe website.

Nieuwe website en virtuele assistent

Afgelopen jaar is onze nieuwe website gelanceerd. De vernieuwde site maakt het voor inwoners met geldzorgen eenvoudiger om snel de juiste hulp te vinden. De verbeterde vormgeving, ervaringsverhalen van klanten, het hogere gebruiksgemak en de toegankelijke informatie sluiten direct aan op wat inwoners zelf hebben aangegeven belangrijk te vinden. Op de website is ook onze nieuwe virtuele assistent Sam te vinden. Sam is beschikbaar op onze website en helpt bezoekers met vragen over geldzorgen en financiële problemen. Met deze virtuele assistent verlagen we de drempel om hulp te zoeken. Mensen hoeven niet meteen te bellen of langs te komen, maar kunnen eerst rustig hun vragen stellen. Zo dragen we bij aan meer duidelijkheid, minder stress en betere toegang tot onze dienstverlening.

Kennis en verbinding

Gezien de samenhang met andere levensdomeinen, het belang van preventie, een zo vroeg mogelijk bereik en duurzame uitstroom en nazorg zoeken we steeds meer naar domein overstijgende samenwerking. Met vrijwilligersorganisaties, zorgpartijen, woningcorporaties, gemeenten, onderwijs en bijvoorbeeld ook penitentiaire inrichtingen. Zo werken we onder meer samen met de PI Almelo en de reclassering samen in het uitwisselen van kennis, een inloopsprekkuur en workshops over schulden en schuldhulp. Vanuit onze dienstverlening en rol hebben we veel kennis over de inhoud van schuldhulp, gedrag en oplossingsmogelijkheden. We hebben ook in 2025 weer veel trainingen en voorlichting over het voorkomen van of signaleren van schulden gegeven. Tegelijkertijd verbreden onze partners onze blik op andere levensdomeinen.

Jongeren en schulden

Steeds meer jongeren in Nederland krijgen te maken met schulden of betalingsachterstanden. En dat terwijl ze de weg naar schuldhulp vaak moeilijk vinden of niet in willen gaan. Voor en in samenwerking met de gemeenten Enschede en Oldenzaal wordt ingezet op een schuldenaanpak voor jongeren. Vanuit de expertise van de Stadsbank wordt, in samenwerking met de gemeente en het lokale domein ingezet op het snel, toegankelijk en laagdrempelig voorkomen of oplossen van problematische schulden. Binnen de samenwerkingsagenda van de Twentse Koers worden ervaringen met andere gemeenten en partners uitgewisseld en zijn we betrokken bij de opstart van het Jongerenperspectieffonds in een aantal gemeenten.

Belangrijk is om te voorkomen dat jongeren in schulden terechtkomen. Voorlichting en financiële educatie is daarbij essentieel. Gemeenten zetten dit soms zelf ook al in. Samen met gemeenten kijken we breder wat er op het gebied van voorlichting en educatie al gebeurt en waarin we kunnen meedenken of meedoen. Zo is samen met Twentse Koers een trainingstraject opgezet voor docenten in het bijzonder onderwijs om dit mee te nemen in hun lessen en zijn we voor meer middelbare scholen, met name in Oldenzaal en Tubbergen, gestart met voorlichting in de klas.

1.2 Programmaverantwoording

1.2.1 Programma Algemeen Bestuur

Doelstellingen

- Het dagelijks en algemeen bestuur geeft sturing en neemt besluiten door oog te hebben voor de belangrijkste bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Deze sturing en besluitvorming is gericht op een effectieve en efficiënte dienstverlening bij de Stadsbank.

Wat hebben we gerealiseerd?

- De directie heeft periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur over het gevoerde beleid, de verzorgde dienstverlening en de hiervoor benodigde financiële middelen.
- Het Platform is de ambtelijke adviescommissie. Zij geeft zowel aan het bestuur als de directeur van de Stadsbank gevraagd en ongevraagd advies over het gevoerde beleid en de te leveren dienstverlening. Bij nieuwe ontwikkelingen zoals de klantreis en financiële begeleiding wordt het platform in een vroeg stadium betrokken.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Management en directie heeft met de Voorjaarsnota 2025 en de Najaarsnota 2025 verantwoording afgelegd aan het bestuur.
- Zowel naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2025 als de Najaarsnota 2025 is de begroting gewijzigd.
- Het Platform heeft 4 keer vergaderd.
- Het Dagelijks Bestuur heeft 4 keer vergaderd.
- Het Algemeen Bestuur heeft 2 keer vergaderd.

Wat heeft het gekost?

Programma 1 (bedragen in €)			
<i>Algemeen Bestuur</i>	2025		2024
	<i>Realisatie</i>	<i>Begroting na wijziging</i>	<i>Realisatie</i>
Lasten	6.067.600	6.189.700	4.592.100
Baten	5.910.400	5.895.000	4.592.100
Saldo	-157.200	-294.700	-

Onder dit programma wordt nagenoeg alle materiële en personele overhead verantwoord.

Medewerker aan het woord

Han Olthof: "Perspectief en ruimte om vooruit te kijken"

We vroegen aan medewerkers wat hun werk voor ze betekent. Lees je mee?

Wat betekent 'Zorgen weg, waarde terug', voor jou in je dagelijkse werk?

Voor mij betekent het dat we niet alleen naar cijfers kijken, maar naar mensen. Een lening is bij ons geen

snelle oplossing, maar vaak een nieuw begin. Mensen komen binnen met stress of schaamte. Samen brengen we rust en overzicht. 'Zorgen weg' is duidelijkheid geven. Eerlijk uitleggen wat kan en wat niet. Als iemand een sociale lening krijgt voor bijvoorbeeld woninginrichting, zie je vaak opluchting. Er is weer perspectief. Dat is voor mij 'waarde terug'. Soms zit dat ook in iets simpels: iemand zonder oordeel behandelen en samen zoeken naar een duurzame oplossing.

Wat is een moment met een klant van afgelopen jaar, dat jou is bijgebleven?

Ik sprak een alleenstaande vader die na zijn scheiding opnieuw moest beginnen. Hij dacht dat hij toch niet in aanmerking zou komen. Samen bekeken we zijn situatie. Uiteindelijk konden we zijn schulden regelen én zorgen voor een basisinrichting van zijn woning. Bij het tekenen zei hij: "Nu kan ik weer vooruitkijken." Dat moment vergeet ik niet snel. Het gaat niet om de lening, maar om de rust die terugkomt.

Wat wil jij dat klanten voelen als ze contact hebben met ons?

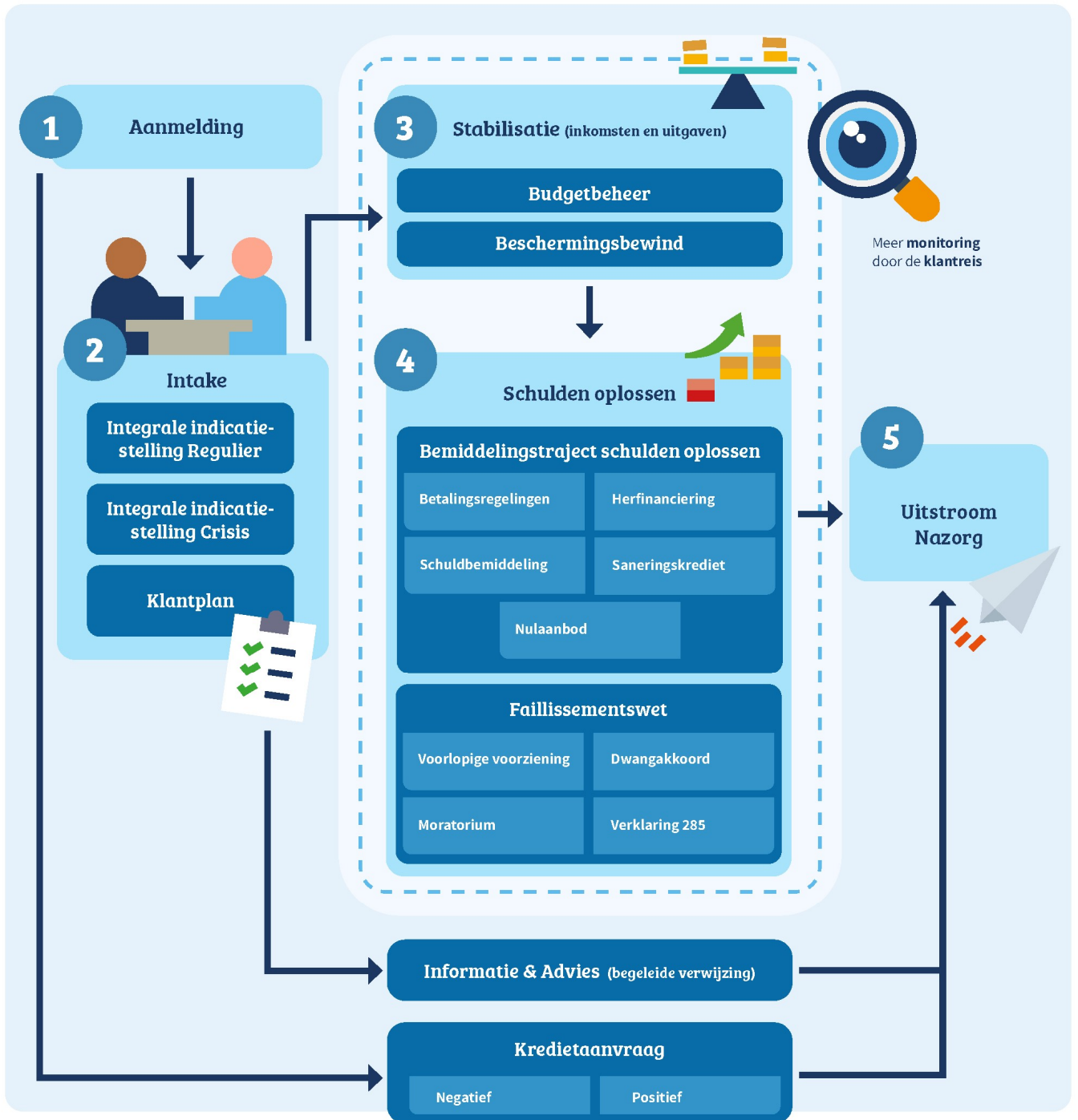
Ik wil dat klanten zich veilig voelen. Dat ze merken dat we naast hen staan. We oordelen niet, maar zoeken samen naar een oplossing die past. We zijn zorgvuldig. Soms streng, omdat we willen voorkomen dat iemand verder in de problemen komt. Een lening moet helpen. En vooral hoop ik dat klanten denken: ze luisteren echt. Dat is voor mij: zorgen weg, waarde terug.

1.2.2 Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Doelstellingen

- Onze klant- en resultaatgerichte expertiseorganisatie is in optimale verbinding met, en faciliterend naar, gemeenten en hun regie op het sociaal domein.
- De klant staat hierbij voorop.
- We vergroten hiermee de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein stapsgewijs.

Onze dienstverlening in één oogopslag:

Wat hebben we gerealiseerd?

Zie voor de highlights paragraaf 1.1. in dit verslag 'Over onze dienstverlening in 2025' op pagina 6 van deze jaarstukken. De resultaten in cijfers zijn in onderstaande tabel terug te lezen.

Resultaat

Product	Soort dienst	2025		2024
		Begroot	Realisatie	Realisatie
Indicatiestelling				
Aanmeldingen**	Stand.	1.977	1.889	1.913
Huisbezoek	Add.	1	17	19
Multidisciplinair overleg	Add.	5	13	5
Kredietverstrekking				
Verstreckte Sociale leningen	Stand.	730	510	673
Verstreckte Herfinancieringen	Stand.	10	14	9
Verstreckte Saneringskredieten	Stand.	300	122	259
Stabilisatie en Herstel				
BBR Gemeente*	Stand.	2.690	2.476	2.566
BBR Zelfbetalers*	Stand.	936	818	913
BBR Budgetzorg*	Add.	180	189	195
BBR Budgetzorg opstart	Add.	89	80	112
Minnelijk schuldregelen				
Bemiddeling schuldregeling	Stand.	711	580	650
Beschermingsbewind				
Meerderjarigenbewind lopend*	Stand.	1.100	1.125	1.032
Meerderjarigenbewind nieuw	Stand.	105	182	119

'Realisatie' & 'Begroting' - totaal gerealiseerd in het boekjaar

* 'Begroot' & 'Realisatie' - gemiddeld over het boekjaar

** Gerealiseerde aanmeldingen exclusief gemeente Twenterand.

Prestatie indicatoren	2023	2024	2025
PI-1: Percentage klanten dat binnen 4 weken (3 dagen bij een crisissituatie) op het eerste gesprek is geweest.	74%	68%	65%
PI-2: Percentage succesvol afgehandelde crisisinterventies.	93%	90%	86%
PI-3: Percentage minnelijke trajecten waarbij akkoord is bereikt met de	74%	67%	84%
PI-4: Percentage klanten dat door middel van BBR binnen termijn van 3 jaar zelfstandig hun financiën kunnen beheren.	43%	52%	65%
PI-5: Percentage succesvol afgeronde minnelijke schuldregelingen.	94%	91%	91%
PI-6a: Recidieven: percentage klanten dat na een tussentijdse beëindiging van een minnelijke regeling binnen 1 jaar terug komt.	0,2%	0,7%	0,5%
PI-6b: Recidieven: percentage klanten dat na succesvol afronden van een minnelijke regeling binnen 3 jaar terugkomt.	0,1%	0,5%	0,4%

In de bijlage onder 'Statistische gegevens' zijn de indicatoren per gemeente weergegeven.

Met de inzet van de dienstverlening van de Stadsbank gaan we samen met gemeenten voor meer maatschappelijke impact. Met de klantreis beogen we meer klanten duurzaam financieel redzaam te maken. De inzet van de dienstverlening van de Stadsbank betekent rust en ruimte voor aanpalende hulpverlening door financiële rust bij de klant en draagt bij aan het structureel terugdringen van financiële problematiek en daarmee een reductie in maatschappelijke problematiek. Deze effecten zitten met name op andere leefdomeinen, die landen in het brede gemeentelijke domein.

Hoe hielpen we mensen van financiële zorgen naar rust?

Hoeveel mensen vroegen onze hulp?

In 2025 hebben **1942** mensen om onze hulp gevraagd (nieuwe instroom). Een deel daarvan vroeg hulp met het oplossen van schulden, een deel wilde graag hulp bij het krijgen van overzicht in hun inkomsten en uitgaven. Het uiteindelijke doel is altijd: rust in het hoofd en weer kijken naar de toekomst.

Samen naar overzicht in inkomsten en lasten

1925 mensen hebben zich aangemeld om overzicht te krijgen in hun inkomsten en vaste lasten. Daarvan maakten we met **1589** mensen kennis. En met **1312** mensen binnen **4 weken** na aanmelding.

Wat was de tijd tussen hulp vragen en weer grip krijgen op je geld?

73% van de aanmeldingen hielpen we **binnen 3 maanden** naar rust en overzicht.

Hoeveel mensen vroegen om onze hulp bij hun schulden?

We startten voor **602** mensen met het aanpakken van hun schulden.

Aan de slag gegaan om schulden aan te pakken

In **72%** van de gevallen startte het traject binnen de richtlijn van **8 maanden**. Dat betekent dat we aan de slag gingen met het in kaart brengen van alle schulden.

We helpen mensen sneller met een oplossing

Bij **285** mensen zijn we samen tot afspraken gekomen met alle schuldeisers. Bij **49%** van de opgestarte trajecten lukte dit binnen 4 maanden. In 2024 was dit nog **39%**. Elk jaar loopt het percentage op. Elk jaar lukt het dus vaker en sneller. We nemen liever iets meer tijd, zodat het meteen goed geregeld is.

Hoeveel mensen zijn door onze hulp schuldenvrij?

262 mensen zijn in 2025 schuldenvrij door onze hulp.

Hoewel we ook mooie resultaten kunnen laten zien, zijn een deel van onze doorlooptijden nog niet wat het zou moeten zijn en daarmee ook onze uitval nog te hoog. Dit heeft veelal te maken met onze bezetting, waarbij het een uitdaging is om die op niveau te houden, gezien de situatie op de arbeidsmarkt en langdurige ziekte waar we mee te maken hebben. Dit vraagt een nog betere forecast en sturing. Daarnaast zien we in onze pilot financiële begeleiding dat we in de opstartfase een intensievere en betere dienstverlening kunnen bieden, waardoor klanten beter aangesloten blijven. De uitdaging is om dit zo breed mogelijk in te zetten binnen de (financiële) kaders die we hebben.

Voor het weergeven van geslaagde uitstroom (redzaam en duurzaam) moet de registratie verbeterd worden, omdat deze nog onvoldoende betrouwbare gegevens laat zien. Dit zal voor het rapportagejaar 2026 geregeld zijn.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het voorkomen van schulden

In ons werk vergaren we unieke kennis over klanten als het gaat over gedrag, effecten bij dienstverlening en samenwerking met partners. Daarmee zijn we een 'spin in het web' om mensen voor te lichten, problemen vroeg te signaleren, kennis toegankelijk te maken en bij te dragen aan preventie.

Schuldpreventie is erop gericht dat mensen financieel vaardig worden en hun financiën op orde kunnen houden. Als onderdeel hiervan hebben we in 2025 voorlichting gegeven op scholen, aan maatschappelijke partners in het sociaal domein en aan vrijwilligersorganisaties over financieel fit zijn en de risico's en de gevolgen van het in schulden raken. Vanuit het onderwijs (primair/VO/MBO/HBO scholen is veel behoefte aan voorlichting, kennisoverdracht en scholing op het gebied van financiën. Vanuit de Stadsbank leveren collega's een bijdrage aan het verbeteren van de voorlichtingservaring en het vergroten van onze impact op de doelgroep. Zie ook paragraaf 1.1.

Kennismaking (indicatiestelling)

Het doel van het eerste kennismakingsgesprek is om een fundament te leggen voor een vertrouwensvolle relatie met de klant. En kijken we wat we direct kunnen doen om de situatie van de klant te verbeteren. Een vervolgesprek verdiept meer op financiële zaken en hoe de situatie verbeterd en/of opgelost kan worden.

Belangrijk in deze vernieuwde aanpak is de verschuiving naar proactief monitoren in plaats van reageren op signalen. We hebben korte lijnen en wekelijkse overlegmomenten om een continue verbinding zowel met de klant als de gemeente te behouden. Met deze aanpak kunnen we snel reageren op eventuele veranderingen in de situatie van de klant en directe ondersteuning bieden. De gemeenten Rijssen-Holten, Oude IJsselstreek en Hengelo verzorgden in 2025 deze dienstverlening zelf.

Kredietverlening

Als gemeentelijke kredietbank richten we ons vanuit maatschappelijk oogpunt op een specifieke doelgroep. Uitgangspunt voor de tarieven is om deze onder de tarieven van de commerciële banken te positioneren. Het aantal verstrekte leningen is in 2025 ten opzichte van 2024 met 22% afgenomen. Dit heeft onder andere te maken met de zogenoemde nulvoorstellen waardoor er

minder saneringskredieten worden verstrekt. De totaal verstrekte netto kredietssom kwam uit op € 2 miljoen. In 2024 was dit € 2,6 miljoen.

De betalingsachterstand ten opzichte van het uitstaande saldo op leningen is laag. We hebben een optimale afstemming met onze deurwaarder. We zijn sinds 1 april 2024 aangesloten bij het Waarborgfonds saneringskredieten.

Financiële stabiliteit (budgetbeheer)

De meeste financiële problemen van klanten zijn het gevolg van een structurele onbalans tussen inkomsten en uitgaven. Als rekeningen niet meer betaald (kunnen) worden, stapelen de problemen zich snel op, van aanmaning tot deurwaarder. Met alle negatieve gevolgen van dien, zoals dreigende huisuitzetting of afsluiting van energie. Een financiële onbalans vraagt onder meer om overzicht en inzicht.

Door de inzet van budgetbeheer en een budgetplan zijn de betaling van de primaire lasten en overige financiële verplichtingen van de klant gewaarborgd en ontstaat financieel evenwicht. In het geval van betalingsachterstanden kan in overleg met de klant een betalingsregeling worden getroffen. De klant wordt ondersteund bij zijn financiële vragen en geadviseerd over aanvullende voorzieningen.

Als iemand door lichamelijke of geestelijke problemen niet in staat is om zelf zorg te dragen voor zijn of haar financiën, dan kunnen de financiële zaken, met tussenkomst van een rechter, door een bewindvoerder uit handen worden genomen door middel van beschermingsbewind.

Beschermingsbewind kan ook ingezet worden voor mensen met problematische schulden. Bij deze groep werken we ook aan zelfredzaamheid en wordt dit getoetst door de rechtbank.

Schulden oplossen

Met het regelen van de schulden van de klant, waarbij we met alle schuldeisers bemiddelen, proberen we de schuldensituatie van de klant op te lossen. Vaak is de volledige betaling van de schuldenlast door bijvoorbeeld betalingsregelingen of herfinanciering niet mogelijk. In een zogenaamd minnelijk traject kijken we altijd eerst of een saneringskrediet een oplossing biedt, anders proberen we een schuldbemiddeling op te starten en verzorgen en monitoren we dit. We zetten zoveel mogelijk in op saneringskredieten voor het regelen van schulden, want dit zorgt voor

een snellere schuldenrust bij klanten en biedt duidelijkheid voor de schuldeisers. Vanaf juli 2024 is een nulaanbod van toepassing als het inkomen te laag is om te kunnen aflossen.

Een schuldbemiddeling heeft een looptijd van 18 maanden. Bij onwillige schuldeisers kan de klant een beroep doen op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP, het wettelijke traject). De Stadsbank ondersteunt de klant hierbij en geeft een verklaring af aan de rechtbank voor toelating tot de WSNP.

Nazorg

Voor alle klanten die uitstromen na budgetbeheer en/of een schuldregeling kent de Stadsbank een vorm van nazorg. Het doel van nazorg is om recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening nemen we contact op en bespreken we met de klant hoe het gaat en wat zijn financiële situatie is. Als er nog hulp nodig is bespreken we de (lokale) mogelijkheden hiervoor.

Additionele dienstverlening (maatwerk)

Naast de standaard dienstverlening verzorgt de Stadsbank voor een aantal gemeenten dienstverlening op maat.

Inloopsprekuren en maatwerk op locatie

Voor een aantal gemeenten verzorgt de Stadsbank in 2025 maatwerk op locatie in de vorm van een inloopsprekuren en werkzaamheden gericht op preventie. Dit is voor de gemeenten Lochem, Montferland, Oldenzaal, Oude IJsselstreek en Twenterand. De dienstverlening op locatie voor de gemeente Twenterand is per 1 januari 2026 beëindigd, omdat zij als gemeente per die datum zelf de intake gaan verzorgen.

Financieel ontzorgen

De Stadsbank ondersteunt in 2025 zes gemeenten vanuit haar expertise om statushouders financieel te ontzorgen en daarmee op weg te helpen naar een duurzaam financieel gezond leven. Dat zijn de gemeenten Dinkelland, Hellendoorn, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holtten en Tubbergen.

Samenwerking Humanitas onder Dak (Moneyclass)

De Stadsbank werkt samen met Humanitas onder Dak in de schuldhulpverlening aan dak- en thuisloze jongeren door veel aanwezig te zijn op de opvanglocatie en een laagdrempelige vorm van hulp te bieden, aansluitend bij de belevingswereld van deze jongeren.

Vroegsignalering

Voor de gemeente Oldenzaal verzorgde de Stadsbank in 2025, in samenwerking met gemeentelijke collega's, de vroegsignalering en de hieruit voortvloeiende signalen die om actie vragen.

De additionele dienstverlening met betrekking tot jongeren en schulden voor de gemeente Enschede en Oldenzaal en de inzet in de ketenaanpak Enschede zijn hierboven onder het verslag reeds toegelicht.

Wat heeft het gekost?

Programma 2 (bedragen in €)			
<i>Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i>	2025		2024
	<i>Realisatie</i>	<i>Begroting na wijziging</i>	<i>Realisatie</i>
Lasten	8.342.000	8.413.800	7.822.900
Baten	8.449.200	8.431.600	7.843.600
Saldo	107.200	17.800	20.700

1.2.3 Verloop van Onvoorzien

De post onvoorzien is in boekjaar 2025 volledig gebruikt voor onvoorziene arbeidsgerelateerde kosten.

Het verhaal van Joyce (33): “Ik voelde me weer vrij toen ik die stap had gezet”

Zes jaar geleden begon het te schuiven. Joyce's partner had een burn-out, er kwam een kind bij en financieel werd het steeds krappere. “We spraken thuis weinig over geld. Ik dacht steeds: ik fix dit wel. Maar ondertussen liep het langzaam uit de hand.” Door schaamte bleef ze lang stil. “Hij lag uitgeput op de bank en ik dacht: ik regel het wel. Zolang hij niet in de ziektewet hoeft, dan vang ik het wel op.” Tot het echt niet meer ging.

's Nachts wakker liggen

Joyce werkte drie dagen, haar man vijf. Ze betaalden samen de vaste lasten, maar eigenlijk hield ze niks over. “Ik kocht niks voor mezelf. Alles ging naar de kinderen, de boodschappen en rekeningen. Ik lag wakker: hoe moet ik dit nog oplossen?” Een vriendin tipte haar over de Stadsbank. “Zij zei: ‘Je krijgt rust. Het wordt geregeld. Dat klonk zó goed. Toen heb ik contact gezocht.”

Voelde me gehoord

Vanaf het eerste gesprek viel er een last van haar schouders. “Vera stelde me gerust: je bent op tijd, je staat er niet alleen voor. En toen ik met Hanneke aan tafel zat en alles inzichtelijk werd... toen besepte ik pas hoeveel er uitging.” Samen bekeken ze wat er anders kon. “Mijn man zag het ook. We maakten opnieuw afspraken en hij nam meer vaste lasten op zich. Dat gaf lucht.”

Rust en ruimte

Door budgetbeheer kreeg Joyce overzicht én rust. “Ik weet nu wat ik heb. Wat kan. En wat niet. Ik hou zelfs een tientje over voor een ijsje voor de kinderen in de zomer. Dat voelt zó rijk.” Ze merkte ook dat haar gedrag veranderde. “Ik pleaste mijn kinderen soms met cadeaus, uit schuldgevoel. Nu geef ik met aandacht. Dat voelt veel beter.” Joyce is inmiddels op zoek naar een nieuwe baan, en spaart voor vakantie. “Ik heb gewoon zelf een vakantie geboekt. Naar de camping. En ik ben er trots op. Want ik doe het nu zelf. En het lukt.” Ook haar relatie verbeterde. “We zijn eerlijker geworden. Open. En dat doet ons goed.”

“Schaamte hield me tegen. Maar hulp vragen was de beste keuze.”

1.3 Verplichte paragrafen

1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De hoogte van het benodigde weerstandsvermogen per ultimo 2025 is €1.087.605. Na de onttrekking van €320.000 als gevolg van de afwikkeling btw-teruggave over beschermingsbewind en het toevoegen van het voorlopige saldo in de Jaarrekening 2025 komt het beschikbare weerstandsvermogen uit op € 2.185.700 bij een weerstandsratio van 2,01 (niveau 'Uitstekend'). Het Algemeen Bestuur heeft voor de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen de kwalificatie 'voldoende' (tussen 1,0 – 1,4) vastgesteld. We zitten met de toevoeging dus boven deze kwalificatie. In de primaire begroting 2026 is een totale teruggave van €430.000 overeengekomen waardoor het weerstandsvermogen in 2026 wordt verlaagd naar kwalificatie 'ruim voldoende' (tussen 1,4 – 1,6).

Schematisch is dit als volgt weergegeven:

Integrale risicoanalyse Stadsbank Oost Nederland Jaarrekening 2025					
Invalshoek	Risico	Ongewenste situatie	Hoogte	Weging	Claim
	Onderwerp		Risicobedrag		weerstand
financieel/economisch	kosten	Ongedekte kosten door wegvallende dienstverlening aan de deelnemende gemeenten	€ 711.450	90%	€ 640.305
financieel/economisch	kosten	Ongedekte overhead door lagere autonome inkomsten	€ 213.000	90%	€ 191.700
juridisch/wettelijk	aansprakelijkheidsstelling	Schade en verliezen als gevolg van risico's van materieel belang	€ 213.000	50%	€ 106.500
financieel/economisch	kosten	Extra werkzaamheden voor aanpassing werkprocessen, administratieve werkzaamheden en planning & control	€ 213.000	70%	€ 149.100
Weerstandscapaciteit: benodigd					€ 1.087.605
Stand Jaarrekening 2025	Algemene Reserve				€ 2.185.700
Dekkingsgraad Jaarrekening 2025	Weerstandratio				2,01

Verloop Algemene Reserve 2025	Stand	Weerstandratio
Stand Jaarrekening 2024	€ 2.235.700	2,06
Ontrekking afwikkeling btw-teruggave beschermingsbewind	€ -320.000	
Toevoeging gerealiseerd resultaat	€ 270.000	
Stand Jaarrekening 2025	€ 2.185.700	2,01

Voorzieningen

De bank heeft vijf voorzieningen opgenomen. Deze voorzieningen zijn opgenomen voor het afdekken van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico.

Financiële kengetallen

Op basis van het BBV zijn de kengetallen en beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie in deze paragraaf weergegeven.

De financiële kengetallen zijn een uniforme set van gegevens die gebruikt worden voor het geven van een beter inzicht in de financiële positie en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van de begrotingen.

Voor de Stadsbank gaat het om de drie kengetallen:

- Netto schuldquote
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio

De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kengetallen	2024	begroting 2025	2025
<i>Netto schuldquote</i>	-6%	2%	-6%
<i>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen</i>	23%	32%	20%
<i>Solvabiliteitsratio</i>	18%	18%	20%

1.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat van deze goederen. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen in eigendom van de Stadsbank.

De kosten van groot onderhoud in 2025 waren € 1.800 (2024: € 16.700) en worden ten laste gebracht van de Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties. Het onderhoudsbeheersplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Dit jaar zijn de volgende noodzakelijke vervangingsinvesteringen uitgevoerd. Dit betreft diverse aanpassingen aan het gebouw, onder andere de renovatie van het dak van het bedrijfsgebouw.

1.3.3 Financiering

Treasurybeleid

In 2025 zijn voor een totaalbedrag van € 20,2 miljoen aan ontvangen bedragen verwerkt en is er voor een totaalbedrag van € 22,1 miljoen aan uitgaande betalingen verricht vanaf de verzamelrekening van de Stadsbank Oost Nederland.

De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige middelen van de bank. Het minimale drempelbedrag is vastgelegd op € 1 miljoen. In de onderstaande tabel worden per kwartaal de buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen en de ruimte onder het drempelbedrag weergegeven.

De liquide middelen van klanten zijn op rekening-courant of spaarrekening gehouden.

Verslagjaar 2025 (bedragen x € 1000)				
	2025	2025	2025	2025
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1000	1000	1000	1000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	679	625	495	674
Ruimte onder het drempelbedrag	321	375	505	326
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor 2025 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 1,2 miljoen. Dit betreft het berekende bedrag conform Modelstaat A over het 4e kwartaal van 2025. Er is sprake van een gemiddeld overschot aan vlottende middelen van € - 3,7 miljoen.

Renterisiconorm

Het renterisico wordt getoetst op de renterisiconorm. Voor het berekenen van het renterisico wordt gebruik gemaakt van de Modelstaat B zoals die in de regeling Fido is vastgesteld. Op basis van de modelstaat B is het renterisico van de bank in het begrotingsjaar ruim onder de renterisiconorm.

Renteschema

Renteschema 2025 (bedragen in €)		
a.	de externe rentelasten over de korte en lange financiering	120.700
b.	de externe rentebaten over de korte en lange financiering	85.400
	Saldo rentelasten en rentebaten	35.300
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t.
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	n.v.t.
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t.
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-
d1.	Rente over eigen vermogen	n.v.t.
d2.	Rente over voorzieningen	n.v.t.
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-
e.	De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	-
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	35.300

1.3.4 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de bedrijfsvoering van de Stadsbank. Dit betreffen zowel de primaire processen als de ondersteunende processen en de sturing en beheersing ervan.

De primaire werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk, zoveel mogelijk op locatie en dicht bij de klant. De ondersteunende werkprocessen zijn onder andere gericht op het creëren en borgen van een lerende en prettige werkomgeving, het investeren en bewaken van een goede ICT (bijvoorbeeld het permanent bewaken van een veilige ICT-omgeving) en de uitvoering van adequaat planning en control.

1.3.4.1 Ondersteunende functies

Personeelsbeleid

In 2025 heeft de Stadsbank verdere stappen gezet in de ontwikkeling van een toekomstgericht personeelsbeleid. Daarbij stonden onze kernwaarden gepassioneerd, aandachtig, oordeelloos, ondernemend en zelfbewust centraal. Deze waarden vormen het fundament onder ons HR-beleid en dragen bij aan een werkomgeving waarin medewerkers zich gezien en gewaardeerd voelen, met ruimte voor initiatief, groei en reflectie. Zo bouwen we aan een sterke organisatie waarin professionaliteit en mensgerichtheid hand in hand gaan.

We hebben ingezet op een meer integrale benadering van organisatieontwikkeling en medewerkersbetrokkenheid. Enkele belangrijke resultaten zijn:

- **Verbeterde stuurinformatie vanuit HR en Finance**

We hebben de beschikbaarheid en bruikbaarheid van stuurinformatie vergroot door HR- en financiële data beter met elkaar te verbinden. Dit stelt management beter in staat om pro-actief te sturen op personele ontwikkelingen, formatie, inzet en verzuim.

- **Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)**

In 2025 is gestart met het structureel uitvragen van de medewerkerstevredenheid via het MTO. De uitkomsten bieden waardevolle input voor teamgesprekken, organisatieverbetering en het formuleren van beleid dat aansluit bij de beleving en behoeften van onze medewerkers.

- **Doorontwikkeling van de HR-cyclus**

De HR-cyclus is verder doorontwikkeld, met meer aandacht voor de kwaliteit van het gesprek tussen manager en medewerker. De nadruk ligt op continue dialoog, reflectie en professionele ontwikkeling. Daarmee stimuleren we eigenaarschap en werkplezier.

- **Actualisatie van IKB-doelen**

De IKB-bestedingsmogelijkheden zijn in 2025 uitgebreid. Op basis van de cao SGO zijn reiskosten en aflossen van DUO-schulden toegevoegd. Daarnaast is, op verzoek van medewerkers, verduurzaming van de eigen woning als nieuwe optie opgenomen. Hiermee sluiten we beter aan op zowel wettelijke kaders als individuele behoeften.

Met deze resultaten bouwen we voort op onze kernwaarden en werken we aan een mensgerichte organisatiecultuur waarin ruimte is voor groei, vertrouwen en ontwikkeling.

Formatie en loonkosten

De formatie bedraagt ultimo 2025 145,5 fte met een totaal van 169 medewerkers (2024: 143,5 fte met totaal 172 medewerkers). Van de 169 medewerkers hebben 154 (2024: 167) medewerkers een (vast/ tijdelijk) dienstverband en 4 (2024: 5) medewerkers zijn werkzaam op inhuurbasis (uitzend/payrollbasis of detacheringsovereenkomst).

In de formatie zijn stagiaires niet inbegrepen. De Stadsbank biedt jaarlijks stages in samenwerking met het ROC van Twente en Saxion. Door hen praktijkervaring op te laten doen binnen de schuldhulpverlening, helpen we hen niet alleen met hun professionele ontwikkeling, maar versterkt dit onze uitvoering en lerende cultuur en kunnen we jong talent vroegtijdig binden aan onze organisatie of ons werkdomein. Per ultimo 2025 telde die formatie 3,6 fte / 4 stagiaires. De Stadsbank heeft in 2025 aan 15 stagiaires een stageplaats geboden.

De totale loonkosten over 2025 bedragen € 11.147.900 (2024: € 10.134.600), waarvan € 205.117 (2023: € 293.300) betrekking heeft op de kosten voor de externe inhuur.

Leeftijdsopbouw

In 2025 is de leeftijdscategorie tussen de 35-40 jaar het grootst. Hierbij is meegenomen het totale aantal medewerkers met een tijdelijk en vast dienstverband.

Verzuim

Het gemiddelde verzuimcijfer voor 2025 komt uit op 6,4% (2024: 6,2%). Het kortdurende verzuim bedraagt in 2025 0,96%, tegenover 0,79% in 2024. Dit is een minimale stijging. Het middellange verzuim komt in 2025 uit op 0,46%, een lichte daling ten opzichte van 2024 (0,52%).

Informatiebeveiliging en privacy

De voorwaarden van de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (NIS2) en de komst van de vernieuwde Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) - die in de loop van 2026 een wettelijke basis krijgen - stellen aangescherpte eisen aan organisaties binnen het publieke domein en dus ook aan de Stadsbank. Deze eisen zijn gericht op het aantoonbaar beheersen van risico's, het versterken van weerbaarheid en het structureel verbeteren van processen rondom informatiebeveiliging en privacy.

Met de inzet van externe expertise heeft de Stadsbank in 2025 een NIS2 gap-analyse verricht waarmee het huidige niveau van informatiebeveiliging binnen de Stadsbank is getoetst op opzet, bestaan en werking. Qua volwassenheid is de opzet op hoofdlijnen gerealiseerd en is de basis beleidsmatig en in ontwerp aanwezig. Het daadwerkelijk bestaan en de werking van de beheersmaatregelen zijn echter beperkt aantoonbaar om aan alle voorwaarden van BIO2 en NIS2 te voldoen. In dit kader is er een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van een managementsysteem voor informatiebeveiliging en privacy in 2026, om de organisatie BIO2 en NIS2 compliant te maken. Vervolgens start in 2027 het structureel onderhouden en continue verbeteren van dit managementsysteem, om blijvend een voldoende volwassenheidsniveau te kunnen waarborgen.

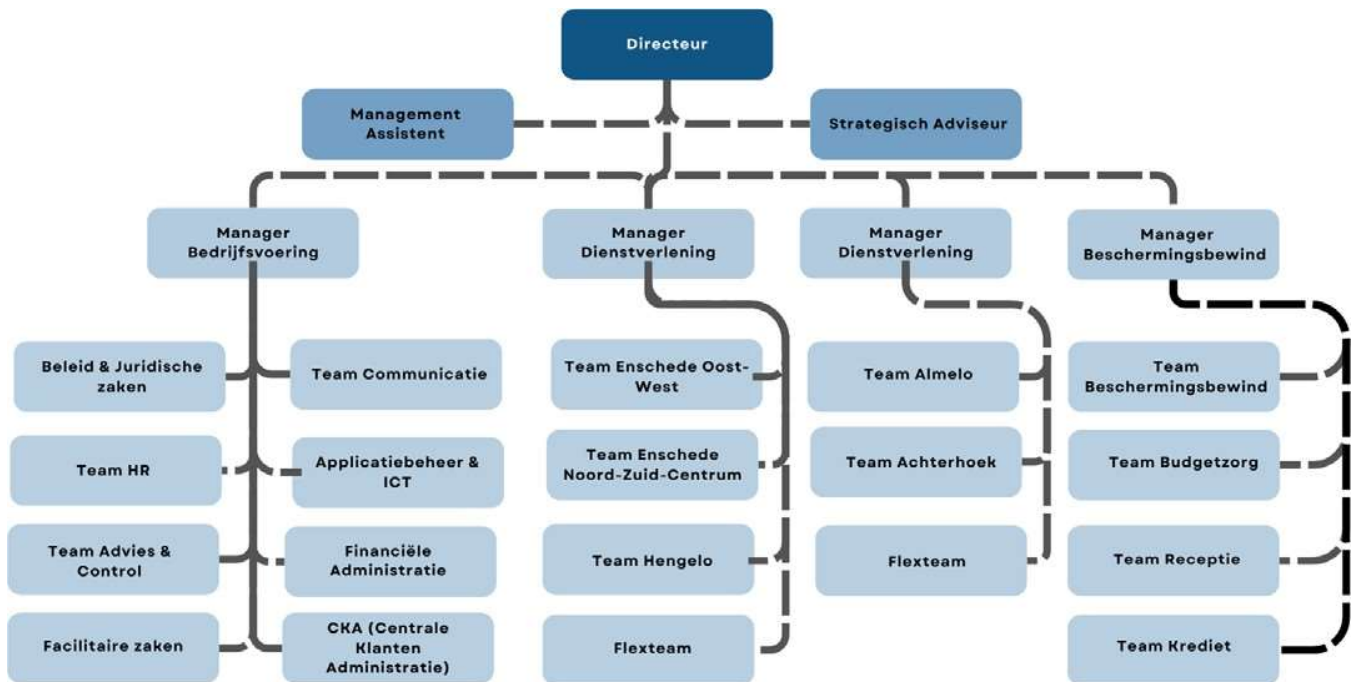
Uit het 'cyber security assessment' van de IT-audit 2025 blijkt dat de Stadsbank een laag cybersecurity risico loopt, gezien de activiteiten en werkzaamheden die de organisatie uitvoert in de omgeving waarin zij functioneert.

Ons privacy beleid is neergelegd in handreikingen, procedures en instructies voor onderwerpen als datalekken en veilig mailen. Nieuwe medewerkers worden tijdens het onboardingprogramma geïnformeerd over informatiebeveiliging en privacy. Ook zijn er in 2025 weer simulaties uitgevoerd om medewerkers alert te houden. In 2025 hebben 50 (2024: 71) datalekken met persoonsgegevens plaatsgevonden, waarvan 2 (2024: 2) meldingen zijn gedaan bij de Autoriteit

Persoonsgegevens. In alle gevallen zijn de betrokken personen ingelicht en zijn de noodzakelijke herstelmaatregelen genomen, waardoor er geen schade is ontstaan voor betrokkenen.

Organisatie

Het organogram van de Stadsbank ziet er als volgt uit:

De organisatie van de Stadsbank is integraal rondom onze klant georganiseerd. We werken met integrale klantteams naar regio waarin de verschillende disciplines van de dienstverlening zijn georganiseerd. Deze gebiedsteams worden aangestuurd door twee managers. Daarnaast is er een afdeling beschermingsbewind, waar ook budgetzorg, kredietverlening en de receptie onder valt. De gebiedsteams en de afdeling beschermingsbewind worden gefaciliteerd en ondersteund door de afdeling Bedrijfsvoering.

Financiën

Wij staan voor een helder en betrouwbaar financieel beheer en planning & control. We gaan daarom de komende jaren verder met procesverbetering, waaronder digitalisering en automatisering om adequaat te kunnen sturen op beleid en financiën. Daarvoor zijn we onder andere diverse dashboards aan het inrichten.

Administratieve organisatie en interne controle

De (werk)processen zijn ingericht op basis van het actuele dienstverleningsmodel en het actuele handboek Administratieve Organisatie. Vanaf het verslagjaar 2023 geeft de accountant alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inbegrepen de rechtmatigheidsverantwoording). Het totale budget voor de accountantskosten in 2025 bedroeg € 49.000. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De interne controle van de Stadsbank levert door middel van de uitvoering van het Controleplan 2025 een bijdrage aan het afleggen van de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur in deze jaarstukken (zie het ingevulde model rechtmatigheidsverantwoording DB op pagina 67 en de nadere toelichting hierop in deze paragraaf.)

Mede door de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur is de interne controle geïntensiveerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van automatisering van zowel processen als controles. De automatiseringskosten in 2025 bedragen € 1.217.000 (2024: € 1.090.950).

Huisvesting

We hebben in ons kantoor in Enschede de huisvesting zodanig ingericht dat het optimaal mogelijkheden biedt om naast het faciliteren van de uitvoering van de reguliere werkzaamheden ook andere manieren van (samen)werken te kunnen uitvoeren. Er is sprake van hybride werken. De huisvestingskosten in 2025 bedragen € 176.300 (2024: € 162.200).

Communicatie

In 2025 hebben wij ons elke dag ingezet voor mensen met geldzorgen en financiële problemen. We ondersteunden hen door duidelijke en begrijpelijke informatie te geven over schulden, geldzaken en mogelijke oplossingen. Dit deden we actief, bijvoorbeeld via onze dienstverlening en communicatie, maar ook passief door informatie beschikbaar te maken voor mensen die zelf op zoek zijn naar hulp.

We maakten zichtbaar wat we doen, voor wie we er zijn en waarom ons werk belangrijk is. Als bank van en voor mensen voelen wij ons verantwoordelijk voor het versterken van financiële rust

en stabiliteit in onze regio. We willen dat mensen zich gehoord voelen en weten dat hulp vragen mag.

Onze inzet richt zich niet alleen op het oplossen van problemen, maar ook op het voorkomen ervan. Door kennis te delen en problemen vroeg te signaleren, helpen we mensen om weer grip te krijgen op hun geld en hun toekomst.

Dit werk doen we niet alleen. Samen met gemeenten, vrijwilligersorganisaties en andere partners zetten wij ons in voor goede samenwerking en passende ondersteuning. Door deze samenwerking kunnen we mensen sneller bereiken en beter helpen.

Zo werkten wij in 2025 samen aan een samenleving waarin meer mensen financiële rust ervaren en stap voor stap financieel sterker worden.

Nieuwe website

Afgelopen jaar is er hard gewerkt op een nieuwe website. De vernieuwde site maakt het voor inwoners met geldzorgen nóg eenvoudiger om snel de juiste hulp te vinden. De verbeterde vormgeving, het hogere gebruiksgemak en de toegankelijke informatie sluiten direct aan op wat inwoners zelf hebben aangegeven belangrijk te vinden.

Wat vind je op onze nieuwe website:

- Heldere, makkelijke uitleg over hulp bij geldproblemen
- Laagdrempelig contact via contactformulieren, mail en telefoon
- Informatie op maat voor verwijzers en partners
- Ervaringsverhalen van mensen die weer grip kregen op hun geld

Afbeelding: Een impressie van de nieuwe website van Stadsbank Oost Nederland

Onze virtuele assistent: Sam

Een andere manier waarop mensen hulp kunnen vragen en vinden, is via onze nieuwe virtuele assistent Sam. Sam is beschikbaar op onze website en helpt bezoekers met vragen over geldzorgen en financiële problemen.

Bezoekers kunnen Sam op een laagdrempelige manier vragen stellen, op een moment dat het voor hen past. Sam geeft duidelijke uitleg over onderwerpen zoals schulden, budgetteren, hulptrajecten en hoe mensen contact met ons kunnen opnemen. Dit helpt mensen om sneller de juiste informatie te vinden en een eerste stap te zetten richting hulp.

Met Sam verlagen we de drempel om hulp te zoeken. Mensen hoeven niet meteen te bellen of langs te komen, maar kunnen eerst rustig hun vragen stellen. Zo dragen we bij aan meer duidelijkheid, minder stress en betere toegang tot onze dienstverlening.

Met bovenstaande veranderingen maken we financiële hulp stap voor stap toegankelijker en begrijpelijker. Dat doen we niet alleen, maar hulp van inwoners, gemeenten en andere partnerorganisaties.

komst

de hulp die past bij jou situatie

Waarvoor zorgen

[Ik wil een lening aanvragen](#)

Afbeelding: een voorbeeld van een gesprek met 'Sam'

Voorbeeld van uitingen op LinkedIn en onze website

Op onze nieuwe website hebben we ook een plek waar we kennis kunnen delen. Daar zijn we al mee begonnen en volgend jaar zetten we hierin de volgende stap. Ook op LinkedIn zijn we zichtbaar. Hieronder vind je voorbeelden van uitingen van deze content.

Voor onze bereikbaarheid: klik hier

Veelgestelde vragen Ervaringen Blog & Nieuws Downloads Vacatures A A A ☰ 🔍 🌙 🏠 Inloggen mijn Stadsbank

Stadsbank Oost Nederland Hulp bij geldzorgen Persoonlijke lening Voor verwijzers Voor schuldeisers Over ons Neem contact op

[Home](#) > [Blog & Nieuws](#) > Aanslag gemeentelijke belastingen ontvangen? Dit moet je weten

Aanslag gemeentelijke belastingen ontvangen? Dit moet je weten

Als je een brief hebt gekregen van **GBLT**, **GBT** of je **gemeente** over de gemeentelijke belastingen, is dat een aanslaglijst. In dit blog leggen we uit wat dat is, waarom je deze ontvangt en wat je moet doen als je klant bent bij Stadsbank Oost Nederland.

[Lees voor](#)

Wat zijn gemeentelijke belastingen?

Gemeenten heffen belastingen om voorzieningen te betalen, zoals afvalinzameling, straatverlichting en rioolonderhoud. De bekendste gemeentelijke belastingen zijn:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Onroerendezaakbelasting (OZB)

Afbeelding: voorbeeld van een websitebericht waarin we kennis delen

Stadsbank Oost Nederland heeft dit als repost geplaatst

Monique Velthuis · 1e
 Opleidingsadviseur | Intern opleider | Gastdocent | Coach | Mentor bij Stadsbank Oos...
 2 min · 📢

"Zorgen Weg, Waarde Terug"

Vorige week mocht ik namens **Stadsbank Oost Nederland** een gastcollege geven op Hogeschool Saxion aan 2de jaars HBO rechten studenten over onze schuldhulpverlening en hoe je een goed gesprek voert met een klant die financieel vastloopt.

Een mooie koppeling van theorie naar de praktijk.

Ik nam de studenten mee in de belangrijkste stappen:

- Aanmelding
- Kennismakings- en onderzoeksgesprek
- Stabilisatie
- Schulden oplossen
- Begeleiding tijdens het traject

Ook bespraken we wat een goed gesprek vraagt: luisteren zonder oordeel, open vragen stellen, doorvragen, veiligheid bieden en het creëren van eigenaarschap.

Mooi om te zien hoe betrokken en nieuwsgierig de studenten waren. Deze inzichten helpen toekomstige professionals om mensen met financiële zorgen écht verder te helpen. 🙌

Meike Ates-Nijkraak en **Auatif El Molaka** bedankt voor de uitnodiging en de prettige samenwerking!

#stadsbank #schuldhulpverlening #financiëlebewustwording #gastcollege #sociaalwerk #hulpverlening #financiëlezelfredzaamheid

Stadsbank Oost Nederland
 3.013 volgers
 8 mnd · 📢

Bezoek van **NVVK**: samen werken aan een geldzorgenvrije regio

Wat als je niet alleen hoort over ons werk, maar ook echt de verhalen erachter leert kennen?

Renate Richters, voorzitter NVVK, bracht een werkbezoek aan Stadsbank Oost Nederland. Ze sprak met collega's van onze dienstverlening en ging in gesprek met ons MT en voelde goed aan waar wij elke dag aan werken: financiële rust voor inwoners in Twente en de Achterhoek.

Een belangrijk onderdeel van het bezoek was het gesprek over financiële begeleiding. NVVK bracht hiervoor de handreiking uit. Daarom was Renate benieuwd hoe dit bij ons in de praktijk gaat. En natuurlijk waar onze uitdagingen liggen, wat we tegenkomen en welke kansen we zien.

Het leverde waardevolle inzichten op én inspiratie. Voor ons bevestigde het: we zijn op de goede weg. En door de samenwerking te blijven versterken, komen we samen verder.

Dank je wel voor je komst en betrokkenheid, Renate!

Afbeelding: voorbeelden van uitingen op LinkedIn

Zorgen weg, waarde terug

1.3.4.2 Investerings 2025

In dit jaarverslag wordt in de balans en de bijbehorende toelichting inzicht gegeven in de gerealiseerde investeringen.

1.3.4.3 Fraude en integriteit

De Stadsbank heeft een integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en functiescheiding in het betalingsverkeer. In de bedrijfs- en gedragscode, waaraan elke medewerker bij de Stadsbank zich conformeert, is een passage opgenomen over integriteit en het omgaan met vertrouwelijke informatie. Er zijn in 2025 geen fraudes geconstateerd.

1.3.4.4 Toelichting op de Rechtmatigheidsverantwoording

Naast de verantwoording in het model rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur in deze paragraaf bedrijfsvoering - indien van toepassing - een aanvullende toelichting op de rechtmatigheid, over de kwaliteit van de interne beheersing en de eventuele leer- en verbeterpunten.

In 2025 is sprake van één begrotingsonrechtmatigheid die de rapportagegrens (10% van de verantwoordingsgrens; €30.000) overschrijdt. Het investeringskrediet voor gronden en terreinen is met € 32.300 overschreden. De overschrijding houdt verband met de verwerving van het parkeerterrein naast het bedrijfsgebouw. Bij de kredietaanvraag is geen rekening gehouden met de btw (21%), waardoor het krediet ontoereikend bleek.

In de huidige kredieten wordt bij aanvragen wel rekening gehouden met btw, waardoor dit risico is ondervangen. De investering past binnen het vooraf vastgestelde beleid en wordt derhalve als acceptabel aangemerkt.

Nieuwe BIO2 en NIS2-richtlijn

In paragraaf 1.3.4.1. Ondersteunende functies wordt onder het kopje 'Informatiebeveiliging en privacy' nader beschreven, welke acties en maatregelen zijn en worden ondernomen om aan de wettelijke verplichtingen vanuit de NIS2 en de BIO2 normering te voldoen, die in de loop van 2026 van kracht worden. Voor de rechtmatigheidsverantwoording betekent dit op hoofdlijnen:

- De BIO2 richt zich sterk op risicomanagement;

- De rol van directie en bestuur wordt versterkt;
- Reductie van het aantal voorschriften, maar een scherpere focus op maatwerkbeveiliging en het naleven van de kernmaatregelen.

1.3.4.5 Niet financiële onrechtmatigheden

In 2025 zijn er geen niet financiële onrechtmatigheden geconstateerd.

1.3.4.6 Overige aspecten van bedrijfsvoering

Klachten en verzoeken tot heroverweging

In 2025 waren er 32 klachten van klanten over onze dienstverlening. Het aantal gegronde en gedeeltelijk gegronde klachten in 2025 over de dienstverlening van de bank was 7 en er was 1 heroverweging.

Klachten en heroverwegingen (aantallen)			
	2023	2024	2025
Klachten	33	42	31
<i>waarvan gegronde en gedeeltelijk gegronde</i>	11	20	7
Heroverwegingen	1	1	1
Totaal	34	43	32

Wet Open Overheid (Woo)

De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). De Wet Open Overheid (Woo) legt een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo.

De Wet Open Overheid kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:

- De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen; Primair zijn de juridische medewerkers binnen de afdeling Bedrijfsvoering aanspreekpunt in het kader van Woo.

- De verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking; in de werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet open overheid zijn transparantie en snelheid uitgangspunten.
- De verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking; dit betreft voor de Stadsbank met name de vergaderstukken van het bestuur en de jaarstukken. Deze worden op de website gepubliceerd.
- Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding; de Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Het jaar 2025 is benut om het uitvoeren van deze maatregelen verder vorm te geven.

Medewerker aan het woord

Kirsten Schepers: "Een luisterend oor, minder stress, duidelijkheid voor de toekomst."

We vroegen aan medewerkers wat hun werk voor ze betekent. Lees je mee?

Wat betekent 'Zorgen weg, waarde terug', voor jou in je dagelijkse werk?

Door echt te luisteren naar de klant.

Wat wil jij? Wat vind jij belangrijk?

Niet alles wat wij belangrijk vinden,

past ook bij jou. Wil jij dat ik alleen

schuldeisers benader en geen BBR, ook al adviseer ik dat wel? Dan respecteer ik die keuze. Ik oordeel niet over iemands situatie. Ik zeg vaak: dit kan iedereen overkomen. Daar is soms niet veel voor nodig. Vooral klanten die zich schamen, durven dan meer te vertellen. Zo merken ze dat het niet erg is en dat wij er zijn om te helpen.

Wat is een moment met een klant van afgelopen jaar, dat jou is bijgebleven?

Een klant deed eerst haar verhaal, maar verdween daarna uit beeld. Ze werkte als zelfstandige en verdiende € 5.000 tot € 6.000 netto per maand. Nu leeft ze van een bijstandsuitkering en toeslagen voor haarzelf en haar dochter. Ze schaamt zich zo dat ze vaak niet bereikbaar is. Iemand moet met haar meegaan naar afspraken, omdat het mentaal te zwaar is. Gelukkig zorgt ze goed voor haar dochter.

Wat wil jij dat klanten voelen als ze contact hebben met ons?

Blij dat ze hulp hebben gevraagd bij ons. Een luisterend oor, minder stress, duidelijkheid voor de toekomst.

2 Jaarrekening

2.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht baten en lasten (bedragen in €)				
	Realisatie 2025	Begroting na wijziging 2025	Verschil	Primaire begroting 2025
I Algemeen bestuur				
<i>Lasten</i>	6.067.600	6.189.700	-122.100	5.924.000
<i>Baten</i>	5.910.400	5.895.000	15.400	5.865.700
<i>Saldo</i>	-157.200	-294.700	137.500	-58.300
II Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen				
<i>Lasten</i>	8.342.000	8.413.800	-71.800	8.305.000
<i>Baten</i>	8.449.200	8.431.600	17.600	8.399.700
<i>Saldo</i>	107.200	17.800	89.400	94.700
Subtotaal programma's				
<i>Lasten</i>	14.409.600	14.603.500	-193.900	14.229.000
<i>Baten</i>	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-50.000	-276.900	226.900	36.400
Toevoeging/onttrekking aan reserves				
<i>Toevoeging Algemeen bestuur</i>			-	-
<i>Onttrekking Algemeen bestuur</i>	320.000	320.000	-	-
Subtotaal mutaties reserves	320.000	320.000	-	-
Gerealiseerd resultaat	270.000	43.100	226.900	36.400

2.2 Balans per 31 december 2025

Activa (bedragen in €)	31 dec 2025	31 dec 2024
Vaste activa		
Materiële vaste activa	1.557.100	1.423.700
Investerings met een economisch nut		
Overige investeringen met een economisch nut	1.557.100	1.423.700
Financiële vast activa	3.698.500	4.137.300
Overige langlopende leningen	3.698.500	4.137.300
Totale vaste activa	5.255.600	5.561.000
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.056.900	4.346.200
Vorderingen op openbare lichamen	143.400	180.700
Rekening-courantverhouding met het Rijk	3.873.600	4.144.600
Overige vorderingen	39.900	20.900
Liquide middelen	1.583.500	2.024.900
Banksaldi	1.583.500	2.024.900
Overlopende activa	242.700	286.400
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	242.700	286.400
Totaal vlottende activa	5.883.100	6.657.500
Totaal activa	11.138.700	12.218.500

Passiva (bedragen in €)		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	2.185.700	2.235.700
Algemene reserve	1.915.700	1.578.800
Bestemmingsreserve	-	-
Gerealiseerde resultaat	270.000	656.900
Voorzieningen	193.800	33.300
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	162.200	17.800
Egalisatievoorzieningen	31.600	15.500
Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar	4.753.700	5.025.700
Onderhandse lening van binnenlandse banken en overige fin. i	3.338.000	3.610.000
Door derden belegde gelden	1.415.700	1.415.700
Totaal vaste passiva	7.133.200	7.294.700
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar	3.714.000	4.605.900
Overige schulden	3.714.000	4.605.900
Overlopende passiva	291.500	317.900
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	272.600	317.900
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	18.900	-
Totaal vlottende passiva	4.005.500	4.923.800
Totaal passiva	11.138.700	12.218.500

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.
- Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld is, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
- Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
- Verliezen en risico's die voor het eind van het begrotingsjaar in beeld zijn, worden verantwoord in deze jaarrekening.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.
- Enkele personele lasten dienen toegerekend te worden aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- De benodigde omvang van de Voorziening Risico Leningen wordt vastgesteld als een risico-inschatting op basis van de fase van achterstand.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume worden geen voorzieningen getroffen of op andere wijze verplichtingen opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming (vier jaar).

2.3.1 Activa

Materiële vaste activa

- Waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.
- Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van waarde, als deze naar verwachting duurzaam is.
- De materiële vaste activa van de Stadsbank betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut.
- Afschrijving vindt plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.
- De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode staan weergegeven in de volgende tabel:

Afschrijvingstermijnen	
Termijn	Omschrijving
30 jaar	Nieuwbouw en aankoop bedrijfsgebouwen, onder handhaving van de bestaande afschrijvingstermijnen van reeds aanwezige bedrijfsgebouwen;
20-25 jaar	Renovatie, restauratie en verbouw bedrijfsgebouwen, brandkasten;
15 jaar	Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
10 jaar	Kantoormeubilair, routing & signing en (overige) elektrische apparatuur;
5 jaar	Software, telefooninstallaties, audiovisuele middelen, servers, wifi-accesspoints en veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
3 jaar	Mobiele apparatuur

- De investeringen worden bij ingebruikname geactiveerd waarbij de lineaire afschrijvingsmethodiek wordt toegepast.
- Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 1.000 worden niet geactiveerd. Meerdere investeringen in dezelfde soort activa in het boekjaar met een gezamenlijke waarde van € 1.000 of hoger worden wel geactiveerd.

Financiële vaste activa

- De leningen aan klanten en overige vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

- De waardering vindt plaats op het zogenaamde 'uitstaand saldo leningen' verminderd met de vertragingsrente.
- De leningen zijn verminderd met de voorziening risico leningen. Deze voorziening is gevormd ter dekking van mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid en overlijden van klanten. De voorziening wordt statisch bepaald op basis een inschatting van de inningskansen.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien sprake is van een risico op oninbaarheid wordt hiervoor een voorziening in mindering gebracht. De hoogte van deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een inschatting van de inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

2.3.2 Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

De Algemene reserve dient als algehele buffer en weerstandsvermogen om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's bestaan uit:

- Voorziening regeling vervroegd uittreden (RVU)

De voorziening regeling vervroegd uittreden is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van overeengekomen regelingen voor vervroegd uittreden. De voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de toekomstige uitkeringen, inclusief eventuele verschuldigde pseudo-eindheffing.

De egalisatievoorzieningen bestaan uit:

- *Voorziening groot onderhoud*

De voorziening is ingesteld om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen die voortvloeien uit het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Onderhoudsbeheersplan, dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.4 Toelichting op de baten en lasten

Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening (conform art 28 BBV).

2.4.1 Algemeen Bestuur

Het resultaat programma Algemeen Bestuur valt € 137.500 hoger uit ten opzichte van de begroting na wijziging.

Algemeen bestuur (bedragen in €)				
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Lasten	6.067.600	6.189.700	-122.100	5.924.000
Baten	5.910.400	5.895.000	15.400	5.865.700
Totaal	-157.200	-294.700	137.500	-58.300

Begrotingsrechtmatigheid

Het programma Algemeen bestuur vertoont aan de lastenkant een begrotingsonderschrijding (€ 122.100) en aan de batenkant een lichte begrotingsoverschrijding (€ 15.400). Onder dit programma worden materiële en personele overhead verantwoord. In beginsel wordt daarbij van budgetneutraliteit uitgegaan, omdat de gemeentelijke bijdrage in de bestaanskosten in het algemeen meebeweegt met de bestaanskosten. Op de bestaanskosten worden de autonome inkomsten (anders dan de gemeentelijke bijdrage) in minder gebracht. Deze inkomsten zijn taakstellend waardoor de gemeentelijke bijdrage in de bestaanskosten op voorcalculatiebasis kan worden vastgesteld.

De afwijking lasten in 2025 wordt met name veroorzaakt door:

- Lagere personeelslasten (€27.300) doordat de begrote loonmutatie niet is gerealiseerd. Op basis van de Cao Gemeenten 2025-2027 is de loonmutatie van 5,3% zoals opgenomen in de richtlijnen en voorwaarden van de Twentse en Achterhoekse gemeenten voor de begroting 2025-2028 niet gerealiseerd. In de Najaarsnota 2025 was al rekening gehouden met deze ontwikkeling echter is het effect groter dan begroot waardoor de personeelskosten lager zijn. Daarnaast zijn de overige personeelskosten (€36.500) lager dan begroot doordat het budget uit hoofde van de werkkostenregeling niet volledig is gerealiseerd.

- Lagere beheerskosten (€ 49.700) door lagere automatiseringskosten. De kosten voor de noodzakelijke ontwikkeling van onze digitale infrastructuur is lager dan begroot. Hoofdzakelijk door een lagere inzet van externe deskundigheid. Dit betreft een incidenteel voordeel.
- Lagere huisvestingskosten (€ 29.000) veroorzaakt door lagere energielasten (€12.500) en lagere onderhoudskosten (€12.000). In de begroting is rekening gehouden met een structureel hogere prijs voor energie. Daarnaast waren de structurele onderhoudskosten lager dan begroot (€12.000).
- In het verslagjaar heeft een administratieve opschoning van de activa-administratie plaatsgevonden, waarbij een volledig afgeschreven actief is afgeboekt waardoor de afschrijvingen hoger zijn dan begroot (€30.000).

Bezoldiging in het kader van de WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Hierna: WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2025: € 246.000.

Beloning topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2025 (bedragen x € 1)			
Naam	G.W. Pol		
Functiegegevens	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01-2025 - 31-12-2025		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte		
Dienstbetrekking?	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.694		
Beloningen betaalbaar op termijn	21.508		
<i>Subtotaal</i>	154.202		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		
Bezoldiging	154.202		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		
Gegevens 2024 (bedragen x € 1)			
Naam	G.W. Pol	J.E. Klement	N te Kulve
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur (plaatsvervangend)
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-09-2024 - 31-12-2024	01-01-2024 - 30-04-2024	01-03-2024 - 31-08-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte	1 fte	1 fte
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	43.130	53.530	66.359
Beloningen betaalbaar op termijn	7.105	7.779	7.856
<i>Subtotaal</i>	50.234	61.310	74.215
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	77.241	76.603	116.819
Bezoldiging	50.234	61.310	74.215

Beloning leden Algemeen en Dagelijks Bestuur

De functies van de leden van het Bestuur zijn onbezoldigd.

Het Bestuur		
Gemeente	Naam	Functie
Enschede	Dhr. A. Kampman	Voorzitter
Berkelland	Mevr. R. Leliveld	Vice-voorzitter
Almelo	Dhr. E. van Mierlo	Lid AB & DB
Borne	Dhr. A. Lammers	Lid AB
Bronckhorst	Dhr. A. Poppelman	Lid AB & DB
Dinkelland	Dhr. C. Severijn	Lid AB
Haaksbergen	Dhr. P. van Zwanenburg	Lid AB
Hellendoorn	Mevr. L. de Waard-Oudesluijs	Lid AB
Hengelo (Ov)	Dhr. B. Brand	Lid AB & DB
Hof van Twente	Dhr. E. Scheperman	Lid AB & DB
Lochem	Mevr. W. Goodin	Lid AB
Losser	Dhr. M. Lahdo	Lid AB
Montferland	Mevr. I. Wolsing	Lid AB
Oldenzaal	Dhr. R.G.H. Christenhusz	Lid AB & DB
Oost Gelre	Mevr. E. Dusseldorp	Lid AB
Oude IJsselstreek	Dhr. J. Haverdil	Lid AB
Rijssen-Holtén	Dhr. B.D. Tijhof	Lid AB & DB
Tubbergen	Mevr. H.M.N. Berning-Everlo	Lid AB
Twenterand	Dhr. M. Paters	Lid AB
Wierden	Dhr. H. ter Keurst	Lid AB
Winterswijk	Mevr. E. Schepers	Lid AB

De bestuursleden mevrouw R. Leliveld, de heer A. Poppelman, de heer B. Brand en de heer M. Paters zijn in de loop van 2025 toegetreden tot het bestuur.

2.4.2 Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen (bedragen in €)				
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Lasten	8.342.000	8.413.800	-71.800	8.305.000
Baten	8.449.200	8.431.600	17.600	8.399.700
Totaal	107.200	17.800	89.400	94.700

Het resultaat programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen valt € 89.400 hoger uit ten opzichte van de begroting na wijziging.

Begrotingsrechtmatigheid

Lasten en baten

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen vertoont aan de lastenkant een begrotingsonderschrijding (€ 71.800) en aan de batenkant een begrotingsoverschrijding (€ 17.600). De lagere lasten in 2025 worden hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere personeelskosten. Op basis van de Cao Gemeenten 2025-2027 is de loonmutatie van 5,3% zoals opgenomen in de richtlijnen en voorwaarden van de Twentse en Achterhoekse gemeenten voor de begroting 2025-2028 niet gerealiseerd. In de Najaarsnota 2025 was al rekening gehouden met deze ontwikkeling echter is het effect groter dan begroot.

De belangrijkste afwijkingen ten aanzien van de baten betreft de afrekening standaarddienstverlening (buiten bandbreedte) van € 79.000 (teruggave) en een hogere bijdrage van de gemeenten met betrekking tot de renteversillen op de sociale leningen van EUR 50.000.

2.4.3 Toelichting resultaat voor en na bestemming

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten komt per ultimo 2025 uit op een negatief resultaat van € 50.000. De onttrekking uit de Algemene Reserve van €320.000 heeft betrekking op de incidentele last als gevolg van de afwikkeling btw-teruggave over beschermingsbewind. De rechtbank heeft 30 januari 2025 in een ambtshalve beschikking bepaald dat de Stadsbank de btw die zij in de periode van 1 juli 2020 tot en met 31 december 2022 heeft doorbelast aan haar klanten dient terug te betalen. Dit gaat alleen over de klanten die niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand voor de bewindvoerderskosten, omdat de bewindvoerderskosten en dus ook de doorbelaste btw voor deze klanten geheel of ten dele voor eigen rekening zijn gekomen. De terugbetaling gaat om een totaalbedrag van € 320.000.

Toelichting resultaat (bedragen in €)			
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking
Saldo van Baten en Lasten	-50.000	-276.900	226.900
Mutaties Algemene Reserve			
Onttrekking	320.000	320.000	-
Toevoeging	-	-	-
Mutaties Reserve Procesoptimalisatie			
Onttrekking	-		-
Toevoeging	-		-
Gerealiseerd resultaat	270.000	43.100	226.900

Hierdoor komt het gerealiseerde resultaat voor 2025 uit op een positief saldo van € 270.000
 Voorgesteld wordt om dit saldo toe te voegen aan de Algemene Reserve, waardoor de
 weerstandsratio uitkomt op 2,01 (niveau 'uitstekend').

2.5 Toelichting op de balans

2.5.1 Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

- Het verloop van deze post in 2025 is als volgt:

Materiële vaste activa (bedragen in €)				
	Bedrijfsgebouwen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2025	690.200	305.900	427.600	1.423.700
Investerings	220.900	10.600	234.400	465.900
Desinvesteringen	-	-	-	-
Boekwinst	-	-	-	-
Boekverlies	-	-	-	-
Afschrijvingen	-104.500	-33.700	-194.300	-332.500
Boekwaarde per 31-12-2025	806.600	282.800	467.700	1.557.100

- De investeringen in het verslagjaar betreffen:

Investerings (bedragen in €)	
Bedrijfsgebouwen	220.900
Machines, apparaten en installaties	
- vervanging/vernieuwing apparaten en installaties	10.600
Overige materiële vaste activa	
- mobiele apparatuur	76.900
- inventaris	18.800
- software- en systeemontwikkeling	138.700

De investeringen onder Bedrijfsgebouwen betreft de aanschaf van ons parkeerterrein (€169.000) en de renovatie van het dak van het bedrijfsgebouw (€48.000).

De investeringen in mobiele apparatuur houden verband met vervangingsinvesteringen. De investeringen in software- en systeemontwikkeling hebben betrekking op de aanschaf van nieuwe servers (€100.000) en de verbetering van onze IT-infrastructuur (€20.000).

Financiële vaste activa

Overige langlopende leningen (bedragen in €)		
	2025	2024
Leningen	3.698.500	4.137.300
Totaal	3.698.500	4.137.300

Verloop overige langlopende leningen 2025:

Overige langlopende leningen (bedragen in €)		
	2025	2024
Saldo per 1 januari	4.248.700	4.792.800
Verstrekke leningen	2.047.500	2.623.700
Aflossingen	-2.435.500	-3.129.400
Afwaardingen	-64.800	-38.400
Saldo per 31 december	3.795.900	4.248.700
Voorzieningen risico leningen	-97.400	-111.400
Totaal	3.698.500	4.137.300

Deze leningen hebben een langlopend karakter met een gemiddelde looptijd van 45 maanden.

Het uitstaande saldo van de leningen ad € 3,8 miljoen bestaat voor een bedrag van € 2,7 miljoen uit gemeentelijke borgstellingen. In 2025 werden geldleningen afgeboekt tot een bedrag van € 67.800. De achterstand 'te betalen termijnen' (€ 90.100) ten opzichte van het totale uitstaande saldo leningen bedraagt ultimo 2025 2,4%. In 2025 is voor een bedrag van € 2 miljoen aan leningen verstrekt. De waardering van de leningen is voor een bedrag van € 97.400 verlaagd met de voorziening risico leningen. De voorziening risico leningen dient om eventuele verliezen op verstrekte kredieten op te vangen.

Flottende activa

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar (bedragen in €)		
	2025	2024
Vorderingen op openbare lichamen	143.400	180.700
Rekening-courantverhouding met het Rijk	3.873.600	4.144.600
Overige vorderingen	39.900	20.900
Totaal	4.056.900	4.346.200

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de per 31 december 2025 uitstaande vorderingen van de deelnemende gemeenten. Per ultimo januari 2026 moet EUR 100.900 nog worden afgewikkeld.

Rekening-courantverhouding met het Rijk

De overtollige middelen van de Stadsbank kunnen uitsluitend worden aangehouden in de schatkist. Derdengelden zijn uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren.

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit de per 31 december 2025 uitstaande vorderingen van aan klanten doorberekende activiteiten. Per ultimo januari 2026 moet hiervan nog € 40.800 worden afgewikkeld. Het saldo van de overige vorderingen is voor een bedrag van € 8.600 verlaagd met de voorziening dubieuze debiteuren bewind.

Liquide middelen

Liquide middelen (bedragen in €)		
	2025	2024
Banksaldi	1.583.500	2.024.900
Totaal	1.583.500	2.024.900

De banksaldi van de klanten ad € 1,3 miljoen hoeven niet in 's Rijkschatkist aangehouden te worden. Deze gelden worden op een rekening-courant gehouden.

Het banksaldo van de Stadsbank in de totale banksaldi bedraagt ultimo 2025 € 398.200. Het drempelbedrag voor het voor het buiten 's Rijkschatkist aanhouden van liquide middelen is € 1 miljoen. De bankgelden van de klanten zijn altijd toegankelijk en beschikbaar voor activiteiten van klanten.

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:

Overlopende activa (bedragen in €)		
	2025	2024
Kruisposten bank	-	10.000
Fietsproject	18.700	21.400
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	224.000	255.000
Overig	-	-
Totaal	242.700	286.400

Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen

De vooruitbetaalde bedragen ad € 218.600 betreffen verplichtingen voor het jaar 2026 die al in 2025 afgewikkeld zijn.

De nog te ontvangen bedragen betreffen de rentevergoedingen over de liquide middelen in deposito, spaarrekening en schatkist.

2.5.2 Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Eigen vermogen (bedragen in €)		
	2025	2024
Algemene Reserve	1.915.700	1.578.800
Bestemmingsreserve	-	-
Saldo van de rekening	270.000	656.900
Totaal	2.185.700	2.235.700

Gerealiseerde resultaat 2025

Het gerealiseerde resultaat van 2025 vertoont een positief saldo van € 270.000. Voorgesteld wordt om het voordelige saldo toe te voegen aan de Algemene reserve. Het verloop van het eigen vermogen in 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven. De verwerking van het voordelige saldo van 2025 is hierin nog niet meegenomen:

Eigen vermogen (bedragen in €)					
	Boekwaarde 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene Reserve	1.578.800	-	-320.000	656.900	1.915.700
Totaal Eigen vermogen	1.578.800	-	-320.000	656.900	1.915.700

De onttrekking uit de Algemene Reserve van €320.000 heeft betrekking op de incidentele last als gevolg van de afwikkeling btw-teruggave over beschermingsbewind. Voor een verder toelichting verwijzen wij naar paragraaf 2.4.3.

Voorzieningen (bedragen in €)		
	2025	2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	162.200	17.800
Egalisatievoorzieningen	31.600	15.500
Totaal voorzieningen	193.800	33.300

Voorzieningen

Het verloop in 2025 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

Voorzieningen (bedragen in €)					
	Boekwaarde 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening regeling vervroegd uittreden (RVU)	-	146.000	-	-	146.000
Spaarverlof	17.800	-	-1.600	-	16.200
Egalisatievoorzieningen					
Groot onderhoud	15.500	17.900	-1.800	-	31.600
Totaal voorzieningen	33.300	163.900	-3.400	-	193.800

Voorziening Spaarverlof

De voorziening is ingesteld ter dekking van de kosten van vervanging bij het opnemen van langdurig verlof, in het kader van de per 2022 ingevoerde spaarverlofregeling voor medewerkers. Voor de spaarverlofregeling wordt vanaf het jaar 2023 een voorziening getroffen. De onttrekking in 2025 betreft opgenomen gespaarde uren.

Voorziening regeling vervroegd uittreden (RVU)

De voorziening regeling vervroegd uittreden is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van overeengekomen regelingen voor vervroegd uittreden. De voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de toekomstige uitkeringen, inclusief eventuele verschuldigde pseudo-eindheffing. De dotatie heeft betrekking op een in 2025 overeengekomen regeling vervoegd uittreden inclusief de verschuldigde pseudo-einheffing.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening is ingesteld om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen die voortvloeien uit het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Onderhoudsbeheersplan, dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Op basis van het bijgestelde Onderhoudsbeheersplan is de benodigde dotatie in 2025 op € 17.900 vastgesteld en is de voorziening voor een bedrag van € 1.800 aangewend.

Vasteschulden

Vaste schulden (bedragen in €)		
	2025	2024
Onderhandse leningen van: <i>Binnenlandse banken en overige fin. instellingen</i>	3.338.000	3.610.000
Door derden belegde gelden	1.415.700	1.415.700
Totaal	4.753.700	5.025.700

Onderhandse leningen

Onderhandse leningen (bedragen in €)						
	Rente %	Saldo per 1-1-2025	Nieuwe leningen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2025	Rentelast begrotingsjaar
BNG 97395	4,95%	500.000	-	50.000	450.000	24.080
BNG 97396	5,30%	110.000	-	22.000	88.000	4.830
BNG 40117537	5,19%	3.000.000	-	200.000	2.800.000	91.756
Totaal		3.610.000	-	272.000	3.338.000	120.666

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

De leningen BNG 97395 en BNG 97396 zijn afgesloten in 2004 en hebben een looptijd van respectievelijk 30 en 25 jaar. Lening BNG 40117537 is afgesloten in 2024 en heeft een looptijd van 30 jaar. De aflossingsverplichting voor het begrotingsjaar 2026 bedraagt € 272.000.

Door derden belegde gelden

De door derden belegde gelden betreffen de inleggelden van de bij de GR Stadsbank Oost Nederland aangesloten gemeenten. De inleggelden zijn gebaseerd op het aantal inwoners en worden eens in de vier jaar herzien. Per 1 januari 2021 zijn de inleggelden voor het laatst berekend. De inleggelden worden in boekjaar 2026 opnieuw berekend. Er wordt geen rentevergoeding toegepast.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
<i>(Bedragen in €)</i>	2025	2024
Reserveringen activiteiten	768.100	1.572.200
Persoonlijke rekeningen saldo's (PRS)	757.900	918.000
Schulden op openbare lichamen	83.200	89.800
Overige schulden	2.104.800	2.025.900
Totaal	3.714.000	4.605.900

Reserveringen activiteiten

In overleg met de klant wordt overgegaan tot reserveringen voor toekomstige uitgaven. Deze post is in de balans opgenomen onder Reserveringen activiteiten. Per ultimo 2025 bedraagt deze reservering € 0,8 miljoen. De daling heeft te maken met de overgang van de klanten van een gezamenlijke rekening bij de Stadsbank naar een eigen bankrekening (project BBR-overgang naar SmartFMS).

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS)

Hierop worden in principe alle klanttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de klant of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten zoals leningen, budgetbeheerrekeningen, saneringen, schuldbemiddeling enz. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de klant zelf. Het totale saldo van de betreffende rekeningen bedroeg ultimo 2025 € 0,8 miljoen.

Overige schulden

Overige schulden (bedragen in €)		
	2025	2024
Door te betalen bemiddelingen	1.127.800	1.152.500
Salarissen, sociale lasten en loonheffing	739.500	711.200
Crediteuren	226.800	150.300
Overig	10.700	11.900
Totaal	2.104.800	2.025.900

De post Door te betalen bemiddelingen betreffen de openstaande saldo's die per 31 december 2025 zijn bestemd voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit 'schuldbemiddeling'.

De post Salarissen, sociale lasten en loonheffing bevat nog te betalen sociale lasten en loonheffingen over de maand december 2025.

Per ultimo januari 2026 is het saldo Crediteuren volledig afgewikkeld.

Overlopende passiva

Overlopende passiva (bedragen in €)		
	2025	2024
Overlopende passiva		
<i>Kruisposten</i>	18.900	-
<i>Rente onderhandse leningen</i>	50.300	55.100
<i>Nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen</i>	222.300	262.800
Totaal	291.500	317.900

Nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen

Van de nog te betalen bedragen moet per ultimo januari 2026 nog ca. € 200.000 worden afgewikkeld.

2.5.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

We zijn meerjarige financiële verplichtingen aangegaan en hieronder geven we een overzicht van aangegane contractuele verplichtingen die hoger zijn dan € 75.000 (bedragen exclusief btw) per jaar, met een doorkijk van de totale contractuele waarde.

- Met Fundaments is – via een Europese aanbesteding – een overeenkomst afgesloten voor hostingdiensten, licenties en DRaaS service met een looptijd van 40 maanden, ingaande op 1 oktober 2023 en eindigend op 31 januari 2027, voor een bedrag van circa € 125.000 per jaar. De totale contractwaarde bedraagt ultimo boekjaar circa € 135.000;
- Met SPIE ICT Solutions is - via een Europese aanbesteding - een overeenkomst afgesloten voor de afname van klant telefoniediensten met een looptijd van 48 maanden, ingaande op 1 februari 2023 en eindigend op 31 januari 2027, voor een bedrag van circa € 135.000 per jaar. De totale contractwaarde bedraagt ultimo boekjaar circa € 145.000;
- Met Docuwork is – via een Europese aanbesteding – een raamovereenkomst afgesloten voor het verzorgen van de post- en emailafhandeling met een looptijd van 72 maanden, ingaande op 1 oktober 2024 en eindigend op 30 september 2030, voor een bedrag van circa € 180.000 per jaar. De totale contractwaarde bedraagt ultimo boekjaar circa € 855.000.
- Met Innovadis is – via vrijwillige transparantie – een overeenkomst afgesloten voor het optimaliseren van het primaire proces met een looptijd van 48 maanden, ingaande op 12 juni 2024 en eindigend op 11 juni 2028, voor een bedrag van circa € 95.000 per jaar. De totale contractwaarde bedraagt ultimo boekjaar circa € 237.500
- Met BlueLemon24 (voormalig SMART FMS) is – via vrijwillige transparantie - een overeenkomst afgesloten voor het optimaliseren van het primaire proces met een looptijd van 48 maanden, ingaande op 1 september 2025 en eindigend op 31 augustus 2029 voor een bedrag van circa € 87.500 per jaar. De totale contractwaarde bedraagt ultimo boekjaar circa € 320.000
- Het klantbeheer van de overige dienstverlening gebeurt in de applicatie Allegro, waarvoor met Kred'it een SLA is afgesloten ten behoeve het onderhoud. Deze SLA wordt jaarlijks geëvalueerd en eventueel bijgesteld. De onderhoudskosten voor 2026 bedragen circa € 80.000.
- Met Interstellar IT Services is – via een Europese aanbesteding – een overeenkomst afgesloten voor de IT-dienstverlening met een looptijd van 36 maanden, ingaande op 1

december 2025 en eindigend op 1 december 2026 voor een bedrag van circa € 175.000 per jaar. De totale contractwaarde bedraagt ultimo boekjaar circa € 525.000

Bij aflopende contracten en het sluiten van nieuwe overeenkomsten wordt nagegaan of aanbesteding aan de orde is. Daarbij wordt getoetst aan het uitgangspunt van maatschappelijk ondernemen en voordelen die te behalen zijn bij het investeren binnen de lokale overheid. Ook wordt in overweging genomen of koppelingen met bestaande systemen ingrijpende wijzigingen vragen en extra kosten met zich meebrengen.

Arbeidsgerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende (spaar)verlofaanspraken. Vakantiedagen en verlofsaldi leiden in principe niet tot een uitbetaling, tenzij medewerkers uit dienst gaan. Over 2025 bedraagt de waarde van de verlof saldi €717.000 per 31 december 2025.

2.5.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van relevante gebeurtenissen na balansdatum.

2.6 Rechtmatigheidsverantwoording

2.6.1 Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2025 vastgestelde Normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 290.000.

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. In de paragraaf bedrijfsvoering (onderdeel 1.4.4.4.) heeft het Dagelijks Bestuur beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

2.7 Overige gegevens

2.7.1 Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland te Enschede gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland op 31 december 2025 en van het resultaat alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2025.
2. De balans per 31 december 2025.
3. De financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2025.
4. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 juli 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 288.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten en onzekerheden 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan u tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- De inhoudsopgave, het voorwoord van de directie en de inleiding.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of Stadsbank Oost Nederland in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor

gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Stadsbank Oost Nederland.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 juli 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Stadsbank Oost Nederland.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat Stadsbank Oost Nederland in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van Stadsbank Oost Nederland.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van Stadsbank Oost Nederland, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van Stadsbank Oost Nederland. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 2 april 2026

Eshuis Registeraccountants B.V.

drs. C.L. (Caroline) Willems RA

2.7.2 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening en resultaatbestemming

De jaarrekening 2025 wordt vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli 2026.

1. Het gerealiseerde resultaat van 2025 bedraagt €270.000 Hierin zijn de al door het bestuur geaccordeerde mutaties in de reserves verwerkt.
2. Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om de jaarrekening 2024 vast te stellen en het jaarrekeningsaldo van € 270.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve. Door deze toevoeging komt de weerstandsratio op 2,01 (niveau 'uitstekend')

2.8 Overzicht Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2025	Najaarsnota 2025	Vershil
0.4 Overhead	6.392.400	6.532.900	-140.400
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhelpverlening	8.017.200	8.070.600	-53.400
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.603.500	-193.800
BATEN (bedragen in €)			
0.4 Overhead	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhelpverlening	14.359.600	14.326.600	33.000
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.326.600	33.000
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.603.500	-193.800
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.326.600	33.000
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-50.000	-276.900	226.800
<i>Toevoeging/onttrekking aan reserves</i>	320.000	320.000	-
TE REALISEREN RESULTAAT	270.000	43.100	226.800

3 Bijlagen

Categoriale indeling rekening

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2025	Najaarsnota 2025	Vershil	Primair 2025
Personeelslasten totaal	11.001.900	11.283.400	-281.500	11.051.400
Rente en Afschrijvingen	509.000	483.100	25.900	532.500
Huisvesting	176.300	205.300	-29.000	190.600
Bureaunkosten	258.600	259.300	-700	288.200
Beheerskosten	2.248.000	2.297.700	-49.700	1.951.700
Mutaties voorzieningen	215.800	74.700	141.100	74.700
Onvoorzien	-	-	-	139.900
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.603.500	-193.900	14.229.000

BATEN (bedragen in €)				
Bijdrage bestaanskosten	5.777.000	5.777.000	-	5.777.000
Bijdrage Klantreis	1.128.200	1.128.200	-	1.128.200
Preventie & Voorlichting	5.200	-	5.200	-
Indicatiestelling	929.800	920.300	9.500	920.300
Kredietverstrekking	457.500	398.000	59.500	385.000
Stabilisatie & Herstel (excl. BW)	2.264.300	2.268.700	-4.400	2.336.200
Beschermingsbewind	1.891.200	1.878.400	12.800	1.839.300
Minnelijk schuldregelen	864.500	857.000	7.500	818.000
Afrekening standaarddienstverlening	-79.100	-	-79.100	-
Additionele afspraken	955.900	954.400	1.500	944.600
Overige Baten	165.100	144.600	20.500	116.800
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400

TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.603.500	-193.900	14.229.000
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-50.000	-276.900	226.900	36.400
Toevoeging/onttrekking aan reserves	320.000	320.000	-	-
Gerealiseerd resultaat	270.000	43.100	226.900	36.400

Overzicht baten en lasten (bedragen in €)				
	Realisatie 2025	Begroting na wijziging 2025	Vershil	Primaire begroting 2025
LASTEN (bedragen in €)				
Programma 1:				
<i>Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen</i>	8.017.200	8.070.700	-53.500	7.950.600
Subtotaal	8.017.200	8.070.700	-53.500	7.950.600
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	6.392.400	6.532.800	-140.400	6.138.600
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	139.900
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.603.500	-193.900	14.229.100
BATEN (bedragen in €)				
Programma 1:				
<i>Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen</i>	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400
Subtotaal	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.603.500	-193.900	14.229.100
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.326.600	33.000	14.265.400
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-50.000	-276.900	226.900	36.300
Toevoeging/onttrekking aan reserves				
<i>Algemeen bestuur</i>	320.000	320.000	-	-
Subtotaal mutaties reserves	320.000	320.000	-	-
Gerealiseerd resultaat	270.000	43.100	226.900	36.300

Mutaties reserve

Toelichting resultaat (bedragen in €)			
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking
Saldo van Baten en Lasten	-50.000	-276.900	226.900
Mutaties Algemene Reserve			
Onttrekking	320.000	320.000	-
Toevoeging	-	-	-
Mutaties Reserve Procesoptimalisatie			
Onttrekking	-		-
Toevoeging	-		-
Gerealiseerd resultaat	270.000	43.100	226.900

Berekening van de afrekening met de deelnemende gemeenten

Gemeente	Standaard dienstverlening Jaarrekening 2025	Bijdrage bestaanskosten Jaarrekening 2025	Additionele dienstverlening Jaarrekening 2025	Totaal bijdrage gemeenten Jaarrekening 2025	Totaal bijdrage gemeenten Najaarsnota 2025	Verschil bijdrage gemeenten	Verschil klantreis	Verschil standaard-dienstverlening	Verschil bestaanskosten	Verschil Additionele dienstverlening
Almelo	635.856	715.201	-	1.351.057	1.350.692	364	-	364	-	-
Berkelland	133.472	210.811	12.488	356.770	356.994	224	-	-	-	224-
Borne	71.053	113.917	4.818	189.788	190.578	790-	-	-	-	790-
Bronckhorst	105.585	151.419	16.885	273.888	273.848	40	-	364	-	324-
Dinkelland	54.938	84.361	30.410	169.709	176.744	7.035-	-	8.115-	-	1.080
Enschede	1.640.231	1.886.973	289.697	3.816.902	3.863.400	46.499-	0	31.234-	-	15.265-
Haaksbergen	60.586	100.138	12.813	173.537	172.133	1.404	-	-	-	1.404
Hellendoorn	108.124	152.058	55.406	315.588	312.787	2.801	-	235	-	2.566
Hengelo OV	301.296	450.250	746-	750.800	754.677	3.877-	-	3.131-	-	746-
Hof van Twente	150.713	207.307	9.118	367.138	365.313	1.825	-	-	-	1.825
Lochem	111.070	161.427	19.387	291.884	288.726	3.157	-	964	-	2.194
Losser	82.420	118.889	35.313	236.622	236.342	281	-	-	-	281
Montferland	123.038	213.953	11.451	348.442	358.343	9.901-	-	9.576-	-	325-
Oldenzaal	161.416	210.639	160.120	532.175	522.455	9.720	-	1.539	-	8.181
Oost Gelre	95.954	137.857	17.683	251.494	256.176	4.683-	-	4.728-	-	46
Oude IJsselstreek	106.022	188.219	16.688	310.928	314.349	3.421-	-	1.551-	-	1.869-
Rijssen - Holten	75.739	139.083	28.000	242.822	251.340	8.519-	-	8.519-	-	0-
Tubbergen	44.852	74.327	15.876	135.055	134.495	560	-	-	-	560
Twenterand	75.194	127.552	102.885	305.632	307.331	1.700-	-	3.806-	-	2.107
Wierden	47.769	93.747	-	141.515	140.455	1.060	-	1.060	-	-
Winterswijk	197.077	238.872	13.848	449.797	448.378	1.420	-	1.093	-	326
Totaal	€ 4.382.404	€ 5.777.000	€ 852.140	€ 11.011.544	€ 11.075.557	€ 64.013-	€ 0	€ 65.041-	€ -	€ 1.028

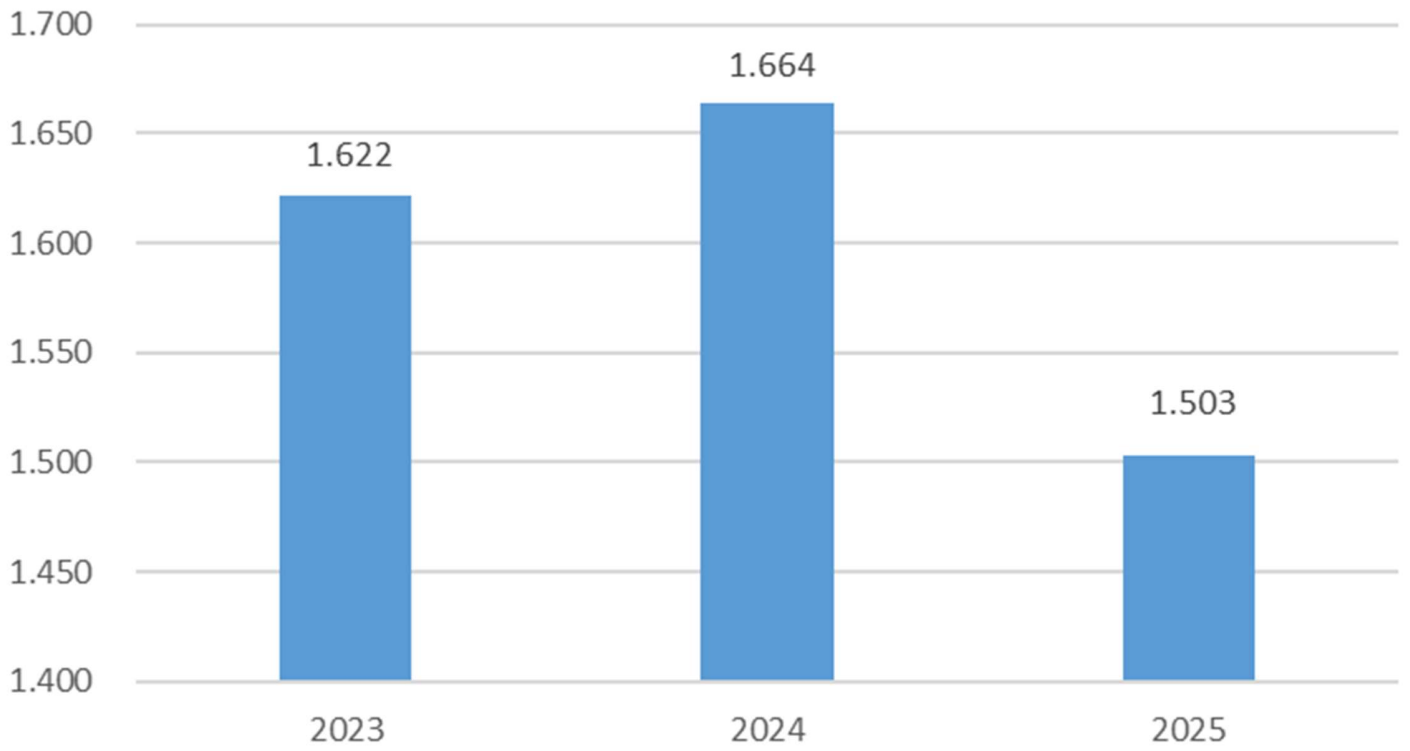
De verschillen standaarddienstverlening betreft hoofdzakelijk de afrekening standaarddienstverlening (buiten bandbreedte).

Statistische gegevens

A. Fase I – Indicatiestellingen

Indicatiestellingen	2023		2024		2025	
	Regulier	Crisis	Regulier	Crisis	Regulier	Crisis
Aalten	-	-	-	-	-	-
Almelo	265	7	261	15	223	8
Berkelland	41	1	49	1	49	-
Borne	24	-	34	-	25	-
Bronckhorst	47	-	51	-	40	-
Dinkelland	22	-	33	-	14	-
Enschede	728	6	754	18	656	16
Haaksbergen	27	-	29	-	28	1
Hellendoorn	45	2	45	3	49	2
Hengelo Ov.	-	-	-	-	-	-
Hof van Twente	48	-	35	-	49	-
Lochem	44	-	66	1	45	2
Losser	38	1	29	-	38	4
Montferland	53	2	33	-	35	1
Oldenzaal	52	3	55	3	66	2
Oost Gelre	56	1	41	-	35	-
Oude IJsselstreek	-	-	-	-	-	-
Rijssen-Holten	-	-	-	-	-	-
Tubbergen	12	-	8	-	18	1
Twenterand	40	-	61	-	47	-
Wierden	12	-	15	-	18	1
Winterswijk	68	4	65	2	68	4
Totaal:	1.622	27	1.664	43	1.503	42

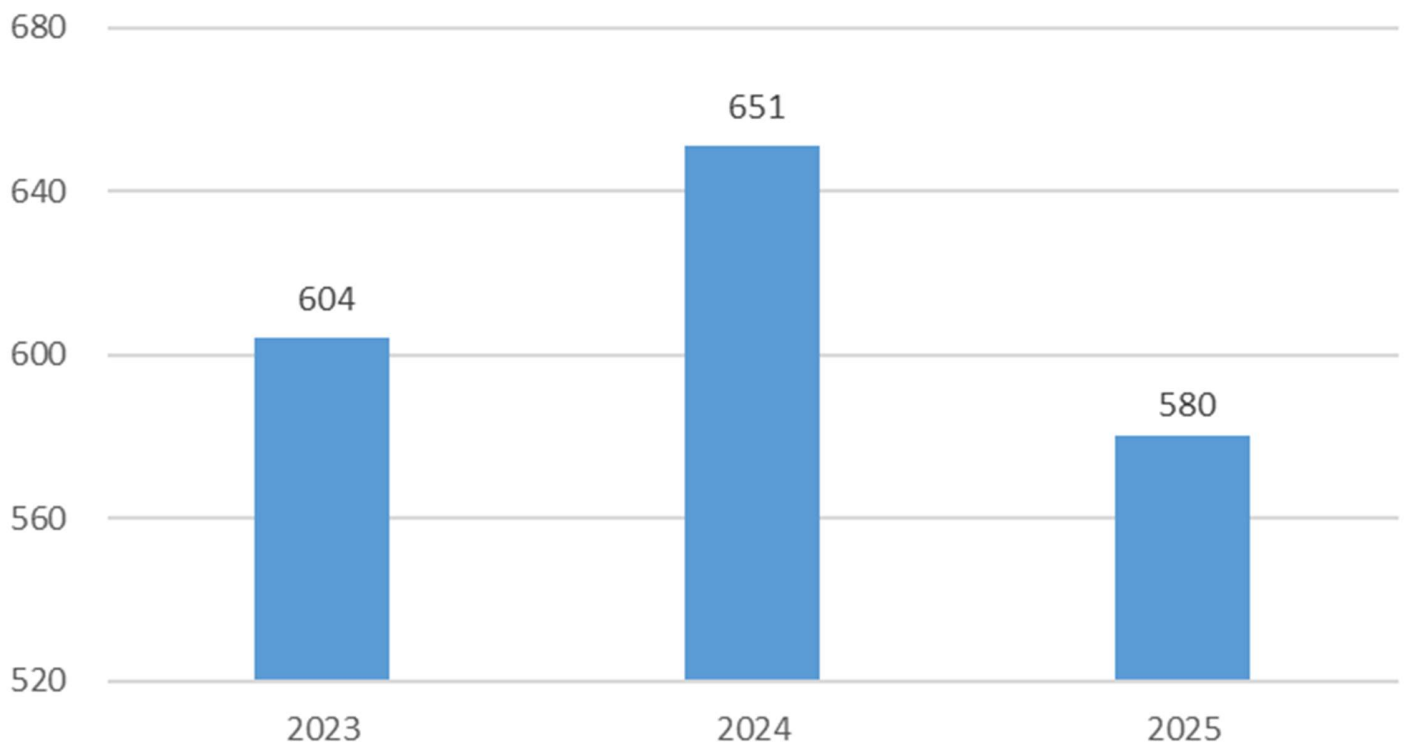
SON - Indicatiestellingen

B. Fase II – Schulden oplossen (schuldregelingsovereenkomst)

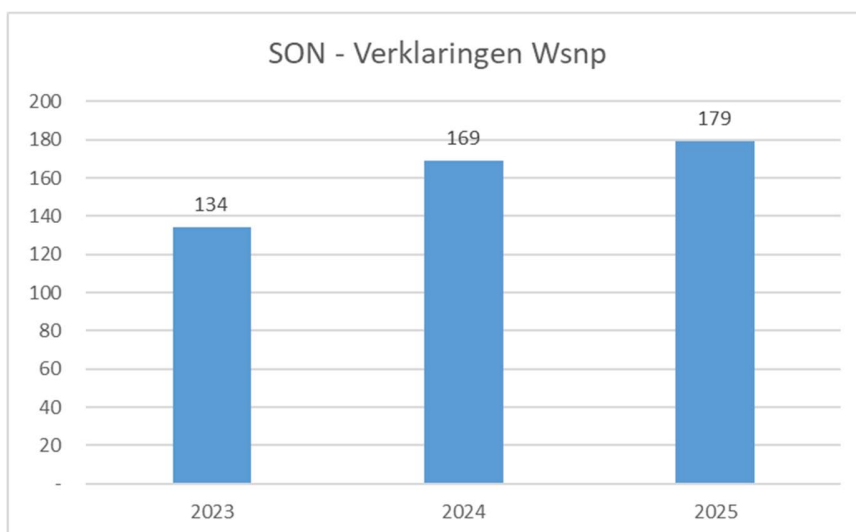
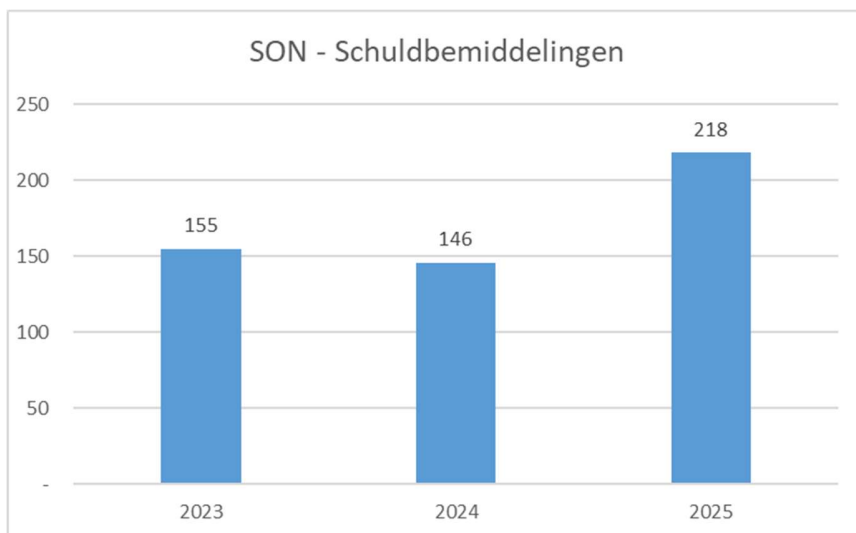
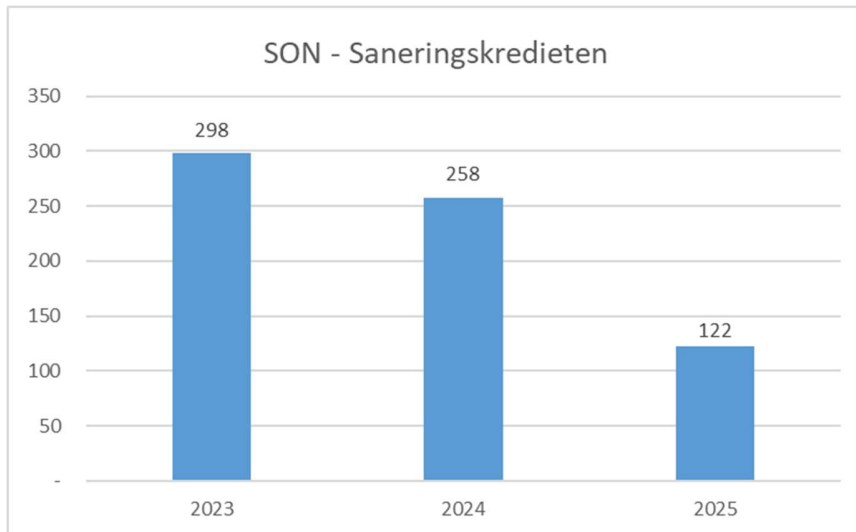
	2023	2024	2025
<i>Schuldregelings- overeenkomsten</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>
Aalten	-	-	-
Almelo	100	94	78
Berkelland	13	13	11
Borne	12	10	12
Bronckhorst	12	12	12
Dinkelland	8	9	6
Enschede	254	220	199
Haaksbergen	15	25	7
Hellendoorn	13	13	12
Hengelo Ov.	53	71	72
Hof van Twente	5	12	16
Lochem	11	15	14
Losser	13	12	18
Montferland	7	24	18
Oldenzaal	7	15	19
Oost Gelre	10	10	7
Oude IJsselstreek	24	24	17
Rijssen-Holten	10	13	17
Tubbergen	2	6	4
Twenterand	13	26	19
Wierden	1	6	3
Winterswijk	21	21	19
Totaal:	604	651	580

SON - Schuldregelingsovereenkomsten

C. Fase III – Schulden opgelost

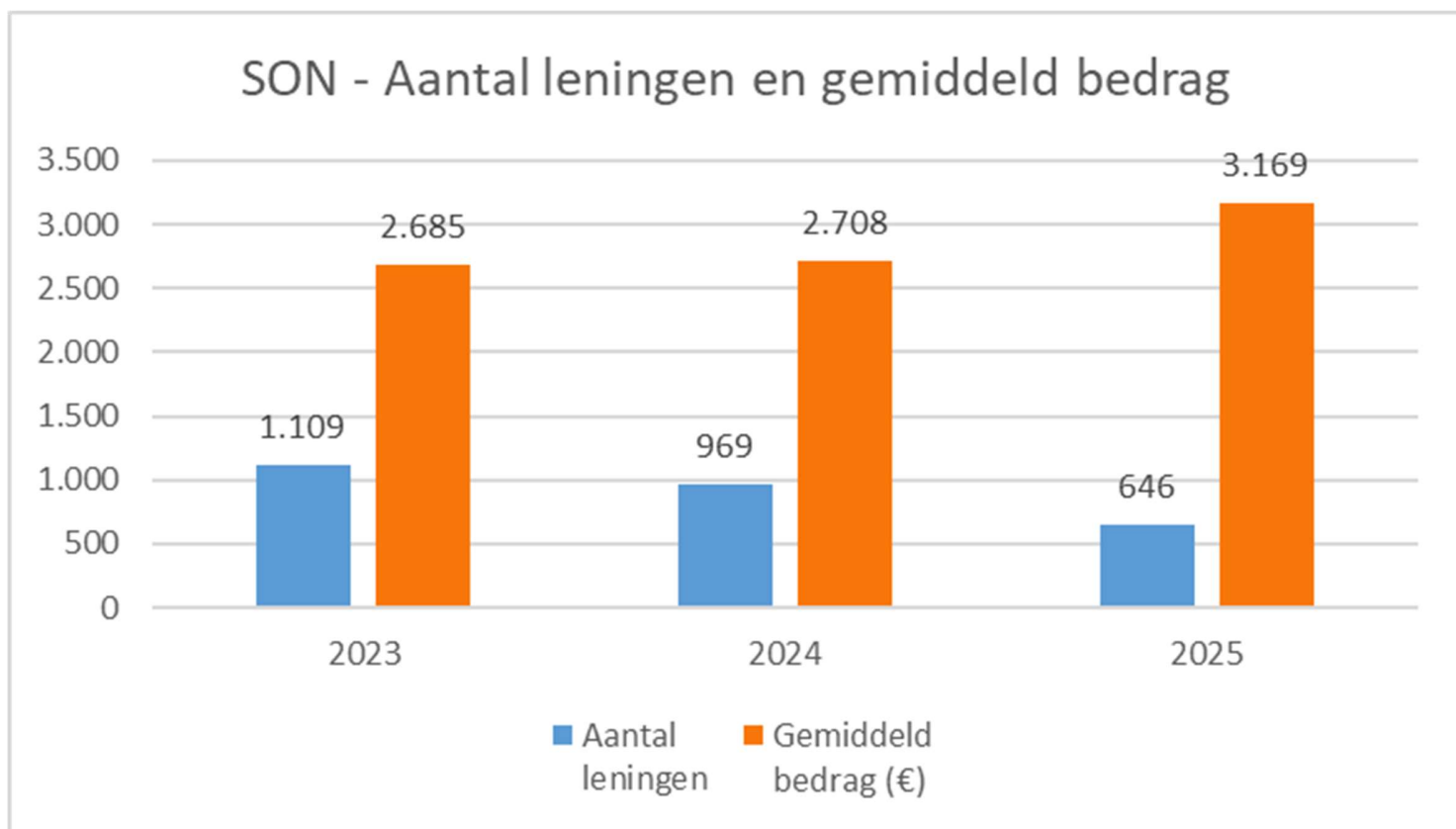
Schulden opgelost door middel van	2023				2024				2025			
	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp
Aalten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Almelo	22	53	5	17	18	39	1	33	29	14	2	32
Berkelland	1	6	1	1	4	9	1	4	6	-	-	6
Borne	5	6	-	3	5	4	-	3	4	1	-	4
Bronckhorst	7	6	-	5	2	4	-	1	9	2	-	2
Dinkelland	3	2	-	-	3	5	-	3	3	2	1	2
Enschede	46	121	8	51	50	97	3	52	51	56	7	57
Haaksbergen	2	7	2	-	2	4	2	5	7	4	-	3
Hellendoorn	6	8	-	1	1	5	-	6	11	3	-	3
Hengelo Ov.	19	21	-	13	24	35	1	16	25	14	1	9
Hof van Twente	2	3	2	1	4	-	-	2	10	1	-	3
Lochem	5	8	2	1	4	6	-	3	10	1	-	6
Losser	-	8	-	4	2	6	-	4	3	3	-	4
Montferland	5	5	3	6	5	6	-	7	7	6	-	6
Oldenzaal	1	7	1	2	3	4	-	2	6	3	-	10
Oost Gelre	2	4	2	3	2	5	-	3	3	-	-	5
Oude IJsselstreek	8	10	3	6	3	13	-	4	7	-	1	10
Rijssen-Holten	8	3	-	2	2	1	-	-	9	2	-	4
Tubbergen	1	2	-	2	2	2	-	1	2	-	-	1
Twenterand	5	8	-	7	5	7	1	10	7	3	2	5
Wierden	-	1	-	-	1	-	-	1	1	2	-	1
Winterswijk	7	9	1	9	4	6	-	9	8	5	-	6
Totaal:	155	298	30	134	146	258	9	169	218	122	14	179

D. Kredietverstrekking

Jaar	Aantal leningen	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Index 2023=100
2023	1.109	2.977.934	2.685	100
2024	969	2.623.731	2.708	101
2025	646	2.047.476	3.169	118

Jaar	Uitstaand saldo (€)	Index 2023=100	Toename / afname uitstaand saldo (€)
2023	4.793.827	100	-
2024	4.249.871	89	-543.956
2025	3.796.749	79	-453.122

Verdeling verstrekte leningen per gemeente

SL-HF-SK	2023			2024			2025		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
Aalten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Almelo	148	341.205	2.305	114	274.738	2.410	83	250.931	3.023
Berkelland	35	134.148	3.833	51	211.639	4.150	34	192.314	5.656
Borne	9	20.906	2.323	6	14.022	2.337	2	8.210	4.105
Bronckhorst	12	48.701	4.058	11	40.370	3.670	8	25.518	3.190
Dinkelland	2	2.690	1.345	5	7.806	1.561	4	8.439	2.110
Enschede	548	1.374.920	2.509	402	827.018	2.057	270	701.822	2.599
Haaksbergen	11	23.825	2.166	17	48.277	2.840	11	36.988	3.363
Hellendoorn	11	21.527	1.957	7	13.897	1.985	10	43.401	4.340
Hengelo Ov.	55	136.291	2.478	73	157.461	2.157	51	143.260	2.809
Hof van Twente	31	98.592	3.180	38	167.156	4.399	10	25.742	2.574
Lochem	15	41.863	2.791	10	17.212	1.721	3	9.412	3.137
Losser	14	29.188	2.085	11	22.948	2.086	6	9.248	1.541
Montferland	19	55.360	2.914	16	52.615	3.288	14	32.413	2.315
Oldenzaal	36	90.981	2.527	34	88.305	2.597	15	37.210	2.481
Oost Gelre	21	77.618	3.696	31	149.500	4.823	15	78.101	5.207
Oude IJsselstreek	45	157.603	3.502	42	114.108	2.717	26	85.269	3.280
Rijssen-Holten	27	120.985	4.481	31	176.572	5.696	31	175.168	5.651
Tubbergen	2	3.400	1.700	2	2.716	1.358	1	3.000	3.000
Twenterand	29	63.160	2.178	28	67.033	2.394	26	81.192	3.123
Wierden	3	7.705	2.568	1	2.550	2.550	6	15.564	2.594
Winterswijk	36	127.265	3.535	39	167.788	4.302	20	84.274	4.214
Totaal:	1.109	2.977.934	2.685	969	2.623.731	2.708	646	2.047.476	3.169

Borgstellingen ten opzichte van totaal aantal leningen			
Borgstellingen t.o.v. totaal aantal leningen	2023	2024	2025
Aantal met borg gsd	438	321	175
Aantal met instelling borg	-	-	-
Aantal met persoonl. borg	3	3	-
Aantal met borg SON	-	-	-
Aantal zonder borg	668	645	471
Totaal aantal:	1.109	969	646
Netto bedrag borg gsd (€)	1.420.708	1.125.236	717.541
Netto bedrag instelling borg (€)	-	-	-
Netto bedrag persoonl. borg (€)	4.672	9.961	-
Netto bedrag borg SON (€)	-	-	-
Netto bedrag zonder borg (€)	1.552.554	1.488.534	1.329.934
Totaal netto bedrag (€):	2.977.934	2.623.731	2.047.475

Verdeling uitbetaalde leningen naar looptijdklassen			
Looptijdklassen	2023	2024	2025
0-12 maanden	23	44	18
13-24 maanden	141	249	129
25-36 maanden	573	373	216
37-48 maanden	78	45	45
49-60 maanden	250	257	238
boven 60 maanden	44	1	-
Totaal:	1.109	969	646

Verdeling uitbetaalde leningen naar inkomensklassen

Netto inkomen per maand	2023			2024			2025		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
tot 700	13	28.656	2.204	10	7.120	712	1	1.030	1.030
701 - 800	1	865	865	5	4.960	992	2	1.281	641
801 - 900	13	39.104	3.008	7	8.768	1.253	1	2.157	2.157
901 - 1.000	8	22.636	2.830	8	9.069	1.134	8	14.953	1.869
1.001 - 1.100	131	245.975	1.878	24	20.306	846	4	4.450	1.113
1.101 - 1.300	617	1.349.830	2.188	538	1.180.155	2.194	226	575.232	2.545
1.301 - 1.700	196	656.969	3.352	230	755.211	3.284	235	691.332	2.942
1.701 - 2.500	100	425.806	4.258	116	474.394	4.090	131	541.594	4.134
boven 2.500	30	208.092	6.936	31	163.750	5.282	38	215.447	5.670
Totaal:	1.109	2.977.934	2.685	969	2.623.731	2.708	646	2.047.476	3.169

Verdeling uitbetaalde leningen naar bedragsklassen

Netto bedragsklasse (€)	2023			2024			2025		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
tot 700	35	18.148	519	58	22.053	380	60	20.537	342
701 - 1.100	99	94.169	951	189	177.939	941	25	22.737	909
1.101 - 2.300	436	764.333	1.753	243	452.996	1.864	142	265.957	1.873
2.301 - 3.400	309	858.278	2.778	236	681.298	2.887	220	644.606	2.930
3.401 - 4.500	105	408.484	3.890	96	364.747	3.799	78	300.507	3.853
4.501 - 6.800	91	497.158	5.463	103	561.368	5.450	83	461.155	5.556
6.801 - 9.000	21	164.952	7.855	34	267.701	7.874	25	196.640	7.866
9.001 - 15.000	11	117.619	10.692,68	10	95.630,05	9.563	13	135.335	10.410
15.001 - 20.000	1	18.104,70	-	-	-	-	-	-	-
20.001 - 25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
boven 25.000	1	36.688,60	-	-	-	-	-	-	-
Totaal:	1.109	2.977.934	2.685	969	2.623.731	2.708	646	2.047.476	3.169

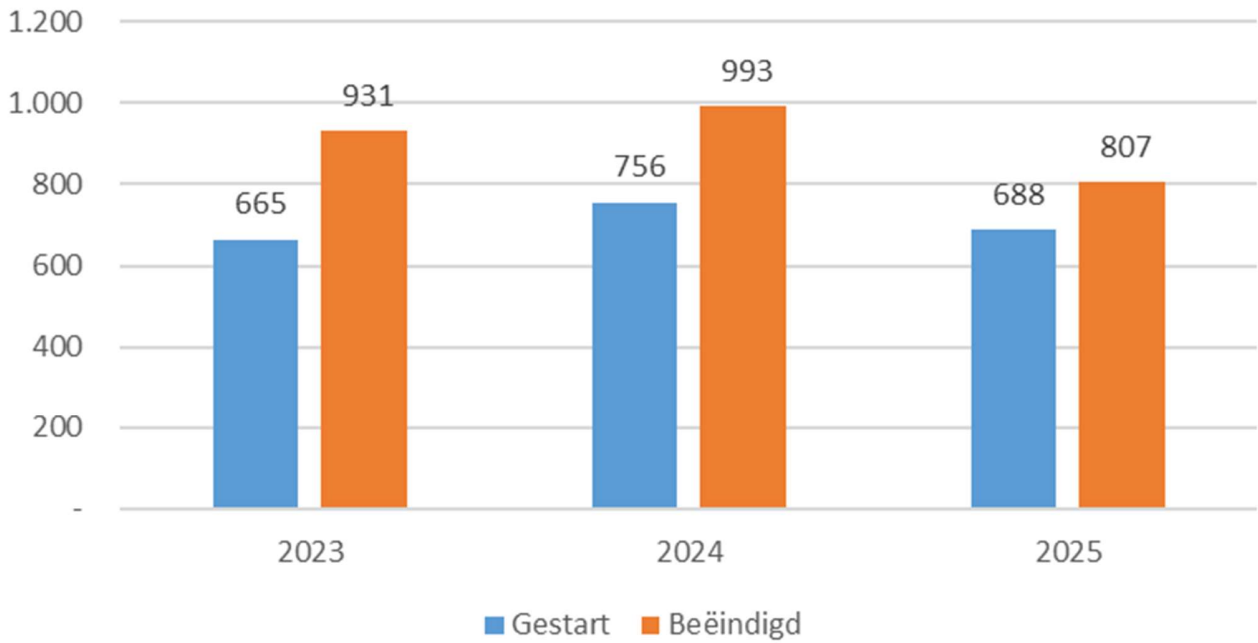
Verdeling uitbetaalde leningen naar leeftijdsgroepen

Leeftijds-groepen	2023			2024			2025		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
tot 20 jr.	6	17.281	2.880	15	33.822	2.255	5	15.969	3.194
21 - 30 jr.	233	551.861	2.369	173	431.183	2.492	95	308.967	3.252
31 - 40 jr.	278	775.477	2.789	224	605.079	2.701	134	429.316	3.204
41 - 50 jr.	243	698.667	2.875	192	557.595	2.904	141	430.771	3.055
51 - 60 jr.	200	530.711	2.654	187	472.504	2.527	148	475.395	3.212
61 - 70 jr.	111	299.490	2.698	135	395.905	2.933	90	270.681	3.008
boven 70 jr.	38	104.448	2.749	43	127.644	2.968	33	116.377	3.527
Totaal:	1.109	2.977.934	2.685	969	2.623.731	2.708	646	2.047.476	3.169

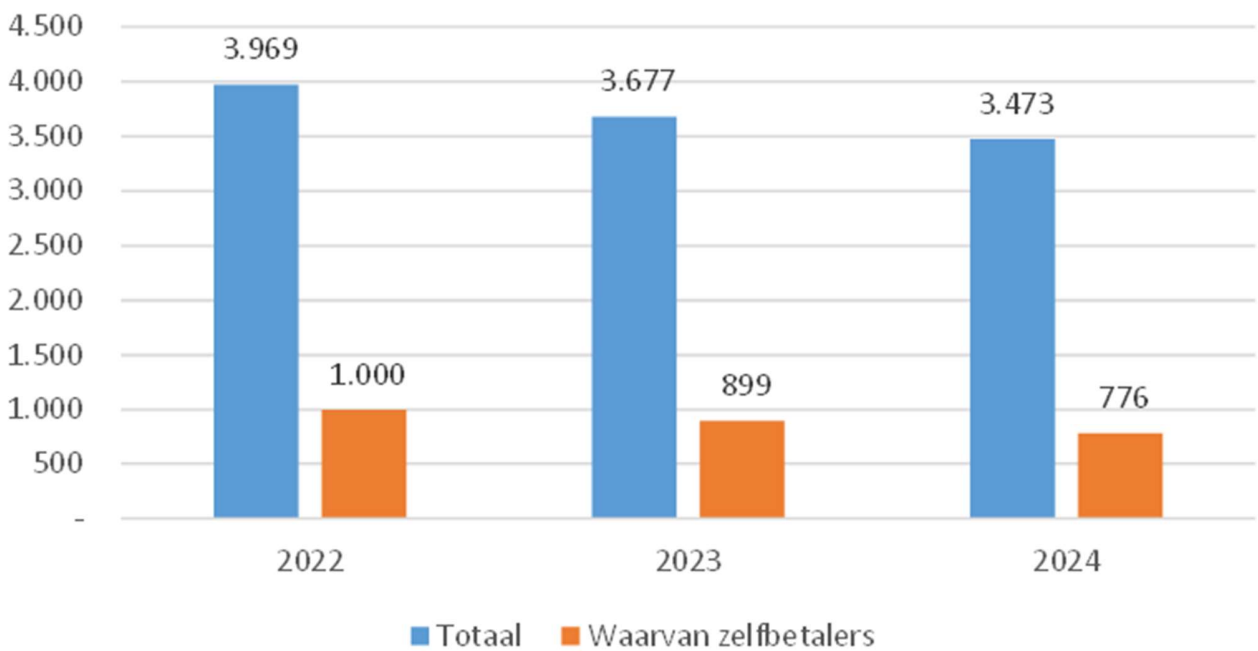
E. Budgetbeheer

Budgetbeheer	2023					2024					2025				
	Aanvraag	Gestart	Beëindigd	Actief per	waarvan zelfbet.	Aanvraag	Gestart	Beëindigd	Actief per	waarvan zelfbet.	Aanvraag	Gestart	Beëindigd	Actief per	waarvan zelfbet.
Aalten	-	-	55	4	3	-	-	1	3	3	-	-	-	3	3
Almelo	178	77	109	471	164	179	106	127	459	158	149	103	114	447	136
Berkelland	19	19	26	105	14	21	13	21	102	15	33	21	12	114	15
Borne	11	8	10	66	21	22	10	16	64	18	18	12	11	65	18
Bronckhorst	21	16	17	78	13	28	22	15	81	12	22	19	16	83	12
Dinkelland	23	11	17	40	4	33	17	16	43	5	12	8	14	36	5
Enschede	532	242	278	1.122	300	589	297	350	1.063	243	407	206	276	973	198
Haaksbergen	23	14	18	59	18	33	13	10	65	17	27	13	16	62	17
Hellendoorn	28	18	23	101	19	25	19	16	103	15	41	35	14	123	18
Hengelo Ov.	136	69	106	410	90	135	63	119	366	75	155	77	99	339	66
Hof van Twente	47	20	24	137	18	32	17	22	129	13	32	19	30	115	12
Lochem	20	9	20	75	11	35	23	14	83	11	45	21	21	82	9
Losser	27	15	13	73	29	30	14	25	64	23	24	14	16	61	15
Montferland	33	17	23	99	19	20	9	27	78	18	28	16	13	79	15
Oldenzaal	45	31	25	138	12	43	24	30	135	11	34	14	30	123	7
Oost Gelre	37	24	27	79	6	26	24	24	75	8	25	17	17	72	10
Oude IJsselstreek	40	20	27	138	29	26	19	37	123	27	33	26	23	125	26
Rijssen-Holten	29	20	37	117	39	18	12	35	95	29	28	13	19	90	33
Tubbergen	7	3	5	36	5	10	7	8	36	4	10	5	8	35	3
Twenterand	12	5	25	100	38	35	14	27	91	33	24	11	24	82	34
Wierden	4	2	6	51	17	9	7	13	50	12	12	6	11	45	12
Winterswijk	31	25	28	162	14	31	26	32	154	15	43	32	19	166	21
<i>Recentelijk verhuisd:</i>	-	-	12	16	16	-	-	8	11	11	1	-	4	-	-
Totaal:	1.303	665	931	3.677	899	1.380	756	993	3.473	776	1.203	688	807	3.320	685

SON - Gestarte en beëindigde BBR

SON - Actieve BBR per 31-12

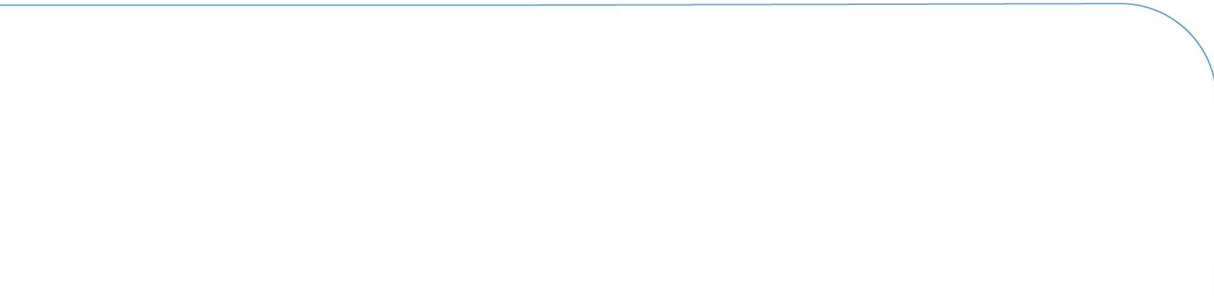

F. Beschermingsbewind

Aantal actieve dossiers per jaar

Aantal actieve dossiers bewind per ultimo jaar			
Gemeente	2023	2024	2025
Almelo	135	126	143
Hellendoorn	23	23	25
Rijssen-Holten	25	24	26
Tubbergen	5	3	4
Twenterand	27	26	35
Wierden	8	7	10
Aalten	15	16	17
Berkelland	32	27	23
Bronckhorst	14	14	14
Enschede	409	415	475
Haaksbergen	16	12	12
Lochem	17	16	18
Losser	7	8	9
Montferland	28	22	27
Oost Gelre	24	27	31
Oude IJsselstreek	29	28	29
Winterswijk	44	45	53
Borne	14	9	13
Dinkelland	12	14	11
Hengelo OV.	92	89	89
Hof van Twente	22	24	22
Oldenzaal	23	25	29
Buiten werkgebied	38	42	38
Totaal	1.059	1.042	1.153

Stadsbank
Oost Nederland

Bezoekadres
Stadsbank Oost Nederland
Spelbergsweg 35
7512 DX Enschede

stadsbankoostnederland.nl

Primitieve begroting 2027

Meerjarenraming 2028 - 2030

Concept | April 2026

Stadsbank
Oost Nederland

Inhoud

Voorwoord.....	3
1 Beleidsbegroting.....	4
1.1 Inleiding	4
1.1.1 Doelstelling van de Stadsbank.....	4
1.1.2 Ontwikkelingen en ambities 2027	5
1.2 Programmaplan 2027	7
1.2.1 Programma Algemeen Bestuur	7
1.2.2 Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	9
1.2.3 Maatschappelijke impact: effectiviteit schuldhulpverlening	16
1.3 Verplichte paragrafen	18
1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
1.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	21
1.3.3 Financiering.....	21
1.3.4. Verbonden partijen.....	24
1.3.5 Bedrijfsvoering.....	25
2 Financiële begroting.....	31
2.1 Uitgangspunten begroting 2027 - 2030.....	31
2.2 Overzicht van Baten en Lasten in de begroting 2026.....	34
2.3 Toelichting Meerjarenperspectief 2026 - 2029.....	37
2.4 Voorstel tot vaststelling van de begroting.....	40
Bijlagen	41
Bijlage 1: Categoriele begroting en meerjarenraming.....	41
Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen	42
Bijlage 3: Investerings 2027 - 2030.....	44
Bijlage 4: Primitieve begroting 2027 per gemeente.....	45
Bijlage 5: Meerjarenraming per gemeente	46

Voorwoord

Hierbij presenteer ik jullie de primitieve begroting 2027 inclusief de meerjarenraming 2028-2030 van de Stadsbank Oost Nederland. De Stadsbank is dé schuldhelpverlener in Twente en de Achterhoek. Een bank van en voor mensen die zorgen wegneemt en waarde terugbrengt. We gaan als expertisepartner van 21 gemeenten voor maatschappelijke waarde en beperken daarmee maatschappelijke kosten. De Stadsbank heeft de bevoegdheid, de medewerkers en kennis om door te pakken. Dat is nodig voor een leven zonder geldzorgen voor onze inwoners.

Financiële ellende in het leven van mensen is bijna nooit alleen financieel, maar werkt door in alle levensdomeinen. Of andersom: sociale, medische of maatschappelijke problematiek leidt tot schulden. Daarom werken we in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Het oplossen van schulden en het brengen van financiële rust brengt hulp en perspectiefverbetering op andere terreinen, zoals wonen, werk en zorg dichterbij.

De schuldhelpverlening verkeert in een transitie. Waar voorheen uniformiteit, wetgeving en regels veelal centraal stonden, zien we nu meer preventie, maatwerk, werken vanuit vertrouwen en het uitbouwen van de financiële redzaamheid van inwoners. In de afgelopen jaren hebben we positieve ontwikkelingen gezien zoals de halvering van de aflossingsperiode en een stevige inzet op saneringskredieten en schuldenrust en nemen we dat mee in onze dienstverlening voor de inwoners van Twente en de Achterhoek. We bouwen verder aan onze ambitie om mensen met schulden nog beter en sneller te helpen en van hieruit te werken aan financiële weerbaarheid en redzaamheid van onze inwoners.

Met deze begroting volgen we de richtlijnen van de deelnemende gemeenten in loon- en prijsontwikkeling. Hierdoor kent de begroting een stijging van de lasten ten opzichte van de vorige begroting. Tegelijkertijd hebben we in onze bedrijfsvoering een aantal lasten naar beneden bijgesteld vanuit een zo efficiënt mogelijke inzet van onze beschikbare middelen en in relatie tot het verwachte financieel resultaat over 2026.

We blijven samen hard aan de slag voor een geldzorgenvrije toekomst voor onze inwoners.

Enschede, april 2026

Arjan Kampman, voorzitter Dagelijks Bestuur

1 Beleidsbegroting

1.1 Inleiding

1.1.1 Doelstelling van de Stadsbank

De Stadsbank is dé schuldhulpverlener in Twente en de Achterhoek. Wij werken in een publieke setting, als expertisepartner van 21 gemeenten, aan het creëren van directe financiële rust voor onze klanten en het bereiken van duurzame financiële stabiliteit en optimale redzaamheid. Als financieel specialist en deskundige en betrouwbare partner zijn wij een steun en toeverlaat voor mensen met financiële problemen.

Schulden komen (bijna) nooit alleen. Onze dienstverlening is klant- en resultaatgericht en in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Dat is tweeledig:

- De financiële dienstverlening van de Stadsbank draagt bij aan een goede gemeentelijke schuldhulp (beleidsverantwoordelijkheid bij gemeenten).
- De financiële dienstverlening van de Stadsbank, samen met de klant werken aan een nieuwe en financieel gezonde toekomst, sluit zoveel mogelijk aan bij de overige maatschappelijke ondersteuning van de klant.

We werken vanuit het perspectief van de menselijke maat met oog voor de mens achter de schuld, vanuit vertrouwen en stimuleren eigenaarschap bij de klant om duurzaam resultaat te halen.

We zien dat begeleiding begint bij het eerste contactmoment en dit vraagt, afhankelijk van de situatie van de klant, om een doorlopend en flexibel proces.

“De hulp van de Stadsbank heeft gezorgd voor rust in mijn hoofd”

1.1.2 Ontwikkelingen en ambities 2027

De dynamiek in schuldhelpverlening is groot. We werken continu aan de doorontwikkeling van onze dienstverlening om effectieve hulp naar een hoger plan te tillen. Het nieuwe kabinet zet de aanpak van financiële zorgen en bestaanszekerheid centraal in het sociaal domein. Dit gaat ook gepaard met structureel extra middelen voor gemeenten.

Klant voorop! Doorbouwen aan een klant- en resultaatgerichte dienstverlening

De maatschappelijke blik op schulden en de aanpak daarvan verandert. Van financieel technische dienstverlening naar het goede gesprek en het duurzaam oplossen van onderliggende financiële problematiek. Samen met gemeenten is een doorontwikkeling ingezet van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken; de Klantreis '23. Waarin we met de menselijke maat werken aan een nieuwe en financieel gezonde toekomst voor onze klanten en beter in verbinding zijn met gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Schulden komen (bijna) nooit alleen. Het oplossen van schulden en het brengen van financiële rust brengt hulp en perspectiefverbetering op andere terreinen, zoals wonen, werk en zorg dichterbij.

We hebben vooral in de voorkant en verbinding met gemeenten geïnvesteerd. Tegelijkertijd vraagt onder meer de basisdienstverlening dat begeleiding naar redzaamheid duurzaam wordt ingevuld. De basisdienstverlening is ontwikkeld door het Ministerie van SZW, VNG, Divosa en NVVK om de schuldhelpverlening in Nederland, ten aanzien van het bereik en de kwaliteit en de wijze waarop begeleiding en nazorg wordt vormgegeven, te verbeteren en de verschillen tussen gemeenten te verkleinen. Deze financiële begeleiding vraagt een intensivering van ons inkomensbeheer en het werken aan kennis en vaardigheden. Ook de dalende vraag naar inkomensbeheer laat zien dat de behoefte van inwoners wijzigt. Met gemeenten wordt dit nu in pilot vorm ontwikkeld en neergezet en uitgerold in onze organisatie en ons dienstenprogramma. Hierbij onderzoeken we ook hoe we zoveel mogelijk vanuit één klantverantwoordelijke kunnen werken, meer dan nu. Dit sluit aan bij de behoefte die onze klanten uitspreken. Dit raakt ook de structuur en het ontwerp van onze organisatie.

Samen werken aan een beter bereik

Het voorkomen dat mensen in financiële problemen komen levert meer maatschappelijke winst op dan het achteraf oplossen van schulden. In 2027 blijven we inzetten op het verlagen van drempels, het delen van kennis over geld, geldzorgen en schulden en blijven we de verbinding maken met het lokale netwerk. Door bijvoorbeeld de samenwerking met vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke organisaties en zorgpartijen nog meer op te zoeken en optimaal ieders rol in te zetten.

Een toegankelijke en begrijpelijke dienstverlening draagt bij aan een beter bereik. Onder meer met de inzet en inzichten van ons klantenpanel verbeteren we onze bereikbaarheid en vereenvoudigen we onze communicatie zoveel mogelijk. Door het betrekken van klanten in de ontwikkeling van onze dienstverlening en organisatie zorgen we dat de ervaringen en behoeften van onze klanten meer centraal staan.

Onze expertise is breder inzetbaar

Waar wenselijk en nodig wordt onze (financiële) expertise ook ingezet in additionele, bijkomende dienstverlening. Vaak is dit naar aanleiding van vraagstukken waar gemeenten mee te maken krijgen. Zo heeft de Stadsbank voor een groot aantal Twentse gemeenten een rol in het financieel ontzorgen van inburgeraars en in de aanpak van en het voorkomen van schulden onder jongeren.

1.2 Programmaplan 2027

1.2.1 Programma Algemeen Bestuur

Het programma Algemeen Bestuur bestaat met name uit de niet dienstverlening specifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectieve en efficiënte uitvoeringsorganisatie. Hieronder vallen ook de activiteiten die worden uitgevoerd door onze bestuursorganen en de hiermee samenhangende bestuursondersteuning.

Activiteiten

Een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering

- Het ontwikkelen en uitvoeren van een adequaat personeelsbeleid.
- Het verzorgen van de planning en control cyclus waarmee onder andere de financiële gezondheid van de organisatie wordt bewaakt.
- Het verzorgen van gedegen interne controles op basis van de risicoanalyse.
- Het in stand houden van de fysieke infrastructuur.
- Het in stand houden en optimaliseren van de ICT.

Bestuurlijke sturing en verantwoording

Het bestuur van de bank bestaat uit een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur. De volgende activiteiten vinden ook in dit programma plaats:

- Vertalen van bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een maatschappelijk en bestuurlijk verantwoorde positionering van de Stadsbank.
- Sturing geven aan organisatieontwikkelingen gericht op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.
- Het afleggen van verantwoording over de verzorgde dienstverlening.
- De voorbereiding van beleidsontwikkeling en verantwoording door het bestuur.

Ambtelijk platform

Het Platform is een adviescommissie voor het bestuur en directie van de Stadsbank. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen ambtelijk deelnemen in het

Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigen beweging het Bestuur en de directie over beleidsontwikkeling en is een platform voor kennisdeling.

Informatievoorziening gemeenten

Om de deelnemende gemeenten tijdig te informeren wordt het Algemeen Bestuur via de Voorjaarsnota en de Najaarsnota geïnformeerd over inhoudelijke en financiële ontwikkelingen over het lopende begrotingsjaar. De Voorjaarsnota heeft betrekking op de periode januari tot en met april en de Najaarsnota op de periode tot en met augustus. Als dit aan de orde is, wordt ook een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De accountant geeft alleen een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inbegrepen de rechtmatigheidsverantwoording).

Kosten

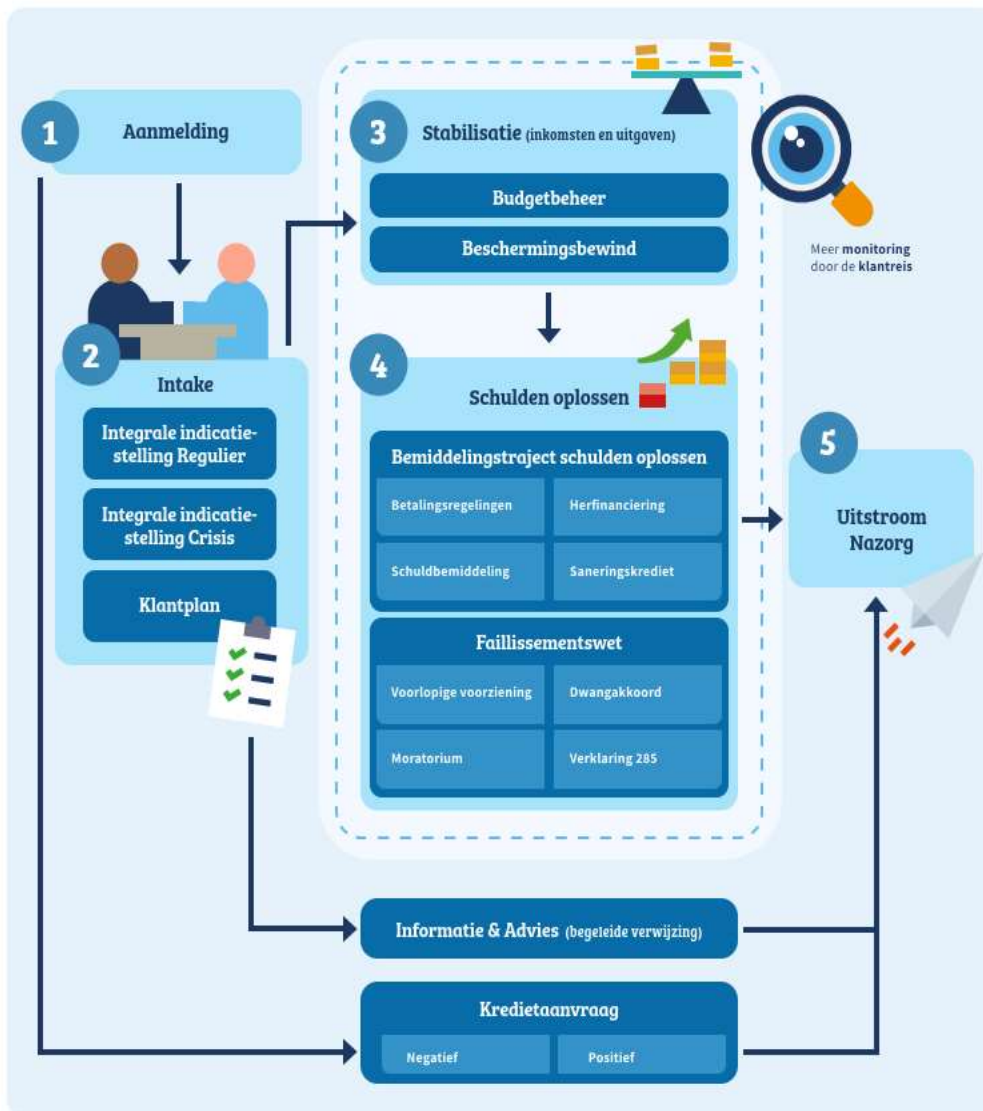
In de bestaanskosten zijn de principes van solidariteit en gemeenschappelijkheid terug te vinden. De bestaanskosten scheppen de voorwaarden voor de instandhouding van de Stadsbank en zijn vaste kosten die niet direct gerelateerd zijn aan de omvang van de dienstverlening. Het gaat hierbij om materiële kosten en kosten van indirect personeel (sturing en ondersteuning). De bestaanskosten worden via een vaste verdeelsleutel over de deelnemende gemeenten verdeeld (25% huishoudens, 75% omvang standaard dienstverlening).

Programma 1 (bedragen in €)			
<i>Algemeen Bestuur</i>	<i>2025 Realisatie</i>	<i>2026 Primaire Begroting</i>	<i>2027 Primitieve Begroting</i>
Lasten	6.067.600	5.912.900	5.867.500
Baten	5.910.400	6.085.300	6.233.100
Saldo	-157.200	172.400	365.600

De Stadsbank heeft autonome inkomsten (anders dan gemeentelijke bijdragen) waarin een aandeel overhead is opgenomen, zoals inkomsten uit bewind. Deze autonome overhead-inkomsten worden in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage in de bestaanskosten. De autonome overhead-inkomsten zijn taakstellend als bijdrage in de bestaanskosten begroot. Hierdoor kan de gemeentelijke bijdrage in de bestaanskosten op voorcalculatiebasis worden vastgesteld, waardoor grote schommelingen in de gemeentelijke bijdrage in de bestaanskosten in de loop van het jaar worden voorkomen.

1.2.2 Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen gaat over alle dienstverlening van de Stadsbank. De dienstverlening wordt verzorgd vanuit verschillende locaties (op diverse gemeentelijke locaties en op ons kantoor in Enschede). Onze dienstverlening is klant- en resultaatgericht en in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. We werken vanuit het perspectief van de menselijke maat met oog voor de mens achter de schuld, vanuit vertrouwen en stimuleren eigenaarschap bij de klant om duurzaam resultaat te halen. Onze dienstverlening in één oogopslag:

De dienstverlening van de Stadsbank draagt bij aan:

- het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
- een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat klanten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
- het oplossen van schulden door het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen klanten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;

- het oplossen van schulden door het realiseren van een oplossing voor klanten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met
- een minnelijke regeling van de schulden zoals een Dwangakkoord of het opmaken van een Wsnp-verklaring.
- het aanbieden van sociale leningen voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële banken een lening kunnen krijgen.

Hiermee zijn we gericht op het creëren van financiële rust voor onze klanten en het bereiken van duurzame financiële stabiliteit en optimale redzaamheid. Door continu te werken aan de kwaliteit van de dienstverlening en het professionaliseren van de bedrijfsvoering wil de bank de dienstverlening op peil houden en waar mogelijk verbeteren. Momenteel ontwikkelen we financiële begeleiding als één van de elementen van de basisdienstverlening. Afhankelijk van de ervaring en resultaten en besluitvorming door ons bestuur wordt dit ingevoegd in ons dienstenprogramma.

De Stadsbank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Daarnaast is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken en bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel.

Inzet dienstverlening

Het voorkomen van schulden

Schuldpreventie is een mix van maatregelen, activiteiten en voorzieningen, die erop gericht zijn dat mensen financieel vaardig worden en hun financiën op orde kunnen houden, zodat financiële instabiliteit en schulden worden voorkomen. Vanuit onze expertise geven we bijvoorbeeld voorlichting op scholen en aan vrijwilligersorganisaties over financieel fit zijn en de risico's en de gevolgen van het in schulden raken.

Kennismaking en onderzoek (indicatiestelling)¹

Om een optimale dienstverlening te kunnen leveren maken we kennis met de klant en gaan direct aan de slag met de meest dringende vragen en zorgen. We analyseren de financiële situatie, komen in actie of geven advies en/of bekijken en bespreken welk traject het beste past bij de klant en zijn vraag.

Wat is de beste weg naar een nieuwe toekomst? In onderstaande infographic is deze weg weergegeven.

¹ De gemeenten Oude IJsselstreek, Hengelo en Twenterand verzorgen dit onderdeel van de dienstverlening zelf voor hun klanten.

Het bieden van financiële stabiliteit

De meeste financiële problemen van klanten zijn het gevolg van een structurele onbalans tussen inkomsten en uitgaven. Als rekeningen niet meer betaald kunnen worden, stapelen de problemen zich snel op, van aanmaning tot deurwaarder. Dit vraagt om overzicht en inzicht.

Dat verzorgen wij door het inzetten van:

- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning van het herstel van de financiële redzaamheid, zodat (verdere) schulden kunnen worden voorkomen.
- Meerderjarigebewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Budgetzorg (een intensievere vorm van budgetbeheer) voor klanten waarvoor budgetbeheer te licht is en beschermingsbewind te zwaar. Naast de financiën wordt de hele administratieve huishouding voor een langere periode samen met de klant gedaan.

“Het was eerder 24 uur per dag overleven. Ik ben nu weer aan het leven”

Schulden oplossen

Met het regelen van de schulden van de klant waarbij we bemiddelen tussen de klant en zijn schuldeisers proberen we de schuldensituatie van de klant op te lossen en zo maatschappelijke uitval te voorkomen. Vaak is de volledige betaling van de schuldenlast door bijvoorbeeld betalingsregelingen of herfinanciering niet mogelijk.

We focussen ons zoveel mogelijk op het saneringskrediet als instrument omdat dit voor een snellere schuldenrust bij klanten zorgt en duidelijkheid voor schuldeisers. Met de klant volgen we het traject en de (financiële) ontwikkeling en kijken we herhaaldelijk of dit passend is bij zijn situatie.

Als een minnelijke oplossing niet haalbaar is ondersteunen we bij het opstellen van een verzoekschrift volgens de faillissementswet over de toelating tot de wettelijke schuldsanering en geven de gevraagde verklaring af.

Opmaat tot uitstroom

De Stadsbank werkt resultaatgericht en maakt samen met de klant afspraken over het verbeteren van zijn financiële situatie. Door te sturen op redzaamheid en uitstroom past de Stadsbank de dienstverlening aan (op- en afschalen) op basis van het eigen vermogen en ontwikkeling van de klant. We bouwen het inkomensbeheer langzaam af en ondersteunen de klant bij het gefaseerd zelf uitvoeren van financiële taken. Dit doen we, afhankelijk van de gemeentelijke afspraken en wensen, met behulp van de gemeente of andere lokale hulpverlening.

Als de dienstverlening kan worden afgerond, bespreken we met de klant (en eventueel de gemeente) en eventuele (toekomstige) begeleiders de aandachtspunten voor duurzame financiële gezondheid, taken en verwachtingen. In dit uitstroomgesprek bespreken we mogelijke valkuilen, maar ook bij wie de klant bijtijds terecht kan.

Nazorg

Voor alle klanten waarvoor de Stadsbank financiële stabiliteit en/of het regelen van schulden heeft verzorgd, biedt de Stadsbank nazorg aan. Het doel van deze nazorg is om recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening nemen we contact op en bespreken we met de klant hoe het gaat en wat zijn financiële situatie is. Als er nog hulp nodig is bespreken we de (lokale) mogelijkheden hiervoor.

Kredietverlening

De kredietverlening is ten opzichte van commerciële banken aan de onderkant van de markt gepositioneerd. Als gemeentelijke kredietbank streven we niet naar een zo groot mogelijke kredietportefeuille, maar richten ons uit maatschappelijk oogpunt op een specifieke doelgroep. De bank hanteert maatschappelijk verantwoorde rentepercentages. Uitgangspunt voor de tarieven is om deze onder de tarieven van de commerciële banken te positioneren.

Additionele dienstverlening (maatwerk)

Naast de standaard dienstverlening verzorgt Stadsbank Oost Nederland voor een aantal gemeenten de dienstverlening op maat, vaak op locatie en met name in de vorm van een inloopspreekuur door een budgetconsulent en werkzaamheden gericht op preventie. In samenwerking met de deelnemende gemeenten, vrijwilligersorganisaties, scholen en overige ketenpartners wordt ingezet op het voorkomen en vroegtijdig signaleren van (dreigende) schuldsituaties. De bank brengt door gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen de risico's en de gevolgen van schulden onder de aandacht. De Stadsbank fungeert op verzoek van gemeenten een (ondersteunende) rol in vroegsignalering.

Inloopspreekuren vinden in de gemeenten Lochem, Montferland, Oldenzaal en Oude IJsselstreek plaats.

De samenwerking in het financieel ontzorgen van inburgeraars voor een aantal Twentse gemeenten valt ook onder deze additionele dienstverlening.

Product	Soort dienst	2025 Realisatie	2026 Primaire Begroting	2027 Primitieve begroting
Indicatiestelling				
Aanmeldingen**	Stand.	1.889	1.963	2.018
Huisbezoek	Add.	17	1	21
Multidisciplinair overleg	Add.	13	4	13
Kredietverstrekking				
Verstekte Sociale leningen	Stand.	510	730	510
Verstekte Herfinancieringen	Stand.	14	10	14
Verstekte Saneringskredieten	Stand.	122	300	122
Stabilisatie en Herstel				
BBR Gemeente*	Stand.	2.476	2.673	2.673
BBR Zelfbetalers*	Stand.	818	830	779
BBR Budgetzorg*	Add.	189	181	173
BBR Budgetzorg opstart	Add.	80	86	73
Minnelijk schuldregelen				
Bemiddeling schuldregeling	Stand.	580	711	711
Beschermingsbewind				
Meerderjarigenbewind lopend*	Stand.	1.125	1.124	1.124
Meerderjarigenbewind nieuw	Stand.	182	176	176

'Realisatie' & 'Begroting' - totaal gerealiseerd in het boekjaar

* 'Begroot' & 'Realisatie' - gemiddeld over het boekjaar

** Gerealiseerde meldingen exclusief gemeente Twenterand.

Wat mag het kosten?

Programma 2:			
<i>Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i>	<i>2025 Realisatie</i>	<i>2026 Primaire Begroting</i>	<i>2027 Primitieve Begroting</i>
Lasten	8.342.000	8.653.700	9.146.000
Baten	8.449.200	8.512.300	8.780.400
Saldo	107.200	-141.400	-365.600

1.2.3 Maatschappelijke impact: effectiviteit schuldhulpverlening

Met de inzet van de dienstverlening van de Stadsbank gaan we samen met gemeenten voor meer maatschappelijke impact. We willen klanten zoveel als haalbaar is duurzaam financieel redzaam maken. De inzet van de dienstverlening van de Stadsbank betekent rust en ruimte voor aanpalende hulpverlening door financiële rust bij de klant en draagt bij aan het structureel terugdringen van financiële problematiek en daarmee een reductie in maatschappelijke problematiek. Deze effecten zitten met name op andere leefdomeinen, die landen in het brede gemeentelijke domein.

We sturen hierbij op de volgende prestatievelden:

Om onze dienstverlening blijvend te verbeteren en de input van klanten hiervoor te verrijken werken we samen met onze klanten in een klantenpanel. Ieder kwartaal bespreken we ontwikkelingen, toetsen we onze dienstverlening en communicatie en bespreken we de klanttevredenheid in het algemeen.

1.3 Verplichte paragrafen

1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De bepaling van het benodigde weerstandsvermogen is gebaseerd op de jaarlijkse integrale risicoanalyse. Het benodigde weerstandsvermogen komt in 2027 uit op € 1.148.100. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen en de hoogte van de niveaus voor de weerstandratio wordt uitgegaan van het begrotingstotaal van de Primitieve Begroting 2027 van € 15.013.400. De stand van de algemene reserve (= weerstandsvermogen) bedraagt na het toevoegen van het voorlopige saldo in de Jaarrekening 2025 per ultimo 2025 € 2.185.700 bij een weerstandratio van 2,01 (niveau 'uitstekend').

Het algemeen bestuur heeft besloten om de algemene reserve in 2026 af te bouwen naar een weerstandratio van 1,4 (niveau 'voldoende'). Dit betekent dat de Stadsbank in 2026 € 430.000 van haar vermogen teruggeeft aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt voor 2026 een positief saldo van baten en lasten geraamd van €31.000 en voor 2027 van €0. Hierdoor zal het weerstandsvermogen uitkomen op €1.786.800, bij een weerstandratio van 1,56 (niveau 'ruim voldoende').

Weerstandscapaciteit per 31 december 2027 (bedragen in €)	
Reserves	Bedrag
Algemene reserve	1.786.800
Totaal	1.786.800

Fraude en fraudepreventie

De Stadsbank heeft een integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en functiescheiding in het betalingsverkeer. In de bedrijfs- en gedragscode, waaraan elke medewerker bij de Stadsbank zich conformeert, is een passage opgenomen over integriteit en het omgaan met vertrouwelijke informatie.

Op basis van de interne frauderisicoanalyse zijn frauderisico's geïdentificeerd en interne controlemaatregelen gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren. Het gaat hierbij met name

om frauderisicofactoren zoals o.a. de maatregelen van interne beheersing, corruptierisico's, onrechtmatige betalingen en niet naleven van Europese en interne aanbestedingsrichtlijnen. Ter voorkoming van de hierboven vermelde frauderisicofactoren zijn in de bedrijfsvoering diverse maatregelen genomen. Het beleid hierover is vastgelegd in de nota Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O).

Informatiebeveiliging en privacy

De voorwaarden van de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (NIS2) en de komst van de vernieuwde Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) - die in de loop van 2026 een wettelijke basis krijgen - stellen aangescherpte eisen aan organisaties binnen het publieke domein en dus ook aan de Stadsbank. Deze eisen zijn gericht op het aantoonbaar beheersen van risico's, het versterken van weerbaarheid en het structureel verbeteren van processen rondom informatiebeveiliging en privacy. In dit kader is een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van een managementsysteem voor informatiebeveiliging en privacy in 2026, om de organisatie BIO2 en NIS2 compliant te maken en blijvend te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Vervolgens start in 2027 het structureel onderhouden en continue verbeteren van dit managementsysteem, om in de toekomst een voldoende volwassenheidsniveau te kunnen waarborgen.

Actuele ontwikkelingen met risico's

Een aantal actuele ontwikkelingen in de organisatie brengen mogelijk meer kosten of minder baten met zich mee die nu nog niet kwantificeerbaar zijn, omdat het onzeker is of en in welke mate deze kosten optreden:

- Er is altijd enige onzekerheid in de aantallen af te nemen diensten door gemeenten. In deze Primitieve begroting 2027 is de met gemeenten afgestemde omvang in de Primaire begroting 2026 doorgetrokken. Vanaf 2026 verzorgt de Stadsbank ook de aanmeldingen voor de gemeente Rijssen-Holtten, in de Primaire Begroting 2026 was hier nog geen rekening mee gehouden.
- Er is nog steeds sprake van arbeidsmarktkrapte. Ook de Stadsbank merkt dit, hoewel het werven van nieuwe collega's nog steeds heel goed lukt. Medewerkers die een andere baan elders krijgen, kunnen na twee maanden vertrekken maar het vervullen van de betreffende

vacature met een daarbij behorende inwerkperiode duurt vaak langer. Om dit adequaat op te vangen heeft de Stadsbank een zogenaamde sponscapaciteit om dit risico tot op zekere hoogte op te kunnen vangen.

Overige risico's

Er zouden financiële risico's kunnen optreden, als de Stadsbank voor een deel van haar activiteiten vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde 'winst'. De Stadsbank is in de huidige situatie voor haar activiteiten vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Financiële kengetallen

Kengetallen	2024	Begroting 2025	2026
<i>Netto schuldquote</i>	-6%	1%	-1%
<i>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</i>	24%	35%	24%
<i>Solvabiliteitsratio</i>	18%	17%	18%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding tussen het niveau van de schuldenlast en de eigen middelen. Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden geeft inzicht in wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote van de bank bevindt zich ver onder de kritische grens van 130% die de VNG voorschrijft.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De bank heeft over een langere periode een stabiele solvabiliteitsratio.

1.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de Stadsbank zijn. Het 'Onderhoudsplan Gebouwen' wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten kunnen worden gedekt uit de Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties. Voor de komende jaren is een aantal vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

1.3.3 Financiering

Voor de uitvoering van de programma's zijn financiële middelen nodig. Hierin wordt onder andere via de treasuryfunctie en de declaraties voor verleende diensten voorzien. Het treasurystatuut van de bank geeft de beleidsmatige infrastructuur weer voor het uitvoeren van de treasuryfunctie.

Uitvoering treasury

In het Treasurystatuut is aangegeven dat een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen wordt onderkend. Vanaf begrotingsjaar 2024 zijn de binnenkomende gelden en de girale betalingen afgenomen doordat het betalingsverkeer voor de klanten grotendeels via de bankrekeningen van de klanten zelf – en dus niet via de bankrekening van de Stadbank – plaatsvindt. De binnenkomende gelden en de girale betalingen zullen de aankomende jaren verder afnemen met als gevolg een lager balanstotaal.

Ontwikkeling leningen

Het saldo op de uitstaande leningen is bij het samenstellen van de begroting 2027 circa € 3,7 miljoen. Ter dekking van de risico's beschikt de bank over een Voorziening Risico Leningen (afwaardering leningen zonder borg in 2025 was € 111.000).

Bij het samenstellen van de begroting zijn er 3 langlopende leningen met een uitstaand saldo van circa € 3,3 miljoen. Hiervan is 3 miljoen aangetrokken om kredieten te kunnen blijven verstrekken, nu derdengelden afnemen door het anders werken in budgetbeheer.

Ontwikkeling kortlopende verplichtingen

Door de bank wordt circa € 1,2 miljoen aan banktegoeden van klanten beheerd voor activiteiten op de korte termijn. Naast deze gelden is voor bancaire activiteiten een bedrag van ongeveer € 1,5 miljoen aan inleggelden van de deelnemende gemeenten beschikbaar.

De beschikbare liquide middelen bedragen ongeveer € 1,6 miljoen. Van de liquide middelen valt een bedrag van circa € 386.000 onder bankmiddelen. De overtollige middelen van de Stadsbank kunnen uitsluitend aangehouden worden in de schatkist (per ultimo 2025 was dat circa € 3,8 miljoen). De overige liquide middelen zijn derden gelden en vallen niet onder het verplichte schatkistbankieren.

Er bestaat op dit moment geen noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen.

Toezicht Provincie

De Provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor de begroting en jaarstukken. Daarnaast wordt aan het eind van elk kwartaal de staat van kasgeldlimiet opgemaakt, die betrekking heeft op de netto vlottende schulden. Bij een overschrijding van de kasgeldlimiet wordt de provincie op de hoogte gesteld.

Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,2% van de batenkant van de begroting mag zijn. Het begrotingstotaal voor 2027 komt uit op € 15 miljoen. De kasgeldlimiet voor 2026 komt uit op circa € 1,2 miljoen. Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet. De verwachting is dat hierin in het begrotingsjaar 2027 geen verandering komt.

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt voor gemeenten ook de renterisiconorm vast. Elk jaar mag maximaal 20% van de omvang van de vaste schuld geherfinancierd worden. Doelstelling van de renterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig

over de jaren worden gespreid. Met betrekking tot de langlopende schulden ligt het renterisico van de bank ruim onder de gestelde renterisiconorm.

Renteschema

Renteschema 2027 (bedragen in €)	
a. de externe rentelasten over de korte en lange financiering	100.700
b. de externe rentebaten over de korte en lange financiering	50.000
Saldo rentelasten en rentebaten	50.700
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t.
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	n.v.t.
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t.
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-
d1. Rente over eigen vermogen	n.v.t.
d2. Rente over voorzieningen	n.v.t.
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-
e. De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	50.000
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	50.700

Ontwikkeling EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven op transactiebasis in een bepaalde periode. Hieronder wordt de ontwikkeling hiervan weergegeven in de meerjarenbegroting:

Berekening EMU-saldo	2027	2028	2029	2030
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-	-	-	-
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	310.000	320.000	340.000	360.000
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	93.500	93.500	93.500	93.500
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-293.000	-283.000	-209.000	-234.000
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:				
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-	-
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande	-	-	-	-
11 Verkoop van effecten:				
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	-	-	-	-
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	110.500	130.500	224.500	219.500

1.3.4. Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

1.3.5 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en ontwikkelingen rond de bedrijfsvoering van de Stadsbank. Dit betreffen zowel de beleidsmatige (primaire) processen als de ondersteunende (secundaire) processen en de sturing en beheersing ervan. De bedrijfsvoering vindt plaats onder eindverantwoordelijkheid van de directeur, die wordt bijgestaan door het managementteam. De focus ligt op het 'werken in het zicht van de deelnemende gemeenten' en de deelname aan de lokale netwerkstructuren binnen een gemeente, die bijdragen aan de nieuwe antwoorden die gemeenten formuleren voor de opgaven in het sociale domein en de schuldhulpverlening. Uitgangspunt bij alle werkzaamheden is #klantvoorop.

De primaire werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk, zoveel mogelijk op locatie en dicht bij de klant. De ondersteunende werkprocessen zijn onder andere gericht op het investeren en bewaken van een goede ICT (bijvoorbeeld het permanent bewaken van een veilige ICT-omgeving), het creëren en borgen van een prettige en plezierige werkomgeving en de uitvoering van adequaat Planning en Control en HR-beleid.

Personeel

Algemeen

De kernwaarden van de Stadsbank zijn: gepassioneerd, aandachtig, oordeelloos, ondernemend en zelfbewust. Deze waarden vormen de basis voor de manier waarop de organisatie haar medewerkers ondersteunt en ontwikkelt. Om deze principes concreet te maken, heeft de Stadsbank de volgende speerpunten geformuleerd:

- **Duurzame inzetbaarheid:** De Stadsbank streeft naar een gezonde en vitale werkomgeving, waarin medewerkers zich zowel fysiek als mentaal kunnen blijven ontwikkelen. Dit omvat opleidingsmogelijkheden, loopbaanbegeleiding en aandacht voor een goede werk-privébalans.
- **Professionalisering:** Om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen, investeert de organisatie in de verdere ontwikkeling van haar medewerkers. Dit gebeurt door training, coaching en kennisdeling, zodat medewerkers over de juiste vaardigheden en expertise beschikken.

- **De basis op orde:** Een efficiënte en goed georganiseerde werkomgeving is essentieel voor een succesvolle dienstverlening. De Stadsbank werkt continu aan verbeteringen in processen, systemen en structuren, zodat medewerkers optimaal kunnen functioneren.
- **Implementeren van technologische ontwikkelingen:** Digitalisering en innovatie spelen een steeds grotere rol in het werkveld van de Stadsbank. Door nieuwe technologieën te omarmen en medewerkers hierin mee te nemen, blijft de organisatie toekomstbestendig en klantgericht.

Door deze speerpunten na te streven, wil de Stadsbank niet alleen een aantrekkelijke werkgever zijn, maar ook een organisatie die haar medewerkers stimuleert om het beste uit zichzelf te halen.

Formatie

Voor de begroting 2027 is gerekend met een formatie van 142 fte, aantal medewerkers is 160.

Ziekteverzuim medewerkers met een vaste aanstelling.

De stadsbank rekent in de begrote capaciteitsplanning met een verzuimpercentage van 5%. Het gemiddelde verzuimcijfer van 2025 was 6,4%.

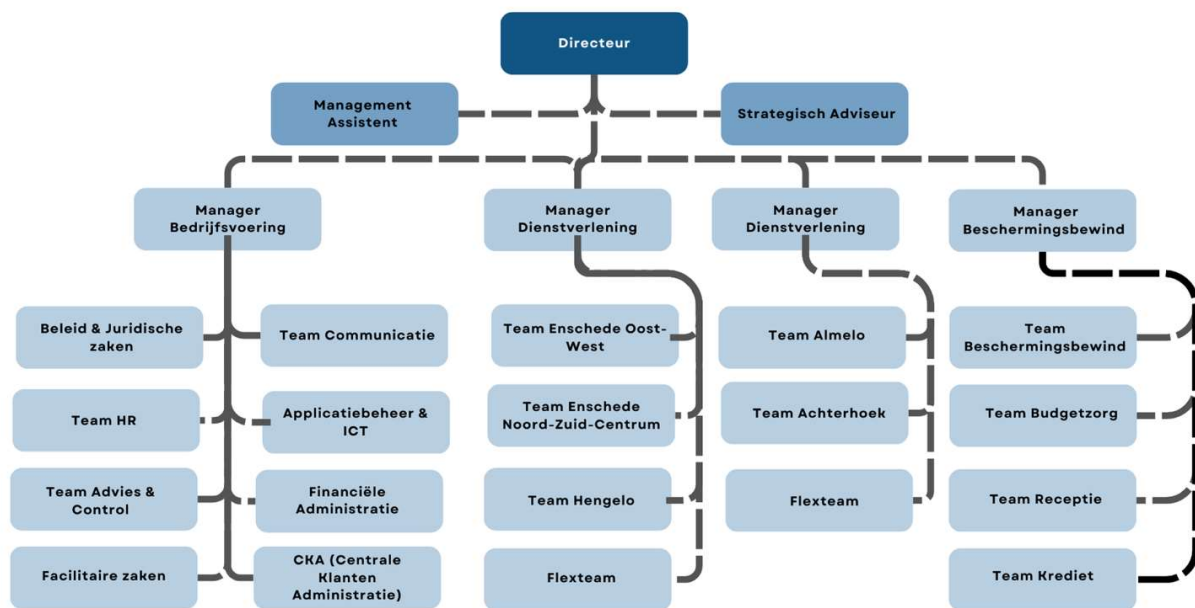
Informatiebeveiligingsbeleid en privacy

In paragraaf 1.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt onder het kopje 'Informatiebeveiliging en privacy' nader beschreven, welke acties de Stadsbank neemt om aan de wettelijke verplichtingen op deze terreinen te voldoen, die in de loop van 2026 van kracht worden. Hierbij ligt de nadruk op risicomanagement, wordt de rol van directie en bestuur versterkt en is er een scherpere focus op maatwerkbeveiliging en het naleven van de kernmaatregelen.

In overeenkomsten met partners nemen we afspraken op over het beschermen van data en gegevens tegen cybercriminaliteit en datalekken. Daarbij worden alle dragers van persoons- en bedrijfsgegevens beschermd tegen datalekken (denk aan mobiele telefoons en laptops). De Stadsbank heeft een procedure voor het melden van incidenten en datalekken. We houden regelmatig bewustwordingsacties om medewerkers alert te houden. Nieuwe medewerkers worden tijdens het onboardingprogramma geïnformeerd over informatiebeveiliging en privacy.

Voor de beheersing van de informatiebeveiliging en privacy zetten we structurele capaciteit in voor de functies van Chief Information Security Officer (CISO), Security Officer (SO), Functionaris Gegevensbescherming (FG) en Privacy Officer (PO).

Organisatie

De organisatie van de Stadsbank is integraal rondom onze klant georganiseerd. We werken met integrale klantteams naar regio waarin de verschillende disciplines van de dienstverlening zijn georganiseerd. Deze gebiedsteams worden aangestuurd door twee managers. Daarnaast is er een afdeling beschermingsbewind. De gebiedsteams en afdeling beschermingsbewind worden gefaciliteerd en ondersteund door de afdeling Bedrijfsvoering.

Financiën en planning & control

Wij staan voor een helder en betrouwbare financieel beheer en planning & control. We zijn aan de slag met procesverbetering, waaronder digitalisering en automatisering om adequaat te kunnen sturen op beleid en financiën (doorontwikkeling dashboards).

Administratieve organisatie en interne controle

De (werk)processen zijn ingericht op basis van het actuele dienstverleningsmodel en het actuele handboek Administratieve Organisatie. Bij de interne controle wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden van automatisering van zowel processen als controles.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Het controleplan en de risicoanalyse vormen de basis voor de interne controles die gedurende het jaar worden verricht door het team Interne Controle van de afdeling bedrijfsvoering. De risicoanalyse wordt op basis van de werkzaamheden, de uitkomsten en veranderende omstandigheden continu bijgewerkt.

Alle bedrijfsprocessen worden zo efficiënt mogelijk en volgens de voorschriften uitgevoerd. De medewerkers van de bank maken hierbij gebruik van diverse instructies en handleidingen. De kwaliteitscontrole vindt op verschillende inputgegevens en sturingsindicatoren plaats. Afwijkingen van de norm worden geregistreerd en hierover wordt gerapporteerd naar de betrokkenen. Naar aanleiding hiervan kunnen herstelacties plaatsvinden. Indien van toepassing worden de (werk)processen hierop aangepast.

Om de doelmatigheid en de rechtmatigheid te borgen worden door de organisatie de volgende maatregelen getroffen:

- Doelmatig aanwenden financiële middelen
- Inzicht in de doelmatigheid
- Doelmatige verkrijging van middelen
- Inzicht in de rechtmatigheid

Communicatie

Wij werken aan een regio waarin geldzorgen minder impact hebben op het leven van inwoners. Met onze communicatie laten we zien wat we doen, voor wie we er zijn en hoe mensen hulp kunnen vinden. Zo dragen we bij aan vertrouwen in onze dienstverlening en zorgen we dat inwoners en partners ons weten te vinden.

We richten ons vooral op het versterken van relaties met gemeenten, maatschappelijke organisaties en andere netwerkpartners. Door samen te werken en communicatie beter op elkaar

af te stemmen, willen we inwoners sneller en duidelijker naar de juiste ondersteuning leiden. Daarmee bouwen we aan een sterk netwerk rondom financiële hulp in de regio.

Daarnaast investeren we in begrijpelijke en toegankelijke communicatie. We zorgen dat informatie eenvoudig te vinden en te begrijpen is, zowel online als in persoonlijk contact. Door duidelijke taal te gebruiken en digitale middelen te verbeteren, maken we het voor inwoners makkelijker om hulp te zoeken. Ook blijven we werken aan onze zichtbaarheid als deskundige en betrokken partner. Door kennis, ervaringen en verhalen te delen laten we zien welke waarde wij toevoegen voor inwoners en partners.

In 2027 bouwen we hierop voort. Dan kijken we nadrukkelijker naar het meten van de impact van onze communicatie en blijven we werken aan verdere versterking van relaties, toegankelijkheid en zichtbaarheid van de Stadsbank.

Huisvesting

We hebben in ons kantoor in Enschede de huisvesting zodanig ingericht dat het optimaal mogelijkheden biedt om naast het faciliteren van de uitvoering van de reguliere werkzaamheden ook andere manieren van (samen)werken te kunnen uitvoeren. Er is sprake van hybride werken.

Overige bedrijfsvoering aspecten

Wet Open Overheid (Woo)

De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). De Wet Open Overheid (Woo) een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo.

De Wet Open Overheid kent een viertal belangrijke aspecten:

- De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen; Primair zijn de juridische medewerkers binnen de afdeling Bedrijfsvoering aanspreekpunt in het kader van Woo.

- De verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking; in de werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet open overheid zijn transparantie en snelheid uitgangspunten.
- De verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking; dit betreft voor de Stadsbank met name de vergaderstukken van het bestuur en de jaarstukken. Deze worden op de website gepubliceerd.
- Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding; de Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden.

“Ik ben altijd met respect behandeld door de Stadsbank en heel goed opgevangen. Daar ben ik ze heel dankbaar voor”

2 Financiële begroting

2.1 Uitgangspunten begroting 2027 - 2030

De primaire begroting 2026, de jaarrekening 2025 en de Kaderbrief SON 2027 vormen gezamenlijk de leidraad voor de primitieve begroting 2027-2030. De deelnemende gemeenten in de GR en de Stadsbank (SON) hebben gezamenlijke richtlijnen gemaakt over de jaarlijks toe te passen systematiek voor loon- en prijsontwikkeling in de primitieve begroting en meerjarenraming.

In deze Richtlijnen zijn afspraken voor de Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 opgenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met het door het Algemeen Bestuur vastgestelde bekostigingsmodel. De huidige systematiek is enigszins vereenvoudigd ten opzichte van voorgaande jaren. De loonontwikkeling wordt niet meer gecorrigeerd na bekendmaking van de nieuwe cao en in de prijsontwikkeling vindt geen nacalculatie plaats.²

Basis voor het opstellen van de begroting 2027-2030

De primaire diensten betreffen directe kosten die worden doorberekend als kostprijs per dienst (variabele kosten). De materiele kosten en ondersteunde diensten worden als indirecte kosten door middel van de jaarlijkse bestaansbijdrage (bestaanskosten) voldaan (vaste kosten).

De klantreis wordt op basis van de gemeentelijke pakketkeuze en bijbehorende personele inzet (gewenste beschikbaarheid) berekend. Additionele afspraken worden opgenomen in de begroting 2027-2030 als er afspraken zijn gemaakt voor deze periode.

Loonmutaties

Uitgangspunt voor de opstelling van de primitieve begroting 2027 is de actuele salarisstaat inclusief sociale lasten op basis van personele formatie tegen actuele loonkosten op 31-12-2025, geëxtrapoleerd op jaarbasis. Hierin zijn de afspraken voor de jaren 2026 en 2027 verwerkt uit de

---

² De afgelopen jaren hebben zich voor gemeenten diverse ontwikkelingen voorgedaan, zoals een aanpassing van de indexatiesystematiek van het gemeentefonds. De ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP) is maatgevend voor de indexering van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Binnen de Twentse gemeenten is afgesproken om in aanloop naar de begroting 2029 de huidige systematiek voor de indexering bij gemeenschappelijke regelingen te evalueren.

huidige cao gemeenschappelijke regelingen (werkgeversorganisatie WSGO) met een looptijd tot en met 31 maart 2027. Vervolgens wordt de loonindexatie vanaf 1 april 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030 gebaseerd op de loonvoetsector overheid, zoals opgenomen in tabel 4.2.2. "Prijsindexen CPB MEV 2026 en CEP 2025" (pag. 19) van het septembercirculaire gemeentefonds 2025. Aangezien de actuele loonkosten op 31-12-2025 als uitgangspunt voor de berekening worden genomen, is nog geen rekening gehouden met de verhoging van 1,98% zoals opgenomen in de begroting 2026. Voor 2027 geldt een index van 4,32%, samen wordt dit 6,3%. De loonindex voor 2028 bedraagt 4,2%, voor 2029 4,5% en voor 2023 4,3%.

Toekenning van periodieken wordt als uitgangspunt meegenomen als ze zeker zijn. Voor vacatures worden de salariskosten van het maximum van de functieschaal gehanteerd min twee periodieken.

Indien van toepassing en in te schatten wordt er een neerwaartse correctie op de loonkosten opgenomen voor vacatures die naar alle waarschijnlijkheid nog niet ingevuld kunnen worden (als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt of uitstel van de start van taken of projecten). Hierbij wordt niet naar de afzonderlijke vacatures gekeken, maar naar het totaal van vacatures in relatie tot de ervaring van niet kunnen invullen in de laatste 2 jaren.

Prijsmutaties

De prijsindexatie voor de begroting van het jaar 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030 is gebaseerd op de prijsindex materiele overheidsconsumptie (IMOC), zoals opgenomen in tabel 4.2.2. "Prijsindexen CPB MEV 2026 en CEP 2025" (pag. 19) van het septembercirculaire gemeentefonds 2025. Nacalculatie uit voorgaande jaren vindt niet meer plaats.

Dit leidt tot een prijsstijging ten opzichte van de begroting 2026 van 2,2%. Voor de meerjarenraming 2028-2030 gaan we voor 2028 uit van een jaarlijkse prijsstijging van 2,2% en voor 2029 en 2023 een jaarlijkse prijsstijging van 2,3%, waarbij we de prijsontwikkeling volgens de MEV 2026 doortrekken.

Indexering tarieven en bestaanskosten op basis van de loon- en prijsmutaties

De tarieven zijn berekend volgens ons bekostigingsmodel op basis van de beschrijving van de standaard dienstverlening en bijbehorende werkprocessen. De klantreis wordt op basis van de gemeentelijke pakketkeuze en bijbehorende personele inzet (gewenste beschikbaarheid) berekend. De kosten van de standaarddienstverlening en de klantreis bestaan volledig uit een personeelscomponent die dan geïndexeerd wordt conform de ontwikkelingen loonmutaties.

De bestaanskosten betreffen zowel een loon- als een materiële component in de verhouding 45% en 55%. De indexering voor het jaar 2027 en voor de periode 2028-2030 wordt gebaseerd op de toegepaste loon- en prijsmutaties, waarbij de loonindex voor 45% meetelt en de prijsindex voor 55%.

De bestaanskosten betreffen zowel een loon- als een materiële component. De indexering voor het begrotingsjaar 2026 en voor de periode 2027-2029 wordt in de onderstaande tabel weergegeven ten opzichte van de begroting 2025.

Indexering bestaanskosten	Aandeel	2027	2028	2029	2030
Loonkostencomponent	45%	3,39%	4,20%	4,50%	4,50%
Materiële kosten	55%	2,20%	2,20%	2,30%	2,30%
Indexering	100%	2,74%	3,10%	3,29%	3,29%

Vervangingsinvesteringen

De vrijval als gevolg van de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, wordt in de basis als dekking ingezet voor toekomstige vervangingsinvesteringen. De vervangingsinvesteringen op installaties en gebouwen vinden plaats volgens het Meerjarig Onderhoudsbeheersplan.

2.2 Overzicht van Baten en Lasten in de begroting 2026

Programmarekening

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2025	Primair 2026	Primitief 2027
Programma 1:			
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorziening	8.017.200	8.128.300	8.633.600
Subtotaal	8.017.200	8.128.300	8.633.600
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	6.392.400	6.295.500	6.236.500
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	142.800	143.400
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.566.600	15.013.500

BATEN (bedragen in €)			
Programma 1:			
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorziening	14.359.600	14.597.600	15.013.500
Subtotaal	14.359.600	14.597.600	15.013.500
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.597.600	15.013.500

TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.566.600	15.013.500
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.597.600	15.013.500
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-50.000	31.000	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	320.000	-430.000	-
TE REALISEREN RESULTAAT	270.000	-399.000	-

Taakvelden

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2025	Primair 2026	Primitief 2027
0.4 Overhead	6.392.400	6.295.500	6.236.500
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhulpverlening	8.017.200	8.271.100	8.777.000
TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.566.600	15.013.500

BATEN (bedragen in €)			
0.4 Overhead	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhulpverlening	14.359.600	14.597.600	15.013.500
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.597.600	15.013.500

TOTAAL LASTEN	14.409.600	14.566.600	15.013.500
TOTAAL BATEN	14.359.600	14.597.600	15.013.500
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN	-50.000	31.000	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	320.000	-430.000	-
TE REALISEREN RESULTAAT	270.000	-399.000	-

Reservepositie

De verwachte reservepositie van de bank ziet er per 31 december 2027 als volgt uit:

Weerstandscapaciteit per 31 december 2027 (bedragen in €)	
Reserves	Bedrag
Algemene reserve	1.786.700
Totaal	1.786.700

De volledige staat van reserves en voorzieningen is als bijlage in deze begroting opgenomen.

2.3 Toelichting Meerjarenperspectief 2026 - 2029

1 Programmarekening

LASTEN (bedragen in €)	Primitief 2027	Primitief 2028	Primitief 2029	Primitief 2030
Programma 1:				
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorziening	8.633.600	8.965.000	9.318.300	9.695.200
Subtotaal	8.633.600	8.965.000	9.318.300	9.695.200
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	6.236.500	6.406.500	6.637.100	6.869.100
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	143.400	152.400	158.700	165.200
TOTAAL LASTEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
BATEN (bedragen in €)				
Programma 1:				
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorziening	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
Subtotaal	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
TOTAAL BATEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
TOTAAL LASTEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
TOTAAL BATEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-	-	-	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-	-
TE REALISEREN RESULTAAT	-	-	-	-

2 Taakvelden

LASTEN (bedragen in €)	Primitief 2027	Primitief 2028	Primitief 2029	Primitief 2030
0.4 Overhead	6.236.400	6.406.500	6.637.000	6.869.100
0.5 Treasury	-	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhelpverlening	8.777.000	9.117.400	9.477.100	9.860.400
TOTAAL LASTEN	15.013.400	15.523.900	16.114.100	16.729.500
BATEN (bedragen in €)				
0.4 Overhead	-	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhelpverlening	15.013.400	15.523.900	16.114.100	16.729.500
TOTAAL BATEN	15.013.400	15.523.900	16.114.100	16.729.500
TOTAAL LASTEN	15.013.400	15.523.900	16.114.100	16.729.500
TOTAAL BATEN	15.013.400	15.523.900	16.114.100	16.729.500
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-	-	-	-

3 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten voor zowel het vaste als tijdelijke personeel zijn op basis van de vastgestelde uitgangspunten voor de periode 2027 - 2030 bepaald. De formatie voor 2027 - 2030 is geraamd op 141 fte. Hierbij is enige kostenoptimalisatie bij vervanging in geval van natuurlijk verloop meegenomen. Waar nodig maken wij gebruik van medewerkers die werkzaam zijn op inhuurbasis (uitzend/payrollbasis of detacheringsovereenkomst). Dit is onze flexibele schil waarmee wij kunnen anticiperen op veranderingen in de dienstverlening.

In de formatie zijn stagiaires niet inbegrepen. De Stadsbank biedt jaarlijks stages in samenwerking met het ROC van Twente en Saxion. Door hen praktijkervaring op te laten doen binnen de schuldhelpverlening, helpen we hen niet alleen met hun professionele ontwikkeling, maar versterkt dit onze uitvoering en lerende cultuur en kunnen we jong talent vroegtijdig binden aan

onze organisatie of ons werkdomein. Wij verwachten in lijn met 2025 aan 15 stagiaires een stageplaats te kunnen bieden.

4 Vervangingsinvesteringen 2027-2030

Er is een inschatting gemaakt van de noodzakelijke (vervangings-)investeringen die de Stadsbank de komende jaren zal moeten doen (zie bijlage 3). Het betreft hier reguliere vervangingen die vanuit de vrijval van de huidige afschrijvingslast kunnen worden gedekt. De vervangingsinvesteringen op installaties en gebouwen binnen de Stadsbank Oost Nederland geschieden volgens het Meerjarig-onderhoudsbeheersplan. Uiteraard zal bij concrete aanschaf of vervanging gekeken worden naar nut en noodzaak van de investering en zal eventuele gezocht worden naar andere innovatieve oplossingen.

5 Geprognosticeerde balans 2027 - 2030

(bedragen in €)	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1.670.100	1.633.100	1.502.100	1.376.101
Financiële vaste activa	3.698.500	3.698.500	3.698.500	3.698.500
Totaal vaste activa	5.368.600	5.331.600	5.200.600	5.074.601
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.789.800	2.511.600	2.374.300	2.228.199
Liquide middelen	1.650.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000
Overlopende activa	275.000	275.000	275.000	275.000
Totaal vlottende activa	4.714.800	4.436.600	4.299.300	4.153.199
TOTAAL ACTIVA	10.083.400	9.768.200	9.499.900	9.227.800
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen	1.786.700	1.786.700	1.786.700	1.786.700
Voorzieningen	100.400	57.200	60.900	38.800
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	4.209.700	3.937.700	3.665.700	3.415.700
Totaal vaste passiva	6.096.800	5.781.600	5.513.300	5.241.200
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.714.000	3.714.000	3.714.000	3.714.000
Overlopende passiva	272.600	272.600	272.600	272.600
Totaal vlottende passiva	3.986.600	3.986.600	3.986.600	3.986.600
TOTAAL PASSIVA	10.083.400	9.768.200	9.499.900	9.227.800

2.4 Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2027 - 2030 toont het volgende geprognosticeerd saldo van de baten en lasten en totaal te realiseren resultaat:

Begrotingsjaar	Lasten	Baten	Geprognosticeerd saldo van baten en lasten
2027	15.013.500	15.013.500	-
2028	15.523.900	15.523.900	-
2029	16.114.100	16.114.100	-
2030	16.729.500	16.729.500	-

Voor de jaren 2027-2030 is er sprake van een sluitende raming.

Bijlagen

Bijlage 1: Categoriele begroting en meerjarenraming

LASTEN (bedragen in €)	Primitief 2027	Primitief 2028	Primitief 2029	Primitief 2030
Personeelslasten totaal	11.722.900	12.183.200	12.673.900	13.197.900
Rente en Afschrijvingen	494.900	479.400	510.800	533.100
Huisvesting	202.000	206.100	210.500	214.900
Bureaunkosten	272.600	278.500	284.700	291.000
Beheerskosten	2.099.700	2.144.600	2.194.000	2.244.100
Mutaties voorzieningen	78.000	79.700	81.500	83.300
Onvoorzien	143.400	152.400	158.700	165.200
TOTAAL LASTEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500

BATEN (bedragen in €)				
Bijdrage bestaanskosten	6.151.100	6.341.800	6.550.400	6.765.900
Bijdrage Klantreis	1.176.100	1.225.500	1.280.600	1.338.300
Preventie & Voorlichting	-	-	-	-
Indicatiestelling	987.600	1.029.100	1.075.400	1.123.800
Kredietverstrekking	421.000	421.000	421.000	421.000
Stabilisatie & Herstel (excl. BW)	2.268.800	2.364.100	2.470.500	2.581.700
Beschermingsbewind	2.182.100	2.272.600	2.374.800	2.481.700
Minnelijk schuldregelen	883.900	914.300	948.200	983.700
Afrekening standaarddienstverlening	-	-	-	-
Additionele afspraken	842.900	855.500	893.200	933.400
Overige Baten	100.000	100.000	100.000	100.000
TOTAAL BATEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500

TOTAAL LASTEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
TOTAAL BATEN	15.013.500	15.523.900	16.114.100	16.729.500
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-	-	-	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Overzicht Reserves 2027-2030				
Reserves	2027	2028	2029	2030
Algemene Reserve				
Boekwaarde per 1-1	1.786.700	1.786.700	1.786.700	1.786.700
Bestemmingresultaat vorig boekjaar				
Toevoeging via resultaatbestemming	-	-	-	-
Onttrekking via resultaatbestemming	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12	1.786.700	1.786.700	1.786.700	1.786.700
Bestemmingsreserve				
Boekwaarde per 1-1	-	-	-	-
Bestemmingresultaat vorig boekjaar	-	-	-	-
Toevoeging via resultaatbestemming	-	-	-	-
Onttrekking via resultaatbestemming	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12	-	-	-	-
Totaal Reserves	1.786.700	1.786.700	1.786.700	1.786.700

Overzicht Voorzieningen 2027-2030				
Soort Voorziening <i>(bedragen in €)</i>	2027	2028	2029	2030
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
<u>Spaarverlof</u>				
Boekwaarde per 1-1	16.200	16.200	16.200	16.200
Dotatie	-	-	-	-
Aanwending	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12	16.200	16.200	16.200	16.200
<u>Arbeidsgerelateerde voorziening</u>				
Boekwaarde per 1-1	99.900	53.800	7.700	-
Dotatie	-	-	-	-
Aanwending	-46.100	-46.100	-7.700	-
Boekwaarde per 31-12	53.800	7.700	-	-
Totaal voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	70.000	23.900	16.200	16.200
Egalisatievoorzieningen				
<u>Groot onderhoud</u>				
Boekwaarde per 1-1	20.000	30.400	33.300	44.700
Dotatie	17.900	17.900	17.900	17.900
Aanwending	-7.500	-15.000	-6.500	-40.000
Boekwaarde per 31-12	30.400	33.300	44.700	22.600
Totaal Egalisatievoorzieningen	30.400	33.300	44.700	22.600

Bijlage 3: Investerings 2027 – 2030

Programma: Algemeen Bestuur (bedragen in €)		2027	2028	2029	2030
Investerings					
- Gronden en terreinen		-	-	-	-
- Renovatie -en verbouw bedrijfsgebouw		75.000	-	-	-
- Machines, apparaten en installaties		10.000	10.000	10.000	100.000
- Overige materiële vaste activa		210.000	209.000	234.000	274.000
Totaal investeringens		295.000	219.000	244.000	374.000
Budgettaire lasten	Afschr.termijn	2027	2028	2029	2030
- Gronden en terreinen	geen afschrijving	-	-	-	-
- Renovatie- en verbouw bedrijfsgebouw	25 jaar	3.000	-	-	-
- Machines, apparaten	15 jaar	700	700	700	6.700
- Overige materiële vaste activa	3 - 10 jaar	50.200	48.600	56.200	65.500
Totaal budgettaire lasten		53.900	49.300	56.900	72.200
		2027	2028	2029	2030
Totaal Investerings		295.000	219.000	244.000	374.000
Totaal Budgettaire lasten		53.900	49.300	56.900	72.200
Dekking budgettaire lasten		2027	2028	2029	2030
Vrijval vervangingsinvesterings		53.900	49.300	56.900	72.200
Ten laste van de exploitatie		-	-	-	-
TOTAAL		53.900	49.300	56.900	72.200

Bijlage 4: Primitieve begroting 2027 per gemeente

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank Oost Nederland is gebaseerd op de declaratie van de verzorgde dienstverlening – variabele bijdrage – en het aandeel in de kosten van het programma Algemeen Bestuur (= bestaanskosten) – vaste bijdrage. De verzorgde dienstverlening bestaat uit de basisdienstverlening en de optionele (= additionele) dienstverlening. De basisdienstverlening wordt in rekening gebracht op basis van aantal x standaardtarief met een bandbreedte van 10% en op basis van beschikbaarheid (Klantreis). Met betrekking tot de optionele dienstverlening worden maatwerkafspraken gemaakt.

Het gemeentelijke aandeel in de begrote kosten van het programma Algemeen Bestuur wordt voor 75% naar rato verdeeld op basis van de afgenomen dienstverlening en het overige 25% naar rato op basis van het aantal huishoudens per gemeente.

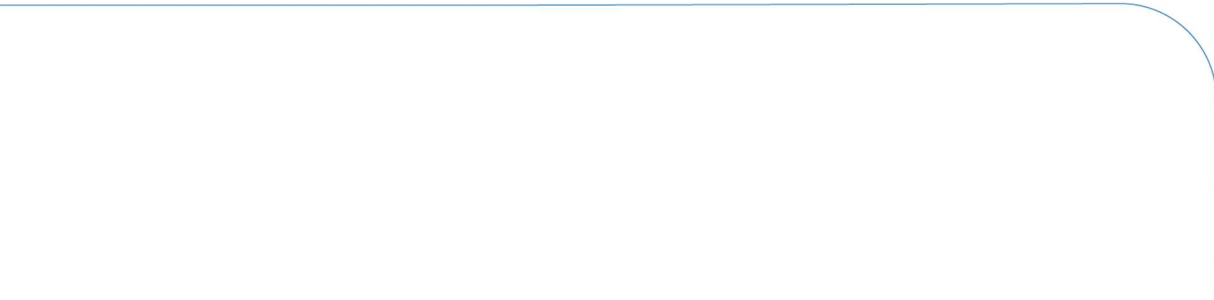
Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening Primitief 2027	Bijdrage bestaanskosten Primitief 2027	Additionele dienstverlening Primitief 2027	Totaal bijdrage gemeenten Primitief 2027
Almelo	33.859	658.071	761.840	-	1.419.911
Berkelland	19.309	137.624	224.226	13.102	374.953
Borne	10.340	73.202	120.979	5.011	199.191
Bronckhorst	15.785	108.536	160.844	17.344	286.724
Dinkelland	10.824	65.110	90.086	30.417	185.614
Enschede	81.938	1.731.750	2.008.816	270.334	4.010.900
Haaksbergen	10.420	62.469	106.063	11.759	180.290
Hellendoorn	15.029	110.949	161.625	42.175	314.750
Hengelo OV	39.972	310.035	479.958	-	789.993
Hof van Twente	15.432	140.198	220.843	9.253	370.293
Lochem	15.338	113.650	171.580	41.585	326.815
Losser	9.903	85.308	126.679	36.771	248.758
Montferland	16.351	130.587	227.608	12.226	370.422
Oldenzaal	14.486	164.400	224.123	157.979	546.502
Oost Gelre	12.929	103.825	147.548	20.781	272.154
Oude IJsselstreek	17.473	109.984	200.093	5.844	315.921
Rijssen - Holten	14.788	109.895	148.242	24.999	283.136
Tubbergen	8.499	46.220	79.295	13.089	138.604
Twenterand	13.617	73.253	135.894	16.001	225.148
Wierden	10.213	48.087	100.653	-	148.740
Winterswijk	13.166	201.922	254.105	13.084	469.111
Totaal	399.671	€ 4.585.074	€ 6.151.100	€ 741.754	€ 11.477.928

* cf. CBS statistiek 2025

Bijlage 5: Meerjarenraming per gemeente

Gemeente	Huishoudens* abs.	Totaal bijdrage gemeenten jaarschijf 2028	Totaal bijdrage gemeenten jaarschijf 2029	Totaal bijdrage gemeenten jaarschijf 2030
Almelo	33.859	1.471.182	1.527.848	1.586.804
Berkelland	19.309	388.236	402.901	418.147
Borne	10.340	206.228	213.994	222.067
Bronckhorst	15.785	296.999	308.351	320.158
Dinkelland	10.824	192.420	199.951	207.790
Enschede	81.938	4.157.300	4.319.232	4.487.769
Haaksbergen	10.420	186.697	193.771	201.126
Hellendoorn	15.029	326.193	338.849	352.017
Hengelo OV	39.972	817.890	848.686	880.696
Hof van Twente	15.432	383.418	397.908	412.972
Lochem	15.338	338.656	351.749	365.369
Losser	9.903	257.814	267.830	278.253
Montferland	16.351	383.478	397.888	412.863
Oldenzaal	14.486	566.991	589.700	613.353
Oost Gelre	12.929	281.963	292.804	304.083
Oude IJsselstreek	17.473	326.987	339.198	351.885
Rijssen - Holten	14.788	293.399	304.746	316.553
Tubbergen	8.499	143.553	149.021	154.706
Twenterand	13.617	233.109	241.899	251.035
Wierden	10.213	153.880	159.546	165.430
Winterswijk	13.166	486.022	504.712	524.156
Totaal	399.671	€ 11.892.413	€ 12.350.585	€ 12.827.234

* cf. CBS statistiek 2025

Stadsbank
Oost Nederland

Bezoekadres
Stadsbank Oost Nederland
Spelbergsweg 35
7512 DX Enschede

stadsbankoostnederland.nl

Kaderbrief 2027

Ontwikkelingen voor de begroting 2027 en
Meerjarenraming 2028-2030

November 2025

Stadsbank
Oost Nederland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Zorgen weg, waarde terug	3
Ontwikkelingen schuldhulp en Stadsbank	4
Richtlijnen voor de begroting.....	7

Inleiding

In deze Kaderbrief schetsen we de ontwikkelingen en richtlijnen voor de Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 van Stadsbank Oost Nederland (SON). Jaarlijks stellen we conform de spelregels in de Gemeenschappelijke Regeling en het BBV een primitieve begroting en (meerjaren)begroting op. Voor de start van de begroting leggen we een aantal ontwikkelingen en richtlijnen vast, waarmee Stadsbank en gemeenten rekening (moeten) houden bij het uitvoeren van de schuldhulpverlening.

Zorgen weg, waarde terug

De Stadsbank is dé schuldhulpverlener in Twente en de Achterhoek. Een regionale bank van en voor mensen die zorgen wegneemt en waarde terugbrengt. We gaan als expertisepartner van 21 gemeenten voor maatschappelijke waarde en beperken daarmee maatschappelijke kosten in de uitvoering van schuldhulp als wettelijke taak. De Stadsbank heeft de bevoegdheid, de medewerkers en kennis om door te pakken. Dat is nodig voor een leven zonder geldzorgen voor onze inwoners.

Financiële ellende in het leven van mensen is bijna nooit alleen financieel, maar werkt door in alle levensdomeinen. Of andersom: sociale, medische of maatschappelijke problematiek leidt tot schulden. Daarom werken we in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Het oplossen van schulden en het brengen van financiële rust brengt hulp en perspectiefverbetering op andere terreinen, zoals wonen, werk en zorg dichterbij.

Ontwikkelingen schuldhulp en Stadsbank

Een toekomstbestendige dienstverlening

De schuldhulpverlening transformeert. Het schuldendomein in Nederland beweegt zich naar het sneller en slimmer regelen van schulden enerzijds en het werken aan de oorzaak van schulden en begeleiding naar redzaamheid anderzijds. Waar voorheen uniformiteit, wetgeving en regels veelal centraal stonden, zien we nu meer preventie, maatwerk, werken vanuit vertrouwen en het uitbouwen van de financiële redzaamheid van inwoners.

De Stadsbank beweegt uiteraard mee in deze ontwikkeling. Dit vraagt een continue doorontwikkeling van onze dienstverlening in het verlengde van onze klantreis en de 'basisdienstverlening'. De basisdienstverlening is ontwikkeld door het Ministerie van SZW, VNG, Divosa en NVVK. De basisdienstverlening stelt hogere eisen aan schuldhulpverlening om het bereik en de kwaliteit te verhogen en wordt dwingend ingezet.

Klant voorop! Naar een optimale financiële begeleiding

Samen met gemeenten is vanaf 2023 een doorontwikkeling ingezet van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken; de Klantreis '23. Voor een duurzaam schulden- en geldzorgenvrij leven is financiële begeleiding vaak nodig. Dit is ook één van de kernelementen van de bovengenoemde landelijke basisdienstverlening. Samen met gemeenten verkennen we in een pilot hoe we financiële begeleiding kunnen vormgeven, aanvullend op de bestaande schuldhulpverlening van de Stadsbank. Financiële begeleiding is één van de kernelementen van de basisdienstverlening.

We hebben in de opstartfase meer fysieke gesprekken voor aansluiting met de klant en het opbouwen van een vertrouwensband. Samen lossen we de acute problemen op en maken we concrete doelen waar we samen stap voor stap naartoe gaan werken. We stellen een begeleidingsplan aan de hand van een Financieel Gezondscan en sluiten aan bij de wensen en het tempo van de klant. We merken dat klanten onze uitgangspunten fijn en belangrijk vinden: de klant heeft regie, motivatie is er altijd en de ondersteuning is zo licht als mogelijk. Inmiddels zijn ruim 100 mensen op deze manier ingestroomd. Als gevolg van ervaren stress en andere problematiek zijn klanten vaak eerst toe aan wat rust en stabiliteit in hun financiële situatie

voordat er ruimte is voor het werken aan duurzame uitstroom. We zetten de pilot door in 2026 om hier nog meer ervaring mee op te doen.

We zien deze ontwikkeling als cruciaal om de slag naar een betere schuldhulp te kunnen maken. Afhankelijk van besluitvorming door ons bestuur zullen we ons dienstenprogramma vanaf 2027 hierop aanpassen. Ten tijde van deze kaderbrief is de precieze invulling en het financieel kader daarvan nog niet aan te geven. Dit zal meegenomen worden in die bestuurlijke besluitvorming.

Kennis en verbinding

Gezien de samenhang met andere levensdomeinen, het belang van preventie en zo vroeg mogelijk bereik en duurzame uitstroom en nazorg zoeken we steeds meer naar domeinoverstijgende samenwerking. Met vrijwilligersorganisaties, zorgpartijen, woningcorporaties, gemeenten, onderwijs en bijvoorbeeld ook penitentiaire inrichtingen.

Vanuit onze dienstverlening en rol hebben we veel kennis over de inhoud van schuldhulp, gedrag en oplossingsmogelijkheden. We geven trainingen en voorlichting over het voorkomen van of signaleren van schulden. Tegelijkertijd verbreden onze partners onze blik op andere levensdomeinen. Samen met onze partners kunnen we het bereik en de effectiviteit van onze hulp nog verder vergroten, zodat onze inwoners weer meer grip op hun financiën en leven kunnen krijgen.

Doorontwikkeling bedrijfsvoering

Algemeen

De Stadsbank voert haar huidige taken zo effectief en efficiënt mogelijk uit. Met het bestaande financiële kader varen we scherp aan de wind. Met de Strategische Agenda is samen met gemeenten gekozen voor een kwaliteitsimpuls op dienstverlening (klantreis), organisatie en financiering. Diverse wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen vragen echter om extra aandacht in onze bedrijfsvoering.

Informatiebeveiliging en privacy

Door aangepaste Europese wetgeving die wordt verwerkt in Nederlandse wetgeving moeten we als organisatie extra inzetten op informatiebeveiliging en privacy. De BIO2 vormt het nieuwe kader voor informatiebeveiliging binnen de overheid en geeft invulling aan de zorgplicht uit de

Europese NIS2-richtlijn. Hoewel de wettelijke verankering van de BIO2 in de Cyberbeveiligingswet (Cbw) nog in voorbereiding is (invoering in de loop van 2026), is de Stadsbank al gestart met implementatie. De Cyberbeveiligingswet stelt strengere eisen aan drie onderdelen van de organisatie: de mens (bewustwording en gedrag), de organisatie (beleid en processen) en de techniek (bescherming en herstel). Momenteel wordt een nieuw managementsysteem voor informatiebeveiliging en privacy (IB&P) opgezet, dat aan de gestelde eisen voldoet. Dit om IB&P toekomstbestendig neer te zetten, te onderhouden en door te ontwikkelen. Het is nu nog niet duidelijk of hierbij ook extra capaciteit buiten de lopende begroting nodig is. Dit zal meegenomen worden in de primitieve begroting 2027.

Ontwikkeling ICT structuur

Onder andere bovengenoemde ontwikkelingen in schuldhelp hebben ons werk verbreed. Ook digitale ontwikkelingen gaan snel. Dit vraagt om nieuwe toepassingen, terwijl ons huidige ICT-landschap te versnipperd is. Vanuit extra inzet hierop in 2026 gaan we verder aan de slag met digitale innovaties in onze dienstverlening, zoals de toepassing van AI, waarbij we ook de samenwerking zoeken met onze gemeenten.

Weerstandratio

Met de nota Reserves en voorzieningen 2024 zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur in november 2023 zijn de afspraken vastgelegd over de benodigde weerstandscapaciteit. De Algemene Reserve vervult voor de Stadsbank de functie van beschikbare weerstandscapaciteit (bufferfunctie) en de financierings- en bestedingsfunctie voor incidentele uitgaven. De weerstandsratio (verhouding tussen het aanwezige en benodigde weerstandsvermogen) dient minimaal de kwalificatie “voldoende” (ratio tussen 1,0-1,4) te hebben, waarbij een tijdelijke beweging van twee jaar onder de ondergrens kwalificatie “matig” (ratio tussen 0,8-1,0) acceptabel is, mits er daarna zicht op herstel is richting “voldoende”. Aan de andere kant is een kwalificatie “ruim voldoende” (ratio tussen de 1,4-2,0) voor een periode van twee jaar acceptabel, mits de ratio daarna weer terugvalt naar kwalificatie “voldoende”. Dit laatste zal naar verwachting ultimo 2025 aan de orde zijn. In dit kader vindt in 2026 een restitutie van middelen uit de reserve plaats aan de deelnemende gemeenten, waardoor de weerstandsratio terugvalt binnen de kwalificatie “voldoende”.

Richtlijnen voor de begroting

De deelnemende gemeenten in de GR en de Stadsbank (SON) hebben gezamenlijke afspraken gemaakt over de jaarlijks toe te passen systematiek voor loon- en prijsontwikkeling in de primitieve begroting en meerjarenraming. In dit kader ontvangt SON jaarlijks een voorstel van de gemeenten.

In deze Richtlijnen worden de afspraken voor de Primitieve begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 opgenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met het door het Algemeen Bestuur vastgestelde bekostigingsmodel. De huidige systematiek is enigszins vereenvoudigd ten opzichte van voorgaande jaren. De loonontwikkeling wordt niet meer wordt gecorrigeerd na bekendmaking van de nieuwe cao en in de prijsontwikkeling vindt geen nacalculatie plaats.¹

Basis voor het opstellen van de begroting 2027-2030

De primaire diensten betreffen directe kosten die worden doorberekend als kostprijs per dienst (variabele kosten). De materiele kosten en ondersteunde diensten worden als indirecte kosten door middel van de jaarlijkse bestaansbijdrage (bestaanskosten) voldaan (vaste kosten).

De klantreis wordt op basis van de gemeentelijke pakketkeuze en bijbehorende personele inzet (gewenste beschikbaarheid) berekend. Additionele afspraken worden opgenomen in de begroting 2027-2030 als er afspraken zijn gemaakt voor deze periode. Het bekostigingsmodel, de Primaire begroting 2026, de Jaarrekening 2025 en de Richtlijnen vormen gezamenlijk de leidraad voor de begroting 2027-2030.

Loonmutaties

Uitgangspunt voor de opstelling van de primitieve begroting 2027 is de actuele salarisstaat inclusief sociale lasten op basis van personele formatie tegen actuele loonkosten op 31-12-2025, geëxtrapoleerd op jaarbasis. Hierin worden de afspraken voor de jaren 2026 en 2027 verwerkt uit

---

¹ De afgelopen jaren hebben zich voor gemeenten diverse ontwikkelingen voorgedaan, zoals een aanpassing van de indexatiesystematiek van het gemeentefonds. De ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP) is maatgevend voor de indexering van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Binnen de Twentse gemeenten is afgesproken om in aanloop naar de begroting 2029 de huidige systematiek voor de indexering bij gemeenschappelijke regelingen te evalueren.

de huidige cao gemeenschappelijke regelingen (werkgeversorganisatie WSGO) met een looptijd tot en met 31 maart 2027.

Vervolgens wordt de loonindexatie vanaf 1 april 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030 gebaseerd op de loonvoetsector overheid, zoals opgenomen in tabel 4.2.2. "Prijsindexen CPB MEV 2026 en CEP 2025" (pag. 32) van de septembercirculaire gemeentefonds 2025. De loonontwikkeling (en daarmee de begroting) wordt niet meer gecorrigeerd na het bekend worden van de nieuwe cao. De afspraken uit de nieuwe cao worden opgenomen bij het opstellen van de eerstvolgende begroting (2028). Toekenning van periodieken wordt als uitgangspunt meegenomen als ze zeker zijn. Formatie-ontwikkelingen worden afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de primitieve begroting 2027. Voor vacatures worden de salariskosten van het maximum van de functieschaal gehanteerd min twee periodieken.

Indien van toepassing en in te schatten wordt er een neerwaartse correctie op de loonkosten opgenomen voor vacatures die naar alle waarschijnlijkheid nog niet ingevuld kunnen worden (als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt of uitstel van de start van taken of projecten). Hierbij wordt niet naar de afzonderlijke vacatures gekeken, maar naar het totaal van vacatures in relatie tot de ervaring van niet kunnen invullen in de laatste 2 jaren.

Prijsmutaties

De prijsindexatie voor de begroting van het jaar 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030 wordt gebaseerd op de prijsindex materiele overheidsconsumptie (IMOC), zoals opgenomen in tabel 4.2.2. "Prijsindexen CPB MEV 2026 en CEP 2025" (pag. 32) van de septembercirculaire gemeentefonds 2025. Nacalculatie uit voorgaande jaren vindt niet meer plaats.

Indexering tarieven en bestaanskosten op basis van de loon- en prijsmutaties

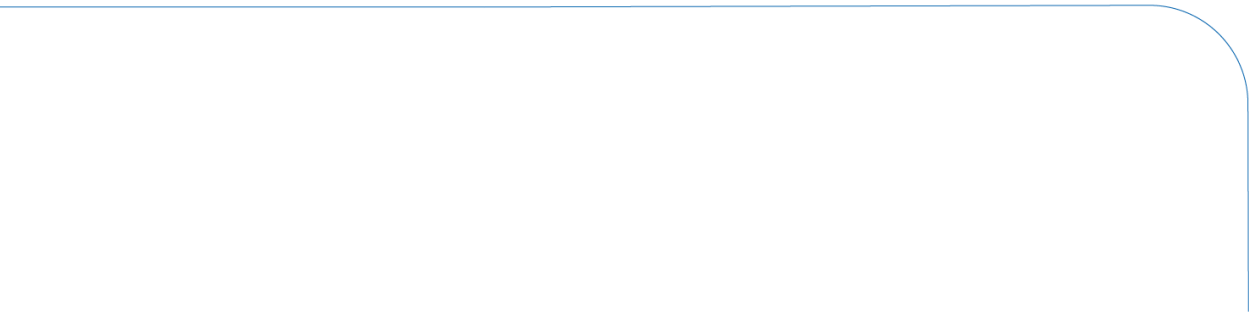
De tarieven zijn berekend volgens ons bekostigingsmodel op basis van de beschrijving van de standaard dienstverlening en bijbehorende werkprocessen. De klantreis wordt op basis van de gemeentelijke pakketkeuze en bijbehorende personele inzet (gewenste beschikbaarheid)

berekend. De kosten van de standaarddienstverlening en de klantreis bestaan volledig uit een personeelscomponent die dan geïndexeerd wordt conform de ontwikkelingen loonmutaties.

De bestaanskosten betreffen zowel een loon- als een materiële component in de verhouding 45% en 55%. De indexering voor het jaar 2027 en voor de periode 2028-2030 wordt gebaseerd op de toegepaste loon- en prijsmutaties, waarbij de loonindex voor 45% meetelt en de prijsindex voor 55%.

Vervangingsinvesteringen

De vrijval als gevolg van de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, wordt in de basis als dekking ingezet voor toekomstige vervangingsinvesteringen. De vervangingsinvesteringen op installaties en gebouwen vinden plaats conform het Meerjarig Onderhoudsbeheersplan.

Stadsbank
Oost Nederland

Bezoekadres
Stadsbank Oost Nederland
Spelbergsweg 35
7512 DX Enschede

Raadsvergadering

Dossiernummer	4570
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 juni 2026
Agendapunt	9.b
Titel	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	9 juni 2026

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Kennisnemen van de begrotingswijziging 2026
2. Kennisnemen van de ontwerpbegroting 2027
3. Bij de Omgevingsdienst Achterhoek geen zienswijze in te dienen over de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 1451858
Raadsvergadering : 9 juni 2026

Onderwerp : Omgevingsdienst Achterhoek begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

Collegevergadering : 28 april 2026
Portefeuillehouder : Burgemeester J.H.A. van Oostrum
Steller : Marcel Meijer tel. : 0545-250250

Te nemen besluit

1. Kennisnemen van de begrotingswijziging 2026
2. Kennisnemen van de ontwerpbegroting 2027
3. Bij de Omgevingsdienst Achterhoek geen zienswijze in te dienen over de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 11 maart 2026 heeft het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 toegestuurd aan de deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland. Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen stelt de ODA u in de gelegenheid invloed uit te oefenen op het beleid van de ODA door middel van het geven van een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027.

Argumentatie

- 1.1 Met de begrotingswijziging 2026 wordt de begroting geactualiseerd. Daarmee wordt het structurele verschil tussen begroting en uitvoering, dat al enkele jaren bestaat, gecorrigeerd en wordt de begroting weer in overeenstemming gebracht met de feitelijke taken en verantwoordelijkheden van de ODA. Sinds de oprichting van de organisatie is het takenpakket stap voor stap verder uitgebreid, maar doordat de begroting vooral is geïndexeerd zijn deze taken nooit volledig financieel ondergebracht in de begroting. De ontwikkelingen op het gebied van milieu zetten onverminderd door. Met name de aanscherpingen rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en de verplichtingen vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) leiden tot een toenemende druk op uitvoering en toezicht. Deze opgaven vragen in de komende jaren om extra inzet, specialistische capaciteit en verdere intensivering van werkzaamheden. Dit betekent dat er ook in de toekomst financiële keuzes noodzakelijk blijven om deze wettelijke en maatschappelijke taken op een verantwoord niveau te kunnen blijven uitvoeren. Gemeenten moeten rekening houden met een structurele toename van kosten als gevolg van deze doorlopende ontwikkelingen. Het doel van deze wijziging is het creëren van een realistisch en voorspelbaar financieel kader. Zonder deze actualisatie blijft het verschil tussen begroting en realisatie bestaan, wat leidt tot aanhoudende druk op de financiële positie van de ODA en verminderde voorspelbaarheid voor de deelnemers. De actualisatie van de begroting is tevens een voorwaarde in het kader van de fusie met Omgevingsdienst Veluwe, waarin van Omgevingsdienst Achterhoek wordt verwacht toe te werken naar een gelijkwaardige uitgangspositie.
- 2.1 De ontwerpbegroting 2027 bouwt voort op de geactualiseerde uitgangspunten van 2026. Deze begroting is onderdeel van het traject waarin Omgevingsdienst Achterhoek toewerkt naar een wettelijk verplicht niveau van een robuuste en toekomstbestendige organisatie, passend bij een fusie met Omgevingsdienst Veluwe. De ontwerpbegroting 2027 loopt niet vooruit op een definitief besluit over een fusie. Eventuele besluitvorming hierover vindt separaat plaats en wordt u op een later moment voorgelegd.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

3.1 Wij willen op voorhand anticiperen op de toenemende vraag aan VTH-taken en specialistische adviezen bij de ODA en willen de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 hierop aanpassen. Met deze werkwijze voorkomen we dat de meerkosten achteraf in de jaarrekening gepresenteerd worden.

Kanttekeningen en risico's

De begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 wordt met meerderheid van stemmen vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de ODA. Eventuele zienswijze van andere gemeenten kan leiden tot een ander besluit.

Financiën

- **Begrotingswijziging 2026**

In de begroting van de gemeente Berkelland is vanaf 2026 structureel een bijdrage van € 1.823.600 opgenomen. Door de begrotingswijziging van 2026 van de ODA stijgt de te betalen bijdrage (€ 2.308.700) met € 485.100.

Bij de bestuursrapportage 2026 bepalen we, mede op basis van de 1^e rapportage van de ODA over 2026, hoe we deze verhoging in de begroting 2026 verwerken.

- **Begroting 2027**

De verwachte bijdrage in 2027 stijgt structureel naar € 2.477.500. Ten opzichte van de huidige structurele raming (€ 1.823.600) in de begroting van de gemeente Berkelland betekent dit een toename van € 653.900. Deze aanpassing wordt meegenomen in het voorstel over de perspectiefnota 2027.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

De gemeente Berkelland maakt geen gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Achterhoek.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst van 20 mei en 2 december 2025 heeft de ODA u geïnformeerd over de werkzaamheden die zij uitvoeren en is een toelichting gegeven op de voorliggende financiële stukken.

Planning en evaluatie

Uw besluit maken wij kenbaar aan de ODA.

Alternatieven

Wij onderzoeken of een deel van de kosten voor een vergunning voor milieubelastende activiteiten en specialistische adviezen verhaald kunnen worden op de initiatiefnemer.

Raadsvergadering : 9 juni 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 april 2026

b e s l u i t:

1. Kennisnemen van de begrotingswijziging 2026
2. Kennisnemen van de ontwerpbegroting 2027
3. Bij de Omgevingsdienst Achterhoek geen zienswijze in te dienen over de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 juni 2026

de griffier,   de voorzitter,

drs. J.A. Satijn   drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

Begrotingswijziging 2026

De begroting van de ODA is niet meer actueel vanwege een aantal oorzaken:

- De afgelopen jaren is gebleken dat er structureel meer wordt uitgegeven dan is opgenomen in de begroting van de ODA. Dit zorgt ervoor dat gemeenten achteraf bij moeten betalen. Voor Berkelland is dat over 2025 in totaal € 504.100,- meer dan we tot nu toe hebben betaald.
- De gemeenten vragen gedurende het jaar meer advies en ondersteuning op VTH-taken en op het gebied van ruimtelijke ordening dan vooraf is geprogrammeerd.
- Er worden steeds meer taken van gemeenten overgedragen aan de ODA.
- De extra (advies)vraag van de gemeenten aan de ODA om extra woningen en/of bedrijventerreinen te gaan bouwen in de Achterhoek.
- Inhoudelijke ontwikkelingen die zorgen voor meerwerk bij de ODA, bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet die ervoor gezorgd heeft dat de medewerkers van de ODA meer handelingen moeten verrichten voor ingediende meldingen, vergunningen en het toezicht en handhaving hierop.
- Ontwikkelingen rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen (kortweg ZZS) bijvoorbeeld PFAS, de Kaderrichtlijn Water, Stikstof en energiebesparing.
- Het Rijk heeft de afgelopen jaren de eisen (robustheidscriteria) aangescherpt in het Interbestuurlijke Programma van de commissie Van Aartsen. Hierdoor stijgen bijvoorbeeld de kosten voor opleidingen, innovatie, arbeidsvoorwaarden en moet er een informatiestructuur opgebouwd worden binnen elke Omgevingsdienst. De robustheidscriteria geven ook aan dat een Omgevingsdienst een bepaald minimumaantal toezichthouders en vergunningverleners in dienst hoort te hebben. De ODA voldoet hier niet aan. Het gebrek aan aantallen toezichthouders en vergunningverleners komt vooral tot uiting in het feit dat de ODA niet voldoet aan het belangrijkste robustheidscriteria; het omzetcriterium. De begroting van de ODA zou namelijk minimaal 16,5 miljoen euro moeten bedragen. Daar zit de ODA nu ongeveer 4,5 miljoen onder. In de praktijk bedragen de kosten voor gemeenten echter al een aantal jaren meer dan 14 miljoen euro. Door dit nu te actualiseren in de begroting betalen gemeenten dus niet meer, maar klopt de begroting weer met het te verwachten resultaat aan het einde van het jaar.
- Uit het recentste visitatierapport van ODNL (Omgevingsdiensten Nederland, de landelijke vereniging die de 28 omgevingsdiensten in Nederland verbindt en ondersteunt) blijkt dat ODA zich verder moet ontwikkelen in capaciteit om de VTH-taken ook op de langere termijn op een robuuste en duurzame wijze te kunnen blijven uitvoeren. Het rapport maakt duidelijk dat het huidige capaciteitsniveau onvoldoende meegroeit met de omvang, complexiteit en kwaliteitsvereisten van de taken die aan ODA zijn opgedragen. Om te kunnen blijven voldoen aan de geldende robustheidscriteria en de verwachtingen van gemeenten en ketenpartners, is een structurele versterking van de organisatie noodzakelijk. Deze doorgroei betreft met name de operationele capaciteit binnen vergunningverlening en toezicht, zodat de samenhang tussen beschikbare middelen, werklast en taakuitvoering duurzaam in balans kan worden gebracht.
- Door de groei van het aantal medewerkers van de ODA groeit ook de bedrijfsvoering mee. Bijvoorbeeld voor grotere kantoorruimte, meer informatiemedewerkers, extra leidinggevenden en meer ICT-kosten. Ook kost de professionalisering van de organisatie extra geld bijvoorbeeld tijdschrijfregistratie zodat het voor gemeenten beter inzichtelijk wordt waar de ODA-medewerkers hun tijd aan besteden. Maar ook aan het verbeteren van procesmatig- en projectmatig werken (eveneens een aanbeveling uit het visitatierapport).
- Om een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie neer te zetten, heeft het Algemeen Bestuur van de ODA een verkenning laten uitvoeren naar een mogelijke fusie met de OD Veluwe. Op basis van die verkenning heeft het AB besloten deze fusie op termijn aan te gaan. Onderdeel van de verkenning en het bestuursbesluit is dat de ODA in drie

- jaar tijd gaat doorgroeien naar een organisatie waar voldoende financiële middelen worden besteed aan de uitvoeringsdienst om zo ook een gelijkwaardige fusiepartner te zijn.
- In de verkenning is hiervoor een indicatief bedrag berekend voor een begroting van 18,1 miljoen euro. Om dit te bereiken is ervoor gekozen om in drie jaar de begroting stapsgewijs te verhogen, waarbij nog wel kritisch gekeken moet worden of dit indicatieve bedrag niet gereduceerd kan worden (bijvoorbeeld door de voorgenomen fusie). De eerste stap zou moeten zijn om de huidige begroting in lijn te brengen met de daadwerkelijke jaarlijkse kosten die worden gemaakt. Daarvoor ligt deze begrotingswijziging nu voor.
  - Op 1 april 2026 moet de ODA aan de Kwaliteitscriteria 3.0 voldoen. Dat gaan zij niet halen. Het ministerie heeft echter aangegeven dat omgevingsdiensten die een plan inleveren om op termijn wel aan de criteria te voldoen, niet op 1 april 2026 aan de eisen van de Kwaliteitscriteria gehouden zullen worden. Wel wil het ministerie dat er duidelijke stappen worden gezet om er op termijn wel aan te voldoen.
  - Het Algemeen Bestuur van de OD Veluwe heeft verder aangegeven dat ze ook graag ziet dat de ODA stappen zet om kwantitatief en kwalitatief te verbeteren en daar hoort bij dat de ODA meer financiële middelen beschikbaar gaat stellen. De tekorten op de begroting van de ODA mogen namelijk niet ten koste gaan van de robuustheid van de OD Veluwe. Om deze stappen ook daadwerkelijk te zetten wordt deze begrotingswijziging nu aan u voorgelegd en niet zoals in het Verkenningdocument staat pas in 2027. Hiermee wordt de planning van het Verkenningdocument iets naar voren gehaald. De volgende stap wordt gezet met de begroting 2027. Hiermee wil de ODA het fusieproces versnellen en versoepelen.

Al deze mutaties zijn verwerkt in de financiële begrotingswijziging 2026. De totale begroting van de ODA wordt € 15.195.000. Dit is € 3.156.000 hoger dan de vastgestelde begroting 2026 en is toe te schrijven aan:

Inhoudelijke ontwikkeling (€ 500.000)

Zoals in de inleiding genoemd is de vraag naar onze expertise flink toegenomen. Dit geldt ook voor de vraag vanuit onze partners. Een goed voorbeeld hiervan is de toename van de problematiek rond ZZS (zeer zorgwekkende stoffen). Zo is er landelijk veel aandacht gekomen voor PFAS. PFAS zijn een grote greep zeer persistente (blijvende) chemische stoffen, die nauwelijks afbreken in het milieu. Deze stoffen zijn zeer schadelijk voor het milieu en de gezondheid van de inwoners. De ODA ontwikkelt beleid hierover, actualiseert vergunningen en houdt toezicht op deze stoffen. Tevens voert de ODA waar nodig ook taken uit omtrent circulaire economie, energietoezicht en draagt de Omgevingsdienst Achterhoek bij aan de KRW-doelen, vooral via vergunningverlening en toezicht op indirecte lozingen van afvalwater. Hierop werken wij samen met het waterschap om lozingen op het riool te beheersen, wat uiteindelijk kan helpen om de waterkwaliteit van wateren in de Achterhoek te verbeteren en te voldoen aan Europese KRW-normen. Tot slot is de Omgevingswet in 2024 in werking getreden en kost de overgang naar de Omgevingswet nog steeds veel uren. Al deze externe ontwikkelingen zijn nooit in de begroting meegenomen, maar worden wel door de ODA uitgevoerd. De hierboven genoemde inzet correspondeert met ongeveer 5 fte.

Meer advies en ondersteunde vragen deelnemers (€ 900.000)

Gemeenten besteden structureel meer taken en adviesopdrachten uit aan de ODA (gebiedsontwikkeling, RO-adviezen, specialistische milieuvraagstukken). Dit effect is cumulatief en zichtbaar in de toename van het aantal adviesuren. De inhoudelijke kennis verdwijnt langzaam bij de aangesloten gemeenten en veel taken vloeien daardoor over naar de omgevingsdienst. Tot slot is de Achterhoek een levendige regio waar veel innovatie plaatsvindt. De toename van circa 9 fte (of 12.150 uur) over de afgelopen jaren ligt ten grondslag aan deze bijstelling.

Organisatieontwikkeling (€ 1.107.000)

Daarnaast heeft de ODA haar organisatie ook over de jaren verder moeten ontwikkelen. Over de afgelopen jaren zijn er 8 fte bijgekomen, waarvan een gedeelte eerst ingehuurd

was. Zo is de ODA onlangs verhuisd naar Doetinchem. Door de externe vraag is de ODA sterk gegroeid en daarmee is de bedrijfsvoering toegenomen. De lasten voor ICT zijn sterk toegenomen door stijgende contractlasten, meer werkplekken in het nieuwe kantoorpand en stijgende lasten vanuit ICT-Samen en door meer kosten voor de salarisadministratie. Daarnaast was de werkdruk binnen de bedrijfsvoering de afgelopen jaren erg hoog en heeft de ODA hierop moeten inzetten door extra mensen aan te nemen binnen het secundaire proces. Vanwege de groei in aantal mensen was er ook behoefte aan meer leidinggevende- en strategische capaciteit in de vorm van teamleiders en een extra afdelingsmanager bedrijfsvoering.

Externe ontwikkeling (€ 250.000)

Zoals in de inleiding al is aangegeven zijn er diverse kwaliteitscriteria opgesteld naar aanleiding van het rapport van de commissie van Aartsen waaraan de omgevingsdiensten worden getoetst. Om aan de criteria, los van het omzetcriterium, te voldoen zal er geïnvesteerd moeten worden. Er zal een innovatiebudget van 1% van de totale loonsom (€ 140.000) vastgesteld moeten worden. Daarnaast is een aanpassing van het opleidingsbudget van 2% naar 3% (€ 90.000) nodig. Uit het visitatierapport blijkt dat ODA moet inzetten op de ontwikkeling van personeel, waaronder trainees. Een belangrijk onderdeel van het rapport is de ruimte voor kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering personeel. De ODA wil in het voorjaar van 2026 beginnen met het opleiden van een zestal trainees (€ 270.000). Op deze manier kan dure inhuur worden vervangen, kunnen pensioenen worden opgevangen en enthousiasmeert de ODA jonge mensen uit de regio om zich in te zetten voor de verbetering van de leefomgeving. Naast de besparing op de inhuur kijkt de ODA altijd kritisch naar haar kosten en haar begroting. Ook op de werkzaamheden vanuit de ODRN is een besparing van € 250.000 opgenomen in de begrotingswijziging.

Fusiekosten (€ 400.000)

Eind 2025 hebben de Algemeen Besturen van zowel de ODA, alsmede van de Omgevingsdienst Veluwe de intentieverklaring voor de fusie getekend. Vanaf 2026 zal gestart worden met de geleidelijke fusie van beide diensten. De inschatting is dat de kosten tussen de 1.5 en 2 miljoen zullen uitvallen voor de ODA. Hier staan subsidies vanuit het Rijk en mogelijk vanuit de provincie tegenover. De verwachting is dat de fusiekosten in het eerste jaar rond de € 400.000 zullen uitvallen, waarvan € 300.000 ten laste komt van de partnergemeenten en € 100.000 gedekt kan worden uit de landelijke subsidie.

Op basis van de begrotingswijziging 2026 van de ODA wordt de bijdrage voor Berkelland:

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Overhead	Totaal
Begroting 2026 ODA	€ 274.800	€ 636.900	€ 302.500	€ 535.100	€ 1.749.300
Begrotingswijziging 2026 ODA	€ 303.100	€ 782.200	€ 340.300	€ 883.100	€ 2.308.700

Ontwerpbegroting 2027

De begroting 2027 is gebaseerd op een geüpdatete (geïndexeerde) versie van de voorgestelde begrotingswijziging 2026, aangevuld met een aantal noodzakelijke ontwikkelingen.

- Op 18 december 2025 is de intentieverklaring voor de fusie met de OD Veluwe getekend door beide Algemeen Besturen. Uiteindelijk moet deze fusie ervoor zorgen dat de ODA voldoet aan alle wettelijke eisen en criteria die aan omgevingsdiensten zijn gesteld. Dit fusietraject vraagt een investering aan de voorkant van het proces. Daarom zijn fusiekosten opgenomen in deze begroting.
- Er zijn veel ontwikkelingen waar de ODA mee te maken heeft naast alle reguliere taken die zij al uitvoert. Extra milieu(plus)taken, wetwijzigingen, toename van complexiteit en extra verzoeken om inzet van de aangesloten gemeenten. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot extra inzet en dus extra uitgaven van de ODA. De begroting van de ODA was niet actueel en al jaren waren de uitgaven groter dan de inkomsten. Met de begrotingswijziging van 2026 is dit gerepareerd. Die wijzigingen zijn ook weer opgenomen in deze begroting. Dit betekent

echter nog niet dat alle nieuwe ontwikkelingen al volledig geïmplementeerd zijn in de begroting.

- De visitatie in 2024 en de uitgevoerde verkenning in 2025 hebben heeft laten zien dat de capaciteit van de ODA verder moet groeien om alle (wettelijke) ontwikkelingen op te vangen. Denk daarbij aan de grote Achterhoekse ambities op het terrein van woningbouw, de Kaderrichtlijn Water, Zeer zorgwekkende stoffen, circulaire economie, ondermijning, de opbouw van een goede kennispositie etc. Deze ontwikkelingen zijn nu meegenomen in de voorliggende begroting van 2027. Met deze uitbreiding zorgt de ODA er niet alleen voor dat ze de wettelijke taken goed kunnen uitvoeren maar ook dat ze een gelijkwaardige partner zijn om te fuseren met de OD Veluwe.

Lasten:

Personeelskosten/Inhuur derden (€ 13.110.000)

De loonsom bestaat uit de loonsommen van het management, de managementondersteuning en van de primaire processen vergunningverlening, advies en toezicht en handhaving. Daarnaast bestaan de kosten uit de externe inhuur en diensten derden, de zgn. flexibele schil. Deze flexibele schil hebben we nodig om verschillen in de vraag te kunnen opvangen voldoen en daarin flexibel mee te bewegen. De personeelskosten betreft een indexatie op basis van de septembercirculaire.

Daarnaast zijn er een aantal ontwikkelingen die zorgen voor een stijging in het personeelsbestand. Er zal 1 fte kennismakelaar naar verwachting worden toegevoegd om te voldoen aan de vraag vanuit ODNL. We zien dat we erg krap zitten op het gebied van financiën en dat het werk veranderd is door de wijziging met betrekking tot de rechtmatigheid. Het werk voor onze financial is erg toegenomen door deze ontwikkeling en het data gedreven werken. Daarom moeten wij onze controlefunctie met 0,5 fte ophogen. Het uitvoeringsniveau van de ODA laag. De ODA gaat in 2027 een eerste stap zetten om haar uitvoeringsniveau te verhogen ten gunstig van het milieu en de aankomende, gefuseerde omgevingsdienst Veluwe en Achterhoek. Dit betekent een stijging van 3,7 fte op gebied van toezicht en handhaving, 1 fte stijging op gebied van vergunningen en 1 fte stijging op het gebied van specialismen. Deze personeelsontwikkeling bedragen een stijging van € 721.000. Tot slot is er in het kader van duurzame personeelsopbouw is in 2026 gestart met een traineeprogramma voor zes trainees. Dit programma is in 2027 structureel voortgezet en financieel volledig doorgeraamd (€ 270.000).

Organisatiekosten (€ 2.087.000)

De organisatiekosten bestaan uit personele organisatiekosten (opleidingen, reiskosten, bedrijfskleding, personeelsbijeenkomsten enz.) en bedrijfsvoeringskosten (verzekeringen, accountant, abonnementen, ICT-licenties). De stijgende lasten worden voornamelijk veroorzaakt door prijs- en loonindexaties. De opleidingskosten en WKR zijn gebaseerd op de loonsom. Deze kosten nemen toe door de loonindex (5,1%). De overige organisatiekosten zijn geïndexeerd met een percentage van 2,3%. Naast de indexaties wil de ODA de dienst archiefwaardig maken voor de aankomende fusie. Dit vraagt een investering van € 50.000.

Organisatieontwikkeling (€ 0)

Niet van toepassing.

Bovenregionale taken (€ 532.000)

Een aantal bovenregionale taken is belegd bij verschillende omgevingsdiensten.

Organisatie ondersteuning (€ 666.000)

Dit betreffen de gastheercontracten met onze partnergemeenten voor de financiële- en salarisadministratie en ICT. De stijgende lasten zijn enkel veroorzaakt door indexaties.

Algemene lasten (€ 83.000)

De raming onder de algemene lasten bestaat uit een bedrag voor onvoorzien van € 83.000 (verhoogd door indexatie).

Baten:**Bijdragen van derden (€ 270.000)**

De bijdragen van derden (€ 270.000) bestaan onder meer uit subsidies en projectbijdragen voor energie en duurzaamheidstaken, regionale archeologie en specifieke taken in het kader van asbestsanering en de Omgevingswet. Deze bijdragen hebben een wisselend en deels tijdelijk karakter en worden jaarlijks geactualiseerd op basis van beschikbare regelingen en projectafspraken.

Bijdragen deelnemers (€ 16.208.000)

De omzet bestaat uit de verwachte afname van de producten. Voor toezicht en handhaving is de bijdrage in lijn met het handhaving uitvoeringsprogramma (Hup 2025) die met de partners is besproken. Vergunningverlening en specialismen zijn vraag gestuurd en baseren we op verwachtingen gebaseerd op het verleden.

Belangrijke kanttekening: het blijft een outputbegroting; er wordt uiteindelijk afgerekend op basis van de daadwerkelijke afname. De bijdrage is bepaald aan de hand van een uurtarief van € 79,-, exclusief verrekening van de overheadkosten.

Opgemerkt dient te worden dat dit een daling lijkt te zijn ten opzichte van de begrotingswijziging 2025, maar de overheadkosten worden, conform afspraak, separaat in rekening gebracht.

De bijdrage voor Berkelland wordt dan:

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Overhead	Totaal
Huidige begroting 2026 ODA	€ 274.800	€ 636.900	€ 302.500	€ 535.100	€ 1.749.300
Begrotingswijziging 2026 ODA	€ 303.100	€ 782.200	€ 340.300	€ 883.100	€ 2.308.700
Begroting 2027 ODA	€ 352.000	€ 914.400	€ 310.700	€ 900.400	€ 2.477.500

Begroting 2027

Meerjarenbegroting 2028 - 2030

Omgevingsdienst
Achterhoek

Begroting 2027

Meerjarenbegroting 2028 - 2030

Datum: 8 januari 2026

Status: Concept

© Omgevingsdienst Achterhoek

Hanzestraat 3
7006RH Doetinchem

info@odachterhoek.nl
www.odachterhoek.nl
www.gelderseomgevingsdiensten.nl

Inhoudsopgave

I. Ontwikkelingen	5
ii. De beleidsbegroting.....	8
iii. Programma 1 – Vergunningverlening	10
iv. Programma 2 – Toezicht en Handhaving.....	12
v. Programma 3 – Advies.....	15
vi. Programma 4 – Stelseltaken.....	17
vii. Programma 5 – Projecten	19
viii. De paragrafen	21
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING.....	21
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING.....	22
PARAGRAAF FINANCIERING	30
PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	30
ix. De financiële begroting.....	31
OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN	31
TOELICHTING FINANCIËLE BEGROTING	31
FINANCIËLE MEERJARENBEGRADING 2026 – 2029.....	34
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	34
OVERZICHT VAN DE OVERHEADKOSTEN	35
GEPROGNOSTICEERDE BALANS	35
x. Besluit Algemeen Bestuur.....	36
BIJLAGE 1: BEVOORSCHOTTING DOOR DE PARTNERS 2027	37
BIJLAGE 2: BESTUURSORGANEN	38

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2027, inclusief de meerjarenraming 2028-2030, van de Omgevingsdienst Achterhoek.

De ODA is sterk in beweging. We zijn gestart met een proces dat moet leiden tot een fusie met OD Veluwe. Op 18 december 2025 is hiervoor een intentieverklaring getekend door beide Algemeen Besturen. Uiteindelijk moet deze fusie ervoor zorgen dat wij voldoen aan alle wettelijke eisen en criteria die aan omgevingsdiensten door middel van het Interbestuurlijk programma zijn gesteld. Dit fusietraject vraagt een investering aan de voorkant van het proces. Daarom zijn fusiekosten opgenomen in deze begroting.

Daarnaast zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van milieu waar de ODA mee te maken heeft naast alle reguliere taken die zij al uitvoert. Extra milieu(plus)taken, wetswijzigingen, toename van complexiteit en extra verzoeken om inzet van de aangesloten gemeenten. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot extra inzet en dus extra uitgaven van de ODA. De begroting van de ODA was niet actueel en al jaren waren de uitgaven groter dan de inkomsten. Met de begrotingswijziging van 2026 is dit gerepareerd. Die wijzigingen zijn opgenomen in deze begroting.

Dit betekent echter nog niet dat alle nieuwe ontwikkelingen al volledig geïmplementeerd zijn in de begroting. De visitatie in 2024 en de uitgevoerde verkenning in 2025 hebben laten zien dat de capaciteit van de ODA verder moet groeien om alle (wettelijke) ontwikkelingen op het gebied van milieu op te vangen. Denk daarbij aan de grote Achterhoekse ambities op het terrein van woningbouw, de Kaderrichtlijn Water, Zeer zorgwekkende stoffen, circulaire economie, ondermijning, de opbouw van een goede kennispositie etc.

Deze ontwikkelingen zijn nu meegenomen in de voorliggende begroting van 2027. Met deze uitbreiding zorgen we er niet alleen voor dat we onze wettelijke taken goed kunnen uitvoeren maar ook dat we een gelijkwaardige partner zijn om te fuseren met de OD Veluwe.

Al deze nieuwe taken en ontwikkelingen kunnen niet door de huidige formatie worden opgevangen. In de Verkenning die vorig jaar ten behoeve van de fusie is opgesteld is een inschatting gemaakt van het aantal extra fte dat nodig is. Het gaat hier om zowel uitbreiding van het huidig aantal vergunningverleners en toezichthouders als uitbreiding met adviseurs voor de nieuwe taken. Zie hiervoor de toelichting op de personeelskosten / inhuur derden van de financiële begroting.

Tegelijkertijd blijven we scherp op onze uitgaven. Waar mogelijk proberen we nu al efficiencyvoordelen te behalen door het ingezette fusieproces met OD Veluwe. Ook blijven we kritisch kijken hoe we onze capaciteit zo optimaal mogelijk kunnen inzetten. Samen met gemeenten kijken we ook hoe kosten voor de omgevingsdienst kunnen worden doorbelast in de leges.

Samen met onze gemeenten en andere partners zetten we ons onvermoeibaar in om de Achterhoek schoon, gezond, duurzaam en veilig te houden.

Joost van Oostrum
Voorzitter

I. Ontwikkelingen

PVTH-uitvoeringsbeleid

De ODA heeft samen met de Achterhoekse gemeentes een PVTH-uitvoeringsbeleid (PVTH staat voor Preventie, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) opgesteld. Dit beleid bevat een omgevingsscan per milieuthema met daarin doelen en ambities, mogelijke beschikbare instrumenten en strategieën over hoe en wanneer deze instrumenten ingezet kunnen worden. Dit beleid geeft richting aan de wijze waarop de ODA zijn werk moet uitoefenen. Hierdoor kunnen wij niet alleen duidelijker sturen op onze werkzaamheden maar ook zorgen voor een betere kwaliteit van het werk.

Risicoanalyse

In bovenstaand PVTH-uitvoeringsbeleid was in eerste instantie ook een vernieuwde, geactualiseerde risicoanalyse meegenomen. Dit betreft een doorontwikkelde risicogerichte aanpak van de VTH-milieutaken binnen de ODA. Hiermee zou de aanpak ook in overeenstemming komen met de uitgangspunten van de Omgevingswet en neemt het ook ontwikkelingen mee zoals energiebesparing, circulaire economie, zeer zorgwekkende stoffen en de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Deze risicoanalyse geeft echter ook aan wat de benodigde capaciteit voor de werkzaamheden zou moeten zijn. Gelet op de financiële situatie van de gemeenten en de toekomstige fusie is besloten om de risicoanalyse later mee te nemen in de komende ontwikkelingen samen met de OD Veluwe. Hierdoor worden niet op voorhand al keuzes op capaciteit gemaakt die mogelijk later teruggedraaid moeten worden.

Kanttekening is wel dat we dan terugvallen op de risicoanalyse uit 2017. We lopen daarmee dus enkele jaren behoorlijk achter de feiten aan en nagenoeg alles is complexer geworden in vergelijking met 10 jaar geleden. Daarom is in het PVTH-uitvoeringsbeleid ook aangegeven dat deze geactualiseerde risicoanalyse zo snel mogelijk en in ieder geval voor de formele fusie moet worden vastgesteld.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), zoals PFAS, naar bodem, water en lucht. ZZS vormen een structureel risico voor de leefomgeving. Deze stoffen kunnen het milieu bereiken via meerdere emissieroutes, zoals indirecte lozingen van afvalwater via het rioolstelsel en rwzi's (rioolwaterzuiveringsinstallaties) en emissie naar de lucht. Beide routes dragen, direct of via depositie en doorwerking, bij aan de belasting van het oppervlaktewater en het grondwater. De zorg voor deze emissies is een wettelijke taak van de omgevingsdiensten omdat zij namens bevoegd gezag het milieurecht uitvoeren.

Onder de omgevingswet geldt voor ZZS een verzwaarde minimalisatieplicht, ongeacht de emissieroute. Emissies moeten zoveel mogelijk aan de bron worden voorkomen en, als dat niet mogelijk is, tot het minimaal technisch haalbare niveau worden teruggebracht. Daarbij ligt de bewijslast nadrukkelijk bij de initiatiefnemer. Dit vraagt om een actieve, integrale en specialistische inzet van de ODA op het gebied van zowel vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies. Hiervoor is extra capaciteit nodig.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De KRW is een Europese richtlijn die op 22 december 2000 van kracht werd. De doelstellingen van de KRW ondersteunen het realiseren en behouden van schoon en gezond oppervlaktewater en grondwater voor drinkwater, zwemmen, varen en een gezonde leefomgeving voor het waterleven. De Europese lidstaten hebben gezamenlijk afgesproken dat uiterlijk in 2027 een goede toestand bereikt moet zijn. In Nederland zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de indirecte lozingen die uiteindelijk ook in het oppervlaktewater en grondwater terechtkomen. De uitvoering van VTH-taken op het gebied van de indirecte lozingen bij bedrijven ligt bij de omgevingsdiensten. Om te voldoen aan de KRW moet nog veel gebeuren, ook ten aanzien van de indirecte lozingen. Dit betekent voor de ODA veel extra werk op zowel vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering. We doen dit in goede samenwerking met het Waterschap Rijn en IJssel.

Circulaire economie

De rijksoverheid geeft aan dat de Nederlandse economie in 2050 volledig circulair moet zijn. Dat betekent dat producten en grondstoffen opnieuw gebruikt worden en er bijna geen afval meer is. Redenen voor de rijksoverheid om circulair te worden, zijn:

- de wereldwijde vraag naar producten en grondstoffen, waardoor voorraden slinken;
- verminderde afhankelijkheid voor grondstoffen van landen buiten Europa;
- verbetering economie, klimaat en biodiversiteit omdat minder grondstoffen nodig zijn;
- minder (zwerf)afval op straat en in de natuur;
- meer banen in b.v. de reparatiesector maar ook in nieuwe innovatieve bedrijven.

De rijksoverheid maakt hiervoor afspraken met bedrijven en andere organisaties om circulair te gaan werken. Zo is op 30 december 2025 het Circulair Materialenplan (CMP) als vervanger van het Landelijk afvalbeheerplan 2017–2029 (LAP 3) inwerking getreden. Dit plan ondersteunt de transitie naar een circulaire economie en fungeert als de schakel tussen beleid en uitvoeringspraktijk door praktische kennis en handvatten aan overheden en bedrijven te bieden. Het helpt bedrijven bij het maken van meer circulaire keuzes en bevoegde gezagen moeten rekening houden met het CMP bij het nemen van besluiten. Overheden zijn dan ook verplicht om de toetsingskaders van het CMP te gebruiken. Dit betekent dat de ODA ook deze toetsingskaders moet implementeren in haar milieutaken wat ook weer meer werk oplevert in b.v. het actualiseren van vergunningen en extra toezicht en handhaving hierop.

Integraal advies aan de voorkant van ruimtelijke ontwikkeling

De Omgevingswet vraagt om een integrale benadering van ruimtelijke ontwikkeling en alle nieuwe bouwinitiatieven, waarbij vroegtijdige afstemming en samenwerking centraal staan. De nadruk verschuift van toetsing achteraf naar het leveren van deskundig en samenhangend advies aan de voorkant van het proces. Dit vraagt om een actieve en zichtbare rol van de ODA in de initiatieffase van plannen.

De ODA levert dit door structurele deelname aan omgevingstafels en andere vormen van vooroverleg, onder andere via inzet van gespecialiseerde adviseurs Fysieke Leefomgeving en Milieu. In deze fase wordt integraal advies gegeven op het gebied van milieu, gezondheid, veiligheid, duurzaamheid en uitvoerbaarheid. Hierdoor worden risico's, randvoorwaarden en afwegingsruimte vroegtijdig inzichtelijk gemaakt voor initiatiefnemers en bevoegde gezagen.

Deze werkwijze draagt bij aan kwalitatief betere plannen, meer voorspelbaarheid in besluitvorming en efficiëntere vergunningverlening. Door vroegtijdige signalering en afstemming worden aanpassingen in een later stadium voorkomen, wat leidt tot kortere doorlooptijden en een afname van herstelbesluiten en bezwaar- en beroepsprocedures. Dit komt zowel de bestuurlijke uitvoerbaarheid als het vertrouwen van initiatiefnemers ten goede. Om deze rol structureel en kwalitatief goed te kunnen vervullen, is voldoende capaciteit en deskundigheid aan de voorkant noodzakelijk. Investeren in integrale advisering is daarmee geen uitbreiding van taken, maar een essentiële voorwaarde voor een doelmatige uitvoering van de Omgevingswet en voor het realiseren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

Uitstoot van stikstof (N)

Al jaren loopt de stikstofdiscussie in Nederland. Gezien de politieke en maatschappelijke onenigheid zal dit ook niet direct tot duidelijkheid leiden. Wat dit voor de ODA gaat betekenen is nog niet heel concreet. Mogelijk moeten vergunningen geactualiseerd of ingetrokken worden en dat moeten we bij specifieke bronnen extra toezicht houden. Denk daarbij aan grotere veehouderijen of fabrieken met grote stookinstallaties.

Landelijke kennisinfrastructuur

In het Interbestuurlijke programma (IBP) is gekeken naar een verbetering in de landelijke kennisinfrastructuur tussen omgevingsdiensten. De oplossing is gezocht in het verdelen van kennis op landelijk niveau, op het niveau van 6 landsdelen en op niveau van de individuele omgevingsdiensten, waarbij er tussen alle niveaus verbindingen tussen kennis en kennishouders zijn. De ODA bevindt zich in het landsdeel Oost wat bestaat uit alle omgevingsdiensten in Gelderland en Overijssel. In het kort gaat het om de volgende structuur.

Landelijk

Kennisteam van 6 kennisregisseurs op de kennisthema's bodem en ondergrond, waterkwaliteit, energie, ZZS, circulaire economie, data en informatie en actuele onderwerpen.

Landsdeel

Per landsdeel zijn er:

- 1 van bovenstaande kennisregisseurs die kennis haalt, brengt, deelt en borgt per kennisthema en per landsdeel (is ook de verbinder tussen kennis bij omgevingsdiensten en ODNL);
- 6 kennisvertegenwoordigers die als VTH-expert een landsdeel vertegenwoordigt voor 1 van bovengenoemde kennisthema's en als contactpersoon fungeert voor de VTH-experts bij de andere omgevingsdiensten binnen het landsdeel.

Omgevingsdienst

Per omgevingsdienst zijn er:

- een kennismakelaar die de verbindende schakel is tussen de VTH-experts binnen de eigen omgevingsdienst en tussen de kennisregisseur en andere kennismakelaars binnen het landsdeel;
- minimaal 6 VTH-experts voor de bovengenoemde kennisthema's.

Voor de ODA is hiervoor extra capaciteit nodig voor een kennismakelaar en de VTH-experts. Echter dit zorgt voor nog meer kennis en kunde binnen de ODA waardoor het werk op den duur kwalitatief beter en vaak ook efficiënter wordt.

II. De beleidsbegroting

Het Programmaplan

Het programmaplan van de Omgevingsdienst is opgebouwd uit de volgende programma's:

- Programma 1 – Vergunningverlening
- Programma 2 – Toezicht en Handhaving
- Programma 3 - Advies
- Programma 4 – Stelseltaken
- Programma 5 - Projecten

Overzicht van baten en lasten per taakveld

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2027	
		Baten	Lasten
Programmaplan			
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.346	1.983
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.964	5.883
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	2.026	1.873
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	0	0
	Eigen stelseltaak	60	32
	Kosten Gelders stelsel van Omgevingsdiensten		0
	Omgevingsdiensten	0	500
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	210	248
Overzichten			
Fusie Bijdrage partners		600	600
Fusie Rijksbijdrage		200	200
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie	5.872	5.876
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		83
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		17.278	17.278
Bijdrage deelnemers in het tekort 2024		0	
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves			0
Resultaat		17.278	17.278

De begroting 2027 is gebaseerd op de begroting 2026 en begrotingswijziging 2026. Beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2027 (en volgende jaren), worden in de begroting 2027 verwerkt, dan wel via de eerste begrotingswijziging 2027 indien dat nodig is.

Bovenregionale taken

Taken die bovenregionaal worden uitgevoerd, maar inrichting gebonden zijn, zijn opgenomen in ons productenboek. Deze lopen dus gewoon mee in de begrote dienstverlening.

De programmatische stelseltaken worden afgerekend op uren op basis van een vastgesteld werkplan met een passende verdeelsleutel, afhankelijk van het onderwerp.

Indexatie

Zowel de loonindex als de prijsindex baseren we op de externe berichtgeving aan de hand van de septembercirculaire. Deze geeft voor 2027 een loonindexatie aan van 5,1% en een prijsindexatie aan van 2,3%.

Mochten bij nader inzien de indexaties toch duidelijk anders uitpakken dan kunnen deze, zo nodig, in de begrotingswijziging 2027 meegenomen worden. Deze (mogelijke) begrotingswijziging is een wijziging die, op basis van artikel 28 lid 10 van de GR, niet voor zienswijze naar de gemeenten en de Provincie hoeft. Mocht op het moment van opstellen van de begroting er een nieuw (meerjarig) cao-akkoord liggen dan zullen we rekenen met de percentages uit het akkoord.

Kortom:

De loonindex te bepalen op 5,1%;

De prijsindex te bepalen op 2,3%.

Ondersteunende diensten

Voor de bestaande ondersteunende diensten zullen de in de begroting 2027 opgenomen bedragen worden geactualiseerd aan de hand van de eind 2026 geldende DVO's.

Weerstandsvermogen/Onvoorzien

De relatie tussen weerstandsvermogen en benodigde weerstandscapaciteit is in een verhoudingsnorm weer te geven. In het Algemeen Bestuur van 9 november 2016 is besloten om te streven naar een voldoende weerstandscapaciteit.

Volgens de robuustheidscriteria moet de weerstandsratio minimaal $\geq 0,8$ zijn. Hier voldoet de ODA aan.

Procedure

Voor de aanbidding en vaststelling van de (ontwerp) begroting geldt de volgende procedure.

- Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting 2027 vóór 30 april 2026 aan de gemeenteraden en Provinciale Staten.
- Gemeenteraden en Provinciale Staten hebben 12 weken om hun zienswijzen over de ontwerpbegroting in te dienen bij het dagelijks bestuur.
- Het dagelijks bestuur verzamelt de zienswijzen en biedt de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur aan voorzien van de zienswijzen.
- Het algemeen bestuur stelt de begroting vóór 15 september 2026 vast.
- Onmiddellijk na de vaststelling van de begroting 2027 door het algemeen bestuur zendt het algemeen bestuur deze aan de gemeenteraden en Provinciale Staten.
- Het dagelijks bestuur zendt de begroting 2027 vóór 15 september 2026 aan de minister.

III. Programma 1 – Vergunningverlening

1. Wat willen we bereiken?

De Omgevingsdienst Achterhoek is verantwoordelijk voor de vergunningverlening aan agrarische-, industriële- en MKB-bedrijven. Daarbij staat een zorgvuldige en tijdige afhandeling, binnen de geldende termijnen, centraal. Vergunningen dienen handhaafbaar en juridisch houdbaar te zijn. Tevens dienen vergunningen bij te dragen aan een veilige, schone leefomgeving.

Naast vergunningaanvragen worden meldingen en informatieplichten behandeld. Deze worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

De omvang en planning van de vergunningverlening zijn lastig vooraf te voorspellen, omdat deze sterk afhankelijk zijn van het aantal aanvragen en het moment waarop deze worden ingediend. Dit vraagt om flexibiliteit in de inzet van capaciteit. Bij de behandeling van verzoeken wordt een heldere prioritering gehanteerd: aanvragen worden opgepakt op volgorde van binnenkomst. Vergunningaanvragen hebben daarbij voorrang op ambtshalve wijzigingen. Met deze werkwijze zorgen wij voor transparantie, rechtsgelijkheid en een zo efficiënt mogelijke inzet van middelen, terwijl de kwaliteit van de vergunningverlening gewaarborgd blijft.

De ontwikkeling van de problematiek rond ZZS, indirecte lozingen en circulaire economie (zie hoofdstuk I Ontwikkelingen) betekent dat de complexiteit voor vergunningverlening toeneemt door:

- Identificeren en beoordelen van ZZS in processen, grondstoffen en emissies;
- Integraal beoordelen van emissieroutes (indirecte lozingen en luchtmissies);
- Beoordelen en borgen van vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's).

Daarnaast verliezen verleende vergunningen in de praktijk hun actualiteit door externe ontwikkelingen waarop het bevoegd gezag beperkt invloed heeft. Dit betreft onder meer nieuwe jurisprudentie, wijzigingen in wet- en regelgeving en voortschrijdende inzichten in de meest milieuvriendelijke technieken die een bedrijf kan inzetten op basis van Europese regelgeving (zoals BREF-documenten en Best Beschikbare Technieken). Deze ontwikkelingen maken periodieke herbeoordeling en actualisatie van vergunningen noodzakelijk om de juiste bescherming aan de omgeving te blijven bieden.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

- Vergunningaanvragen integraal beoordelen en actief meedenken in oplossingen, met een zorgvuldige afweging van belangen van de aanvrager, omgeving en gemeenten/provincie.
- De beschikbare menskracht en specialistische deskundigheid flexibel en doelmatig inzetten, zodat vergunningen met voldoende kwaliteit, juridisch houdbaar en handhaafbaar tot stand komen, met klantgericht werken als uitgangspunt.
- Afspraken met opdrachtgevers en ketenpartners uitvoeren en hierover transparant verantwoording afleggen.
- Investeren in het actueel houden van kennis en expertise van medewerkers, onder andere op het gebied van ZZS, BBT, VRP's en jurisprudentie.
- Gerichte prioriteiten stellen en werken met meetbare doelstellingen voor vergunningverlening en – waar noodzakelijk – de actualisatie van bestaande vergunningen, waarbij deze tevens worden omgezet naar mba's.

Beperkingen

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat het tijdig afhandelen van vergunningen steeds meer onder druk staat. Dit komt door de toenemende complexiteit van wet- en regelgeving, een tekort aan beschikbare capaciteit en het feit dat de provincie slechts beperkt verklaringen van geen bedenkingen afgeeft in het kader van de Wet natuurbescherming (bij vergunningaanvragen die nog voor de Omgevingswet zijn ingediend). Deze knelpunten spelen ook bij het verlenen van advies en instemming voor Natura 2000-aanvragen onder de Omgevingswet.

Daarnaast worden (onder ander bij actualisaties) bestaande vergunningen omgezet naar milieubelastende activiteiten (mba's). Deze overgang zal naar verwachting aanzienlijke inspanning vergen en de komende jaren veel capaciteit vragen.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 1 Vergunningverlening			
x € 1.000	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 1 Vergunningverlening	2.346	1.983	362
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead			0
Heffing vennootschapsbelasting			
Onvoorzien		19	-19
Saldo van baten en lasten	2.346	2.002	344

IV. Programma 2 – Toezicht en Handhaving

1. Wat willen we bereiken?

Toezicht

De ODA houdt toezicht op de naleving van milieuregelgeving. Hiervoor worden milieubelastende activiteiten gecontroleerd aan de hand van omgevingsplannen, een omgevingsvergunning of een melding. Als er voor de betreffende activiteit geen benodigde vergunning is verleend of wanneer er geen benodigde melding is ingediend, wordt erop toegezien dat dit alsnog gebeurt. Maar nog belangrijker: we zien erop toe dat bedrijven de (landelijke) regels op het gebied van milieu naleven.

Naast het toezicht op bedrijven worden in het uitvoeringsprogramma 2027 ook andere aspecten van toezicht meegenomen. Hierbij moet je denken aan bodemtoezicht, toezicht op geluid bij b.v. evenementen, airco's en warmtepompen, toezicht op asbestsloop en toezicht op aspecten zoals vuurwerk en energiebesparing. Verder blijft ook ondermijning en ketentoezicht de komende jaren een grote rol spelen bij onze werkzaamheden.

Milieuklachten en meldingen

De ODA neemt door burgers en/of bedrijven ingediende milieuklachten en meldingen in behandeling en geeft daar een vervolg aan. Het indienen van klachten en meldingen gaat via het meldpunt voor milieuklachten in Gelderland. Dit kan zowel telefonisch als digitaal.

Handhaving, bezwaar en beroep

De inzet vanuit de ODA is met name gericht op toezicht met daarin het bewustmaken van het naleven van de regelgeving. Maar helaas leidt alleen toezicht niet altijd tot het beoogde resultaat. Dan moeten we de naleving van de regels afdwingen door gebruik te maken van bestuursrechtelijke en/ of strafrechtelijke handhavingsinstrumenten. De afhandeling van de in dit kader ingediende bezwaar- en beroepschriften wordt ook door de ODA verzorgd.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Preventie

Met de komst van ons PVTH-uitvoeringsbeleid hebben we vastgelegd om waar mogelijk nog meer preventie als instrument toe te passen. Hierbij kun je denken aan:

- voorlichting;
- publicaties;
- gerichte communicatie;
- bibob-toets (mits de gemeenten akkoord zijn met het gebruik van deze toets);
- zelftoetsing door het bedrijf met behulp van een door de ODA gestuurde vragenlijst.

Risico-, effect en naleefgericht toezicht op bedrijven

We werken met een risico & effectgerichte benadering, gebaseerd op steeds meer beschikbare informatie vooraf. Zo is er een prioriteringslijst gemaakt van de eerst te bezoeken bedrijven op basis van milieurelevantie, naleefgedrag en wanneer de laatste reguliere controle is uitgevoerd.

Verder werken we zoals ook aangegeven in ons PVTH-uitvoeringsbeleid met verschillende manieren van toezicht, zoals:

- cyclisch door traditionele reguliere controles;
- branchegericht op basis van een thema of een doel;
- vrije veld (gebiedsgericht);
- administratief vanuit aangeleverde gegevens zoals onderzoeksrapporten en/of certificaten;
- vraag gestuurd vanuit een vraag, (handhavings)verzoek of een melding.

Complexe en aandachtsbedrijven

Binnen het Gelders stelsel wordt toezicht op de gemeentelijke complexe bedrijven uitgevoerd onder een gezamenlijk Gelders programma. Dit om meer uniformiteit en kennisverdeling- en uitbreiding te creëren op het gebied van dit soort bedrijven.

Verder hebben we binnen de ODA meerdere aandachtsbedrijven. Dit betreft bedrijven die extra aandacht nodig hebben en daardoor vaak ook veel tijd kosten. Elk jaar vallen er bedrijven af, maar er komen ook wat bij. Er zijn 4 verschillende categorieën, aandachtsbedrijven met:

- een hoog risicoprofiel;
- een slecht naleefgedrag;
- veel klachten uit de omgeving;
- gevaar voor ondermijning/ milieucriminaliteit.

Bedrijven kunnen soms ook in meerdere categorieën vallen.

Niet geplande werkzaamheden

Deze werkzaamheden ontstaan als gevolg van wensen van onze partners op dat moment, landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen (zie ook hoofdstuk 1), klachten en/of onvoorziene voorvallen/ incidenten. Ons uitvoeringsprogramma is daarom flexibel opgesteld, waardoor waar nodig ook verschuivingen van werkzaamheden binnen de ODA plaats kunnen vinden. Daarbij wordt altijd gekeken of deze verschuivingen geen risico's voor het uitvoeren van de reguliere taken met zich meebrengen.

We merken de laatste jaren echter dat deze niet geplande en vaak wel verplichte werkzaamheden steeds meer toenemen en dat hierdoor of de reguliere taken niet allemaal gedaan kunnen worden (en er dus achterstanden ontstaan) of dat er grote budgetoverschrijdingen op het gebied van toezicht en handhaving zijn. Daarom is een capaciteitsuitbreiding voor toezicht en handhaving in 2027 benodigd om alle werkzaamheden goed uit te kunnen blijven voeren.

Ondersteuning bij het voorkomen en bestrijden van ondermijning

Ook in 2027 zal er weer aandacht worden besteed aan ondermijning. Ondermijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. In de Achterhoek hebben wij er helaas ook regelmatig mee te maken. Denk daarbij aan de drugslabs en hennepkwekerijen die zijn aangetroffen en waar lozingen of dumpingen van (gevaarlijke) afvalstoffen op bodems, in mestkelders, etc. hebben plaatsgevonden. Daar wordt o.a. de expertise van de ODA met betrekking tot handhaving en het veiligstellen van de omgeving in de praktijk gebracht. De ODA helpt verder door de ogen en oren te zijn voor het signaleren van dit soort zaken en het meegaan met de politie en gemeentes naar verdachte situaties en bedrijven.

Handhaving

Als ODA opereren we, zoals ook aangegeven in ons PVTH-uitvoeringsbeleid, binnen de kaders van het Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO). Op basis hiervan wordt bepaald welke vorm van handhaving passend is. De volgende vormen van handhaving zijn mogelijk:

- waarschuwen, zowel mondeling als schriftelijk;
- last onder dwangsom, waarbij een bedrag betaald moet worden als de overtreding niet of niet op tijd is hersteld;
- last onder bestuursdwang, waarbij de ODA het (gedeeltelijk) herstellen van de overtreding regelt en de kosten verhaald worden op de overtreder als de overtreding niet of niet op tijd is hersteld;
- intrekkingen van eerder genomen besluiten of gedane uitspraken;
- bestuurlijke boete (bestuursrechtelijk);
- proces-verbaal (strafrechtelijk);
- gedogen (het initiatief en de besluitvorming hiertoe ligt bij de gemeente).

5. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 2 Toezicht en Handhaving			
x € 1.000	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 2 Toezicht en Handhaving	5.964	5.883	81
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			0
Overhead			0
Heffing vennootschapsbelasting			
Onvoorzien		45	-45
Saldo van baten en lasten	5.964	5.928	36

V. Programma 3 – Advies

1. Wat willen we bereiken?

De ODA vervult een wettelijke en ondersteunende rol bij het verstrekken van onafhankelijk en deskundig (milieu)advies ten behoeve van het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Deze advisering maakt integraal onderdeel uit van vergunningverlening, toezicht en handhaving en wordt daarnaast ingezet binnen ruimtelijke processen en planvorming. De vraag naar advisering vanuit de deelnemende gemeenten is de afgelopen jaren structureel toegenomen, onder meer door de Omgevingswet, complexe gebiedsontwikkelingen en specialistische milieuvraagstukken. Deze ontwikkeling is in de begroting 2027 financieel verwerkt en vormt een structureel onderdeel van de dienstverlening van de ODA.

De adviezen zijn gericht op het tijdig en samenhangend beoordelen van de (on)mogelijkheden van (ruimtelijke) ontwikkelingen en het ondersteunen van een zorgvuldige belangenafweging door bevoegde gezagen. Hierbij worden de relevante milieu- en leefomgevingsaspecten in onderlinge samenhang beschouwd, waaronder archeologie, constructieve veiligheid, geluid, bodem, luchtkwaliteit, geur, licht, externe veiligheid, milieueffectrapportage, milieuzonering, ecologie en natuurbescherming, water, juridische ondersteuning en gevaarlijke stoffen waaronder ZZS zoals PFAS.

De ontwikkeling van de problematiek rond ZZS, indirecte lozingen en circulaire economie (zie hoofdstuk I Ontwikkelingen) vraagt structureel om specialistische ondersteuning, onder ander op het gebied van:

- Stofidentificatie en ZZS-duiding;
- Afval- en grondstoffenexpertise (circulaire ketens);
- Beoordeling van BBT en alternatieven voor lucht- en wateremissies;
- Interpretatie van emissiemetingen (lucht, water en slib);
- Inzicht in verspreiding, depositie en cumulatieve effecten;
- Ondersteuning van vergunningverleners, toezichthouders en handhavers bij complexe casuïstiek.

In het kader van de Omgevingswet, waarin bij het toekennen van functies aan het omgevingsplan sprake dient te zijn van een integrale afweging van belangen, ontwikkelt de ODA haar integrale advisering verder. Doel hiervan is om milieuaspecten structureel, vroegtijdig en consistent te betrekken bij ruimtelijke besluitvorming en omgevingsplanvorming (zie ook hoofdstuk I Ontwikkelingen).

Voor zover mogelijk kunnen gemeenten de kosten van deze advisering (deels) verhalen via leges of door het sluiten van anterieure overeenkomsten. Hiermee wordt bijgedragen aan een doelmatige inzet van publieke middelen, waarbij de kwaliteit, onafhankelijkheid en tijdigheid van de advisering zijn geborgd.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

- Het binnen afgesproken termijnen leveren van specialistische en juridische adviezen met een zorgvuldige afweging van belangen van de aanvrager, omgeving en gemeenten/provincie;
- Het proactief signaleren van risico's, randvoorwaarden en afwegingsruimte ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het planmatig inzetten en ontwikkelen van deskundigheid, gericht op integrale en kwalitatief hoogwaardige advisering.
- Het borgen van klantgerichtheid, betrouwbaarheid en voorspelbaarheid in de dienstverlening;
- Het meedenken in mogelijkheden en oplossingen;
- Het actueel houden en doorontwikkelen van kennis en expertise van medewerkers, passend bij wet- en regelgeving en maatschappelijke ontwikkelingen.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies			
x € 1.000	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 3 Advies	2.026	1.873	153
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead			0
Heffing vennootschapsbelasting			
Onvoorzien		19	-19
Saldo van baten en lasten	2.026	1.892	135

VI. Programma 4 – Stelseltaken

Inleiding

De individuele Gelderse omgevingsdiensten zijn niet voor alle opgedragen taken voldoende "robuust". Om die robuustheid wel te garanderen, is een Gelders stelsel ontwikkeld. Omgevingsdiensten waar bovenregionale taken zijn belegd, zorgen voor de uitvoering daarvan ten behoeve van alle Gelderse omgevingsdiensten. Op dit moment wordt er onderzocht of het Gelders stelsel nog voldoende functioneert. Mogelijk volgt er in de nabije toekomst een herziening. Een uitkomst zou kunnen zijn dat het landsdeel Oost, en niet meer alle diensten in Gelderland, taken onderling blijft verdelen. De volgende bovenregionale taken zijn als volgt belegd:

Bovenregionale taak	Belegd bij
Kwaliteit en coördinatie Gelders stelsel	Omgevingsdienst De Vallei (ODDV)
Ketentoezicht	Omgevingsdienst Rivierenland ODR
Portaal en kenniscentrum	Omgevingsdienst Veluwe (ODV)
Complexe vergunningverlening (provinciale bedrijven)	Omgevingsdienst Groene Metropoolregio (ODGM)
Complexe toezicht en handhaving (provinciale bedrijven), meetdienst en bezwaar en beroep	Omgevingsdienst Groene Metropoolregio (ODGM)
Personeel en Organisatie	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
BSBm (Bestuurlijke Straf Beschikking milieu)	Omgevingsdienst Veluwe (ODV)

1. Wat willen we bereiken?

In Gelderland hebben gemeenten en provincie gekozen voor een samenhangend stelsel van uitvoeringsdiensten waarin nabijheid, samenhang, kwaliteit en efficiency belangrijke uitgangspunten zijn. De keus om zo veel mogelijk in de regio en daarmee in de eigen organisatie te blijven werken, maakt samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten nodig en gewenst. Nodig omdat niet in alle regio's de uitvoering van alle taken robuust en volgens de landelijk opgestelde en vereiste kwaliteitscriteria 3.0 mogelijk is. Samenwerking is gewenst omdat het een goede manier is om kwalitatief goede producten tegen een redelijke prijs te leveren.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Kwaliteit en coördinatie Gelders stelsel

Om het Gelders stelsel van zes uitvoeringsdiensten blijvend, op een kwalitatief goed niveau te laten functioneren, is het van groot belang duurzaam met elkaar in gesprek te zijn. De ODDV voert daarover de regie.

Ketentoezicht

De ODR is verantwoordelijk voor de analyses, de keuze van de ketens en de uitvoeringsplanning. De ketenprogramma's worden uitgevoerd in samenwerking met de medewerkers van de verschillende omgevingsdiensten. In overleg met de ODR worden projecten bepaald voor de inzet op ketentoezicht. Hiervoor is vanuit de ODA capaciteit beschikbaar gesteld.

Portaal en kenniscentrum

De ODV fungeert als portaal en kenniscentrum. De ODV verzorgt de gemeenschappelijke contacten vanuit het stelsel met andere organisaties zoals het OM. Daarmee hebben deze organisaties in Gelderland één aanspreekpunt.

Complexe vergunningverlening en toezicht en handhaving

Vanuit de Omgevingswet geldt dat het bevoegd gezag voor complexe bedrijven ligt bij de provincie. De provincie heeft deze taken belegd bij de ODRN voor vergunningverlening en de ODRA voor toezicht en handhaving. Dit geldt ook voor toezicht en handhaving van vuurwerk en bodemsaneringen waarbij de provincie bevoegd gezag is.

Personeel en Organisatie

De ODA vervult de rol van trekker van de stelseltaak HRM. Vanuit deze rol coördineren wij het Centraal Lokaal Overleg (CLO) en verzorgen wij de ondersteuning daarvan. Omdat toekomst van het Gelders Stelsel momenteel wordt herzien, kan dit gevolgen hebben voor de inrichting en het voortbestaan van het CLO. Naast het CLO coördineren wij ook de werkzaamheden van de Expertgroep HRM. De Expertgroep HRM fungeert primair als overleg- en afstemmingsplatform voor de gezamenlijke arbeidsvoorwaarden die binnen het Gelders Stelsel zijn afgesproken. Binnen deze expertgroep vindt afstemming plaats over alle HR-regelingen, met als doel om gezamenlijk op te trekken, te voorkomen dat elke omgevingsdienst afzonderlijk beleid moet ontwikkelen en om onderlinge concurrentie op arbeidsvoorwaarden tegen te gaan. De expertgroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van de P&O-taken en wordt hierbij ondersteund door een arbeidsjurist.

Het voordeel van deze gezamenlijke aanpak is dat kennis en ervaringen worden gedeeld en regelingen zoveel mogelijk uniform worden toegepast. Dit betreft onder andere de evaluatie en doorontwikkeling van bestaande regelingen, zoals de reiskostenregeling, het Individueel Keuzebudget (IKB) en de gesprekkencyclus. De gemeenschappelijke arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd in de Lokale Arbeidsvoorwaardenregeling Gelderse Omgevingsdiensten (LAGO) en het Arbeidsvoorwaardenreglement Gelderse Omgevingsdiensten (AvR). De kosten die de ODA in dit kader maakt, zoals personele inzet, het HR21-functiewaarderingsstelsel en het HRM-kennisplatform RAP, worden verdeeld over de zes omgevingsdiensten.

Bestuurlijke Straf Beschikking milieu (BSBm)

De stelseltaak coördinatie BSBm is belegd bij de ODV. Dit gaat om de 'grijze' BSBm. Voor deze taak wordt gebruik gemaakt van een centrale registratie. Ook de afstemming met het Openbaar Ministerie wordt door de ODV gedaan.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 4 Stelseltaken			
x € 1.000	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 4 Stelseltaken	0	532	-532
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead			0
Heffing vennootschapsbelasting			
Onvoorzien			0
Saldo van baten en lasten	0	532	-532

VII. Programma 5 – Projecten

Inleiding

Voorheen stonden in dit hoofdstuk specifieke projecten die een incidenteel karakter hebben, denk daarbij aan de invoering van de Omgevingswet. Voor de aankomende jaren zal dit hoofdstuk zich richten op enerzijds het Interbestuurlijk programma versterking VTH met de daaraan verbonden robuustheidscriteria. Anderzijds zal hierin de voorgenomen fusie tussen ODA en OD Veluwe worden opgenomen, zoals is bekrachtigd met de intentieverklaring op 18 december 2025.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke opgaven op het gebied van milieu, vergunningverlening, toezicht en handhaving nemen toe in omvang en complexiteit. Door samen te werken en mogelijk te fuseren, kunnen ODA en OD Veluwe hun kennis, capaciteit en expertise bundelen. Schaalvergroting draagt bij aan een sterkere organisatie, beter toegerust om ook op de lange termijn kwalitatief goede dienstverlening te bieden.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Interbestuurlijk programma versterking VTH

Vanaf 2023 werkt ODA aan het Interbestuurlijk programma versterking VTH. Dit programma is gestart vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat met als doel om voor 1 april 2026 de omgevingsdiensten te laten voldoen aan de robuustheidscriteria. Dit is de aanleiding om te fuseren met Omgevingsdienst Veluwe.

ODA basis op orde

Om de daadwerkelijk stap tot een fusie te kunnen maken moeten de te fuseren diensten gelijkwaardige aan elkaar zijn en daarvoor de benodigde stappen zetten in het op orde brengen van de eigen organisatie.

Voorbereidingen op de fusie met Omgevingsdienst Veluwe

Dit proces start in 2026 met een nulmeting, waarna vervolgens een meerjarenplan wordt uitgewerkt. Beide diensten zullen worden bijgestaan door deskundigen gespecialiseerd bij fusietrajecten.

Integratie van de bedrijfsvoering

Voorafgaand aan de feitelijke fusie zullen de diensten haar bedrijfsvoering integreren. Een belangrijke eerste stap is het harmoniseren van ICT. Er zal op eenzelfde manier gewerkt moeten gaan worden. Dit zorgt voor een integratie van de hard- en software en een eenduidige werkwijze. Daarna zal de financieringssystematiek, sturing op data, HR, wijze van administreren en archiveren volgen.

3. Wat mag het kosten?

Toelichting op de verwachte fusiekosten zijn hieronder terug te vinden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Overzicht baten en lasten Programma 5 Projecten			
x € 1.000	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 5 Projecten	270	248	22
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead			0
Heffing vennootschapsbelasting			
Onvoorzien			0
Saldo van baten en lasten	270	248	22

VIII. De paragrafen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de omgevingsdienst Achterhoek. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen achterwege gelaten.

De volgende paragrafen worden achtereenvolgens behandeld:

1. Bedrijfsvoering
2. Risicobeheer en weerstandsvermogen
3. Financiering
4. Onderhoud kapitaalgoederen

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Overzicht baten en lasten Overhead en Fusie			
x € 1.000	Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Fusie Kosten partners	600	600	0
Fusie kosten rijksbijdrage	200	200	0
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead	5.872	5.876	-4
Heffing vennootschapsbelasting			
Onvoorzien			0
Saldo van baten en lasten	6.672	6.676	-4

Kwaliteit

Voor de beoordeling van kwaliteit zijn de kwaliteitscriteria 3.0 de uitgangspunten. Periodiek worden zowel de procescriteria als de criteria voor de kritieke massa (op basis van capaciteit, kennis en ervaring van de medewerkers) gemonitord. Daaruit blijkt dat we over het algemeen aan alle kwaliteitscriteria volledig voldoen. We hebben ons als doel gesteld om robuust te zijn op alle deskundigheidsgebieden waarvoor de ODA aan de lat staat. Daarnaast streven we ernaar dat onze medewerkers zoveel mogelijk individueel voldoen. Ons opleidingsplan en andere acties zijn daarop gericht. Om blijvend te voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 en aan de eisen vanuit het Interbestuurlijk Programma versterking VTH, wordt vanaf 2027 structureel ingezet op innovatie en deskundigheidsbevordering. Hiervoor zijn in de organisatiekosten twee afzonderlijke budgetten opgenomen:

- een innovatiebudget ter grootte van 1% van de loonsom (circa € 140.000), gericht op procesverbetering, datagedreven werken en kwaliteitsontwikkeling. Onlangs is er een innovatiekalender opgesteld. Hierin staat beschreven wat wij met dit budget willen bereiken. Daarnaast hebben we een BI-strategie vastgesteld, waarin beschreven staat hoe wij omgaan met datagedreven werken;
- een opleidingsbudget van 3% van de loonsom (voorheen 2%), waarmee gericht wordt geïnvesteerd in vakinhoudelijke scholing, juridische actualiteit en het voldoen aan individuele kwaliteitscriteria.

Deze middelen dragen bij aan een toekomstbestendige organisatie en aan het verminderen van risico's op kwaliteits- en capaciteitsknelpunten.

Informatiebeleid en ICT

De ODA heeft een aantal systemen in gebruik. Voorbeelden van deze systemen zijn een vergunningen, toezicht- en handhavingssysteem), een systeem waar documenten worden opgeslagen en een systeem die de informatie van de ODA op de kaart toont. Al deze systemen staan in verbinding met elkaar. De komst van de Omgevingswet en de huidige AVG-wetgeving stellen specifieke eisen aan enerzijds gegevensuitwisseling en anderzijds

aan het beheer van gegevens. Om aan de regelgeving te kunnen voldoen zijn er regelmatig aanpassingen aan de systemen nodig. Naar aanleiding van de visitatie en de aanbevelingen van Omgevingsdienst NL wordt in 2027 ingezet op verdere professionalisering van de bedrijfsvoering. Dit betreft onder meer:

- het verbeteren en uniformeren van de tijdschrijfregistratie, zodat beter inzicht ontstaat in de inzet per taak en per deelnemer;
- het versterken van procesmatig en projectmatig werken, inclusief bijbehorende ondersteuning en opleiding.

Deze verbeteringen dragen bij aan transparantie richting opdrachtgevers, voorspelbaarheid van de uitvoering en betere sturing op capaciteit en kosten.

Binnen het Gelders Stelsel is er een kernregistratie waarmee we binnen Gelderland informatie over bedrijven uitwisselen. Dit centrale systeem kan ook gebruikt worden voor koppelingen met bijvoorbeeld landelijke gegevensbanken, zoals Inspectieview Milieu (IVM). Bij de aanschaf van een nieuw systeem wordt ook steeds gekeken naar wat er gezamenlijk binnen het stelsel kan worden opgepakt.

Organisatieondersteuning

De ondersteuning is nu deels belegd bij 3 en in 2026 2 partners. Dit is vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten met een relatief korte looptijd. Dit om telkens te beoordelen of de samenwerking met de huidige partners nog wel de beste keuze is. Een korte looptijd houdt andere opties voor de toekomst open. Deze overeenkomsten zullen in de zeer nabije toekomst mogelijk herzien worden met het oog op de fusie.

Fusiekosten

De initiële fusiekosten zijn onvermijdelijk. Denk hierbij aan de harmonisatie van systemen, personeelsregelingen, juridische ondersteuning en communicatie vergen, naar eerste schatting, een investering van circa 2 miljoen. Daartegenover staan structurele schaalvoordelen, zoals gezamenlijke inkoop, efficiëntere bedrijfsvoering en gedeelde overhead. Die schaalvoordelen worden nu geschat op een paar ton. De fusie komt in aanmerking voor een rijksbijdrage van €0,5 miljoen en bijdrage van de provincie Gelderland. De verwachting is dat een groot deel van de kosten gedekt kunnen worden door de subsidies vanuit het rijk en de provincie. De provinciale subsidie kan door één van de diensten aangevraagd worden. Op het moment van schrijven is het nog onduidelijk of de Achterhoek of de Veluwe de beheerder van deze subsidie zal zijn. Het restant van de verwachte fusiekosten zullen ten laste komen van de partnergemeenten.

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

De wereld om ons heen verandert snel. Dat betekent dat er altijd ontwikkelingen zijn waar geen rekening mee is gehouden. Neem als voorbeeld de corona. Deze ontwikkelingen kunnen geld kosten. Het is daarom verstandig financiële middelen te reserveren voor eventuele tegenvallers.

Hoeveel we moeten reserveren hangt af van de risico's die we lopen.

Het algemeen Bestuur van de ODA heeft daartoe in november 2015 een notitie vastgesteld waarin de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit zijn bepaald.

Overigens merken we dat het benoemen van de risico's al helpt bij het beperken van de gevolgen. We letten meer op de mogelijke risico's en proberen eerder in te grijpen.

Definities

Hieronder worden de begrippen weerstandscapaciteit, risico en weerstandsvermogen gedefinieerd. Voor de begrippen bestaan soms meerdere definities. Er is steeds gekozen voor de definitie die het meest algemeen in gebruik is of die het beste bij de ODA past.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de ODA beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die posten waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals de algemene reserve. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de organisatie heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit

verstaan we middelen die permanent inzetbaar zijn om structurele tegenvallers op te vangen.

Risico

Een risico is een onzekere en ongewenste gebeurtenis die een nadelig effect kan hebben op de ODA, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de ODA.

Weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit noemen we 'weerstandsvermogen'. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Anders gezegd: Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van een organisatie is. Door voldoende aandacht aan het weerstandsvermogen te besteden, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen of een hogere bijdrage van de deelnemers.

Om het weerstandsvermogen objectiever te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandscapaciteit ODA

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Binnen de ODA kan de beschikbare weerstandscapaciteit uit twee posten worden berekend:

- Post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit) begroting 2027: € 83.000;
- Algemene reserve (incidentele weerstandscapaciteit) stand 31-12-2025: € 117.000;

Welk bedrag is er met de risico's gemoeid?

Om tot een waardering van een risico te komen moeten de (financiële) gevolgen/impact van een risico worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom maken we gebruik van onderstaande tabel:

Klasse	Omvang
1	€0-€25.000
2	€25.000-€75.000
3	€75.000-€200.000
4	€200.000-€500.000
5	> €500.000

Hoe groot is de kans dat het risico zich voordoet?

Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans	Referentiebeeld
1	Zeër klein	10%	1 keer per 10 jaar of >
2	Klein	30%	1 keer per 5-10 jaar
3	Gemiddeld	50%	1 keer per 2-5 jaar
4	Groot	70%	1 keer per 1-2 jaar
5	Zeër groot	90%	1 keer per jaar of <

Gekozen uitgangspunten voor inventarisatie van de risico's

Afspraken dienstverleningsovereenkomsten

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiency-doelstellingen onder druk zetten of kunnen leiden tot te weinig werk per medewerker. Het is ook van belang de afspraken met de andere 'OD's juridisch goed te verankeren.

Het risico bestaat uit dat er meer uren noodzakelijk zijn om de taken uit te voeren waardoor minder vraag naar producten ontstaat dan verwacht. Door regelmatig overleg met de partners wordt de kans hierop risico verkleind. Het risico schatten we op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Taakuitvoering

Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkheidsstelling bij de reguliere taakuitoefening. Hiervoor zijn de gebruikelijke aansprakelijkheidsverzekeringen gesloten. Het restrisico bestaat uit het betalen van schadevergoedingen waarbij het eigen risico voor de ODA blijft.

We schatten de omvang op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Deelnemers treden uit de gemeenschappelijke regeling

Mocht een van de deelnemers de keuze maken om uit de gemeenschappelijke regeling te treden, dan zal dit een groot (financieel) effect kunnen hebben op de ODA. We schatten de omvang op €1.000.000 en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Calamiteit bij bedrijf

De ODA kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld, nalatig te zijn geweest of onvoldoende te hebben gecommuniceerd tijdens of na een calamiteit. Ook is het mogelijk dat de ODA het verwijt krijgt dat ze vooraf (dus voordat de calamiteit plaats vond) niet goed heeft gehandeld.

Het vertrouwen in de ODA bij opdrachtgevers en burgers neemt af; schadeclaims en negatieve pers. Voor financiële consequenties zie taakuitvoering.

Als beheersingsmaatregel stellen we hier tegenover het opstellen van een communicatieplan/protocol hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituaties simuleren, kwaliteitsborging producten en kennis blijven delen binnen omgevingsdiensten en met de partners. Het (rest)risico schatten we daarmee op nihil.

Rechtmatigheid

Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.

De ODA wordt geacht rechtmatig, d.w.z. overeenkomstig wet- en regelgeving te handelen en moet daarin de opdrachtgevers adviseren. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago en het vertrouwen in de ODA.

Bovendien vormt het rechtmatigheidsaspect onderdeel van de interne controle.

We schatten het (rest)risico op nihil.

Bezuinigingen bij de deelnemers

Het risico is dat het rijk bezuinigt op provinciale- en gemeentelijke uitkeringen (Provinciefonds /Gemeentefonds) en/of dat de partner zelf bezuinigingsmaatregelen doorvoert. Voor de ODA bestaat het risico dat provincie en gemeenten een deel van de rijks- of eigen bezuinigingen afwentelen op de ODA. In de eind 2016 vastgestelde verrekensystematiek zijn onder meer afspraken gemaakt, hoe we met tekorten omgaan wanneer deze worden veroorzaakt door bezuinigingen bij de partner. Ondanks deze afspraken schatten we het risico op €250.000 (klasse 4) en de kans dat het zich voordoet op 10% (klein).

Loon- en prijsontwikkelingen

Aan het begin van 2025 is een nieuwe cao vastgesteld wat zal resulteren in loonstijgingen voor 2025 tot medio 2027: in totaal 7,64%. De daadwerkelijke verhoging bleef hiermee binnen het gestelde risico. Het risico hebben we ingeschat op € 150.000 (klasse 3) en de kans dat het zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Eigen risico voor werknemersverzekeringen

De ODA is eigen risicodragers voor de ziektewet, WW en premiedifferentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).

De ODA betaalt het eigen risico en de premiedifferentiatie indien een medewerker ziek, verplicht uit dienst gaat of in de WGA komt.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Ziekteverzuim

De ODA werkt met een norm aan productieuren van 1.350. Omgerekend is dit 72% naar beschikbare uren. Indien het ziekteverzuim te hoog is, denk bijvoorbeeld aan de medewerkers die werkzaam zijn binnen het primair proces, zet dat de productieve norm onder druk en daardoor de opbrengsten. We schatten het risico op € 70.000 (klasse 2) en de kans dat dit zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Het ziekteverzuim van de ODA was medio 2025 bedraagt 7,8%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (circa 5,0%; bron CBS). Wel stellen we vast dat het ziektepercentage vooral zichtbaar is in het primair proces. Dit betekent dat de productiviteit achterblijft met de verwachting, en daarmee ook met de begroting.

Een deel van het ziekteverzuim heeft te maken met de werkdruk. Ook in 2027 nemen we zoveel als mogelijk maatregelen om werkdruk beheersbaar te houden en te zorgen dat mensen niet ziek worden.

Werkkostenregeling

Op 1 januari 2015 is de werkkostenregeling in werking getreden. Deze regeling begrenst het maximaal te besteden bedrag aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen voor de werknemers. Boven de vrije ruimte is loonbelasting in de vorm van een eindheffing van 80% verschuldigd. Deze regeling kan financiële gevolgen hebben voor de loonkosten. We gaan daar vooralsnog niet van uit.

We schatten het risico in op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (gemiddeld).

BTW

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Het risico is dat de gemeenten deze overschrijding (deels) gaan afwentelen op de ODA en daardoor minder producten gaan afnemen.

Vooralsnog schatten we dit risico op nihil.

Vennootschapsbelastingplicht

Met ingang van 1 januari 2016 worden ook de lokale overheden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor de gemeenschappelijke regelingen zoals de ODA. In 2016 zijn door de Omgevingsdiensten afspraken gemaakt met de Belastingdienst. De inschatting is dat de kans dat ODA vennootschapsbelasting moet betalen zeer klein is.

Productenboek

Het risico is dat de gehanteerde normen in het productenboek afwijken af van de werkelijkheid waardoor de kosten per product hoger of lager zijn dan vooraf verwacht. Het is zaak de normen regelmatig te toetsen en bij te stellen waar nodig. In 2019 had de ODA een behoorlijk tekort. In 2020 hebben we een tijdschrijfanalyse uitgevoerd. Aan de hand hiervan bleek dat de productvergoeding voor specialistische ondersteuning onvoldoende kostendekkend was en zijn daarop de normen aangepast. We schatten het risico van onvoldoende dekking op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Automatisering

Het risico is productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen waardoor meer uren noodzakelijk zijn om de taken te verrichten dan waarmee rekening is gehouden. We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Aanbestedingen

Het risico is dat aanbestedingen niet worden uitgevoerd volgens vastgesteld (Europese en ODA) inkoop- en aanbestedingsbeleid waardoor financiële middelen zijn benodigd voor rechtszaken en de consequenties van deze rechtszaken.

We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (klein).

Outputmodel (medewerkers)

Ons outputmodel kan leiden tot meer of minder vraag naar producten, incidenteel maar wellicht ook structureel. Het zal niet altijd vanzelfsprekend zijn dat de vraag naar de (soort) producten overeenkomt met de beschikbare capaciteit.

We zullen daarop tijdig moeten inspelen. De strategische personeelsplanning die regelmatig bijgesteld wordt, kan ons daarbij uitstekend van dienst zijn.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Gelders Stelsel

Er is een verbeterplan opgesteld op basis van de uitgevoerde evaluatie van het Gelders Stelsel. De mogelijke maatregelen zijn niet op geld doorgerekend. Mogelijk kunnen een aantal maatregelen leiden tot extra kosten voor de ODA. We schatten het risico op € 12.500 en de kans dat zich dit voordoet op 70% (groot).

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet kan tot een andere taakverdeling tussen gemeenten, provincie en de ODA leiden. Het is zowel mogelijk dat dit tot meer als tot minder taken voor de ODA leidt die in de begroting zo mogelijk worden meegeraamd.

Het risico schatten we daarom op nihil.

Datalekken

Iedereen heeft recht op eerbiediging en bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Hierin staat dat persoonsgegevens moeten worden beveiligd tegen verlies en tegen onrechtmatige verwerking. Een datalek moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens als het leidt tot een aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens, of als het ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Het datalek moet daarnaast ook worden gemeld aan de betrokkene indien het waarschijnlijk ongunstige gevolgen zal hebben voor diens persoonlijke levenssfeer. Bij overtreding van de meldplicht datalekken uit de Wbp kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen. We schatten het risico op € 150.000 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 20% (klein).

Financieel effect van deze risico's

We willen het totale financiële effect van deze risico's weten. Dit hebben we nodig om vast te stellen of onze financiële buffer voldoende is. In de volgende tabel wordt het financieel effect berekend.

Niet alle risico's komen tegelijk voor. Ook zijn de gevolgen van de risico's niet altijd maximaal. Het geld dat nodig is om de risico's op te kunnen vangen is daarom minder dan alle risico's bij elkaar opgeteld. Een praktische methode om het effect te berekenen is het maximale risico te vermenigvuldigen met de kans dat het risico zich voordoet. We noemen dit het kwantificeren van de risico's. In de tabel kwantificering risico's zijn de eerdergenoemde risico's gekwantificeerd.

Risico	Geschatte omvang	Geschatte kans (in %)	Financieel effect van de risico's
Afspraken dienstverleningsovereenkomsten	€ 50.000	30%	€ 15.000,00
Taakuitvoering	€ 12.500	10%	€ 1.250,00
Uitreden deelnemer GR	€ 1.000.000	10%	€ 100.000,00
Calamiteit bij bedrijf	nihil	0	€ -
Rechtmatigheid	nihil	0	€ -
Bezuinigingen bij de deelnemers	€ 250.000	20%	€ 50.000,00
Loon- en prijsontwikkelingen	€ 150.000	50%	€ 75.000,00
Eigen risico voor werknemersverzekeringen	€ 50.000	50%	€ 25.000,00
Ziekteverzuim	€ 70.000	50%	€ 35.000,00
Werkkostenregeling	€ 12.500	30%	€ 3.750,00
BTW	nihil		€ -
Venootschapsbelastingplicht	nihil		€ -
Productenboek	€ 50.000	30%	€ 15.000,00
Automatisering	€ 12.500	50%	€ 6.250,00
Aanbestedingen	€ 137.500	10%	€ 13.750,00
Outputmodel	€ 50.000	30%	€ 15.000,00
Gelders Stelsel	€ 12.500	70%	€ 8.750,00
Omgevingswet	€ 0	0%	€ -
Datalekken	€ 150.000	20%	€ 30.000,00
Totaal			€ 393.750,00

In de becijfering is rekening gehouden met de kans dat een risico zich voordoet. Het gaat dan om de **individuele** risico's en de kans dat dit (individuele) risico zich periodiek voordoet. De kans dat **alle** risico's zich op enig moment **tegelijktijd** voordoen is o.i. aanzienlijk lager. Daartoe hanteren we een dempingfactor van 0,5. Het totaal van de financiële risico's komt daardoor op € 196.875.

Weerstandsvermogen

Zoals hierboven becijferd, hebben we de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 196.875.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 200.000. (Per 31-12-2025 is € 117.000 van de Algemene Reserve vrij besteedbaar + het beschikbare bedrag voor onvoorzien van € 83.000).

Gebruiken we de formule en waarderingstabel (zie hiervoor) dan ziet dit er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In bedragen: € 200.000 / € 196.875 = 1,0

Waarderingscijfer: C

Betekenis: Voldoende

Uit de analyse blijkt dat het weerstandsvermogen op basis van de berekening die voor ligt voldoende is.

Kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel van deze kengetallen is inzicht te verschaffen of de begroting structureel en duurzaam in evenwicht is.

Kengetallen (in procenten)	2024 Jaarrek	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting
1a. Netto schuldquote	-3	-3	-4	-3
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3	-3	-4	-3
2. Solvabiliteitsrisico	21	21	7	5
3. Structurele exploitatieruimte	0	0	0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5. Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geven inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODA in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het percentage is relatief laag. Dit komt met name door een hoog bedrag aan kortlopende passiva en een laag eigen vermogen. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Aangezien de geraamde structurele lasten in evenwicht zijn met de geraamde structurele baten is er geen structurele exploitatieruimte.

Paragraaf financiering

Treasuryfunctie

De wet Financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht de gemeenschappelijke regeling richtlijnen vast te stellen voor het beheer van de geldstromen en de risico's die daaraan zijn verbonden. De treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de ondersteunende financiële diensten die de gemeente Berkelland voor de Omgevingsdienst Achterhoek verricht.

Risicobeheer

De ODA heeft een eenvoudige rol op treasurygebied. De behoefte is:

- het aantrekken van langlopende geldleningen voor investeringen ten behoeve van de bedrijfsvoering;
- het overbruggen van de mate van bevoorschotting door de deelnemers.

Zodra grotere investeringen in de bedrijfsvoering worden gedaan ontstaat behoefte aan een langlopende financiering.

Ook de ODA heeft te maken met het zogenaamde "schatkistbankieren". De rekeningcourant tegoeden van de ODA bij de Bank Nederlandse Gemeenten worden dagelijks afgeroomd ten gunste van 's-Rijks kas.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het totaal van de lasten van de primitieve begroting. De totale lasten belopen € 17.278.000. De kasgeldlimiet bedraagt voor 2026: € 1.468.630.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" heeft tot doel aan te tonen hoe de ODA de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt.

Kapitaalgoederen zijn aankopen die een meerjarig gebruik dienen en die we meestal aanduiden als investeringen. Artikel 3 van de financiële verordening bepaalt dat nieuwe investeringen in de begroting moeten worden vermeld.

Voor het up-to-date houden van software zijn zoveel mogelijk onderhoudscontracten afgesloten met de leveranciers. De hieraan verbonden kosten worden geacht te zijn begrepen in de vergoeding welke de ondersteunende partner ontvangt van de ODA. Voor investeringen hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

4. hardware: 3 jaar
5. software: 5 jaar
6. dienstvervoersmiddelen: 7 jaar

Overigens bepaalt de financiële verordening (artikel 7) dat materiële vaste activa met economische waarde lineair worden afgeschreven.

IX. De financiële begroting

Overzicht van lasten en baten

Onderstaand de financiële begroting 2027 van de ODA met toelichting.

Omschrijving	2024 Jaarrekening	2026 Begroting	2026 Begrotingswijziging	2027 Begroting
LASTEN				
1 Personele kosten/Inhuur en diensten derden	10.071	9.090	11.601	13.110
2 Organisatiekosten	1.357	1.450	1.941	2.087
3 Organisatieontwikkeling en SPP	0	66	0	0
4 Bovenregionale taken	432	782	520	532
5 Organisatie ondersteuning	706	570	651	666
6 Algemene lasten	0	81	81	83
Totaal Lasten	12.566	12.039	14.795	16.478
Fusie kosten			400	800
Totaal Lasten incl Fusiekosten	12.566	12.039	15.195	17.278
BATEN				
21 Bijdragen van derden	1.069	85	291	270
25 Bijdragen deelnemers	11.400	11.954	14.505	16.208
Totaal Baten	12.469	12.039	14.796	16.478
Fusie bijdrage deelnemers			300	600
Tegenmoetkoming Rijksbijdrage Fusie			100	200
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	-97	0	0	0
Verrekening resultaat				
26 Verrekening met deelnemers rekeningsaldo				
27 Bijdrage/Onttrekking algemene reserve				
Gerealiseerde resultaat	-97	0	0	0

(bedragen in 1.000 euro's)

Toelichting financiële begroting

LASTEN

Conform de vastgestelde begrotingsuitgangspunten zijn de salarislasten verhoogd met 5,1% (€ 518.000). De overige kosten zijn geïndexeerd met 2,3% (€ 126.000). Mutaties ontstaan vanuit ontwikkelingen die hieronder verder toegelicht worden.

1. Personeelskosten/Inhuur derden (€ 13.110.000)

De loonsom bestaat uit de loonsommen van het management, de managementondersteuning en van de primaire processen vergunningverlening, advies en toezicht en handhaving. Daarnaast bestaan de kosten uit de externe inhuur en diensten derden, de zgn. flexibele schil. Deze flexibele schil hebben we nodig om verschillen in de vraag te kunnen opvangen voldoen en daarin flexibel mee te bewegen. De personeelskosten betreft een indexatie op basis van de septembercirculaire. Daarnaast zijn er een aantal ontwikkelingen die zorgen voor een stijging in het personeelsbestand. Er zal 1 fte kennismakelaar naar verwachting worden toegevoegd om te voldoen aan de vraag vanuit ODNL. We zien dat we erg krap zitten op het gebied van financiën en dat het werk veranderd is door de wijziging met betrekking tot de rechtmatigheid. Het werk voor onze financial is erg toegenomen door deze ontwikkeling en het data gedreven werken. Daarom moeten wij onze controlefunctie met 0,5 fte ophogen. Het uitvoeringsniveau van de ODA laag. De ODA gaat in 2027 een eerste stap zetten om haar uitvoeringsniveau te verhogen ten gunstig van het milieu en de aankomende, gefuseerde omgevingsdienst Veluwe en Achterhoek. Dit betekent een stijging van 3,7 fte op gebied van toezicht en handhaving, 1 fte stijging op gebied van vergunningen en 1 fte stijging op het gebied van specialismen. Deze personeelsontwikkeling bedragen een stijging van € 721.000. Tot slot is er in het kader van duurzame personeelsopbouw is in 2026 gestart met een traineeprogramma voor zes trainees. Dit programma is in 2027 structureel

voortgezet en financieel volledig doorgeraad (€ 270.000). De inzet van trainees draagt bij aan:

- het verminderen van externe inhuur;
- het opvangen van natuurlijke uitstroom door pensionering;
- het borgen en ontwikkelen van specialistische kennis binnen de organisatie.

Organisatiekosten (€ 2.087.000)

De organisatiekosten bestaan uit personele organisatiekosten (opleidingen, reiskosten, bedrijfskleding, personeelsbijeenkomsten enz.) en bedrijfsvoeringskosten (verzekeringen, accountant, abonnementen, ICT-licenties).

De stijgende lasten worden voornamelijk veroorzaakt door prijs- en loonindexaties. De opleidingskosten en WKR zijn gebaseerd op de loonsom. Deze kosten nemen toe door de loonindex (5,1%). De overige organisatiekosten zijn geïndexeerd met een percentage van 2,3%. Naast de indexaties wil de ODA de dienst archiefwaardig maken voor de aankomende fusie. Dit vraagt een investering van € 50.000.

Organisatieontwikkeling (€ 0.000)

n.v.t.

Bovenregionale taken (€ 532.000)

Een aantal bovenregionale taken is belegd bij verschillende omgevingsdiensten.

Hieronder een overzicht welke taken dit betreffen en welke omgevingsdiensten die taken uitvoeren. De kostenstijging zitten enkel in de indexaties.

Bovenregionaal taken			
x € 1.000	Begroot 2026	Begrotingswijziging 2026	Begroting 2027
OD De Vallei - Kwaliteit en coördinatie	23	10	10
OD de Vallei Voorschot beheerskosten I GO+ 2024	54	27	27
OD de Vallei licenties Happynizr 2024		2	2
OD Rivierenland - Ketentoezicht	87	94	96
OD Veluwe (voorheen Veluwe - IJssel) Portaal en Kenniscentrum	94	90	92
OD Veluwe BSbM voorschot 2024		9	9
OD Veluwe Besluitvorming bijdragen 2024 GOO van gem.per regi			0
OD Regio Arnhem Complexe handhaving, meetdienst en bezwaar en beroep	48		0
OD Regio Arnhem GCH 2024	18	16	17
OD Regio Nijmegen Complexe Vergunningen	304	50	51
OD Veluwe (voorheen Noord Veluwe) Bestuur Strafschikking Milieu	11		0
OD Arnhem - Werkpakket WPT	114	117	120
Stelsel HR vergoedingen OD de Vallei, Rieverenland, regio Arnhem, Regio Nijmegen en Veluwe		-32	-33
Omgevingsdienst NL Academie bijdrage 2025		15	15
Omgevingsdienst NL SPUK-THE-Grondslag €247.068, bijdrage 1,75%		4	4
Omgevingsdienst NL Wet Open Overheid (WOO)/AVG, Alg.wet bestuursrecht		7	7
Omgevingsdienst NL Variabele contributie/Vaste contributie/kennisvert		57	58
I-GO (informatievrz gem.sch OD's)	0	54	56
Omgevingsdienst NL SPUK - THE bijdrage			0
Diversen	29		0
Totaal	782	520	532

(bedragen in 1.000 euro's)

Organisatie ondersteuning (€ 666.000)

Dit betreffen de gastheercontracten met onze partnergemeenten voor de financiële- en salarisadministratie en ICT. De stijgende lasten zijn enkel veroorzaakt door indexaties.

Ondersteunende dienst	2026	2026	2027
Omschrijving	Begroting	Begrotingswijziging	Begroting
Berkelland - Financieel (beheer)	98	119	122
Bronckhorst - Huisvesting en Fac. Ondersteuning			
Hanzepad - Huisvesting			
Doetinchem - Informatisering en automatisering	472	532	544
Lochem - Personeel- en salarisadministratie)			
Totaal	570	651	666

(bedragen in 1.000 euro's)

6. Algemene lasten (€ 83.000)

De raming onder de algemene lasten bestaat uit een bedrag voor onvoorzien van € 83.000 (verhoogd door indexatie).

Algemeen/onvoorzien	2026		2027	
	Begroting	Begrotingswijziging	Begroting	Begrotingswijziging
Onvoorzien	81	81	83	83
Totaal	81	81	83	83

(bedragen in 1.000 euro's)

BATEN

21. Bijdragen van derden (€ 270.000)

De bijdragen van derden (€ 270.000) bestaan onder meer uit subsidies en projectbijdragen voor energie en duurzaamheidstaken, regionale archeologie en specifieke taken in het kader van asbestsanering en de Omgevingswet. Deze bijdragen hebben een wisselend en deels tijdelijk karakter en worden jaarlijks geactualiseerd op basis van beschikbare regelingen en projectafspraken.

25. Bijdragen deelnemers (€ 16.208.000)

De omzet bestaat uit de verwachte afname van de producten. Voor toezicht en handhaving is de bijdrage in lijn met het handhaving uitvoeringsprogramma (Hup 2025) die met de partners is besproken. Vergunningverlening en specialismen zijn vraag gestuurd en baseren we op verwachtingen gebaseerd op het verleden. Belangrijke kanttekening: het blijft een outputbegroting; er wordt uiteindelijk afgerekend op basis van de daadwerkelijke afname. De bijdrage is bepaald aan de hand van een uurtarief van € 79,-, exclusief verrekening van de overheadkosten. Opgemerkt dient te worden dat dit een daling lijkt te zijn ten opzichte van de begrotingswijziging 2025, maar de overheadkosten worden, conform afspraak, separaat in rekening gebracht.

Bijdrage partners per productgroep

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Overhead	Totaal
Aalten	€ 176.200	€ 430.900	€ 146.400	€ 424.300	€ 1.177.800
Berkelland	€ 352.000	€ 914.400	€ 310.700	€ 900.400	€ 2.477.500
Bronckhorst	€ 287.300	€ 746.300	€ 253.600	€ 734.800	€ 2.022.000
Doetinchem	€ 266.200	€ 691.500	€ 235.000	€ 680.900	€ 1.873.600
Lochem	€ 235.600	€ 612.100	€ 208.000	€ 602.700	€ 1.658.400
Montferland	€ 195.000	€ 448.200	€ 152.300	€ 441.300	€ 1.236.800
Oost Gelre	€ 245.700	€ 632.000	€ 214.700	€ 622.300	€ 1.714.700
Oude IJsselstreek	€ 245.000	€ 597.700	€ 203.100	€ 588.600	€ 1.634.400
Winterswijk	€ 174.100	€ 452.100	€ 153.600	€ 445.200	€ 1.225.000
Zutphen	€ 168.800	€ 438.500	€ 149.000	€ 431.900	€ 1.188.200
Totaal	€ 2.345.900	€ 5.963.700	€ 2.026.400	€ 5.872.400	€ 16.208.400

Afrekensystematiek

Iedere opdrachtgever betaalt uiteindelijk voor de producten die hij afneemt. Indien aan het einde van het jaar ODA een positief of negatief resultaat behaalt, wordt de vastgestelde verrekeningsystematiek toegepast.

Financiële Meerjarenbegroting 2026 – 2029

Omschrijving		2026 Begrotingswijziging	2027 Begroting	2028 Begroting	2029 Begroting	2030 Begroting
LASTEN						
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	11.601	13.110	13.952	14.689	15.340
2	Organisatiekosten	1.941	2.087	2.171	2.231	2.268
3	Organisatieontwikkeling en SPP	0	0	0	0	0
4	Bovenregionale taken	520	532	544	556	568
5	Organisatie ondersteuning	651	666	681	696	711
6	Algemene lasten	81	83	85	87	88
Totaal Lasten		14.795	16.478	17.432	18.258	18.976
	Fusie kosten	400	800	800		
Totaal Lasten incl Fusiekosten		15.195	17.278	18.232	18.258	18.976
BATEN						
21	Bijdragen van derden	291	270	270	247	247
25	Bijdragen deelnemers	14.505	16.208	17.162	18.011	18.729
Totaal Baten		14.796	16.478	17.432	18.258	18.976
	Fusie bijdrage deelnemers	300	600	600		
	Tegenmoetkoming Rijksbijdrage Fusie	100	200	200		
Resultaat reguliere bedrijfsvoering		0	0	0	0	0
Verrekening resultaat						
26	Verrekening met deelnemers rekeningssaldo					
27	Bijdrage/Onttrekking algemene reserve					
Gerealiseerde resultaat		0	0	0	0	0

(bedragen in 1.000 euro's)

Toelichting

Beleid

Het beleid zoals dat is geformuleerd in de begrotingswijziging 2026 is vertrekpunt voor het opstellen van de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 – 2030. Beleidswijzigingen waartoe wordt besloten na 1 januari 2026 worden via begrotingswijzigingen verwerkt in de begroting 2027 en volgende jaren.

Loon- en prijsontwikkelingen

In 2028 zetten we een volgende stap op het gebied van uitvoeringsniveau. Dit betekent dat er 4 nieuwe collega's nodig zijn per 2028 ter bevordering van het uitvoeringsniveau, en daarmee onze leefomgeving. In 2029 verwachten we nog 1,5 fte te stijgen. Daarnaast baseren we de indexcijfers op de meicirculaire van die jaar. Dit betekent een loonstijging van 4,2 procent in 2028 en 4,5 procent voor 2029 en 2030. Wat betreft de prijsindexatie verwachten we een procentuele stijging van 2,2 procent voor de aankomende jaren.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Met ingang van de begroting 2018 is het volgens het nieuwe BBV verplicht om een overzicht van baten en lasten per taakveld op te nemen.

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2027	
		Baten	Lasten
Programmaplan			
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.346	1.983
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.964	5.883
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	2.026	1.873
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer		0
	Eigen stelseltaak	60	32
	Kosten Gelders stelsel van Omgevingsdiensten		
	Omgevingsdiensten		500
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	210	248
Overzichten			
Fusie Bijdrage partners		600	600
Fusie Rijksbijdrage		200	200
Overhead	organisatie	5.872	5.876
Algemene dekingsmiddelen	0.5 Treasurary		
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		83
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		17.278	17.278
Resultaat		17.278	17.278

Overzicht van de overheadkosten

De kosten van de ODA zijn verdeeld over de programma's waarbij de directe kosten en opbrengsten zijn toegerekend aan het desbetreffende programma. De overhead wordt afzonderlijk gepresenteerd en afgerekend met onze deelnemers. Dit om bij te dragen aan een robuustere omgevingsdienst. Financieel heeft dit geen effect. We halen de overhead uit het uurtarief en verrekenen deze kosten rechtstreeks met onze partners.

Overhead (x€ 1.000)	2027
Omschrijving	Begroting
Personeel Management en Staf	3.543
Inhuur Organisatie Ontwikkeling	0
Organisatie kosten	1.667
Onganisatie ondersteuning	666
Onganisatie ontwikkeling en SPP	0
Totaal	5.876

(bedragen in 1.000 euro's)

Geprognosticeerde balans

De uiteenzetting van de financiële positie bevat naast een overzicht van de geraamde baten en lasten per programma ook een geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar.

ACTIVA	Ultimo 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Vaste activa				
Financiële activa				
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2	2	2	2
Totaal vaste activa	2	2	2	2
Vlottende activa				
Voorraden				
- Onderhanden werk	0	0	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
- Vorderingen op openbare lichamen	1694	1056	1139	1700
- Rekening courant verhouding met het Rijk	579	360	360	360
	2273	1.416	1.499	2.060
Liquide middelen				
- Banksaldi	5			
	5			
Overige vlottende activa				
- Overige vorderingen				
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		0	0	0
- Vooruitbetaalde bedragen	125	28	125	125
	125	28	125	125
Totaal vlottende activa	2.403	1.444	1.624	2.185
TOTAAL ACTIVA	2.405	1.446	1.626	2.187
PASSIVA				
Vaste Passiva				
Eigen vermogen:				
- Algemene reserve	165	150	118	118
- Bestemmingsreserve	448	150	0	0
- Gerealiseerd resultaat	-97			
Vorzieningen	279	100	369	369
Totaal vaste passiva	795	400	487	487
Vlottende Passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
- Banksaldi		0	0	0
- Overige schulden	410	350	410	450
Overlopende passiva				
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	6			
- Nog te betalen bedragen	1.194	696	729	1.250
Totaal vlottende passiva	1.610	1.046	1.139	1.700
TOTAAL PASSIVA	2.405	1.446	1.626	2.187
Aan natuurlijke of rechtspersonen verstrekte borg- en of garantstellingen	0	0	0	0

X. Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek;

gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van 11 maart 2026;

BESLUIT:

1. De begroting 2027 vast te stellen.
2. Het tarief voor 2027 vast te stellen op € 79 per uur en dit tarief te verwerken in de normproducten. Dit uurtarief is exclusief de overheadkosten. Het externe uurtarief vast te stellen op € 124.
3. De meerjarenraming 2028 – 2030 voor kennisgeving aan te nemen.
4. De bevoorschotting overeenkomstig bijlage 1 vast te stellen.
7. Het dagelijks bestuur te machtigen over de post onvoorzien (€ 83.000) te beslissen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 september 2026.

De voorzitter,

drs. J.H.A. van Oostrum

Bijlage 1: Bevoorschotting door de partners 2027

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Overhead	Totaal
Aalten	€ 176.200	€ 430.900	€ 146.400	€ 424.300	€ 1.177.800
Berkelland	€ 352.000	€ 914.400	€ 310.700	€ 900.400	€ 2.477.500
Bronckhorst	€ 287.300	€ 746.300	€ 253.600	€ 734.800	€ 2.022.000
Doetinchem	€ 266.200	€ 691.500	€ 235.000	€ 680.900	€ 1.873.600
Lochem	€ 235.600	€ 612.100	€ 208.000	€ 602.700	€ 1.658.400
Montferland	€ 195.000	€ 448.200	€ 152.300	€ 441.300	€ 1.236.800
Oost Gelre	€ 245.700	€ 632.000	€ 214.700	€ 622.300	€ 1.714.700
Oude IJsselstreek	€ 245.000	€ 597.700	€ 203.100	€ 588.600	€ 1.634.400
Winterswijk	€ 174.100	€ 452.100	€ 153.600	€ 445.200	€ 1.225.000
Zutphen	€ 168.800	€ 438.500	€ 149.000	€ 431.900	€ 1.188.200
Totaal	€ 2.345.900	€ 5.963.700	€ 2.026.400	€ 5.872.400	€ 16.208.400

De termijnen worden bij aanvang van het kwartaal als volgt als voorschot opgevraagd:

Per 1-01-2027	cumulatief (excl. Overhead)	25%
Per 1-04-2027	cumulatief (excl. Overhead)	60%
Per 1-07-2027	cumulatief (excl. Overhead)	80%
Per 1-10-2027	cumulatief (excl. Overhead)	100%
Per 1-01-2027	Overhead	100%

Mocht er sprake zijn van een begrotingswijziging dan worden de voorschotten herzien aan de hand van de gewijzigde bijdrage per partner.

Bijlage 2: Bestuursorganen

De ODA is opgericht op 7 november 2012, de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODA. De ODA kent twee bestuursorganen namelijk het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur gekozen.

Op 1 januari 2026 waren de besturen als volgt samengesteld:

Algemeen Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie
T.M.M. Kok	Wethouder	Aalten	A.B. Stapelkamp	Burgemeester
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland	A.K. van Gijssel	Wethouder
W.J.P. Pelgrom	Wethouder	Bronckhorst	E.M. Gosselink	Wethouder
H.G. Bulten	Wethouder	Doetinchem	L.T.M. Steintjes	Wethouder
M. Eggink-Meuleman	Wethouder	Lochem	F.Th.J.M. Backhuijs	Burgemeester
G.J.M. Nijland	Wethouder	Montferland	J.A.M. Derksen	Wethouder
G.J. Teselink	Wethouder	Oost Gelre	J.B.M. Hoenderboom	Wethouder
M.A.J. Bennink	Wethouder	Oude IJsselstreek	J. Kock	Wethouder
G.E. Visser	Wethouder	Winterswijk	A.M.M. Jetten	Burgemeester
H.J.M. Verschure	Wethouder vvz	Zutphen	S.J.H.G. Wannet	Wethouder
D.E. Vreugdenhil	Gedeputeerde	Gelderland		
Secretaris				
J. Verstand	Directeur	ODA	R. Reinders	Afdelingshoofd

Dagelijks Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland	H.J.M. Verschure	Wethouder
M. Eggink-Meuleman	Wethouder	Lochem		
M.A.J. Bennink	Wethouder	Oude IJsselstreek		
H.J.M. Verschure	Wethouder	Zutphen		
J. Verstand	Directeur	ODA	R. Reinders	Afdelingshoofd

Provinciale Staten van Gelderland en de gemeenteraden van
Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem,
Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek,
Winterswijk en Zutphen

Onderwerp:
Begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027

Geachte leden van de gemeenteraad en de Provinciale Staten,

Hierbij bieden wij u de eerste begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) aan zoals behandeld tijdens het algemeen bestuur van 23 februari 2026.

ODA voert namens u taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering. Met deze taken dragen wij bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving in de Achterhoek.

De voorliggende stukken geven inzicht in de financiële ontwikkeling van de afgelopen jaren en markeren een noodzakelijke stap richting financiële stabiliteit en toekomstbestendigheid van onze organisatie.

Jaarstukken 2025

De jaarstukken 2025 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening, hieraan wordt gewerkt en zullen uiterlijk 30 april 2026 aan u worden aangeboden.

Begrotingswijziging 2026

Met de eerste begrotingswijziging 2026 wordt de begroting geactualiseerd. Daarmee wordt het structurele verschil tussen begroting en uitvoering, dat al enkele jaren bestaat, gecorrigeerd en wordt de begroting weer in overeenstemming gebracht met de feitelijke taken en verantwoordelijkheden van de ODA.

Sinds de oprichting van de organisatie is het takenpakket stap voor stap verder uitgebreid, maar doordat de begroting vooral is geïndexeerd zijn deze taken nooit volledig financieel ondergebracht in de begroting.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Overgang provinciale bedrijven naar gemeentelijk bevoegd gezag
- Strafrechtelijke milieuhandhaving
- Taken rond gevaarlijke stoffen en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Energietaken (o.a. energiebesparingsplicht)
- Ondernemingsaanpak
- RO-advisering en toetsen van plannen
- Uitbreiding van asbesttaken
- Overname van provinciale bodemtaken
- Watertaken vanuit Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Overname van gemeentelijke milieuadviestaken (o.a. bodem, geluid)
- Toegenomen complexiteit door innovatie in bedrijven

Datum
11 maart 2026

Pagina
1 van 3

Behandeld door
R. Woestenenk
bestuurssecretariaat@odachterhoek.nl

Postadres en e-mail
Omgevingsdienst Achterhoek
Postbus 350
7000 AJ Doetinchem

Afschrift aan
- Archief

Bijlage
- Begrotingswijziging 2026
- Begroting 2027

Omgevingsdienst Achterhoek
www.odachterhoek.nl

De ontwikkelingen op het gebied van milieu zetten onverminderd door. Met name de aanscherpingen rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en de verplichtingen vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) leiden tot een

toenemende druk op uitvoering en toezicht. Deze opgaven vragen in de komende jaren om extra inzet, specialistische capaciteit en verdere intensivering van werkzaamheden.

Dit betekent dat er ook in de toekomst financiële keuzes noodzakelijk blijven om deze wettelijke en maatschappelijke taken op een verantwoord niveau te kunnen blijven uitvoeren. Gemeenten moeten rekening houden met een structurele toename van kosten als gevolg van deze doorlopende ontwikkelingen.

Het doel van deze wijziging is het creëren van een realistisch en voorspelbaar financieel kader. Zonder deze actualisatie blijft het verschil tussen begroting en realisatie bestaan, wat leidt tot aanhoudende druk op de financiële positie van de ODA en verminderde voorspelbaarheid voor de deelnemers.

De actualisatie van de begroting is tevens een voorwaarde in het kader van de fusie met Omgevingsdienst Veluwe, waarin van Omgevingsdienst Achterhoek wordt verwacht toe te werken naar een gelijkwaardige uitgangspositie.

Ontwerpbegroting 2027

De ontwerpbegroting 2027 bouwt voort op de geactualiseerde uitgangspunten van 2026. Deze begroting is onderdeel van het traject waarin Omgevingsdienst Achterhoek toewerkt naar een wettelijk verplicht niveau van een robuuste en toekomstbestendige organisatie, passend bij een fusie met Omgevingsdienst Veluwe.

De ontwerpbegroting 2027 loopt niet vooruit op een definitief besluit over een fusie. Eventuele besluitvorming hierover vindt separaat plaats en wordt u op een later moment voorgelegd.

Zienswijzen

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen stellen wij u in de gelegenheid uw zienswijze kenbaar te maken op de eerste begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027. De termijn voor het indienen van zienswijzen bedraagt 12 weken na toezending van deze stukken.

Ook rekening houdend met uw zomerreces vragen wij u om uw zienswijze uiterlijk eind augustus 2026 aan ons toe te sturen. De jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 zullen door het dagelijks bestuur worden voorbereid, waarna uw zienswijzen worden behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur op 7 september 2026 en de begroting uiterlijk op 15 september 2025 aan de minister kan worden toegezonden.

De raden en staten moeten de ontwerpbegroting 2027 voor een eenieder ter inzage leggen. Dit moet bekend gemaakt worden. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling dient openbaar kennis te worden gegeven.

Behandeling en toelichting

De directeur van de Omgevingsdienst Achterhoek is graag bereid om bij de behandeling van deze stukken in uw raad of in Provinciale Staten een toelichting te geven en desgewenst in te spreken. Met name gezien de behandeling in de nieuwe samenstelling van de gemeenteraden achten wij het van belang dat raadsleden goed geïnformeerd tot een zienswijze kunnen komen. Hiervoor kan contact worden opgenomen met het secretariaat van de ODA.

Datum
11 maart 2026

Pagina
3 van 3

Ter ondersteuning van de behandeling zijn aanvullende toelichtingen beschikbaar.

Tot slot

Het algemeen bestuur is zich bewust van de financiële opgaven van gemeenten en provincie. Tegelijkertijd zien wij het als onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een toekomstbestendige, robuuste en kwalitatief goede omgevingsdienst. De voorliggende stukken bieden daarvoor een noodzakelijke basis.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

Joost van Oostrum
voorzitter Omgevingsdienst Achterhoek

1^e Begrotingswijziging 2026

Omgevingsdienst
Achterhoek

1^e Begrotingswijziging 2026

Datum: 4 december 2025

© Omgevingsdienst Achterhoek

Hanzestraat 3
7006RH Doetinchem

info@odachterhoek.nl
www.odachterhoek.nl
www.gelderseomgevingsdiensten.nl

Inleiding

Voor u ligt de 1^e begrotingswijziging van de begroting van 2026 van de Omgevingsdienst Achterhoek. Deze begrotingswijziging is nodig om verschillende redenen. Die worden hieronder uiteengezet. De cijfers met toelichting zijn daaronder opgenomen.

De begrotingen van de ODA zijn al een aantal jaar niet meer actueel. Dat wil zeggen dat er over een kalenderjaar structureel meer wordt uitgegeven dan is opgenomen in de vastgestelde begroting. Dit zorgt ervoor dat gemeenten achteraf altijd bij moeten betalen. Nadeel van een onvolledige begroting die regelmatig wordt overschreden is dat het de ODA veel tijd en moeite kost om aan gemeenten uit te leggen waarom zij moeten bijbetalen aan het einde van een jaar terwijl het meestal om regulier werk gaat. De toename van deze begrotingswijziging betekent dus niet dat gemeenten meer gaan betalen voor diensten van de ODA. De begroting wordt alleen geactualiseerd zodat die correspondeert met de uitgaven die gemeenten nu al doen.

Door deze actualisering van de begroting betalen gemeenten per saldo niet meer, maar is de begroting gelijkgetrokken met het inmiddels opgelopen jaarlijkse verschil in resultaat.

Dat de begroting van de ODA niet actueel is, heeft een aantal oorzaken. De belangrijkste is dat gemeenten de ODA gedurende het jaar meer advies en ondersteuning op VTH-taken en op het gebied van ruimtelijke ordening vragen dan vooraf is geprogrammeerd. Ook zijn afgelopen jaren en worden nog steeds meer taken van gemeenten overgedragen aan de ODA. Dit zorgt voor hogere kosten bij de ODA en tegelijkertijd voor lagere kosten bij de desbetreffende gemeenten.

Verder zien wij in de nabije toekomst een extra vraag van de gemeenten op ons afkomen. Dit komt vooral door de ambitie om extra woningen en/of bedrijventerreinen te gaan bouwen in de Achterhoek.

Daarnaast heeft de ODA te maken met belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen die zorgen voor meerwerk. Denk daarbij aan de invoering van de Omgevingswet die ervoor gezorgd heeft dat de medewerkers van de ODA meer handelingen moeten verrichten t.b.v. ingediende meldingen en vergunningen en het toezicht en handhaving daarop. Onderzoek voorafgaande aan de invoering van de Omgevingswet heeft uitgewezen dat de kosten voor omgevingsdiensten met maximaal 10% kunnen stijgen. Ook ontwikkelingen rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen zoals PFAS, de Kaderrichtlijn Water, stikstof, energiebesparing etc. zorgen ervoor dat onze medewerkers veel meer uren moeten maken.

Een andere belangrijke oorzaak is dat het Rijk afgelopen jaren de eisen (de Kwaliteitscriteria) heeft aangescherpt. Elke omgevingsdienst moet per 1 april 2026 aan die eisen voldoen. Die eisen komen voort uit het Interbestuurlijke Programma dat is vastgesteld naar aanleiding van de commissie Van Aartsen. Hierdoor stijgen bijvoorbeeld de kosten voor opleidingen, innovatie, arbeidsvoorwaarden en moet er een informatie-infrastructuur opgebouwd worden binnen elke omgevingsdienst.

De Kwaliteitscriteria geven ook aan dat een omgevingsdienst een bepaald minimumaantal toezichthouders en vergunningverleners in dienst hoort te hebben. De ODA voldoet hier niet aan. Het gebrek aan aantallen toezichthouders en vergunningverleners komt vooral tot uiting in het feit dat de ODA niet voldoet aan het belangrijkste kwaliteitscriterium; het omzetcriterium. De begroting van de ODA zou namelijk minimaal 16,5 miljoen euro moeten bedragen. Daar zit de ODA nu ongeveer 4,5 miljoen onder. In de praktijk bedragen de kosten voor gemeenten echter al een aantal jaar meer dan 14 miljoen euro.

Om omgevingsdiensten te toetsen aan de kwaliteitscriteria wordt eens per twee jaar een visitatie uitgevoerd door Omgevingsdienst NL. Deze visitatierapporten leveren verbeterpunten op voor de werkwijze van de ODA. Het recentste visitatierapport van ODNL geeft aan dat de concept-risicoanalyse die samen met de gemeenten is voorbereid op een waardevolle wijze bijdraagt aan een goede verhouding tussen het aantal benodigde medewerkers en het werk dat gedaan zou moeten worden. Een dergelijke

risicoanalyse is opgesteld, maar door het AB vooralsnog aangehouden. De uitkomsten van de risicoanalyse laten duidelijk zien dat de ODA moet investeren in de uitbreiding van de operationele organisatie. Dit houdt in dat er meer vergunningverleners en toezichthouders nodig zijn.

Door de groei van het aantal medewerkers van de ODA groeit ook de bedrijfsvoering mee. Bijvoorbeeld voor grotere kantoorruimte, meer informatiemedewerkers, extra leidinggevend en meer ICT-kosten. Ook kost de professionalisering van de organisatie extra geld. Denk daarbij aan het invoeren van een goede tijdschrijfregistratie zodat het voor gemeenten beter inzichtelijk wordt waar de ODA-medewerkers hun tijd aan besteden. Maar ook aan het verbeteren van procesmatig- en projectmatig werken (eveneens een aanbeveling uit het visitatierapport).

Om aan alle bovenstaande eisen te voldoen en een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie neer te zetten, heeft het Algemeen Bestuur een verkenning laten uitvoeren naar een mogelijke fusie met de OD Veluwe. Op basis van die verkenning heeft het AB besloten deze fusie op termijn aan te gaan. Onderdeel van de verkenning en het bestuursbesluit is dat de ODA in drie jaar tijd eerst gaat doorgroeien naar een organisatie waar voldoende financiële middelen worden besteed aan de uitvoeringsdienst om zo ook een gelijkwaardige fusiepartner te zijn. In de verkenning is hiervoor een indicatief bedrag berekend voor een begroting van 18,1 miljoen euro. Om dit te bereiken is ervoor gekozen om in drie jaar de begroting stapsgewijs te verhogen, waarbij nog wel kritisch gekeken moet worden of dit indicatieve bedrag niet gereduceerd kan worden (bijvoorbeeld door de voorgenomen fusie).

De eerste stap zou moeten zijn om de huidige begroting in lijn te brengen met de daadwerkelijke jaarlijkse kosten die worden gemaakt. Daarvoor ligt deze begrotingswijziging nu voor.

Op 1 april 2026 moet de ODA aan de Kwaliteitscriteria 3.0 voldoen. Dat gaan wij niet halen. Het ministerie heeft echter aangegeven dat omgevingsdiensten die een plan inleveren om op termijn wel aan de criteria te voldoen, niet op 1 april 2026 aan de eisen van de Kwaliteitscriteria gehouden zullen worden. Wel wil het ministerie dat er duidelijke stappen worden gezet om er op termijn wel aan te voldoen. Als dat het geval is, dan is het ministerie bereid bij te dragen aan de fusiekosten met de OD Veluwe. Ook heeft de provincie een bijdrage aan de fusiekosten toegezegd.

Het Algemeen Bestuur van de OD Veluwe heeft voorts aangegeven dat ze ook graag ziet dat de ODA stappen zet om kwantitatief en kwalitatief te verbeteren en daar hoort bij dat de ODA meer financiële middelen beschikbaar gaat stellen. De tekorten op de begroting van de ODA mogen namelijk niet ten koste gaan van de robuustheid van de OD Veluwe.

Om deze stappen ook daadwerkelijk te zetten leggen wij deze begrotingswijziging nu al aan u voor en niet zoals in het Verkenningsdocument staat pas in 2027. Hiermee halen we planning van het Verkenningsdocument iets naar voren. De volgende stap wordt gezet met de begroting 2027. Hiermee hopen we het fusieproces te versnellen en versoepelen.

Conclusie: Om meerdere redenen is het nu nodig en verstandig een begrotingswijziging voor een zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden. Niet alleen om belangrijke en noodzakelijke stappen te zetten om ervoor te zorgen dat de ODA op een professionele en adequate manier kan blijven werken aan een schone, duurzame, gezonde en veilige Achterhoek, maar ook om het fusieproces voorspoedig te laten verlopen.

Joost van Oostrum
Voorzitter DB Achterhoek

Voorstel/besluit

In te stemmen met de voorliggende concept begrotingswijziging 2026 en deze en voor een zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden en Staten.

Toelichting

Hieronder worden de afzonderlijke posten toegelicht die verwerkt zijn in de tabellen van de financiële begroting. Volgens de geldende afspraken stelt normaalgesproken het DB de conceptbegrotingen vast. Gelet op het feit dat er meerdere keren een intensieve discussie heeft plaatsgevonden in het AB, wordt de conceptbegroting nu voorgelegd aan het AB.

Inhoudelijke ontwikkeling (€ 500.000)

Zoals in de inleiding genoemd is de vraag naar onze expertise flink toegenomen. Dit geldt ook voor de vraag vanuit onze partners. Een goed voorbeeld hiervan is de toename van de problematiek rond ZZS (zeer zorgwekkende stoffen). Zo is er landelijk veel aandacht gekomen voor PFAS. PFAS zijn een grote greep zeer persistente (blijvende) chemische stoffen, die nauwelijks afbreken in het milieu. Deze stoffen zijn zeer schadelijk voor het milieu en de gezondheid van de inwoners. De ODA ontwikkelt beleid hierover, actualiseert vergunningen en houdt toezicht op deze stoffen. Tevens voert de ODA waar nodig ook taken uit omtrent circulaire economie, energietoezicht en draagt de Omgevingsdienst Achterhoek bij aan de KRW-doelen, vooral via vergunningverlening en toezicht op indirecte lozingen van afvalwater. Hierop werken wij samen met het waterschap om lozingen op het riool te beheersen, wat uiteindelijk kan helpen om de waterkwaliteit van wateren in de Achterhoek te verbeteren en te voldoen aan Europese KRW-normen. Tot slot is de Omgevingswet in 2024 in werking getreden en kost de overgang naar de Omgevingswet nog steeds veel uren. Al deze externe ontwikkelingen zijn nooit in de begroting meegenomen, maar worden wel door de ODA uitgevoerd. De hierboven genoemde inzet correspondeert met ongeveer 5 fte.

Meer advies en ondersteunde vragen deelnemers (€ 900.000)

Gemeenten besteden structureel meer taken en adviesopdrachten uit aan de ODA (gebiedsontwikkeling, RO-adviezen, specialistische milieuvraagstukken). Dit effect is cumulatief en zichtbaar in de toename van het aantal adviesuren. De inhoudelijke kennis verdwijnt langzaam bij de aangesloten gemeenten en veel taken vloeien daardoor over naar de omgevingsdienst. Tot slot is de Achterhoek een levendige regio waar veel innovatie plaatsvindt. De toename van circa 9 fte (of 12.150 uur) over de afgelopen jaren ligt ten grondslag aan deze bijstelling.

Organisatieontwikkeling (€ 1.107.000)

Daarnaast heeft de ODA haar organisatie ook over de jaren verder moeten ontwikkelen. Over de afgelopen jaren zijn er 8 fte bijgekomen, waarvan een gedeelte eerst ingehuurd was. Zo is de ODA onlangs verhuisd naar Doetinchem. Door de externe vraag is de ODA sterk gegroeid en daarmee is de bedrijfsvoering toegenomen. De lasten voor ICT zijn sterk toegenomen door stijgende contractlasten, meer werkplekken in het nieuwe kantoorpand en stijgende lasten vanuit ICT-Samen en door meer kosten voor de salarisadministratie. Daarnaast was de werkdruk binnen de bedrijfsvoering de afgelopen jaren erg hoog en heeft de ODA hierop moeten inzetten door extra mensen aan te nemen binnen het secundaire proces. Vanwege de groei in aantal mensen was er ook behoefte aan meer leidinggevende- en strategische capaciteit in de vorm van teamleiders en een extra afdelingsmanager bedrijfsvoering.

Externe ontwikkeling (€ 250.000)

Zoals in de inleiding al is aangegeven zijn er diverse kwaliteitscriteria opgesteld naar aanleiding van het rapport van de commissie van Aartsen waaraan de omgevingsdiensten worden getoetst. Om aan de criteria, los van het omzetcriterium, te voldoen zal er geïnvesteerd moeten worden. Er zal een innovatiebudget van 1% van de totale loonsom (€ 140.000) vastgesteld moeten worden. Daarnaast is een aanpassing van het opleidingsbudget van 2% naar 3% (€ 90.000) nodig. Uit het visitatierapport blijkt dat ODA moet inzetten op de ontwikkeling van personeel, waaronder trainees. Een belangrijk onderdeel van het rapport is de ruimte voor kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering personeel. De ODA wil in het voorjaar van 2026 beginnen

met het opleiden van een zestal trainees (€ 270.000). Op deze manier kan dure inhuur worden vervangen, kunnen pensioenen worden opgevangen en enthousiasmeert de ODA jonge mensen uit de regio om zich in te zetten voor de verbetering van de leefomgeving. Naast de besparing op de inhuur kijkt de ODA altijd kritisch naar haar kosten en haar begroting. Ook op de werkzaamheden vanuit de ODRN is een besparing van € 250.000 opgenomen in de begrotingswijziging.

Fusiekosten (€ 400.000)

Eind van 2025 hebben de Algemeen Besturen van zowel de ODA, alsmede van de Omgevingsdienst Veluwe de intentieverklaring voor de fusie getekend. Vanaf 2026 zal gestart worden met de geleidelijke fusie van beide diensten. De inschatting is dat de kosten tussen de 1.5 en 2 miljoen zullen uitvallen voor de ODA. Hier staan subsidies vanuit het Rijk en mogelijk vanuit de provincie tegenover. De verwachting is dat de fusiekosten in het eerste jaar rond de € 400.000 zullen uitvallen, waarvan € 300.000 ten laste komt van de partnergemeenten en € 100.000 gedekt kan worden uit de landelijke subsidie.

FINANCIËLE BEGROTING

Vorenstaande mutaties zijn verwerkt in onderstaande financiële begroting 2026.

Overzicht van baten en lasten

Omschrijving	2024 Realisatie	2025 Begroting	2026 Begroting	2026 Begrotingswijziging
LASTEN				
1 Personele kosten/Inhuur en diensten derden	10.071	8.869	9.090	11.602
2 Organisatiekosten	1.357	957	1.450	1.941
3 Organisatieontwikkeling en SPP	0	118	66	0
4 Bovenregionale taken	432	380	782	520
5 Organisatie ondersteuning	706	720	570	651
6 Algemene lasten	0	79	81	81
Fusie kosten				400
Totaal Lasten	12.566	11.123	12.039	15.195
BATEN				
21 Bijdragen van derden	1.069	85	85	291
25 Bijdragen deelnemers	11.400	11.038	11.954	14.505
Totaal Baten	12.469	11.123	12.039	14.796
Fusie bijdrage deelnemers				300
Tegenmoetkoming Rijksbijdrage Fusie				100
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	-97	0	0	0
Verrekening resultaat				
26 Verrekening met deelnemers rekeningsaldo				
27 Bijdrage/Onttrekking algemene reserve				
Gerealiseerde resultaat	-97	0	0	0

Bijdragen deelnemers (€ 2.551.000)

De bijdrage van de deelnemers neemt toe met € 2.551.000. Zoals hierboven beschreven staat komt dit voort uit de toegenomen vraag vanuit gemeenten, die nooit verwerkt is in de begroting, maar die al wel worden uitgevoerd (€ 900.000). Maar ook om te voldoen aan de externe ontwikkelingen zoals ZZS, ondermijning, toezicht op energiegebruik, kaderrichtlijn water en stikstof (€ 500.000). Tot slot stijgt de bijdrage van deelnemers door een stijgend uurtarief om tot dekking van de stijgende lasten, van de afgelopen jaren, te komen (€ 1.151.000).

Het overgrote deel van deze kosten wordt nu jaarlijks al door de gemeenten betaald. Vooraf door middel van een voorschot op basis van de begroting, achteraf door middel van een naheffing. De kosten voor gemeenten stijgen niet door deze begrotingswijziging.

Bijdragen van derden (€ 206.000)

In de begrotingswijziging 2026 nemen we de subsidie voor energie (€ 247.000), inkomsten voor project "regio Archeologie" (€ 23.000) en project "Asbestsanering en Omgevingswet flora- en fauna-adaptiviteit" (€ 21.000) op. De inkomsten voor de HRM-taken (€ 85.000) nemen naar verwachting af.

Verhogen personele kosten/diensten derden (€ 2.512.000)

Zoals hierboven genoemd is de vraag naar onze expertise flink toegenomen. Om aan deze vraag te kunnen voldoen is er voldoende capaciteit nodig (14 fte). De personele lasten zijn, net als de bijdrage van deelnemers, de afgelopen jaren niet op een juist niveau begroot. We hebben de afgelopen jaren een doorontwikkeling moeten maken in het secundaire proces. We hebben groei doorgemaakt in leidinggevende en strategische capaciteit en we hebben op gebied van o.a. IT moeten door ontwikkelen en uitbreiden. In totaal zijn er in het secundaire proces/bedrijfsvoering 11 fte bijgekomen over afgelopen jaren. Tot slot zijn we voor de loonstijging uitgegaan van een stijging van 2,55% per 1 januari en 1,25% per 1 juli.

Organisatie- kosten, ontwikkeling en ondersteuning (€ 507.000)

Om te voldoen aan de robuustheidscriteria, los van het omzetcriterium is een aanpassing in het opleidingsbudget van € 90.000 nodig. Ook moeten we voldoen aan het hebben van een innovatiebudget á € 140.000. Om te kunnen voldoen hebben we ook moeten inzetten

op een verbetering van de bedrijfsvoering. Dit betekent stijgende ICT-lasten vanwege meer werkplekken en medewerkers. Stijgende lasten vanwege de aanschaf van applicaties t.b.v. datagedreven werken. Daarnaast zijn de kosten voor onze "key" applicaties de laatste jaren toegenomen vanwege het aantal gebruikers, maar ook vanwege de hoge inflatie. Dit stond niet in verhouding met de stijging in de begroting. Ook moeten worden ingezet op betere informatievoorziening en informatieveiligheid. Deze kosten (€ 152.000) zijn in de vorige begrotingen niet meegenomen en vragen nu om een investering. Tot slot zijn de kosten van onze gastheercontracten op het gebied van ICT en salarisadministratie toegenomen met € 125.000.

Bovenregionale taken (€ -262.000)

De kosten voor de ODRN vielen onder de bovenregionale taken, deze zijn afgenomen met € 250.000. Daarnaast zijn er minder lasten voor een aantal andere bovenregionale taken.

Overzicht naar taakvelden

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2026		Begroting wijziging 2026	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programmaplan					
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.703	1.935	3.218	1.806
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	6.649	3.859	8.508	5.025
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	2.603	1.675	2.779	1.690
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	0	0		0
	Eigen stelseltaak	85	114	60	28
	Kosten Gelders stelsel van Omgevingsdiensten				
	Omgevingsdiensten		668		492
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	0	176	231	236
Overzichten					
Fusie Bijdrage partners		0	0	300	300
Fusie Rijksbijdrage		0	0	100	100
Overhead	organisatie		3.612		5.437
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury				
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		0		81
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		12.039	12.039	15.195	15.195
Bijdrage deelnemers in het tekort 2024				0	0
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves					
Resultaat		12.039	12.039	15.195	15.195

Procedure

Aangezien deze begrotingswijziging leidt tot een verhoging van de bijdragen van de deelnemers wordt de gebruikelijke procedure (met zienswijze) toegepast:

Dit houdt in:

- Het dagelijks bestuur zendt de ontwerp begrotingswijziging 2026 vóór 30 april 2026 aan de gemeenteraden en Provinciale Staten.
- Gemeenteraden en Provinciale Staten hebben 12 weken om hun zienswijzen over de ontwerp begrotingswijziging in te dienen bij het dagelijks bestuur.
- Het dagelijks bestuur verzamelt de zienswijzen en biedt de ontwerp begrotingswijziging aan het algemeen bestuur aan voorzien van de zienswijzen.
- Het algemeen bestuur stelt de begrotingswijziging vóór 15 september 2026 vast.
- Onmiddellijk na de vaststelling van de begrotingswijziging 2026 door het algemeen bestuur zendt het algemeen bestuur deze aan Provinciale Staten en de gemeenteraden.
- Het dagelijks bestuur zendt de gewijzigde begroting 2026 vóór 15 september 2026 aan de minister.

Bijdrage partners

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Overhead	Totaal
Aalten	€ 138.900	€ 343.000	€ 90.000	€ 348.000	€ 919.900
Berkelland	€ 303.100	€ 782.200	€ 340.300	€ 883.100	€ 2.308.700
Bronckhorst	€ 279.000	€ 664.400	€ 137.300	€ 669.400	€ 1.750.100
Doetinchem	€ 272.700	€ 647.100	€ 225.700	€ 709.600	€ 1.855.100
Lochem	€ 187.200	€ 547.800	€ 130.500	€ 536.100	€ 1.401.600
Montferland	€ 134.400	€ 381.200	€ 78.500	€ 354.100	€ 948.200
Oost Gelre	€ 248.100	€ 599.300	€ 284.900	€ 699.900	€ 1.832.200
Oude IJsselstreek	€ 185.300	€ 427.300	€ 142.000	€ 458.200	€ 1.212.800
Winterswijk	€ 118.100	€ 438.800	€ 164.500	€ 446.900	€ 1.168.300
Zutphen	€ 139.800	€ 425.300	€ 122.100	€ 425.600	€ 1.112.800
Totaal	€ 2.006.600	€ 5.256.400	€ 1.715.800	€ 5.530.900	€ 14.509.700

	Fusiekosten
Aalten	€ 30.000,00
Berkelland	€ 30.000,00
Bronckhorst	€ 30.000,00
Doetinchem	€ 30.000,00
Lochem	€ 30.000,00
Montferland	€ 30.000,00
Oost Gelre	€ 30.000,00
Oude IJsselstreek	€ 30.000,00
Winterswijk	€ 30.000,00
Zutphen	€ 30.000,00
Totaal	€ 300.000,00

Verdeling over de programma's

De kosten worden naar programma's toegerekend.

Overzicht baten en lasten Programma 1 Vergunningverlening									
x € 1.000	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting 2026 wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan									
Programma 1 Vergunningverlening	2.703	1.915	788	515	-109	623	3.218	1.806	1.412
Overzicht									
Algemene dekkingsmiddelen			0			0			
Overhead		0	0			0			0
Heffing vennootschapsbelasting			0			0			
Onvoorzien		20	-20			0		18	-18
Saldo van baten en lasten	2.703	1.935	768	515	-109	623	3.218	1.824	1.393
Overzicht baten en lasten Programma 2 Toezicht en Handhaving									
x € 1.000	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting 2026 wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan									
Programma 2 Toezicht en Handhaving	6.649	3.818	2.831	1.860	1.208	652	8.508	5.025	3.483
Overzicht									
Algemene dekkingsmiddelen			0			0			0
Overhead		0	0			0			0
Heffing vennootschapsbelasting			0			0			
Onvoorzien		41	-41			0		44	-44
Saldo van baten en lasten	6.649	3.859	2.790	1.860	1.208	652	8.508	5.069	3.439
Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies									
x € 1.000	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting 2026 wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan									
Programma 3 Advies	2.603	1.657	946	176	33	143	2.779	1.690	1.089
Overzicht									
Algemene dekkingsmiddelen			0			0			
Overhead		0	0			0			0
Heffing vennootschapsbelasting			0			0			
Onvoorzien		18	-18			0		18	-18
Saldo van baten en lasten	2.603	1.675	928	176	33	143	2.779	1.708	1.070
Overzicht baten en lasten Programma 4 Stelseltaken									
x € 1.000	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting 2026 wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan									
Programma 4 Stelseltaken	85	782	-697	206	-262	467	291	520	-230
Overzicht									
Algemene dekkingsmiddelen			0			0			
Overhead			0			0			0
Heffing vennootschapsbelasting			0			0			
Onvoorzien			0			0			0
Saldo van baten en lasten	85	782	-697	206	-262	467	291	520	-230
Overzicht baten en lasten Programma 5 Projecten									
x € 1.000	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting 2026 wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan									
Programma 5 Projecten	0	176	-176		59	-59	0	236	-236
Overzicht									
Algemene dekkingsmiddelen			0			0			
Overhead			0			0			0
Heffing vennootschapsbelasting			0			0			
Onvoorzien			0			0			0
Saldo van baten en lasten	0	176	-176	0	59	-59	0	236	-236
Overzicht baten en lasten Overhead en Fusie									
x € 1.000	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting 2026 wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan									
Fusie Kosten partners	0	0	0	300	300	0	300	300	0
Fusie kosten rijksbijdrage	0	0	0	100	100	0	100	100	0
Overzicht									
Algemene dekkingsmiddelen			0			0			
Overhead		3.611	-3.611		1.826	-1.826		5.437	-5.437
Heffing vennootschapsbelasting			0			0			
Onvoorzien			0			0			0
Saldo van baten en lasten	0	3.611	-3.611	400	2.226	-1.826	400	5.837	-5.437
Resultaat	12.039	12.039	0	3.156	3.156	1.826	15.195	15.195	0

BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 21 januari 2026;

BESLUITEN:

De begroting 2026 als volgt te wijzigen:

x C 1.000	Taakveld	Begroting 2026		Wijziging		Begroting wijziging 2026	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programmapien							
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.703	1.935	515	-129	3.218	1.806
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	6.649	3.859	1.860	1.166	8.508	5.025
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	2.603	1.675	176	15	2.779	1.690
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	0	0	0	0	0	0
	Eigen stelseltaak	85	114	-25	-86	60	28
	Kosten Gelders stelsel van Omgevingsdiensten		668	0	-176	0	492
	Omgevingsdiensten		176	231	60	231	236
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	0	176	231	60	231	236
Overzichten							
Fusie Bijdrage partners		0	0	300	300	300	300
Fusie Rijksbijdrage		0	0	100	100	100	100
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		3.612	0	1.825		5.437
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0		0		0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		0		81		81
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		12.039	12.039	3.156	3.155	15.195	15.195
Bijdrage deelnemers in het tekort 2024						0	
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							0
Resultaat		12.039	12.039			15.195	15.195

En stelt tevens voor het uurtarief te verlagen naar- en vast te stellen op € 118 (waarvan 73 declarabele uren en 45 Overhead kosten per uur).

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 september 2026.

De secretaris,

De voorzitter,

J. Verstand

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering

Dossiernummer	4560
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 juni 2026
Agendapunt	9.c
Titel	Grondexploitatie, instemming Didam publicatie en koop-/realisatieovereenkomst 't Simmelink

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	9 juni 2026

Voorgesteld besluit

Besluit

Het vaststellen van de grondexploitatiebegroting voor het complex 't Simmelink te Eibergen voor de realisatie van 13 levensloopbestendige sociale huurwoningen.

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 1452257
Raadsvergadering : 9 juni 2026

Onderwerp : Grondexploitatie 't Simmelink

Collegevergadering : 28 april 2026
Portefeuillehouder : Wethouder A.K. van Gijssel
Steller : Josje ter Maat - Porter tel. : 0545-250 250
Team Projecten

Te nemen besluit

1. Het vaststellen van de grondexploitatiebegroting voor het complex 't Simmelink te Eibergen voor de realisatie van 13 levensloopbestendige sociale huurwoningen

Waarom dit voorstel en wat is het effect

In december 2019 heeft de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor de sloop- en nieuwbouw van schoollocatie 't Simmelink in Eibergen. Een deel van het krediet had betrekking op de herinrichting van de openbare ruimte, waarbij op dat moment nog geen concrete plannen bestonden voor woningbouw. Gelet op de behoefte aan meer woningen hebben de gemeente en ProWonen inmiddels een plan ontwikkeld voor de nieuwbouw van 13 levensloopbestendige sociale huurwoningen op de voormalige schoollocatie. Het plangebied is gelegen tussen de Ketterinksteeg, Kruiskampaan en de Krebberskamp te Eibergen.

De gemeente gaat de locatie bouw- en woonrijp maken en verkoopt de grond voor 13 kavels aan de corporatie. Voor de extra werkzaamheden is aanvullend budget nodig.

De gemeente voert hierbij in lijn met het vastgestelde grondbeleid een actieve grondexploitatie. Het vaststellen van de grondexploitatiebegroting is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Met het vaststellen van de begroting stelt de gemeenteraad het krediet beschikbaar voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Voor het mogelijk maken van de nieuwbouw vraagt de corporatie een vergunning aan voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (kortweg BOPA). Het verlenen van deze vergunning is een bevoegdheid van het college. Op voorwaarde dat de gemeenteraad het krediet beschikbaar stelt zal het college een koop- en realiseringsovereenkomst met ProWonen sluiten.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Argumentatie

1.1. Bevoegdheid voor vaststellen grondexploitatiebegroting ligt bij de gemeenteraad

De bevoegdheid voor het openen en vaststellen van een grondexploitatiecomplex en de bijbehorende grondexploitatiebegroting ligt bij de gemeenteraad. Deze bevoegdheid vloeit voort uit het budgetrecht dat de raad heeft bij het vaststellen van de begroting (artikel 189 Gemeentewet). De grondexploitatiebegroting is afgestemd op de ontwerp-omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die de realisatie van 13 woningen binnen het plangebied mogelijk maakt en is in lijn met de intentieovereenkomst die gesloten is met de corporatie. De begroting is als bijlage bij dit voorstel opgenomen.

1.2. Het openen van een complex Bouwgrond in exploitatie voldoet aan de voorgeschreven werkwijze volgens de commissie Besluit Begroting en Verantwoording

In december 2023 is de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023) van de Commissie BBV verschenen. In deze notitie is de volgende stellige uitspraak opgenomen: *“Een bouwgrond in exploitatie (BIE) moet worden geopend vanaf het moment van het vaststellen van het raadsbesluit met daarin de vaststelling van het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment is de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie bij onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie) op de balans.”*

Jaarlijks wordt de begroting herzien via het vaststellen van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG). Via de paragraaf Grondbeleid, onderdeel van de jaarstukken, leggen we verantwoording af over de resultaten van de verschillende grondexploitaties over het betreffende boekjaar.

1.3. Met het vaststellen van de grondexploitatiebegroting komt budget beschikbaar voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Een deel van de kosten van de werkzaamheden heeft betrekking op de herinrichting van de openbare ruimte rond de nieuwe school, denk aan de kiss-and-ride strook en parkeervakken. Hiervoor is eerder krediet beschikbaar gesteld. Voor de bouw van 13 woningen is ook een toegangsweg met voorzieningen nodig. Om deze werken uit te kunnen voeren is aanvullend budget nodig, dit voorstel voorziet daarin. Met het vaststellen van de begroting komt de realisatie van 13 woningen een stap dichterbij.

Kanttekeningen en risico's

Aan het voeren van een grondexploitatie (actief grondbeleid) kleven diverse risico's. Denk bijvoorbeeld aan marktrisico's als prijsstijging, opbrengstdaling en het uitgiftetempo van kavels. Ook projectspecifieke risico's zijn denkbaar. Bijvoorbeeld planvertraging door ruimtelijke procedures, effecten van milieumaatregelen of juridische risico's in de contractvorming.

Voor dit project zijn op dit moment geen substantiële financiële risico's bekend. De opdrachtverstrekking voor bouw- en woonrijp maken moet nog plaatsvinden. Ook moet de overeenkomst voor gronduitgifte nog gesloten worden. Waar nodig zullen daarbij de ingeschatte risico's voor de grondexploitatie worden beperkt door het treffen van adequate maatregelen. Jaarlijks actualiseren we de begroting en leggen hierover via de paragraaf grondbeleid in de jaarrekening en het meerjaren perspectief grondexploitaties (MPG) verantwoording af.

Financiën

Grondexploitatiebegroting

In de bijlage bij dit raadsvoorstel is de grondexploitatiebegroting samengevat weergegeven. Op basis van de gemaakte voorbereidingskosten tot op heden, de verwachte kosten voor bouw- en woonrijp maken en planvoorbereiding en de opbrengsten uit de verkoop van bouwrijpe kavels en toevoeging van het krediet voor extra parkeerplaatsen, wordt een zeer beperkt positief eindresultaat in 2028 van € 1.009 verwacht.

Onder de verwervingskosten zijn de uitgaven voor voorbereiding van de civiele werken opgenomen die tot en met 2025 zijn gedaan ten laste van het eerder verleende krediet voor herinrichting van de openbare ruimte. De boekwaarde hiervan bedraagt per 1 januari 2026 € 24.073. De boekwaarde van de gronden van de voormalige schoollocatie bedraagt nihil. De kosten van sloop zijn in eerdere jaren al ten laste gebracht van daarvoor verleende kredieten.

Totaal bedragen de kosten voor de planvoorbereiding en civiele werkzaamheden in het plangebied € 651.730 inclusief verwachte kostenstijgingen als gevolg van inflatie. Met eventuele effecten van extra prijsstijgingen als gevolg van de situatie in het Midden Oosten is nog geen rekening gehouden. Deze effecten zullen bij de jaarlijkse actualisatie worden doorgerekend en via de vaststelling van het MPG aan de raad worden voorgelegd.

Met de corporatie is in de gesloten intentieovereenkomst een vaste koopprijs per kavel voor sociale huur afgesproken van € 25.000. Totaal is de verkoopopbrengst € 325.000.

Onder de overige opbrengsten is een bijdrage van € 302.500 opgenomen. Dit betreft de omvang van het eerder verleende krediet voor de herinrichting van de openbare ruimte, zoals besloten in de raadsvergadering van december 2019. De hiermee samenhangende investeringen verantwoordt we met ingang van 2026 onder dit complex Bouwgrond in exploitatie en zijn inbegrepen in de hiervoor genoemde post van € 651.730.

In de bijgevoegde grondexploitatiebegroting is geen post opgenomen voor de inzet van de ambtelijke organisatie. Deze uren worden verantwoord binnen de bestaande begroting voor de algemene dienst.

Al met al bedragen de aanvullende investeringen ten opzichte van het eerder verleende krediet circa € 350.000 (zijnde € 651.730 minus € 302.500). Hiervan is een bedrag van € 17.000 al in 2025 ten laste gebracht van het budget voor woningbouwinitiatieven. Tegenover de extra uitgaven staan opbrengsten uit kavelverkoop van € 325.000 en een bijdrage in de vorm van leges ad € 7.000. Per saldo resteert dan bij benadering een budgettair neutraal resultaat.

Bij het begrote resultaat moet de kanttekening worden geplaatst dat de verwachte rijkssubsidie op grond van de Realisatiestimulans niet in de berekening is meegenomen. De realisatiestimulans mag – conform voorschriften uit het BBV – niet als opbrengst in de grondexploitatie worden opgenomen, onder meer omdat de realisatiestimulans geen projectgebonden subsidie is en toekenning strikt genomen niet zeker is. De realisatiestimulans bedraagt € 7.000,- per woning. Voor de 13 sociale huurwoningen in dit plan komt dat neer op een totale subsidie van € 91.000. De realisatiestimulans wordt jaarlijks op gemeentelijk niveau aangevraagd voor alle betaalbare woningen waarvan de bouw dat jaar is gestart. De toegekende bijdragen vanuit de realisatiestimulans komen ten gunste van het programma Passend Wonen.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

In dit plan worden 13 levensloopbestendige sociale huurwoningen gerealiseerd. Het gaat om volledig gelijkvloerse, zogenoemde *nul-tredenwoningen*, die voor iedereen toegankelijk zijn.

Duurzaamheid

Bij het verlenen van de aangevraagde vergunningen toetsen we aan de geldende wet- en regelgeving.

Communicatie

Nadat de grondexploitatie is vastgesteld en de kredieten voor de uitvoering beschikbaar zijn, kan opdracht verstrekt worden om het plan daadwerkelijk te realiseren. Dan zal de koop- en realiseringsovereenkomst met corporatie ProWonen worden gesloten. In overleg met de corporatie zullen wij hierover communiceren. ProWonen is als initiatiefnemer primair verantwoordelijk voor de participatie met de omwonenden. Voor de vergunningverlening gelden de reguliere procedures. Wij informeren de omwonenden op de gebruikelijke wijze over de planning en uitvoering van de werkzaamheden voor de aanleg van de openbare ruimte.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De grondexploitatie wordt voor rekening en risico van de gemeente uitgevoerd. De gemeente sluit met corporatie ProWonen een overeenkomst om de bouw van 13 levensloopbestendige sociale huurwoningen mogelijk te maken. ProWonen vraagt als initiatiefnemer de benodigde omgevingsvergunning aan.

Planning en evaluatie

Parallel aan het traject tot vaststelling van de grondexploitatiebegroting zal het college een publicatie doen in het kader van het zogenoemde Didam-arrest. In deze publicatie wordt aangekondigd dat de gemeente voornemens is de grond te verkopen aan ProWonen. Derden krijgen dan gedurende twintig dagen de gelegenheid om een kort geding aan te spannen over de voorgenomen verkoop aan ProWonen.

Rekening houdend met de Didam-publicatie zal het college een koop-/realiseringsovereenkomst met ProWonen sluiten, waarin een totstandkomingsvoorbehoud wordt opgenomen die vervalt na het ongebruikt verstrijken van de bovengenoemde twintig-dagetermijn. Deze overeenkomst zal pas ondertekend worden nadat de gemeenteraad de grondexploitatiebegroting voor het plan heeft vastgesteld.

Na het sluiten van de koop-/realiseringsovereenkomst kan het college de omgevingsvergunning, aangevraagd door ProWonen, voor de bouw van de woningen verlenen. Het college is voornemens dit alles vóór 1 juli 2026 af te ronden, omdat vanaf dat moment de planning is om ter plaatse de werken voor de nutsvoorzieningen uit te gaan voeren.

We streven naar start uitvoering na de zomer van 2026. De oplevering van het gehele plan, na realisatie van de woningbouw en het woonrijp opleveren, is voorzien in 2028.

Alternatieven

Om uitvoering te kunnen geven aan het nieuwbouwplan is krediet nodig. Dit krediet moet door de gemeenteraad worden vastgesteld op basis van de grondexploitatiebegroting.

De hoogte van het krediet wordt voornamelijk bepaald door een raming voor civiele werkzaamheden op basis van een voorlopig bestek en relevante kentallen. Alternatieve ontwerpkeuzes zullen daarom leiden tot gewijzigde ramingen.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 9 juni 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 april 2026

b e s l u i t:

1. Het vaststellen van de grondexploitatiebegroting voor het complex 't Simmelink te Eibergen voor de realisatie van 13 levensloopbestendige sociale huurwoningen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 juni 2026

de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Grondexploitatie 't Simmelink

Voor de inhoud van de grondexploitatie verwijzen we naar bijlage a. Het bijbehorende voorlopige schetsontwerp is als bijlage b opgenomen.

De Gemeente en ProWonen hebben het voornemen 13 sociale huurwoningen te realiseren op een voormalige schoollocatie te Eibergen, gelegen tussen de Ketterinksteeg, Kruiskamplaan en de Krebberskamp. Hiertoe wordt een koop-/realiseringsovereenkomst gesloten tussen de gemeente en woningcorporatie ProWonen. Een concept hiervan is als bijlage c opgenomen. Aan de realisatie van de woningen wordt planologisch medewerking verleend door middel van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Met het vaststellen van voorliggende grondexploitatiebegroting wordt het budget beschikbaar gesteld om de werkzaamheden in het plangebied uit te voeren.

Bij dit project is sprake van actief grondbeleid, waarbij de gemeente 'de grondexploitatie voert'. Dat betekent dat de gemeente de investeringen voor het bouw- en woonrijp maken en de planbegeleiding voor haar rekening neemt. Deze kosten worden grotendeels gedekt uit de voorgenomen grondverkoop aan woningcorporatie ProWonen. Voor de sociale huurwoningen in het plan is een vaste verkoopprijs per kavel van € 25.000 vastgelegd in de intentieovereenkomst.

Daarnaast wordt een eerder door de raad beschikbaar gesteld krediet voor de herinrichting van de openbare ruimte dit gebied (raadsbesluit d.d. 10-12-2019) aan de grondexploitatie toegevoegd. De kosten die op dit krediet tot en met vorig jaar zijn uitgegeven, zijn als boekwaarde in de grondexploitatie opgenomen.

Met het vaststellen van bijgevoegde grondexploitatie stelt de raad de benodigde budgetten voor dit plan beschikbaar, zodat op korte termijn met de daadwerkelijke uitvoering kan worden gestart.

Bij dit voorstel zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- a) Grondexploitatiebegroting per 1 april 2026
- b) Ontwerp inrichting exploitatiegebied
- c) Concept koop-/realiseringsovereenkomst met woningcorporatie ProWonen

Grondexploitatiebegroting 13 kavels Simmelink Eibergen, bijlage raadsvoorstel

Post	Raming	2025	2026	2027	2028
Inbrengwaarde van gronden					
Vererving / al gemaakte kosten	24.073	24.073	-	-	-
Sloop- en sanering, opruimingen	-				
Civiele werken					
Bouw- en woonrijp maken	435.707		155.042	223.419	57.246
Overige stelposten en onvoorzien	134.331		67.165	33.583	33.583
Plankosten					
BOPA, onderzoek en advies ¹	19.619	17.119	2.500	-	-
Civieltechnische voorbereiding ²	22.500	-	11.250	11.250	-
Nadeelcompensatie	pm				
Totaal investeringen nominaal	636.229	41.192	235.957	268.252	90.829
Inflatie / indexering	15.501	-	-	9.501	5.999
Totaal investeringen	651.730	41.192	235.957	277.753	96.828
Opbrengsten					
Verkoop kavels	325.000		325.000	-	-
Overige opbrengsten	326.619	17.119	309.500	-	-
Totaal opbrengsten nominaal	651.619	17.119	634.500	-	-
Toerekenbare rente (- = bate)	-1.120		60	-936	-244
Eindresultaat / cashflow per jaar	1.009	-24.073	398.483	-276.817	-96.584
Netto contante waarde (afgerond)	951	WINSTGEVEND			

Uitgangspunten en parameters

Indexatie plankosten		4,50%	3,00%	3,00%
Indexatie civiele kosten		3,50%	3,00%	3,00%
Prijsstijging kavelopbrengsten	niet van toepassing			
Rente		0,25%	0,25%	0,25%
Disconteringsvoet	2,00%			

Alle bedragen zijn exclusief omzetbelasting vermeld.

Tussentijdse resultaatneming obv Percentage of Completion blijft buiten beschouwing.

Ad ¹: de plankosten t/m 2025 zijn ten laste van de exploitatie algemene dienst (programma Wonen) verantwoord.

Ad ²: de voorbereidingskosten t/m 2025 zijn onderdeel van de post vererving / boekwaarde.

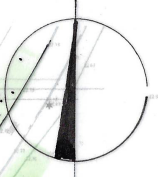
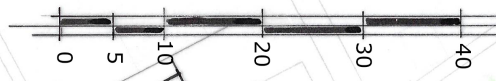
Stedenbouwkundige opzet

Algemene gegevens

Programma	Wonen	
Aantal en type Omgevingsplan	13	sociale huur, levensloopgeschikte rijwoningen
	ter vaststelling	BOPA aanvraag in behandeling
Omvang plangebied	18.847	m2
Uitgeefbaar	2.254	m2
Kavelprijs	€ 25.000	exclusief omzetbelasting

herontwikkeling schoollocatie 't Simmelink ruimtelijk ontwerp voor 13 nulredewoningen

in opdracht van ProWonen en gemeente Berkelland

18/04-2025

JANBRUYN
landschapsarchitectuur

KOOP-/REALISERINGSOVEREENKOMST Project Simmelink te Eibergen.

De ondergetekenden:

- a. **Gemeente Berkelland**, zetelend en kantoorhoudende aan de Marktstraat 1 (7271 AX) te Borculo, ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. J.H.A. van Oostrum, burgemeester van de gemeente Berkelland, die handelt ter uitvoering van het besluit van XX XXX 2025 van burgemeester en wethouders, hierna te noemen "**Gemeente**",

en
- b. **Stichting ProWonen**, statutair gevestigd en kantoorhoudende aan de Tedinkweide 2 (7271 RD) te Borculo, geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41041780, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw H. Struik, bestuurder, hierna te noemen "**ProWonen**",

Gemeente en ProWonen worden hierna gezamenlijk aangeduid als "**Partijen**" en individueel als "**Partij**".

in aanmerking nemende dat:

- I. de Gemeente en ProWonen hebben het voornemen om een nieuwbouwproject te realiseren te Eibergen op een voormalige schoollocatie, gelegen tussen de Ketterinksteeg, Kruiskamplaan en de Krebberskamp. De Gemeente is eigenaar van twee percelen grond. Het betreft de kadastrale percelen: sectie K 463 en K 1460 te Eibergen, met een totale oppervlakte van circa 2.254 m² (hierna: "**Ontwikkellocatie**");
- II. in oktober 2024 is het ontwerp "herontwikkeling schoollocatie 't Simmelink", met datum juli 2024, uitgewerkt door Landschapsarchitect Jan Bruyn, na een inloopbijeenkomst voor omwonenden op 10 september 2024 in het Integraal KindCentrum te Eibergen. In 2025 is dit verder uitgewerkt tot het ontwerp d.d. 18 april 2025 (hierna: "**Ontwerp**") (bijlage 2). Het Ontwerp voorziet in de ontwikkeling van 13 grondgebonden nulrede woningen voor de sociale verhuur (tot de liberalisatiegrens < € 932,93 per maand, prijspeil 1 januari 2026). Op 25 november 2025 is het Ontwerp nogmaals gepresenteerd aan de omwonenden in het Integraal KindCentrum te Eibergen;
- III. Partijen op 17 september 2025 een intentieovereenkomst hebben gesloten om de planologische, ruimtelijke, functionele en financiële haalbaarheid te onderzoeken van de realisatie van het onder II omschreven plan;
- IV. uit de resultaten van de onderzoeken is gebleken dat realisatie van de dertien sociale huurwoningen op de Ontwikkellocatie haalbaar is;
- V. Partijen hun afspraken over het realiseren van de sociale huurwoningen op de Ontwikkellocatie wensen vast te leggen in deze koop-/realiseringsovereenkomst (hierna: "**Overeenkomst**");

- VI. Partijen ervan uitgaan dat geen mededingingsruimte hoeft te worden geboden omdat bij voorbaat vaststaat, dan wel redelijkerwijs kan worden aangenomen, dat op grond van objectieve, toelaatbare en redelijke criteria er slechts één gegadigde in aanmerking komt voor ontwikkeling en exploitatie van het op de Ontwikkelingslocatie gewenste woonprogramma;
- VII. het voornemen tot verkoop van gemeentegrond aan ProWonen door de Gemeente tijdig en vooraf bekend is gemaakt op zodanige wijze dat iedereen er kennis van heeft kunnen nemen en in de gelegenheid is gesteld een kort geding te starten bij de voorzieningenrechter, waarmee uitvoering is gegeven aan het arrest van de Hoge Raad d.d. 26 november 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1778), en waarbij de Gemeente heeft gemotiveerd waarom bij voorbaat vaststaat of gevoeglijk kan worden aangenomen dat ProWonen als enige gegadigde hiervoor in aanmerking komt;
- VIII. de gemeenteraad in zijn vergadering van 26 mei 2026 de grondexploitatie voor de Ontwikkellocatie heeft vastgesteld en een krediet beschikbaar heeft gesteld voor de realisatie van die Ontwikkellocatie.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1. Planologische procedure en verschuldigde leges

- 1.1 Realisering van de in de overwegingen beschreven inrichtings- en bouwplannen is binnen de regels van het omgevingsplan niet mogelijk. Aan de realisatie kan medewerking worden verleend door middel van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA), zoals genoemd in de Omgevingswet. Partijen zijn overeengekomen dat de Gemeente daarbij de uitgebreide procedure zal volgen.
- 1.2 Bij de aanvraag moet worden onderbouwd dat bij de realisatie van woningbouw op de Ontwikkellocatie sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Deze onderbouwing is of wordt in opdracht en voor rekening van de Gemeente opgesteld. Deze onderbouwing kan worden overgedragen aan ProWonen ten behoeve van de aanvraag (zie artikel 1.3).
- 1.3 De procedure voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt door de Gemeente gevoerd op basis van door of namens ProWonen in te dienen aanvraag. De Gemeente is gehouden de verschillende fases van de BOPA-procedure zo spoedig mogelijk te doorlopen, maar ze is daarin afhankelijk van eventueel ingediende reacties, zienswijzen en beroepschriften en de standpuntbepaling daarover. De Gemeente informeert ProWonen met enige regelmaat over de door haar terzake van dit punt te ondernemen acties.
- 1.4 Het gestelde in artikel 1.3 laat onverlet de uitoefening van alle publiekrechtelijke bevoegdheden door de Gemeente, alsmede haar organen. De Gemeente, alsmede haar organen, behoudt derhalve haar bevoegdheid om bij nadere overweging, ondermeer als gevolg van ingediende zienswijzen, wijzigingen aan te brengen ten opzichte van de door of namens ProWonen ingediende aanvragen, of de aanvragen te weigeren. Indien een bestuursorgaan gehouden is een besluit te nemen dat niet ten voordele strekt van het woningbouwplan op de Ontwikkellocatie, levert dat geen tekortkoming in de nakoming van de op de Gemeente rustende inspanningsverplichting op, en maakt het de Gemeente dus niet aansprakelijk voor mogelijk nadeel dat ProWonen daarvan ondervindt.

- 1.5 Voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor het afwijken van het omgevingsplan is leges verschuldigd op basis van de legesverordening geldend op het moment van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning. De kosten die gemoeid zijn met de leges maken geen onderdeel uit van de in artikel 2 genoemde koopsom.
- 1.6 Eventuele nadeelcompensatie als gevolg van de vergunde activiteiten is voor rekening van ProWonen. Hiervoor wordt een separate schadevergoedingsovereenkomst afgesloten tussen Partijen, welke onderdeel uitmaakt van de Overeenkomst (verhaalsovereenkomst nadeelcompensatie, [bijlage 2](#)).

Artikel 2. Verkoop, algemene voorwaarden en garanties

- 2.1 De Gemeente verkoopt aan ProWonen, die koopt van Gemeente.
- 2.2 De oppervlakte van de te verkopen gronden bedraagt in totaal ca. 2.254 m², kadastraal bekend sectie K463 en K1460 (hierna: "**Verkochte**"), een en ander zoals aangegeven op de aan deze overeenkomst gehechte tekening van Beumer Infra, projectnummer 202501, fase DO-D02, d.d. 4 november 2025 ([bijlage 1](#)).
- 2.3 Het Verkochte verkeert in bouwrijpe staat. Onder bouwrijp verstaat men, en de Gemeente garandeert, dat:
- het Verkochte ontsloten is tot op de bouwlocatie en ontwaterd;
  - het Verkochte aangesloten is op nutsvoorzieningen;
  - het Verkochte egaal is afgewerkt tot op het gewenste peil;
  - het Verkochte de kwaliteitsklasse "landbouw/natuur" bezit;
  - het Verkochte geschikt is voor het beoogde gebruik "wonen";
  - er geen vreemde obstakels in en op het Verkochte zitten.
- 2.4 De algemene voorwaarden voor de verkoop van onroerende zaken door de Gemeente Berkelland 2018 (hierna: "**Algemene Voorwaarden**") zijn op deze verkoop van toepassing in zoverre daar in de Overeenkomst niet van is afgeweken ([bijlage 4](#), digitaal te raadplegen op [Algemene voorwaarden voor de verkoop van onroerende zaken door de gemeente Berkelland 2018](#)).
- 2.5 De tekst van de Overeenkomst boven de Algemene Voorwaarden prevaleert.
- 2.6 De Gemeente verklaart en garandeert door ondertekening van de Overeenkomst dat:
- de bodem en het grondwater van het Verkochte niet zodanig verontreinigd is dat de beoogde woonbestemming belemmerd wordt of dat zich in de bodem stoffen bevinden die naar de huidige maatstaven schadelijk zijn voor de gezondheid van mens, dier en/of planten;
  - ter zake van het Verkochte ten tijde van ondertekening geen huurovereenkomsten, bruikleenovereenkomsten of andere overeenkomsten zijn gesloten, waarbij het genot of gebruik ten aanzien van het Verkochte aan derden is gegeven, noch overeenkomsten die tot het aangaan van deze overeenkomsten kunnen leiden;
  - op het moment van ondertekening voor de Gemeente ten opzichte van derden geen verplichtingen bestaan uit hoofde van een voorkeursrecht, optierecht, recht van wederinkoop, huurkoop of leasing;
  - op de datum van ondertekening het Verkochte niet zonder recht of titel door derden in gebruik is;

- e. met betrekking tot het Verkochte ten tijde van de ondertekening van de Overeenkomst geen rechtsgeding, arbitrage of bindend advies aanhangig is;
- f. ProWonen in kennis is gesteld van alle eventuele met het Verkochte verbonden lasten uit hoofde van erfdienstbaarheden als dienend dan wel heersend erf, van kettingbedingen, kwalitatieve verplichtingen en overige lasten en beperkingen, al dan niet kenbaar uit de openbare registers als bedoeld in artikel 3:16 Burgerlijk Wetboek en blijkens en/of voortvloeiend uit de (laatste) akte(n) van levering;
- g. het Verkochte niet betrokken is in een kavelruil- casu quo inrichtingsprogramma en er is geen onteigening als bedoeld in hoofdstuk 11 Onteigening van de Omgevingswet aangezegd;
- h. op het Verkochte de gebruikelijke zakelijke lasten rusten, waarvan de verschenen termijnen, voor zover de desbetreffende aanslagen tot en met het lopende jaar zijn opgelegd, zijn voldaan;
- i. het Verkochte niet is opgenomen in een aanwijzing als cultuurhistorisch waardevol gebied, en/of stads- en dorpsgezicht in de zin van de Omgevingswet dan wel als beschermd stads- of dorpsgezicht op grond van een erfgoedverordening in de zin van de Erfgoedwet;
- j. gelet op artikel 11 van de Algemene Voorwaarden uit het Bodemonderzoek Ketterinksteeg Eibergen d.d. 23 mei 2025 ([bijlage 5](#)) blijkt dat het Verkochte geschikt is voor het beoogde gebruik "wonen" en de kwaliteitsklasse "landbouw/natuur" bezit.

Artikel 3. Koopsom en kosten

- 3.1 De koopsom voor het Verkochte bedraagt € 325.000,00, exclusief omzetbelasting en kosten koper (zegge: driehonderdvijfentwintigduizend euro). De koopsom is gebaseerd op een prijs per kavel van € 25.000,00 exclusief omzetbelasting (zegge: vijfentwintigduizend euro).
- 3.2 Partijen stellen vast dat de levering van het Verkochte is belast met omzetbelasting op grond van Artikel 11 lid 1 onderdeel a onder 1 en lid 4 Wet op de omzetbelasting 1968 (levering bouwterrein).
- 3.3 De Gemeente en ProWonen dragen elk de overige eigen (adviseurs)kosten in verband met de verkoop, koop en levering van het Verkochte.

Artikel 4. Overdracht

- 4.1 De overdracht van het Verkocht vindt plaats binnen twee maanden nadat de omgevingsvergunning voor de Ontwikkellocatie onherroepelijk is geworden en zodra alle in de Overeenkomst genoemde ontbindende voorwaarden zijn uitgewerkt, dan wel door Partijen geen beroep wordt gedaan op deze ontbindingsmogelijkheden.
- 4.2 Het voorgaande laat onverlet het recht van ProWonen om het Verkochte geleverd te krijgen op een eerder moment dan voornoemde, indien de ProWonen zulks om enigerlei reden wenselijk acht. In dat geval zal de Gemeente op eerste verzoek van ProWonen meewerken aan het verlijden van de notariële akte. De met de overdrachten gemoeide kosten, notaris, kadaster en dergelijke, komen voor rekening van ProWonen.
- 4.3 De akte van levering zal worden verleden ten overstaan van notaris Kraayenhof te Borculo of diens plaatsvervanger/waarnemer.

4.4 Partijen geven hierbij volmacht aan elkaar om aan het kadaster de opdracht tot kadastrale inmeting te verstrekken om zo nodig deze te kunnen uitvoeren voordat de overdrachten hebben plaatsgevonden.

Artikel 5. Aansluiting vuilwaterriool en verwerking van hemelwater

5.1 Als algemeen principe geldt dat bij elk initiatief, bouw, verbouw of reconstructie, het schone regenwater zoveel mogelijk op eigen terrein wordt verwerkt en er zo min mogelijk wordt afgevoerd naar gemeentelijke riolering. Het vuilwater wordt gescheiden van het regenwater aangesloten op het gemeentelijke hoofdriool.

5.2 De te realiseren woningen krijgen een eigen aansluiting op het gemeentelijk rioolstelsel. ProWonen kan hiervoor een aanvraag indienen bij de Gemeente. De kosten voor het maken van de riolaansluitingen in de openbare ruimte zijn voor rekening van ProWonen. Van de riolaansluitingen moet voor aanvang een ontwerp ter goedkeuring bij de Gemeente ingediend worden.

Artikel 6. Openbaar gebied

6.1 De nieuwe openbare ruimte die als gevolg van de ontwikkeling ontstaat, bestaande uit openbare parkeerplaatsen, bestrating en openbaar groen wordt door de Gemeente aangebracht en ingericht, overeenkomstig de inrichtingsplannen die als bijlage 1: Beumer Infra, projectnummer 202501, fase DO-D02, datum 04-11-2025 zijn toegevoegd.

6.2 Als gevolg van de bouwwerkzaamheden en de bijbehorende transportbewegingen kan schade ontstaan aan de bestaande omliggende openbare ruimte. ProWonen en de Gemeente dienen er naar rato van het aantal woningen op hun kosten voor zorg te dragen dat die schade op een goede manier wordt hersteld. De herstelwerkzaamheden behoeven de goedkeuring van de Gemeente. Voordat met de werkzaamheden in het plangebied wordt begonnen overlegt ProWonen aan de Gemeente de noodzakelijke foto's waaruit de bestaande toestand in het gebied blijkt.

6.3 Inzake de uit te voeren werkzaamheden verplichten Partijen zich om elkaar steeds tijdig te informeren over de start, het verloop en het beëindigen van de werkzaamheden op alle onderdelen.

Artikel 7. Openbaarheid van de Overeenkomst

7.1 Partijen zijn ermee bekend dat de Overeenkomst op grond van de Wet open overheid in beginsel openbaar is.

7.2 Partijen zijn ermee bekend dat het college op grond van artikel 16.138 Omgevingswet de Overeenkomst ter inzage dient te leggen en een kennisgeving daarvan moet plaatsen in het digitale Gemeenteblad.

Artikel 8. Overdracht contractpositie

8.1 ProWonen is, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente, vertegenwoordigd door de burgemeester, niet bevoegd om zonder toestemming van de Gemeente de rechten en plichten die uit de Overeenkomst voortvloeien geheel of gedeeltelijk aan een derde over te dragen.

8.2 De Gemeente beslist binnen vier (4) weken op een verzoek tot goedkeuring overdracht van rechten en plichten aan een derde zoals genoemd in artikel 8.1.

8.3 De Gemeente zal aan een te verlenen goedkeuring als bedoeld in artikel 8.2 in ieder geval de voorwaarde verbinden dat ProWonen instaat voor nakoming van de Overeenkomst door de desbetreffende rechtsopvolger van de verplichtingen jegens de Gemeente. Een goedkeuring is niet eerder van kracht dan na schriftelijk bericht van instemming door de rechtsopvolger aan de Gemeente met de aan de goedkeuring verbonden voorwaarden.

8.4 Niet nakoming door ProWonen van de in dit artikel vermelde verplichtingen geeft de Gemeente de bevoegdheid nakoming van de Overeenkomst als in dit artikel bedoeld te vorderen, dan wel de Overeenkomst te ontbinden zoals vermeld in artikel 9.

Artikel 9. Beëindiging van de Overeenkomst

9.1 De werking van de Overeenkomst eindigt indien de Gemeente op grond van de regels die voor haar voortvloeien uit de Didam-jurisprudentie, al dan niet gedeeltelijk, gehouden is om de gronden aan een derde te verkopen. .

9.2 Partijen hebben het recht de overeenkomst per Ontwikkellocatie te ontbinden in geval niet uiterlijk op 1 januari 2035 sprake is van een onheroeppelijke omgevingsvergunning voor die Ontwikkellocatie.

9.3 Partijen hebben het recht de overeenkomst te ontbinden als er geen goedkeuring door de Raad van Commissarissen van ProWonen voor het haalbaarheidsbesluit en projectplan wordt verleend.

9.4 De Overeenkomst is volledig uitgevoerd nadat de Ontwikkellocatie is gerealiseerd en alle handelingen overeenkomstig het bepaalde in de Overeenkomst, of alle naar aanleiding van de Overeenkomst tussen Partijen verschuldigde betalingen, zijn uitgevoerd en alle verplichtingen zijn nagekomen.

9.5 Beëindiging van deze Overeenkomst op grond van dit artikel geeft geen der Partijen aanspraak op vergoeding van schade of kosten hoe ook genaamd.

Artikel 10. Tekortkomingen

10.1 Indien één der Partijen, na in gebreke te zijn gesteld, gedurende tien (10) kalenderdagen nalatig is of blijft in de nakoming van de verplichting tot meewerken aan de levering van het Verkochte (door de Gemeente) dan wel de verplichting tot het meewerken aan aanvaarding van het Verkochte en betaling van de koopprijs (door ProWonen), kan de wederpartij van de nalatige Partij de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst ontbinden door middel van een schriftelijke verklaring aan de nalatige.

Artikel 11. Onvoorziene omstandigheden

Indien de onverkorte uitvoering van de Overeenkomst niet kan plaatsvinden als gevolg van buiten de invloedssfeer van Partijen liggende onvoorziene omstandigheden, treden Partijen met elkaar in overleg, waarbij zoveel mogelijk met inachtneming van de doelstellingen van de Overeenkomst zal worden gezocht naar een voor Partijen aanvaardbare oplossing door een dienovereenkomstige aanpassing van de Overeenkomst.

Artikel 12. Uitvoeringstermijn

ProWonen en de Gemeente zijn verplicht om binnen achttien (18) maanden na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor een Ontwikkellocatie de op de Ontwikkellocatie vergunde woningen te hebben gerealiseerd. Dat betekent dat alle woningen op dat moment geplaatst moeten zijn. Indien niet wordt voldaan aan deze verplichting kan de Gemeente op grond van artikel 5.40 van de Omgevingswet de omgevingsvergunning intrekken. Deze mogelijkheid zal ook in de omgevingsvergunning vermeld worden. Op grond van onderhavig artikel is sprake van voorzienbaarheid van de in dit artikel beschreven intrekking en heeft ProWonen in dat geval geen recht op nadeelcompensatie.

Artikel 13. Zekerheidstelling

ProWonen is niet verplicht tot het verstrekken van zekerheid. Er wordt in geen geval een waarborgsom of bankgarantie van ProWonen verlangd.

Artikel 14. Totstandkomingsvoorbehoud

De Overeenkomst komt tot stand nadat is voldaan aan elk van de volgende punten:

1. het college het voornemen heeft vastgesteld (is gebeurd door middel van de intentieovereenkomst d.d. 17 september 2025);
2. de raad het benodigde krediet beschikbaar heeft gesteld;
3. De Didam-publicatie is geplaatst en er geen reactie is ontvangen binnen de gestelde termijn;
4. het college heeft besloten tot het aangaan van de Overeenkomst;
5. de burgemeester de Overeenkomst ondertekend heeft.

Artikel 15. Geschillenbeslechting

Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing en alle geschillen die naar aanleiding van de Overeenkomst ontstaan, van welke aard ook, daaronder mede begrepen geschillen die slechts door één der Partijen als zodanig worden gezien, zullen worden voorgelegd aan de terzake bevoegde rechter, tenzij Partijen in nader overleg bemiddeling door een deskundige, onpartijdige, derde overeenkomen.

Artikel 16. Slotbepalingen

- 16.1 De bij de Overeenkomst gevoegde, en door Partijen geparafeerde, bijlagen maken deel uit van de Overeenkomst.
- 16.2 Bij de Overeenkomst behoren de volgende bijlagen:
1. Tekening Beumer Infra, projectnummer 202501, fase DO-D02, datum 04-11-2025;
  2. Verhaalovereenkomst nadeelcompensatie;
  3. Ontwerp Jan Bruyn datum 18-04-2025;
  4. Algemene Voorwaarden voor de verkoop van onroerende zaken door de Gemeente Berkelland 2018;
  5. Bodemonderzoek Ketterinksteeg Eibergen datum 23-05-2025.
- 16.3 De bevoegdheid tot wijziging van de Overeenkomst berust van de zijde van de Gemeente bij burgemeester en wethouders.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt,

te Borculo op .....

ProWonen,

Mevr. H. Struik,
Directeur-bestuurder

te Borculo op .....

De Gemeente,

Drs. J.H.A. van Oostrum,
Burgemeester